អំណរ និង សេចក្តីសង្ឃឹម

GAUDIUM et SPES

ខ្ញុំប៉ូល ជាអភិបាល ជាអ្នកបម្រើនៃអ្នកបម្រើរបស់ព្រះជាម្ចាស់ រួមជាមួយអស់លោកអភិបាលនៃមហាសន្និបាតដ៏វិសុទ្ធ សូមប្រកាសធម្មនុញ្ញណែនាំនេះ ដើម្បីឲ្យគេនឹកចងចាំរហូតតរៀងទៅ។

ធម្មនុញ្ញណែនាំអំពីព្រះសហគមន៍ក្នុងពិភពលោកនាបច្ចុប្បន្នកាល អំណរ និង សេចក្តីសង្ឃឹម

បុព្វកថា

១- ព្រះសហគមន៍រួមយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយមហាគ្រួសាររបស់មនុស្សជាតិ

អំណរសប្បាយ និងសេចក្តីសង្ឃឹម ទុក្ខព្រួយ និងកង្វល់របស់មនុស្សលោកនាសម័យឥឡូវជាពិសេសរបស់ជនក្រីក្រ និងអ្នករងទុក្ខវេទនាជាដើមក៏ជាអំណរសប្បាយជាសេចក្តីសង្ឃឹម ជាទុក្ខព្រួយ និងជាកង្វល់របស់សាវ័កព្រះគ្រីស្តដែរ។ អ្វីៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងលក្ខណៈដ៏ពិតប្រាកដរបស់មនុស្សក៏ពាក់ព័ន្ធនឹងសាវ័ករបស់ព្រះអង្គដែរ។

សហគមន៍របស់គ្រីស្តបរិស័ទសាងសង់ឡើង ដោយសារមនុស្សរួមគ្នាក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ត ហើយមានព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធណែនាំពេលធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់ព្រះរាជ្យរបស់ព្រះបិតា។ គ្រីស្តបរិស័ទទទួលសារមួយស្តីអំពី *"ការសង្គ្រោះ"* ដែលត្រូវជម្រាបជូនដល់មនុស្សទាំងអស់។ សហគមន៍របស់គ្រីស្តបរិស័ទទទួលស្គាល់ថាខ្លួនរួមសាមគ្គីយ៉ាងជិតស្និទ្ធ និងយ៉ាងពិតប្រាកដជាមួយមនុស្សជាតិទាំងមូល និងតាមប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់មនុស្សជាតិ។

២- មហាសន្និបាតជម្រាបមកដល់មនុស្សទាំងអស់

ក. ក្រោយពីបានខិតខំរិះគិតអំពីគម្រោងការដ៏អស្ចារ្យរបស់ព្រះសហគមន៍យ៉ាងពិស្ដារួចមក មហាសន្និបាតវ៉ាទីកង់ទី២ មិនគ្រាន់តែជម្រាបមកបុត្រធីតារបស់ព្រះសហគមន៍ និងអស់អ្នកដែលផ្ញើជីវិតលើព្រះគ្រីស្ដប៉ុណ្ណោះទេ តែមហាសន្និបាតក៏មិនស្ទាក់ស្ទើរក្នុងការជម្រាបមកមនុស្សទាំងអស់ដែរ។ មហាសន្និបាតមានបំណងរៀបរាប់យោបល់របស់ខ្លួនអំពីវត្តមាន និងសកម្មភាពរបស់ព្រះសហគមន៍ក្នុងពិភពលោកនាបច្ចុប្បន្នកាល។

ខ. មហាសន្និបាតនឹកគិតដល់មនុស្សទាំងអស់ ពោលគឺដល់មហាគ្រួសាររបស់មនុស្សជាតិទាំងមូល និងដល់ពិភពលោកជាទីលំនៅរបស់គេ។ ពិភពលោកនេះប្រៀបដូចជារោងល្ខោនមួយដែលមនុស្សជាតិទាំងមូលសម្ដែងប្រវត្តិសាស្ត្រ និងជាកន្លែងដែលមានស្លាកស្នាមរបស់មនុស្ស គឺស្នាមនៃការខិតខំឆ្នៃប្រឌិត មានទាំងបរាជ័យ និងជ័យជម្នះ។ គ្រីស្ដបរិស័ទជឿថា ព្រះអាទិករបានប្រតិស្ឋាននិងនៅតែថែរក្សាពិភលោកនេះ ដោយព្រះហឫទ័យអាណិតមេត្តា។ គេក៏ជឿថា ពិភលោកក៏ធ្លាក់ក្រោមអំណាចនៃអំពើបាបដែរ ក៏ប៉ុន្តែព្រះគ្រីស្ដបានកម្ទេចអំណាចរបស់មារកំណាចរួចហើយ ដោយព្រះអង្គបូជាព្រះជន្មនៅលើឈើឆ្កាង និងមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង។ ព្រះអង្គក៏បានរំដោះពិភពលោក ដើម្បីឲ្យប្រែទ្រង់ទ្រាយតាមព្រះជាម្ចាស់គ្រោងទុក និងដើម្បីឲ្យបានពេញលក្ខណៈផង។

៣- ព្រះសហគមន៍បម្រើមនុស្ស

ក. សព្វថ្ងៃ មនុស្សជាតិរំភើបចិត្តស្ញើចសរសើរអំពីអ្វីៗដែលខ្លួនបានរកឃើញ និងបង្កើតឡើង ព្រមទាំងស្ញើចសរសើរអំពីអំណាចរបស់ខ្លួនទៀតផង។ ក៏ប៉ុន្តែ មនុស្សលោកចេះតែតប់ប្រមល់នឹងការវិវឌ្ឍន៍នៃពិភពលោកនាសម័យឥឡូវ ហើយចេះតែចោទសួរខ្លួនឯងជាញឹកញាប់អំពីឋានៈ និងតួនាទីរបស់មនុស្សក្នុងពិភពលោក អំពីអត្ថន័យនៃការ

ខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់មនុស្សម្នាក់ៗ និងការប្រឹងប្រែងរួម។ លើសពីនេះទៅទៀត គេតែងតែចោទសួរខ្លួនឯង អំពីទីដៅចុងក្រោយបំផុតនៃអ្វីទាំងអស់ក្នុងលោកនេះ និងទីដៅចុងក្រោយបំផុតនៃមនុស្សជាតិផងដែរ។

ហេតុនេះហើយបានជាមហាសន្និបាត ក្នុងឋានៈជាសាក្សីអំពីជំនឿនៃគ្រីស្តសាសនា និងជាអ្នកណែនាំជំនឿនៃប្រជារាស្ត្រទាំងមូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលព្រះគ្រីស្តបានប្រមែប្រមូលហើយនោះ សូមនិយាយសន្ទនាអំពីបញ្ហាទាំងនេះជាមួយមហាគ្រួសាររបស់មនុស្សជាតិទាំងមូល។ ប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់ ជាផ្នែកមួយក្នុងមហាគ្រួសារនោះ។ ដោយព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធណែនាំមហាសន្និបាត សូមជួយផ្តល់យោបល់តាមពន្លឺនៃដំណឹងល្អ និងសូមចែកឫទ្ធានុភាពដែលអាចសង្គ្រោះមនុស្សលោកបាន ហើយដែលព្រះសហគមន៍បានទទួលពីព្រះគ្រីស្តមក។ ព្រះគ្រីស្តបានបង្កើតព្រះសហគមន៍នោះ។ ធ្វើដូច្នេះ មហាសន្និបាតផ្តល់ភស្តុតាងយ៉ាងជាក់ច្បាស់ថា ខ្លួនរួមសាមគ្គីជាមួយមហាគ្រួសាររបស់មនុស្សជាតិទាំងមូល ដោយគោរព និងដោយសេចក្តីស្រឡាញ់។ យើងទាំងអស់គ្នាត្រូវតែសង្គ្រោះមនុស្ស និងប្រែសង្គមមនុស្សឲ្យបានជាថ្មីផង គឺត្រូវសង្គ្រោះមនុស្សទាំងស្រុង ទាំងរូបកាយ ទាំងវិញ្ញាណ ទាំងបិត្តគំនិត ទាំងមនសិការ ទាំងការរិះគិត និងការសម្រេចចិត្ត។ គោលគំនិតនេះហើយ ដែលនឹងទៅជាគោលចម្បងនៃការរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ។

១. ហេតុនេះហើយបានជា មហាសន្និបាតដ៏វិសុទ្ធសូមប្រកាសថា ព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅមនុស្សឲ្យមានជីវិតដ៏ថ្លៃថ្នូរបំផុត និងបញ្ជាក់ថាព្រះអង្គដាក់ព្រះជន្មរបស់ព្រះអង្គផ្ទាល់ ដូចជាគ្រាប់ពូជនៅក្នុងខ្លួនមនុស្ស។ មហាសន្និបាតសូមឲ្យព្រះសហគមន៍រួមសហការយ៉ាងស្មោះជាមួយមនុស្សលោក ដើម្បីនាំមនុស្សទាំងអស់ឲ្យរួបរួមគ្នាជាបងប្អូនស្របតាមការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះជាម្ចាស់។ ព្រះសហគមន៍គ្មានបំណងលោភលន់តាមលោកីយ៍ទេ តែមានទិសដៅតែមួយ គឺបន្តព្រះរាជកិច្ច

របស់ព្រះគ្រីស្ត ដោយមានព្រះវិញ្ញាណដែលជួយការពារ និងជំរុញផង។ ព្រះគ្រីស្តយាងមកក្នុងលោកដើម្បីផ្តល់សក្ខីភាពអំពីសេចក្តីពិត និងដើម្បីសង្គ្រោះមនុស្សលោក មិនមែនយាងមកដាក់ទោសទេ។ ព្រះអង្គយាងមកបម្រើគេ មិនមែនដើម្បីឲ្យគេបម្រើព្រះអង្គឡើយ (យហ ៣,១៧; ១៨, ៣៧; មថ ២០,២៨; មក ១០, ៤៥)។

សេចក្ដីរៀបរាប់ខាងដើម
សភាពការណ៍មនុស្ស
ក្នុងពិភពលោកនាបច្ចុប្បន្នកាល

៤. សេចក្ដីសង្ឃឹម និងការតប់ប្រមល់របស់មនុស្ស

ក. ព្រះសហគមន៍មានភារកិច្ចពិនិត្យមើលសញ្ញាសម្គាល់នៃពេលវេលាជានិច្ច និងបកស្រាយអត្ថន័យនៃសញ្ញាសម្គាល់ទាំងនោះ តាមពន្លឺនៃដំណឹងល្អរបស់ព្រះគ្រីស្ដ ដើម្បីអាចបំពេញមុខងារនេះបាន។ ធ្វើដូច្នេះ ព្រះសហគមន៍អាចតបឆ្លើយនឹងសំណួរដែលមនុស្សចេះតែចោទជានិច្ចជាកាល ឲ្យបានស្របនឹងជំនាន់នីមួយៗ គឺថាតើជីវិតមនុស្សនាបច្ចុប្បន្នកាល និងជីវិតនៅលោកខាងមុខមានអត្ថន័យយ៉ាងណា? តើជីវិតទាំងពីរបែបនេះមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងដូចម្ដេច? ព្រះសហគមន៍ត្រូវតែស្គាល់ និងយល់ពិភពលោកនេះ ជាពិភពដែលយើងរស់នៅ ត្រូវស្គាល់ និងយល់អំពីសេចក្ដីដែលមនុស្សលោកកំពុងរង់ចាំសេចក្ដីប៉ងប្រាថ្នារបស់គេ និងសភាពការណ៍នាបច្ចុប្បន្ន ដែលអាចនាំឲ្យពិភពលោកវិនាសអន្តរាយបាន។ នេះជាលក្ខណៈដ៏សំខាន់ៗខ្លះនៃពិភពលោកនាបច្ចុប្បន្នកាល តាមយើងអាចយល់ឃើញបាន។

ខ. សព្វថ្ងៃ មានយុគសម័យថ្មីកើតឡើងក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្សជាតិ គឺមានការផ្លាស់ប្ដូរយ៉ាងជ្រៅ និងយ៉ាងលឿនបំផុតសាយបន្តិចម្ដងៗក្នុងពិភពទាំងមូល។ ការផ្លាស់ប្ដូរទាំងនេះ កើតមកពីប្រាជ្ញា និងពីសកម្មភាពរបស់មនុស្ស ដែលចេះតែបង្កើតអ្វីៗផ្សេងៗ។ ការផ្លាស់ប្ដូរទាំងនោះក៏មានឥទ្ធិពលលើមនុស្សផ្ទាល់ លើការរិះគិតពិចារណាលើសេចក្ដីប៉ងប្រាថ្នារបស់គេ ទាំងលើបុគ្គលម្នាក់ៗ ទាំងលើសង្គមទាំងមូល។ ការផ្លាស់ប្ដូរទាំងនោះ មានឥទ្ធិពលលើរបៀបរិះគិត និងលើរបៀបប្រព្រឹត្តចំពោះអ្វីៗទាំងអស់ និងចំពោះមនុស្សដូចគ្នា។ យើង

ពិតជាអាចនិយាយថា សង្គម និងវប្បធម៌កំពុងតែប្រែប្រួលប្រាកដមែន។ ការប្រែប្រួលនេះមានឥទ្ធិពលរហូតដល់របៀបអនុវត្តតាមសាសនាទៀតផង។

គ. ការផ្លាស់ប្រែនៃពិភពលោកបែបនេះ ប្រៀបដូចជាវិបត្តិនានានៅពេលខ្លួនបម្រើនធំជាត់ដែរ គឺបណ្តាលឲ្យកើតការពិបាកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរជាច្រើន។ មនុស្សប្រេះតែលាតសន្ធឹងអំណាចរបស់ខ្លួនឲ្យកាន់តែឆ្ងាយទៅៗ ក៏ប៉ុន្តែ ខ្លួនមិនទាន់មានសមត្ថភាពធ្វើជាម្ចាស់នៃអំណាចនេះគ្រប់ពេលវេលានៅឡើយទេ។ ទោះបីមនុស្សប្រេះស្ទង់ថាមពលកប់យ៉ាងជ្រៅបំផុតក្នុងចិត្តគេក្តី ក៏មនុស្សជាច្រើននៅតែមានចិត្តសង្ស័យលើខ្លួនឯង។ បន្តិចម្តងៗ មនុស្សទទួលស្គាល់បទដ្ឋាននៃការរស់នៅក្នុងសង្គមឲ្យកាន់តែច្បាស់ឡើងៗ ក៏ប៉ុន្តែគេនៅតែស្ទាក់ស្ទើរអំពីទិសដៅ ដែលត្រូវកំណត់ដាក់ឲ្យសង្គមនោះ។

ឃ.មនុស្សលោកនាបច្ចុប្បន្នមានធនធានហូរហៀរ មានសមត្ថភាព និងមានកម្លាំងសេដ្ឋកិច្ច ដែលតាមប្រវត្តិសាស្ត្រកាលពីដើមរៀងមកមិនដែលមានទេ ក៏ប៉ុន្តែមានមនុស្សមួយចំនួនធំនៅតែខ្វះស្បៀងអាហាររស់នៅជាជនកម្សត់ទុរគត និងមានមនុស្សជាច្រើនរាប់មិនអស់មិនចេះអក្សរ។ មនុស្សនាបច្ចុប្បន្នកាលមានបំណងប្រាថ្នាចង់បានសេរីភាពដែលមិនដែលមានដូចកាលពីពេលមុន ក៏ប៉ុន្តែនៅពេលជាមួយគ្នានេះក៏កើតមានរបៀបរស់នៅបែបថ្មី គឺបណ្តាលឲ្យមនុស្សទៅជាទាសករខាងសង្គម និងខាងចិត្តគំនិតទៅវិញ។ មនុស្សលោកភ្ញាក់ស្មារតីយ៉ាងខ្លាំងថា គេត្រូវរួមគ្នាជាធ្លុងតែមួយត្រូវការពឹងពាក់គ្នាទៅវិញទៅមក និងត្រូវការសាមគ្គីជាចាំបាច់។ ប៉ុន្តែនៅពេលដដែលនេះ មនុស្សលោកនៅតែមានការប្រទាញប្រទង់គ្នា ប្រឆាំងជំទាស់ដណ្តើមអំណាច ដោយមានថាមពលផ្សេងៗ ហើយគេក៏នៅតែមានការបាក់បែកយ៉ាងខ្លាំងខាងនយោបាយ ខាងសង្គម ខាងសេដ្ឋកិច្ច ខាងជាតិសាសន៍ និងខាងមនោគមវិជ្ជានៅឡើយ។ គេខ្លាចកើតសង្គ្រាមដែលអាចបំផ្លាញ

ពិភពលោកទាំងមូលឲ្យវិនាសថែមទៀតផង។ មនុស្សផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នាទៅវិញទៅមកកាន់តែច្រើនឡើងៗ ក៏ប៉ុន្តែ ពាក្យសម្រាប់បញ្ចេញគំនិតយោបល់ដ៏សំខាន់ៗមានអត្ថន័យប្លែកៗពីគ្នាតាមមនោគមវិជ្ជាប្លែកពីគ្នាដែរ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ មនុស្សយកចិត្តទុកដាក់ខិតខំចាត់ចែងរចនាសម្ព័ន្ធឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងៗ ក៏ប៉ុន្តែ ការខិតខំចាត់ចែងរចនាសម្ព័ន្ធនេះ គ្មានការចម្រើនខាងផ្លូវវិញ្ញាណទេ។

ង. ដូច្នេះ មនុស្សជាច្រើននៅសម័យឥឡូវភ្ញាក់ផ្អើលដោយសារសភាពការណ៍ដ៏ស្មុគស្មាញនេះ គេពិបាកពិចារណាថា អ្វីៗជាតម្លៃថ្លៃថ្នូរដ៏អចិន្ត្រៃយ៍ អាចទៅជាគោលណែនាំជីវិតមនុស្សលោក។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គេមិនដឹងធ្វើយ៉ាងណា ដើម្បីឲ្យតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរទាំងនេះបានសមស្របនឹងអ្វីៗដែលគេនឹងបង្កើតថ្មីៗទេ។ គេព្រួយបារម្ភទាំងមានចិត្តសង្ឃឹមទាំងតប់ប្រមល់ មិនដឹងថា ត្រូវយល់យ៉ាងណាអំពីការវិវឌ្ឍន៍នៃពិភពលោកសព្វថ្ងៃ។ ការវិវឌ្ឍន៍នៃពិភពលោកសព្វថ្ងៃ ដូចជាប្រកួតប្រជែងជាមួយតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ឬបើនិយាយតាមរបៀបផ្សេងទៀត ការវិវឌ្ឍន៍នោះ គឺបង្ខំមនុស្សឲ្យរកចម្លើយដោះស្រាយបញ្ហានៃការវិវឌ្ឍន៍វិញ។

៥- ការផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងខ្លាំង

ក. សព្វថ្ងៃ មនុស្សមានចិត្តគំនិតរំជើបរំជួលនឹងសភាពការណ៍ជីវភាពភ្ជាប់នឹងការផ្លាស់ប្តូរជាទូទៅក្នុងសង្គមដែរ។ តាមការផ្លាស់ប្តូររួមនេះ វិទ្យាសាស្ត្រ គណិតវិទ្យា ជីវវិទ្យា និងមនុស្សសាស្ត្រ មានប្រៀបលើវិជ្ជាឯទៀតៗទាំងអស់ ក្នុងការអប់រំចិត្តគំនិតយុវជន។ បច្ចេកទេសដែលកើតចេញពីវិជ្ជាទាំងប៉ុន្មាននោះ ក៏មានប្រៀបលើការរស់នៅដែរ។ ចិត្តគំនិតអប់រំតាមវិទ្យាសាស្ត្របែបនេះ បានធ្វើឲ្យវប្បធម៌ និងរបៀបរិះគិតប្លែកពីវប្បធម៌ និងរបៀបរិះគិតកាលពីមុន។ ការអភិវឌ្ឍន៍នៃបច្ចេកទេសបានប្រែទ្រង់ទ្រាយនៃផែនដីរួចទៅហើយ រហូតដល់មនុស្សចង់ទៅដណ្តើមយកអាកាសវេហាស៍ទៀតផង ហើយគេក៏ទៅដល់ស្ថានព្រះច័ន្ទរួចហើយដែរ។

ខ. មនុស្សហាក់ដូចជាលាតអំណាចនៃប្រាជ្ញារបស់ខ្លួន រហូតដល់ធ្វើជាម្ចាស់លើពេលវេលា គឺមនុស្សបច្ចុប្បន្នមានចំណេះស្គាល់ព្រឹត្តការណ៍ដែលកើតពីអតីតកាលដោយសារប្រវត្តិសាស្ត្រគេក៏មានគម្រោងការ និងសេចក្ដីព្រាងសម្រាប់ពេលអនាគតដែរ។ ការអភិវឌ្ឍន៍ ជីវវិទ្យា បិត្តវិទ្យា និងសង្គមវិទ្យា មិនគ្រាន់តែផ្ដល់ឱកាសឲ្យមនុស្សស្គាល់ខ្លួនកាន់តែច្បាស់ឡើងៗប៉ុណ្ណោះទេ តែផ្ដល់មធ្យោបាយឲ្យមនុស្សអាចមានឥទ្ធិពលទៅលើជីវិតរបស់មនុស្សក្នុងសង្គមនានាថែមទៀត ដោយយកបច្ចេកទេសស្របតាមសង្គមនោះមកប្រើ។ នៅពេលជាមួយគ្នានេះ មនុស្សជាតិខិតខំគ្រោងទុកអំពីចំនួនមនុស្សក្នុងប្រទេសនីមួយៗព្រមទាំងត្រួតត្រាចំនួនទាំងនោះផងដែរ។

គ. ចលនានៃប្រវត្តិសាស្ត្រកាន់តែលឿនទៅៗ បណ្ដាលឲ្យម្នាក់ៗពិបាកនឹងតាមទាន់។ វាសនាសហគមន៍មនុស្សទាំងមូលត្រឡប់ទៅជាវាសនារួមតែមួយ មិនបែកពីគ្នាដូចសម័យមុនៗ ពោលគឺ មិនដូចកាលដែលប្រទេសនីមួយៗមានប្រវត្តិសាស្ត្រដាច់ៗពីគ្នា។ សរុបសេចក្ដីមកពិភពលោកឆ្លងពីសភាពការណ៍នឹងន ទៅជាសភាពការណ៍ដែលមានចលនា និងវិវឌ្ឍន៍ឡើង។ ហេតុនេះហើយ បានជាកើតរបៀបរិះគិតថ្មីអំពីបញ្ហាដ៏ធំទូលំទូលាយបណ្ដោយឲ្យអ្នកប្រាជ្ញត្រូវធ្វើវិភាគ និងសំយោគថ្មី។

៦- ការប្រែប្រួលខាងសង្គម

ក. ដោយសភាពការណ៍មនុស្សលោកប្រែប្រួលដូច្នេះ សហគមន៍នានាដែលកាន់តាមប្រពៃណីពីបុរាណ គឺបក្ខសម្ពន្ធ កុលសម្ពន្ធ ដែលមានចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យត្រួតត្រា សហគមន៍ភូមិ និងក្រុមឯទៀតៗ ព្រមទាំងទំនាក់ទំនងក្នុងសង្គម ក៏ប្រែប្រួលកាន់តែខ្លាំងពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃដែរ។

ខ. សង្គមបែបឧស្សាហកម្ម ក៏លាតសន្ធឹងក្នុងពិភពលោកបន្តិចម្ដងៗ បណ្ដាលឲ្យប្រទេសខ្លះមានសេដ្ឋកិច្ចជឿនលឿន មានធនធានច្រើន

ហូរហៀរ ប្រែទស្សនៈ និងរបៀបរស់នៅក្នុងសង្គមទាំងស្រុងឲ្យបាន ប្លែកពីទស្សនៈ និងរបៀបរស់នៅដែលគេមានតាំងពីយូរសតវត្សមក។ តាមរបៀបដដែលនេះ វប្បធម៌នៃការរស់នៅក្នុងទីក្រុងកាន់តែមាន ឥទ្ធិពលទាក់ទាញចិត្តអ្នកស្រែចម្ការ គឺបណ្តាលឲ្យកើតមានទីក្រុងថ្មីៗ ជាច្រើន ដែលមានមនុស្សកាន់តែច្រើនរស់នៅ ព្រមទាំងបណ្តាលឲ្យ របៀបរស់នៅបែបអ្នកក្រុង ភាយចូលទៅក្នុងស្រុកស្រែចម្ការទៀតផង។

គ. មានមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ថ្មីៗក្នុងសង្គមកាន់តែល្អប្រសើរឡើង ជួយឲ្យប្រជាជននៅគ្រប់កន្លែងដឹងយ៉ាងឆាប់រហ័សបំផុត នូវព្រឹត្តិការណ៍ ដែលកើតឡើងក្នុងពិភពលោកទាំងមូល។ មធ្យោបាយទាំងនោះ ក៏ជួយផ្សព្វផ្សាយគំនិត និងមនោសញ្ចេតនាផ្សេងៗ បណ្តាលឲ្យកើត ប្រតិកម្មតៗគ្នាជាច្រើន។

ង. ត្រូវចាប់អារម្មណ៍ទៀតថា ដោយមូលហេតុផ្សេងៗ មានមនុស្សជា ច្រើនត្រូវចាកចេញពីភូមិស្រុករបស់ខ្លួនទៅរស់នៅជាអន្តោប្រវេសន៍ ក្នុងប្រទេសផ្សេងទៀត ហើយក៏ផ្លាស់ប្តូររបៀបរស់នៅដែរ។

ច. និយាយរួមទៅ មនុស្សមានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងមនុស្សដូចគ្នា កាន់ តែច្រើនឡើងៗ រីឯចលនានាំឲ្យមនុស្សរស់នៅជាមួយគ្នាកាន់តែច្រើន ឡើង (ហៅថា "សង្គមនីយកម្ម") បង្កើតបំណាងទំនាក់ទំនងថ្មីៗជា ច្រើន ប៉ុន្តែ ជួនកាលមិនជួយអភិវឌ្ឍបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់មនុស្ស ម្នាក់ៗឲ្យបានពេញលេញឡើយ គឺមិនជួយបង្កើតទំនាក់ទំនង ដែល ពិតជាទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្ស និងមនុស្ស ពោលគឺឲ្យមាន "បុគ្គលិកូប នីយកម្ម" (កិច្ចនាំឲ្យមនុស្សម្នាក់ៗទៅជាបុគ្គលដ៏ពេញលក្ខណៈ ដោយ មានទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដទៃ)។

ឆ. តាមពិត ការវិវឌ្ឍន៍សង្គមបែបនេះ កើតឡើងជាពិសេសក្នុងប្រជាជាតិ ដែលបានទទួលផលពីការជឿនលឿនខាងសេដ្ឋកិច្ច និងខាងបច្ចេក ទេសរួចហើយ។ ប៉ុន្តែ ការវិវឌ្ឍន៍សង្គមបែបនេះក៏ចាប់ផ្តើមកើតឡើង

ក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ដែរ គឺប្រជាជនប្រទេសទាំងនោះចង់ទទួលបំណែកផលនៃឧស្សាហូបនីយកម្ម (ការផ្លាស់កសិកម្មទៅជាឧស្សាហកម្ម) និងនៃនគរូបនីយកម្ម (អ្នកជនបទផ្លាស់ទីមករស់នៅទីក្រុង)។ ប៉ុន្តែប្រជាជនទាំងនោះ ជាពិសេសទោះជាប្រជាជនដែលផ្ចង់ចិត្តនឹងប្រពៃណីបុរាណជាងគេ ក៏មានបំណងចង់ប្រើសេរីភាពរបស់គេតាមបែបមនុស្សពេញវ័យ និងតាមរបៀបជាបុគ្គលផ្ទាល់ខ្លួន។

៧- ការផ្លាស់ប្តូរខាងចិត្តសាស្ត្រ ខាងសីលធម៌ និងខាងសាសនា

ក. ការផ្លាស់ប្តូរចិត្តគំនិត និងការផ្លាស់ប្តូររចនាសម្ព័ន្ធក្នុងសង្គម បណ្តាលឲ្យមនុស្ស ជាពិសេសយុវជនរិះគន់ និងមានចិត្តសង្ស័យអំពីតម្លៃនៃប្រពៃណីដែលគេបានទទួលពីដូនតាមក ហើយមិនសុខចិត្តរស់នៅតាមសភាពការណ៍ពីមុនទៀតឡើយ។ លើសពីនេះទៅទៀត ដោយគេព្រួយបារម្ភ គេនាំគ្នាបះបោរប្រឆាំងនឹងសង្គម។ នៅពេលជាមួយគ្នានេះ គេយល់ច្បាស់អំពីសារៈសំខាន់របស់ខ្លួនក្នុងសង្គម ហើយចង់ធ្វើម្ចាស់ការលើសង្គមនោះ ដោយមិនបង្អង់ឡើយ។ ហេតុនេះហើយបានជាទាំងឪពុកម្តាយ ទាំងអ្នកអប់រំ តែងតែជួបប្រទះការពិបាកកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ ក្នុងការបំពេញមុខងារអប់រំគេ។

ខ. ដូនកាល គ្រប់ខណ្ឌនៃការរស់នៅច្បាប់របៀបរិះគិតពិចារណា និងរបៀបយល់ឃើញ ដែលហូរមកពីអតីតកាល ដូចជាមិនសូវស្របនឹងសភាពការណ៍នាបច្ចុប្បន្នកាល។ ហេតុនេះមនុស្សជ្រួលច្របល់ក្នុងចិត្តមិនដឹងថា ខ្លួនត្រូវមានកិរិយាមារយាទយ៉ាងណានោះទេ សូម្បីតែអំពីសីលធម៌ និងវិន័យណែនាំ។

គ. របៀបរស់នៅបែបថ្មីៗទាំងនោះ ក៏មានឥទ្ធិពលលើរបៀបអនុវត្តតាមសាសនាដែរ។ ម្យ៉ាងដោយមនុស្សជាប់ក្នុងការរិះគិតពិចារណាកាន់

តែជ្រៅទៅៗ គេលែងគិតគូរអំពីពិភពលោកតាមរបៀបមន្តអាគម និងតាមអប្បិយជំនឿទៀតដែរ តែគេត្រូវភ្ជាប់ចិត្តនឹងលទ្ធិនៃជំនឿដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់យ៉ាងសកម្ម។ ដូច្នេះមានមនុស្សកាន់តែច្រើនមានទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ជាមួយព្រះជាម្ចាស់ទុកជាព្រះដែលមានព្រះជន្មគង់នៅ។ ម្យ៉ាងទៀត មានមនុស្សកាន់តែច្រើនឡើងៗលែងចូលរួមពិធីគោរពប្រណិប័តន៍តាមសាសនា។ កាលពីមុន មានតែមនុស្សមួយចំនួនតូចដែលបដិសេធមិនព្រមទទួលព្រះជាម្ចាស់បោះបង់ចោលសាសនា ឬមិនរវីរវល់នឹងសាសនា។ ប៉ុន្តែអ្នកទាំងនោះត្រូវបោទថា ប្លែកពីគេ។ ផ្ទុយទៅវិញសព្វថ្ងៃ មនុស្សទូទៅចូលចិត្តនិយាយថា អ្នកប្រព្រឹត្តដូច្នេះពិតជាប្រព្រឹត្តស្របតាមការអភិវឌ្ឍន៍នៃវិទ្យាសាស្ត្រ ឬតាមលទ្ធិមនុស្សនិយមរបៀបថ្មី។ កាលពីមុនមានតែទស្សនវិទូប៉ុណ្ណោះទេ ដែលមិនរវីរវល់នឹងសាសនា។ តែសព្វថ្ងៃ ក្នុងតំបន់ជាច្រើន អ្នកនិពន្ធអក្សរសាស្ត្រ អ្នកសិល្បៈ អ្នកបកស្រាយតាមមនុស្សសាស្ត្រ និងអ្នកបកស្រាយប្រវត្តិសាស្ត្រ សូម្បីតែអ្នកកាន់ច្បាប់រដ្ឋ ក៏មិនអើពើហើយបដិសេធព្រះជាម្ចាស់ដែរ។ ហេតុនេះហើយបានជាមនុស្សជាច្រើនវិលវល់ក្នុងចិត្ត និងជ្រួលច្របល់ជាខ្លាំង។

៨- ការបង្កចតុល្យភាព និងសតិមនុស្សក្នុងពិភពលោកទំនើប

ក. ការវិវឌ្ឍន៍យ៉ាងលឿនបែបនេះ ជួនកាលកើតឡើងដោយគ្មានរបៀបរៀបរយ ជាពិសេសការភ្ញាក់ស្មារតីកាន់តែច្បាស់ថា មនុស្សលោកបែកខ្ញែកគ្នា បណ្តាលឲ្យកើតទំនាស់ និងបង្កចតុល្យភាពក្នុងសង្គមព្រមទាំងបង្កចសតិមនុស្សកាន់តែធ្ងន់ទៅៗ។

ខ. ចំពោះបុគ្គលម្នាក់ៗ ជួនកាលខូចសតិដោយសារប្រាជ្ញាខាងបច្ចេកទេសទំនើបរបស់ខ្លួន មិនស៊ីចង្វាក់នឹងទស្សនៈអរូបីអំពីជំនឿដែលគេបានទទួលពីមុនមក ហើយគេគ្មានសមត្ថភាពធ្វើសំយោគនូវបំណោះ

ដឹងទាំងប៉ុន្មានរបស់ខ្លួនឲ្យបានសមរម្យ។ គេក៏ខូចសតិដោយមតិទំនើបៗដែលខ្វល់ខ្វាយចង់តែធ្វើការឲ្យសម្រេចបានជាលទ្ធផល តែមិនរវីរវល់នឹងមនសិការ ដែលបញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តតាមសីលធម៌។ សភាពការណ៍ក្នុងការរស់នៅរួម មិនស៊ីចង្វាក់នឹងការរិះគិតដោយម្នាក់ឯងនេះក៏បណ្ដាលឲ្យខូចសតិដែរ។ មនុស្សធ្វើការតែមួយមុខតាមឯកទេសរបស់ខ្លួន តែគ្មានទស្សនៈរួមទូទៅ នេះក៏បណ្ដាលឲ្យខូចសតិដែរ។

គ. ក្នុងរង្វង់គ្រួសារមានទាស់ទែងគ្នា មិនចុះសម្រុងគ្នា បណ្ដាលមកពីមានមនុស្សច្រើនពេក ពីសភាពការណ៍សេដ្ឋកិច្ច ពីសភាពការណ៍ក្នុងសង្គម ពីទំនាស់តណានិងតណា ឬមកពីទំនាក់ទំនងថ្មីក្នុងសង្គមរវាងបុរស និងស្ត្រី។

ង. ដោយជាតិសាសន៍បែកខ្ញែកទាស់ទែងគ្នា វណ្ណៈឋានៈ ប្រទេសមានធនធានស្ដុកស្ដម្ភ និងប្រទេសមានធនធានតិចជាង ទាស់ទែងគ្នាបណ្ដាលឲ្យខូចដល់តុល្យភាពក្នុងសង្គម និងក្នុងពិភពលោក។ ស្ថាប័នអន្តរជាតិកើតឡើងដោយប្រជាជាតិនានា ក្នុងគោលបំណងចង់ស្វែងរកសន្តិភាព ប៉ុន្តែដោយមានការឃោសនាមនោគមវិជ្ជាផ្សេងៗ មានប្រជាជាតិ និងក្រុមឯទៀតៗដែលគិតតែពីប្រយោជន៍របស់ខ្លួន គឺបណ្ដាលឲ្យទាស់ទែងគ្នា។

ច. ដោយមនុស្សមិនទុកចិត្តគ្នា និងស្អប់គ្នាទៅវិញទៅមក បណ្ដាលឲ្យកើតជម្លោះ និងមហន្តរាយ គឺមនុស្សផ្ទាល់ជាមូលហេតុនៃការបង្កើតជម្លោះ និងមហន្តរាយទាំងនោះ ហើយក៏ជាអ្នករងគ្រោះដែរ។

៩- មនុស្សជាតិមានសេចក្ដីប៉ងប្រាថ្នាកាន់តែសកល

ក. ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះ មានមនុស្សកាន់តែច្រើនយល់ឃើញថា មនុស្សជាតិអាច (និងត្រូវ) ពង្រឹងម្ចាស់ការលើបរិស្ថាន និងលើសត្វលោកទាំងឡាយ។ មនុស្សក៏អាច (ហើយត្រូវ) ចាត់ចែងរបៀបរៀបរយ

ក្នុងកិច្ចការនយោបាយក្នុងសង្គម និងក្នុងសេដ្ឋកិច្ចឲ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ដែរ ក្នុងបុព្វហេតុបម្រើមនុស្សកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ និងផ្តល់ឲ្យមនុស្សម្នាក់ៗ និងឲ្យក្រុមនីមួយៗ អាចប្រកាសបញ្ជាក់ និងពង្រឹងតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់ខ្លួន។

ខ. ដោយមូលហេតុនេះ មនុស្សជាច្រើនភ្ញាក់ស្មារតីកាន់តែច្បាស់ថា មានអយុត្តិធម៌ក្នុងពិភពលោក គ្មានបែកធនធានរួមឲ្យបានស្មើ ហើយយល់ឃើញថាគេរងអយុត្តិធម៌ នាំគ្នាតវ៉ាទាមទារតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់ខ្លួនយ៉ាងឃោរឃៅ។ ប្រជាជនក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ មានប្រទេសដែលទើបបានទទួលឯករាជ្យជាដើម ចង់ទទួលចំណែកផលនៃអរិយធម៌ទំនើបក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយ ព្រមទាំងចង់មានតួនាទីក្នុងឆាកអន្តរជាតិផង។ ក៏ប៉ុន្តែប្រជាជាតិទាំងនោះ និងប្រជាជាតិដែលមានធនធានស្តុកស្តម្ភ ហើយអភិវឌ្ឍន៍លឿនជាង កាន់តែមានគម្លាតឆ្ងាយពីគ្នា។ នៅពេលជាមួយគ្នានេះ ជាញឹកញយណាស់ប្រជាជាតិទាំងនោះស្ថិតនៅក្រោមចំណុះប្រជាជាតិដែលស្តុកស្តម្ភ កាន់តែខ្លាំងឡើង សូម្បីតែក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច។ ប្រជាជនដែលស្រេកឃ្លានតែងបោទប្រកាន់ប្រជាជាតិដែលមានសម្បូណ៌ហូរហៀរ។ នៅប្រទេសណាដែលស្ត្រីមិនទាន់មានសិទ្ធិស្មើនឹងបុរស ស្ត្រីក៏នាំគ្នាទាមទារសិទ្ធិនោះ និងសូមឲ្យរដ្ឋអនុវត្តតាមទៀតផង។ ប្រជាពលករ គឺកម្មករ និងកសិករ មិនគ្រាន់តែចង់បានប្រាក់បៀវត្ស៍សម្រាប់ចិញ្ចឹមជីវិតប៉ុណ្ណោះទេ តែមានបំណងចង់ពង្រឹងកិត្តិយសនៃបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ខ្លួនដោយសារកិច្ចការរបស់គេ។ ប្រសើរជាងនេះទៅទៀត គេក៏ចង់ចូលរួមក្នុងការបាត់បែងជីវិតសេដ្ឋកិច្ច ជីវិតក្នុងសង្គម ជីវិតនយោបាយ និងវប្បធម៌ផងដែរ។ នេះជាលើកដំបូងក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ដែលមនុស្សជាតិទាំងមូលហ៊ានគិតថា ប្រជាជាតិទាំងអស់អាច (នឹងត្រូវ) ទទួលផលផ្លែពីអរិយធម៌យ៉ាងពិតប្រាកដ។

គ. ប៉ុន្តែ មនុស្សមានសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នាជ្រៅជាង និងសកលជាងសេចក្តី

ប៉ងប្រាថ្នាទាំងនោះទៅទៀត គឺមនុស្ស និងក្រុមនានាស្រេកឃ្លានចង់បានជីវិតយ៉ាងពេញលេញប្រកបដោយសេរីភាព ចង់រស់នៅយ៉ាងថ្លៃថ្នូរសមនឹងឋានៈខ្លួនជាមនុស្ស អាចប្រើប្រាស់លទ្ធភាពដ៏ទូលំទូលាយទាំងប៉ុន្មាននៃពិភពលោកនាបច្ចុប្បន្នមកបម្រើខ្លួនដែរ។ ចំពោះប្រជាជាតិនានា គេនៅតែខិតខំដោយក្លាហាន ដើម្បីឲ្យរួបរួមគ្នាជាសហគមន៍សកលម្យ៉ាង។

ង. ដូច្នេះ យើងអាចសង្កេតឃើញថា ពិភពលោកទំនើបមានអំណាចខ្លាំងផង និងទន់ខ្សោយផង អាចប្រព្រឹត្តអ្វីដ៏ល្អប្រសើរជាងគេបំផុតផង និងអ្វីដ៏អាក្រក់ជាងគេបំផុតផង ហាក់ដូចជាមានផ្លូវពីរនៅពីមុខ គឺផ្លូវទៅកាន់សេរីភាពផង និងផ្លូវទៅកាន់ភាពជាទាសករផង អាចអភិវឌ្ឍន៍បាន ឬថយក្រោយវិញបានដែរ ទៅកាន់ភាតរភាព ឬទៅកាន់ការស្អប់គ្នា។ ម្យ៉ាងទៀត មនុស្សបានធ្វើឲ្យថាមពលចាប់ផ្តើមមានចលនាផ្សេងៗ។ តែមនុស្សភ្ញាក់ស្មារតីថាឥឡូវខ្លួនអាចតម្រង់ថាមពលទាំងនោះទៅទិសល្អ ស្រេចតែចិត្ត គឺបណ្តោយឲ្យថាមពលទាំងនោះកម្ទេចខ្លួន ឬបម្រើខ្លួនក៏បានដែរ។ ហេតុនេះហើយបានជាមនុស្សចោទសួរខ្លួនឯង។

១០- មនុស្សជាតិចោទសួរយ៉ាងជ្រៅ

ក. តាមពិត ការបង្ខូចតុល្យភាពក្នុងពិភពលោកសព្វថ្ងៃ ជាប់នឹងការបង្ខូចតុល្យភាពជាគ្រឹះដែលមានឫសក្នុងចិត្តមនុស្សតែម្តង។ ក្នុងចិត្តមនុស្សមានកត្តាជាច្រើនប្រទាញប្រទង់គ្នា។ ណាមួយក្នុងឋានៈខ្លួនជាសត្វលោក មនុស្សមានព្រំដែនជាច្រើន។ ណាមួយទៀត ខ្លួនប៉ងប្រាថ្នាចង់បានជីវិតដ៏ប្រសើរបំផុត ដែលពិតជាទិសដៅរបស់ខ្លួន។ មានបំណងជាច្រើនទាក់ទាញចិត្ត ហើយខ្លួនត្រូវជ្រើសរើសជានិច្ចថា ធ្វើតាមបំណងទាំងនេះក៏បាន ឬលះបង់ក៏បានដែរ។ អាក្រក់ជាងនេះទៅទៀត ដោយខ្លួនទន់ខ្សោយ និងជាអ្នកបាប ជាញឹកញាប់មនុស្ស

បេះតែប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ដែលខ្លួនមិនចង់ធ្វើ តែមិនប្រព្រឹត្តអំពើល្អ ដែលខ្លួនចង់ធ្វើនោះទេ (រម ៧, ១៤.២១)។ សរុបសេចក្តីមក មនុស្ស បាក់បែកគ្នាឯងពីខាងក្នុងចិត្ត ជាមូលហេតុបង្កបង្កើតទំនាស់ទាស់ទែង គ្នាជាច្រើន និងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។ តាមពិត មានមនុស្សជាច្រើនបែរចិត្ត ឆ្ងាយ មិនយល់ឃើញសភាពការណ៍ដ៏សែនពិបាកនេះយ៉ាងជាក់ច្បាស់ ទេ ព្រោះគេរស់នៅតាមលទ្ធិសម្ភារៈនិយម ដែលជ្រួតជ្រាបក្នុងការ រស់នៅរបស់គេស្រាប់។ មានមនុស្សមួយចំនួនទៀត រងគ្រោះដោយ ភាពក្រីក្រតោកយ៉ាក មិនអាចចាប់អារម្មណ៍នឹងសេចក្តីនេះបាន។ មានចំនួនមនុស្សរឹតតែច្រើនទៅទៀតស្មានថាបានសេចក្តីសុខសាន្ត ដោយទទួលសេចក្តីអត្ថាធិប្បាយផ្សេងៗអំពីពិភពលោក តាមតែសង្គម ផ្តល់ឲ្យ។ មានក្រុមខ្លះសង្ឃឹមថា មនុស្សជាតិអាចមានសេរីភាពដ៏ ពិតប្រាកដ និងយ៉ាងពេញលេញ ដោយសារតែខ្លួនខិតខំប្រឹងប្រែង ប៉ុណ្ណោះ។ គេបញ្ចុះបញ្ចូលខ្លួនឯងថា រាជ្យរបស់មនុស្សនៅលើផែនដី នឹងអាចបំពេញសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នាទាំងប៉ុន្មានដែលខ្លួនចង់បាននោះ។ មានក្រុមអ្នកខ្លះទៀតអស់សង្ឃឹម ដោយយល់ឃើញថា ជីវិតគ្មានន័យ សោះ។ គេនាំគ្នាលើកតម្កើងអ្នកក្លាហានមោះមុត ដែលផ្តល់អត្ថន័យ ទាំងស្រុងដល់ជីវិត តាមខ្លួនយល់ឃើញវិញ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មានមនុស្សកាន់តែច្រើនឡើងៗនៅពេលឃើញការវិវឌ្ឍន៍នៃពិភព លោកសព្វថ្ងៃ នាំគ្នាចោទសួរសំណួរជាគ្រឹះ ឬនឹកគិតអំពីសំណួរទាំង នោះតាមរបៀបមោះមុតជាថ្មីថា តើអ្វីទៅមនុស្ស? តើទុក្ខវេទនា សេចក្តី អាក្រក់ មរណភាព មានអត្ថន័យយ៉ាងណា? ទោះបីមានការអភិវឌ្ឍន៍ ច្រើនយ៉ាងណាក្តី ក៏ទុក្ខវេទនា សេចក្តីអាក្រក់ មរណភាព ស្ថិតនៅ រហូតដែរ។ តើជ័យជម្នះទាំងប៉ុន្មានក្នុងវិស័យជាច្រើនបានប្រយោជន៍ អ្វី បើត្រូវបង់ខាតថ្លៃច្រើនយ៉ាងនេះ? តើមនុស្សអាចយកអ្វីមកជួយ សង្គមបាន? តើមនុស្សអាចរង់ចាំទទួលអ្វីពីសង្គម? ផុតពីជីវិតនេះ តើនឹងទៅជាយ៉ាងណាដែរ?

៦. ចំពោះព្រះសហគមន៍វិញ ព្រះសហគមន៍ជឿថា ព្រះគ្រីស្តដែលសោយទិវង្គត និងមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿងដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់មនុស្សទាំងអស់ (២ករ ៥,១៥) ព្រះអង្គប្រទានពន្លឺ និងកម្លាំងឲ្យមនុស្ស ដោយសារព្រះវិញ្ញាណព្រះអង្គ ដើម្បីឲ្យមនុស្សអាចតបឆ្លើយស្របតាមទិសដៅដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ខ្លួន គឺតាមព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅ។ ព្រះសហគមន៍ជឿថា នៅក្រោមមេឃនេះក្រៅពីព្រះគ្រីស្តយេស៊ូ ព្រះជាម្ចាស់ពុំបានប្រទាននាមណាមួយផ្សេងទៀតមកមនុស្សដើម្បីសង្គ្រោះយើងនោះឡើយ (កក ៤, ១២)។ ព្រះសហគមន៍ក៏ជឿថា អត្ថន័យដ៏សំខាន់ និងទិសដៅនៃប្រវត្តិសាស្ត្រទាំងមូលរបស់មនុស្ស ស្ថិតនៅក្នុងអង្គព្រះអម្ចាស់ និងព្រះបរមគ្រូរបស់ខ្លួន។ ព្រះសហគមន៍បញ្ជាក់ទៀតថា ទោះបីមានការផ្លាស់ប្តូរជាច្រើនយ៉ាងណាក្តី ក៏មានសេចក្តីខ្លះនៅស្ថិតស្ថេរនៅឡើយ គឺអ្វីៗដែលមានគ្រឹះនៅក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ត គឺព្រះអង្គមិនប្រែប្រួលឡើយពីដើម នៅពេលសព្វថ្ងៃ និងនៅរហូតដល់អស់កល្បជានិច្ចព្រះអង្គនៅតែដដែល (ហប ១៣, ៨)។ ហេតុនេះហើយបានជាមហាសន្និបាត ក្រោមពន្លឺរបស់ព្រះគ្រីស្តជារូបតំណាងរបស់ព្រះជាម្ចាស់ដែលយើងមើលពុំឃើញជារៀមច្បងនៃសត្វលោកទាំងអស់ដែលព្រះជាម្ចាស់បានប្រតិស្ឋានមក (កូឡ ១,១៥) មានបំណងនិយាយសន្ទនាជាមួយមនុស្សទាំងអស់ ដើម្បីបំភ្លឺការអាថ៌កំបាំងរបស់មនុស្ស និងជួយមនុស្សជាតិឲ្យរកដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហាដ៏សំខាន់ៗនាបច្ចុប្បន្ននេះ។

ភាគទី ១

ព្រះសហគមន៍ និងគោលដៅនៃជីវិតរបស់មនុស្ស តាមព្រះជាម្ចាស់កំណត់ទុក

១១- ព្រះសហគមន៍ត្រូវតបឆ្លើយនឹងព្រះវិញ្ញាណ ដែលត្រាស់ហៅ

ក. ប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់ខិតខំពិនិត្យមើលព្រឹត្តិការណ៍ ដើម្បីរកឃើញនូវអ្វីៗដែលមនុស្សសម័យឥឡូវទាមទារ និងចង់បានជាចំបាច់ ព្រមទាំងរកឃើញអ្វីៗ ដែលជាសញ្ញាសម្គាល់ដ៏ពិតប្រាកដអំពីវត្តមានរបស់ព្រះជាម្ចាស់ និងអំពីគម្រោងការព្រះអង្គផង។ ព្រះសហគមន៍រួមរស់ជាមួយមនុស្សឯទៀតៗនៅសម័យឥឡូវ ដោយធ្វើជីវិតលើព្រះគ្រីស្ត ទាំងដឹងថា ព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះអម្ចាស់ដែលគង់នៅពាសពេញផែនដីទាំងមូលណែនាំផង។ ជំនឿពិតជាផ្តល់ឲ្យមនុស្សយល់អំពីអ្វីៗទាំងអស់តាមអត្ថន័យថ្មី និងសម្តែងឲ្យយើងស្គាល់ព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់អំពីគោលដៅនៃជីវិតទាំងស្រុងរបស់មនុស្ស តាមព្រះអង្គត្រាស់ហៅ។ ជំនឿក៏តម្រង់វិញ្ញាណមនុស្សឲ្យរកដំណោះស្រាយបញ្ហារបស់មនុស្សឲ្យបានស្របនឹងលក្ខណៈជាមនុស្ស។

ខ. មុនដំបូង មហាសន្និបាតមានបំណងចង់យកជំនឿនេះ មករិះគិតពិចារណាអំពីអ្វីៗ ដែលមនុស្សសម័យឥឡូវយល់ឃើញថា មានតម្លៃថ្លៃជាងគេ និងភ្ជាប់អ្វីៗដែលមានតម្លៃជាងគេទាំងនោះ ទៅនឹងព្រះជាម្ចាស់ជាប្រភព។ ដោយអ្វីៗដែលមនុស្សសម័យឥឡូវយល់ឃើញថាមានតម្លៃហូរចេញពីប្រាជ្ញាញាណរបស់មនុស្ស គឺអ្វីៗទាំងនោះពិតជាល្អណាស់ព្រោះជាព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះជាម្ចាស់។ ក៏ប៉ុន្តែ ដោយសារកិលេសតណ្ហា មនុស្សបង្វែរអ្វីៗដ៏ល្អដែលមានតម្លៃទាំងនោះ ឆ្ងាយ

ពីរបៀបរៀបរយដែលព្រះជាម្ចាស់រៀបចំទុក។ ហេតុនេះហើយ ត្រូវជម្រះអ្វីៗទាំងនោះជាចាំបាច់។

គ. តើព្រះសហគមន៍មានទស្សនៈយ៉ាងណាអំពីមនុស្ស? តើព្រះសហគមន៍ត្រូវជូនគោលការណ៍ណាខ្លះ ដើម្បីជួយសាងសង់សង្គមសម័យឥឡូវ? តើសកម្មភាពរបស់មនុស្សក្នុងពិភពលោក មានអត្ថន័យយ៉ាងណានៅទីបំផុត? មហាសន្និបាតត្រូវតែតបឆ្លើយនឹងសំណួរទាំងនោះ ដោយខានពុំបាន។ មនុស្សជាតិ និងប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលជាចំណែកមួយចូលរួមក្នុងចំណោមមនុស្សជាតិ ត្រូវតែជួយបម្រើគ្នាទៅវិញទៅមកឲ្យកាន់តែច្បាស់ឡើងៗ។ ដោយធ្វើដូច្នេះ ព្រះសហគមន៍មុខជានឹងសម្ដែងលក្ខណៈតាមបេសកកម្មរបស់ខ្លួន គឺសម្ដែងលក្ខណៈជាសាសនាផង ហើយលក្ខណៈជាមនុស្សសុទ្ធសាធផង។

ជំពូក ១
មនុស្សជាបុគ្គលមានតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរ

១២- មនុស្សជារូបតំណាងរបស់ព្រះជាម្ចាស់

ក. អ្នកធ្វើជីវិតលើព្រះជាម្ចាស់ និងអ្នកដែលមិនធ្វើជីវិតលើព្រះអង្គជាច្រើន មានយោបល់ស្របគ្នាអំពីបំណុចនេះថា អ្វីៗទាំងអស់នៅលើផែនដីទាំងមូល មានទិសដៅ និងអត្ថន័យដោយសារមនុស្ស ដែលជាស្នូល និងជាកំពូលនៃពិភពលោក។

ខ. ក៏ប៉ុន្តែ អ្វីទៅមនុស្ស? មនុស្សយើងបានផ្ដល់យោបល់ផ្សេងៗជាច្រើនអំពីខ្លួនផ្ទាល់ ជួនកាលជាចម្លើយផ្ទុយគ្នា គឺថា ជួនកាលមនុស្សលើកតម្កើងខ្លួនឯង ទុកជាក្បួនវិន័យដាច់ខាតលើអ្វីៗទាំងអស់ ជួនកាលមនុស្សបន្ទាបខ្លួនរហូតដល់អស់សង្ឃឹម។ ហេតុនេះហើយបានជាមនុស្សនៅតែមានចិត្តសង្ស័យ និងតប់ប្រមល់។ ព្រះសហគមន៍ក៏ចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងនឹងការពិបាកទាំងនោះ។ ព្រះសហគមន៍មានសមត្ថភាពអាចតបចម្លើយបានទៅសំណួរទាំងនោះ ព្រោះព្រះជាម្ចាស់បានបង្រៀនព្រះសហគមន៍ ដោយសម្ដែងសេចក្ដីពិតអំពីព្រះអង្គឲ្យស្គាល់តាមព្រះគម្ពីរ។ តាមព្រះគម្ពីរមានចែងអំពីលក្ខណៈដ៏ពិតប្រាកដរបស់មនុស្ស គឺមានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា មនុស្សទន់ខ្សោយមែនហើយ តែនៅពេលជាមួយគ្នានេះ ត្រូវទទួលស្គាល់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ នូវតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរ និងគោលដៅនៃជីវិតរបស់គេ តាមព្រះជាម្ចាស់កំណត់ទុក។

គ. ក្នុងព្រះគម្ពីរមានចែងថា ព្រះជាម្ចាស់ប្រតិស្ឋានមនុស្ស "ឲ្យមានលក្ខណៈដូចព្រះអង្គ" អាចស្គាល់ និងស្រឡាញ់ព្រះអាទិកររបស់ខ្លួន ព្រះអង្គតែងតាំងមនុស្សទុកជាម្ចាស់នៃសត្វលោកទាំងអស់នៅលើផែនដី (កណ ១,២៦ ប្រាញ ២, ២៣) ដើម្បីឲ្យមានអំណាចលើសត្វលោក

ទាំងនោះ និងប្រើប្រាស់សត្វលោក ទាំងលើកតម្កើងសិរីរុងរឿងរបស់ព្រះអង្គ (បស ១៧, ៣.១០)។ "តើមនុស្សមានឋានៈអ្វីបានជាព្រះអង្គនឹកគិតដល់គេដូច្នេះ? តើបុត្រមនុស្សជាអ្វីបានជាព្រះអង្គយកព្រះហឫទ័យទុកដាក់នឹងគេយ៉ាងនេះ? ព្រះអង្គបានប្រោសឲ្យគេមានឋានៈទាបជាងទេវតាតែបន្តិចប៉ុណ្ណោះ ព្រះអង្គប្រទានសិរីរុងរឿង និងកិត្តិយសដល់គេទុកជាមកុដរាជ្យព្រះអង្គប្រទានឲ្យគេគ្រប់គ្រងលើអ្វីៗទាំងអស់ដែលព្រះអង្គបានប្រតិស្ឋានមក ព្រះអង្គបានបង្ក្រាបអ្វីៗទាំងអស់ឲ្យនៅក្រោមជើងរបស់គេ" (ទន ៨, ៥.៧)។

ង. ប៉ុន្តែ ព្រះជាម្ចាស់មិនបានប្រតិស្ឋានមនុស្សឲ្យនៅតែម្នាក់ឯងទេ តែតាំងពីដើមរៀងមក "ព្រះអង្គប្រតិស្ឋានមនុស្សជាបុរសជាស្ត្រី" (កណ ១, ២៧)។ សង្គមដែលមានបុរស និងស្ត្រីនេះ ជារបៀបដើមដំបូងដើម្បីបញ្ជាក់ថា បុគ្គលទាំងអស់ត្រូវតែរួបរួមគ្នា។ តាមលក្ខណៈដ៏ជ្រៅបំផុតរបស់ខ្លួនមនុស្សជាបុគ្គលមួយ ដែលរស់នៅក្នុងសង្គម។ ប្រសិនបើមនុស្សគ្មានទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដទៃ គេមិនអាចរស់នៅបានទេ ហើយគេក៏មិនអាចធ្វើឲ្យទេពកោសល្យរបស់ខ្លួនចម្រើនឡើងបានដែរ។

ច. ហេតុនេះហើយ ក្នុងព្រះគម្ពីរមានចែងទៀតថា "ព្រះជាម្ចាស់ទតឃើញអ្វីៗទាំងអស់ដែលព្រះអង្គប្រតិស្ឋានមកនោះ ទ្រង់ឈ្វេងយល់ថាល្អប្រសើរបំផុតហើយ"។ (កណ ១, ៣១)។

១៣- អំពើបាប

ក. ព្រះជាម្ចាស់តែងតាំងមនុស្សមានសភាពសុចរិត។ ប៉ុន្តែ មារដ៏មានកលល្បិចជាងគេបញ្ឆោតមនុស្សបណ្តាលឲ្យគាត់ ប្រើសេរីភាពរបស់ខ្លួនហួសហេតុ លើកខ្លួនប្រឆាំងទាស់នឹងព្រះជាម្ចាស់ និងមានបំណងចង់បានសេចក្តីសុខដោយមិនត្រូវការព្រះអង្គសោះ។ ទោះបីមនុស្សលោកស្គាល់ព្រះជាម្ចាស់ក្តី ក៏ "គេពុំបានលើកតម្កើងសិរីរុងរឿងរបស់

ព្រះអង្គឲ្យសមនឹងឋានៈរបស់ព្រះជាម្ចាស់ទេ (...) ផ្ទុយទៅវិញចិត្តល្ងីល្ងើរបស់គេក៏បែរទៅជាងងឹតសូន្យសុងដែរ។ គេនាំគ្នាថ្វាយបង្គំ និងគោរពបម្រើអ្វីៗដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រតិស្ឋានមកជំនួសការគោរពបម្រើព្រះដែលបានប្រតិស្ឋានសត្វលោកទាំងនោះវិញ" (រម ១,២១.២៥)។ ព្រះជាម្ចាស់សម្ដែងឲ្យយើងដឹងសេចក្ដីនេះ យើងក៏មានបទពិសោធន៍ដូច្នេះដែរ។ ប្រសិនបើមនុស្សយើងពិនិត្យមើលចិត្តគំនិតរបស់ខ្លួនយើងមុខជានឹងយល់ឃើញថា ខ្លួនមានលម្អៀងទៅប្រព្រឹត្តអំពើបាប មានតណ្ហាជាច្រើនចង់ពន្លិចស្មារតីរបស់យើង។ តណ្ហាទាំងប៉ុន្មាននេះមិនមែនបណ្ដាលមកពីព្រះអាទិកររបស់យើងដែលមានព្រះហឫទ័យសប្បុរសទេ។ មនុស្សលោកមិនព្រមទទួលស្គាល់ព្រះជាម្ចាស់ទុកជាដើមកំណើតរបស់ខ្លួនឡើយ។ ធ្វើដូច្នេះគេបាក់បែកសណ្ដាប់ធ្នាប់ដែលតម្រង់ខ្លួនទៅរកទីដៅចុងក្រោយបំផុតនៃជីវិតរបស់គេ។ នៅពេលជាមួយគ្នានេះ មនុស្សកើតតណ្ហាប្រទាញប្រទង់នឹងខ្លួនឯង ដែលបណ្ដាលឲ្យបំបែកទំនាក់ទំនងជាមួយមនុស្សឯទៀតៗ និងជាមួយសត្វលោកទាំងឡាយយ៉ាងស្រួល។

១. ហេតុនេះ យើងយល់ឃើញថា មនុស្សបាក់បែកពីប្រភពខាងក្នុង។ ការរស់នៅរបស់មនុស្សយើង ទោះជាការរស់នៅរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗក្ដី ឬជាការរស់នៅរួមក្ដី ច្បាស់ជាការតយុទ្ធដ៏ឃោរឃៅ គឺសេចក្ដីល្អតយុទ្ធ និងសេចក្ដីអាក្រក់ ពន្លឺតយុទ្ធ និងភាពងងឹត។ លើសពីនេះទៅទៀត មនុស្សយើងឃើញថា គឺយើងម្នាក់ៗដឹងខ្លួនថា ដូចជាជាប់ច្រវាក់ដ៏ធ្ងន់។ ប៉ុន្តែ ព្រះអម្ចាស់ផ្ទាល់យាងមកប្រោសឲ្យមនុស្សយើងមានសេរីភាព និងមានកម្លាំងឡើងវិញ ព្រះអង្គប្រែយើងពីខាងក្នុងឲ្យបានថ្មីដោយបណ្ដេញចៅហ្វាយរបស់មនុស្សលោកចេញទៅខាងក្រៅ (យហ ១២, ៣១) គឺចៅហ្វាយដែលបណ្ដាលឲ្យមនុស្សធ្វើជាខ្ញុំបម្រើរបស់បាប (យហ ៨, ៣៤)។ បាបក៏បណ្ដាលឲ្យមនុស្សអន់ថយ ហើយឃាត់មិនឲ្យទៅជាមនុស្សពេញលក្ខណៈ។

គ. យើងទាំងអស់គ្នា មានបទពិសោធន៍អំពីតម្លៃដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតនៃជីវិតរបស់មនុស្ស តាមព្រះហឫទ័យព្រះជាម្ចាស់កំណត់ទុក ហើយក៏មានបទពិសោធន៍អំពីទុក្ខដ៏ធ្ងន់ធ្ងររបស់មនុស្សផងដែរ។ ព្រះគម្ពីរសម្តែងអត្ថន័យដ៏ជ្រៅចុងក្រោយបំផុតនៃតម្លៃដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ និងនៃទុក្ខទាំងនោះ។

១៤- សភាពរបស់មនុស្ស

ក. ទោះបីមនុស្សមានរូបកាយ និងវិញ្ញាណ តែក៏ជាអង្គតែមួយដែរ។ ក្នុងឋានៈខ្លួនមានរូបកាយ មនុស្សយើងសរុបធាតុ និងអ្វីៗទាំងអស់ដែលមានក្នុងពិភពលោក ដូច្នេះអ្វីៗទាំងនោះអាចលើកតម្កើងសិរីរុងរឿងព្រះអាទិកររបស់ខ្លួនដោយសេរី តាមរយៈមនុស្ស ជាកំពូលនៃពិភពលោក (ដន ៣,៥៧.៩០)។ ហេតុនេះ ត្រូវហាមផ្តាច់មនុស្សយើងកុំឲ្យមាក់ងាយជីវិតរូបកាយជាដាច់ខាត ផ្ទុយទៅវិញ មនុស្សយើងត្រូវតែលើកតម្លៃនៃរូបកាយ និងគោរពរូបកាយដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រតិស្ឋានមក ហើយដែលត្រូវទទួលជីវិតថ្មីដ៏រុងរឿងនៅពេលចុងក្រោយបំផុត។ ប៉ុន្តែ ដោយមនុស្សយើងត្រូវរបួសដោយសារអំពើបាប យើងដឹងខ្លួនថា រូបកាយបះបោរប្រឆាំងនឹងវិញ្ញាណ។ ហេតុនេះកិត្តិយសរបស់មនុស្សយើង ទាមទារឲ្យយើងប្រើរូបកាយមកលើកតម្កើងសិរីរុងរឿងរបស់ព្រះជាម្ចាស់ (១ករ ៦,១៣.២០) មិនបណ្តោយឲ្យរូបកាយធ្លាក់ទៅធ្វើជាទាសករនៃតណ្ហា ជាលម្អៀងទៅរកសេចក្តីអាក្រក់ដែលកប់ទុកក្នុងបិត្ត។

ខ. តាមពិត យើងមិនយល់ច្រឡំ ដោយទទួលស្គាល់ថា មនុស្សយើងប្រសើរជាងជាតិទាំងឡាយដែលស្ថិតក្នុងខ្លួន និងរាប់ទៀតថា មនុស្សយើងមិនគ្រាន់តែជាបំណែកដ៏តូចនៃធម្មជាតិ ឬជាគ្រឿងអនាមិកនៃសង្គមប៉ុណ្ណោះទេ គឺមនុស្សយើងមានអ្វីលើសកត្តាទាំងនោះ មនុស្សយើងហួសពីវត្ថុទាំងឡាយ ព្រោះខ្លួនមានវិចារណញ្ញាណនៅខាងក្នុង។ នៅពេលយើងនឹកស្មឹងស្មាធិ៍ រិះគិតអំពីខ្លួនឯង យើងទៅដល់ទីជម្រៅ

នៃវិចារណញ្ញាណដែលនៅខាងក្នុងនោះ ជាកន្លែងព្រះជាម្ចាស់រង់ចាំជួបយើង គឺព្រះជាម្ចាស់ដែលស្ទង់ចិត្តគំនិត (១ពង្សា ១៦, ៧; យរ ១៧, ១០)។ មនុស្សយើងក៏សម្រេចអំពីវាសនារបស់ខ្លួនដោយផ្ទាល់ខ្លួននៅទីជម្រៅនៃចិត្តគំនិតនោះ ដោយព្រះជាម្ចាស់ប្រោសប្រណីផង។ ដូច្នេះ ពេលណាយើងទទួលស្គាល់ថាខ្លួនមានវិញ្ញាណដ៏អមតៈ ពេលនោះយើងយល់ដល់ទីជម្រៅនៃសេចក្តីដ៏ពិតប្រាកដអំពីខ្លួន គឺយើងលែងគិតថាយើងជាគ្រឿងដែលកើតមកតែពីធម្មជាតិ ឬដោយសង្គមដូចគេស្រមៃឃើញទៀតហើយ។

១៥- ប្រាជ្ញាមានតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរ

ក. មនុស្សយើងទទួលប្រាជ្ញាជាចំណែកនៃពន្លឺរបស់ព្រះប្រាជ្ញាញាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់។ ហេតុនេះហើយបានជាយើងយល់ដឹងយ៉ាងត្រឹមត្រូវថា ខ្លួនប្រសើរជាងអ្វីៗទាំងអស់ក្នុងពិភពលោក ព្រោះយើងមានប្រាជ្ញា។ ពីសតវត្សមួយទៅសតវត្សមួយ មនុស្សព្យាយាមខិតខំប្រើប្រាជ្ញារបស់ខ្លួនធ្វើឲ្យវិទ្យាសាស្ត្រនៃបទពិសោធន៍ បច្ចេកទេស និងវិចិត្រសិល្បៈ ចម្រើនឡើងជាលំដាប់។ នៅសម័យឥឡូវ មនុស្សយើងបានជ័យជម្នះយ៉ាងអស្ចារ្យ ដោយបានរកឃើញអ្វីៗខាងសម្ភារៈ និងបានបង្រ្កបពិភពសម្ភារៈនោះ យកមកប្រើប្រាស់។ ប៉ុន្តែ ជានិច្ចជាកាល មនុស្សបានស្វះស្វែងរកសេចក្តីពិតដ៏ជ្រៅជាង ហើយបានរកឃើញផង ដ្បិតប្រាជ្ញាមនុស្សមិនគ្រាន់តែចេះពិនិត្យមើលអ្វីៗដែលអាចមើលឃើញបានប៉ុណ្ណោះទេ តែអាចរិះគិត និងយល់យ៉ាងជាក់ច្បាស់នូវអ្វីដ៏ពិតប្រាកដ ដែលមានកប់នៅខាងក្នុងអ្វីទាំងនោះ តាមតែអាចយល់បាន ទោះបីអំពើបាបបានបន្សល់ទុកភាពងងឹត និងភាពទន់ខ្សោយក្នុងប្រាជ្ញាមនុស្សយើងក៏ដោយ។

ខ. ក្នុងឋានៈខ្លួនមានប្រាជ្ញា បុគ្គលម្នាក់ៗស្វែងរក (ហើយត្រូវតែស្វែងរក) ធ្វើឲ្យខ្លួនបានពេញលក្ខណៈដោយសារគតិបណ្ឌិត។ គតិបណ្ឌិតតែង

តែទាក់ទាញវិញ្ញាណរបស់មនុស្សយ៉ាងខ្លាំង និងយ៉ាងថ្នាក់ថ្នមឲ្យស្វះស្វែងរក និងស្រឡាញ់សេចក្តីពិត និងអ្វីដ៏ល្អប្រសើរ។ មនុស្សណាដែលមានគតិបណ្ឌិតជ្រួតជ្រាប ពិតជាឆ្លងពីពិភព ដែលមើលឃើញទៅពិភពដែលមើលមិនឃើញពុំខាន។

គ. មនុស្សសម័យឥឡូវត្រូវការគតិបណ្ឌិតនេះជាចាំបាច់ ច្រើនជាងមនុស្សសម័យឯទៀតៗទាំងអស់ ដើម្បីធ្វើឲ្យអ្វីៗដែលមនុស្សបានរកឃើញ និងបង្កើត ពិតជាមានលក្ខណៈជាមនុស្សអាចបម្រើមនុស្សបាន។ ប្រសិនបើគ្មានមនុស្សប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតទេ ពិភពលោកពិតជាគ្មានអនាគត។ គួរឲ្យបន្ថែមសេចក្តីកំណត់នេះថា គឺមានប្រទេសជាច្រើនក្រីក្រខាងធនធានសម្ភារៈ តែបែរទៅជាមានខាងគតិបណ្ឌិត គេអាចជួយប្រទេសឯទៀតៗយ៉ាងខ្លាំងឲ្យបានគតិបណ្ឌិតនោះ។

ប. ដោយព្រះអំណោយទាននៃព្រះវិញ្ញាណជួយបំភ្លឺចិត្តគំនិតមនុស្សអាចយល់ស្មឹងស្មាធ៏ និងក្រេបជញ្ជក់ឱជារសនៃគម្រោងការដ៏អស្ចារ្យនៃព្រះហប្ញទ័យព្រះជាម្ចាស់ដោយសារជំនឿ (បស ១៧, ៧.៨)។

១៦- មនសិការខាងសីលធម៌មានតម្លៃថ្លៃថ្នូរ

នៅពេលមនុស្សយើងរិះគិត យើងមុខជានឹងរកឃើញក្បួនវិន័យដែលខ្លួនមិនបានកំណត់ខ្លួនឯងកប់នៅខាងជម្រៅនៃមនសិការរបស់ខ្លួន គឺក្បួនវិន័យដែលយើងត្រូវតែអនុវត្តតាម។ សម្លេងនេះនៅតែជំរុញយើងឲ្យមានចិត្តស្រឡាញ់ ឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើល្អ និងជៀសវាងមិនឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ ដែលលាន់ឮក្នុងជម្រៅចិត្តតាមកាលៈទេសៈថា "ចូរប្រព្រឹត្តអំពើនេះ កុំប្រព្រឹត្តអំពើនោះ"។ ព្រះជាម្ចាស់ចារក្បួនវិន័យនោះក្នុងចិត្តមនុស្ស។ មនុស្សមានកិត្តិយសដោយអនុវត្តតាម ហើយក្បួនវិន័យនោះក៏នឹងវិនិច្ឆ័យមនុស្សដែរ (រម ២,១៤.១៦)។ ក្នុងមនុស្ស មនសិកាជាមណ្ឌលដ៏ស្ងាត់កំបាំងជាងគេ ជាទីកន្លែងដ៏សក្ការៈដែលមនុស្សនៅតែម្នាក់ឯងជាមួយព្រះជាម្ចាស់ ជាកន្លែងព្រះសូរសៀងរបស់ព្រះអង្គលាន់ឮឡើង (មថ

២២, ៣៧-៤០; កាឡ ៥, ១៤)។ មនសិការរកឃើញយ៉ាងអស្ចារ្យនូវវិន័យស្ដីអំពីសេចក្ដីស្រឡាញ់ចំពោះព្រះជាម្ចាស់ និងចំពោះបងប្អូន ដែលជាវិន័យកំពូល (មថ ២២, ៣៧-៤០; កឡ ៥, ១៤)។

ដោយគ្រីស្ដបរិស័ទស្មោះត្រង់នឹងមនសិការ រួមជាមួយមនុស្សឯទៀតៗទាំងអស់ គេត្រូវរួមគ្នាស្វែងរកសេចក្ដីពិត និងដោះស្រាយយ៉ាងត្រឹមត្រូវនូវបញ្ហាខាងសីលធម៌ ដែលការរស់នៅរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ និងការរស់នៅក្នុងសង្គមចេះតែចោទឡើង។ មនសិការទៀងត្រង់កាន់តែខ្លាំងយ៉ាងណា បុគ្គល ឬ ក្រុមមនុស្សអាចសម្រេចសេចក្ដីឲ្យកាន់តែច្បាស់ និងឲ្យបានស្របនឹងច្បាប់សីលធម៌ដែលមិនអាចប្រកែកបានយ៉ាងនោះដែរ។ ក៏ប៉ុន្តែ ទោះបីមនសិការវង្វេងជាញឹកញាប់ដោយមនុស្សមិនអាចឈ្នះអវិជ្ជាក្ដី ក៏មនសិការនៅតែរក្សាទុកតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរដដែល។ ផ្ទុយទៅវិញ បើមនុស្សមិនរវីរវល់ស្វែងរកសេចក្ដីពិត និងអ្វីដ៏ល្អប្រសើរ ហើយមានទម្លាប់ប្រព្រឹត្តអំពើបាប យូរៗទៅមនសិការរបស់គេហាក់ដូចជាខ្វាក់។

១៧- សេរីភាពមានតម្លៃដ៏ឧត្តុង្គឧត្ដម

មនុស្សបែរទៅរកអ្វីដ៏ល្អ ដោយប្រើសេរីភាពរបស់ខ្លួនជានិច្ច។ មនុស្សសម័យឥឡូវចូលចិត្តនឹងសេរីភាពនេះយ៉ាងខ្លាំង ហើយក៏ខិតខំចង់បានយ៉ាងក្លៀវក្លាផង។ គេស្វែងរកដូច្នេះត្រឹមត្រូវហើយ។ ក៏ប៉ុន្តែជាញឹកញាប់ គេស្រឡាញ់សេរីភាពតាមរបៀបមិនទៀងត្រង់ទេ ហាក់ដូចជាគេយល់ថាមានសិទ្ធិធ្វើអ្វីក៏បាន សូម្បីតែអំពើអាក្រក់ក៏ធ្វើបានដែរ ឲ្យតែខ្លួនចូលចិត្ត និងសប្បាយប៉ុណ្ណោះ។ រីឯសេរីភាពដ៏ពិតប្រាកដវិញ ជាសញ្ញាសម្គាល់ពិសេសបញ្ជាក់ថាមនុស្សមានលក្ខណៈដូចព្រះជាម្ចាស់។ ព្រះជាម្ចាស់សព្វព្រះហឫទ័យទុកឲ្យមនុស្សអាចស្វែងរកព្រះអាទិកររបស់ខ្លួន ដោយសម្រេចខ្លួនឯងបាន (បស ១៥, ១៤) ហើយប្រសិនបើគេផ្ញើជីវិតលើព្រះអង្គដោយប្រើសេរីភាពនោះ គេក៏អាចបានពេញលក្ខណៈយ៉ាងសែនសុខសាន្តបានដែរ។ ហេតុនេះ កិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្សទាមទារឲ្យមនុស្សប្រព្រឹត្តកិច្ចការអ្វីៗ ដែលខ្លួនបានជ្រើសរើសដោយដឹងខ្លួនដោយសេរីភាព គឺសម្រេចដោយជឿជាក់ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់យ៉ាងជ្រៅក្នុងចិត្ត

មិនមែនដោយមានតណ្ហាពុះកញ្ជ្រោល ឬដោយគេបង្ខំឡើយ។ ប្រសិនបើមនុស្ស រំដោះខ្លួនឲ្យរួចផុតពីធ្វើជាទាសករនៃតណ្ហាទាំងអស់ គេមុខជាបានកិត្តិយសនេះ ដោយខ្លួនជ្រើសរើសដោយសេរីនឹងប្រព្រឹត្តអំពើល្អ។ ពេលនោះគេចាប់ផ្តើមធ្វើ ដំណើរទៅកាន់ទីដៅនៃជីវិតរបស់ខ្លួន និងប្រើប្រាជ្ញាដ៏វាងវៃដើម្បីខិតខំយ៉ាងពិត ប្រាកដនឹងរកមធ្យោបាយទៅកាន់ទីដៅនោះ។ ក៏ប៉ុន្តែសេរីភាពរបស់មនុស្សអាច តម្រង់ខ្លួនទាំងស្រុង និងយ៉ាងសកម្មទៅកាន់ព្រះជាម្ចាស់បានយ៉ាងពិតប្រាកដ ដោយសារតែព្រះអង្គជួយប្រោសប្រណី ព្រោះអំពើបាបបានធ្វើឲ្យសេរីភាពនោះ ត្រូវរបួស។ យើងម្នាក់ៗនឹងត្រូវទៅឈរនៅមុខទីកាត់ក្តីរបស់ព្រះជាម្ចាស់ដើម្បី ឲ្យម្នាក់ៗទទួលផលតាមអំពើដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្តកាលពីនៅរស់ក្នុងរូបកាយ ទោះបីជាអំពើនោះល្អឬអាក្រក់ក្តី (២ករ ៥,១០)។

១៨- ការអាថ៌កំបាំងនៃមរណភាព

ក. លក្ខណៈដ៏អាថ៌កំបាំងនៃជីវិតមនុស្សទៅដល់កំពូលនៅពេលមនុស្ស ប្រឈមមុខនឹងមរណភាព។ មនុស្សមិនគ្រាន់តែជួលប្រឈប់ដោយ ខ្លួនខ្លាចរងទុក្ខឈឺចុកចាប់ និងដោយរូបកាយត្រូវអន់ថយទៅៗប៉ុណ្ណោះ ទេ តែលើសពីនេះទៅទៀត មនុស្សរឹតតែភ័យខ្លាចនឹងការវិនាសអន្តរាយ រហូតជាស្ថាពរ។ បំណងប្រាថ្នាដ៏ជ្រៅបំផុតនៃចិត្តគំនិតបំភ្លឺយើងយ៉ាង ត្រឹមត្រូវថា យើងមិនព្រមអន្តរាយទាំងស្រុងដូច្នេះជាដាច់ខាត ហើយ ក្នុងឋានៈជាបុគ្គលម្នាក់ យើងក៏មិនសុខចិត្តទទួលបរាជ័យដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ នេះឡើយ។ មនុស្សយើងមានពូជនៃជីវិតអស់កល្បជានិច្ចកប់ក្នុងខ្លួន ពូជនៃជីវិតនេះមិនមែនកើតតាមធម្មជាតិទេ។ ដោយយើងមានពូជ នៃជីវិតនេះ យើងតែងតែជំទាស់យ៉ាងខ្លាំងនឹងមរណភាព។ មនុស្ស យើងខិតខំតាមបច្ចេកទេសទាំងប៉ុន្មានយ៉ាងណា ទោះបីបច្ចេកទេស ទាំងនោះមានប្រយោជន៍យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនអាចបន្ធូរការតប់ ប្រមល់របស់ខ្លួនឲ្យបានធូរស្រាលឡើយ។ ជីវវិទ្យាអាចបន្តអាយុជីវិត មនុស្សបានតែមិនអាចបំពេញបំណងរបស់មនុស្សដែលចង់បានជីវិត រហូត ដែលនៅតែជាប់ក្នុងជម្រៅចិត្តគេជានិច្ច។

ខ. ប៉ុន្តែ ទោះបីមនុស្សយើងស្រមៃឃើញអំពីមរណភាពយ៉ាងណាក្តី ក៏មិនអាចដោះស្រាយបញ្ហានេះបានដែរ។ ព្រះសហគមន៍ដែលទទួលសេចក្តីបង្រៀនពីព្រះជាម្ចាស់បានសម្តែងឲ្យដឹង ក៏ប្រកាសបញ្ជាក់ថា ព្រះអង្គប្រតិស្ឋានមនុស្សដើម្បីឲ្យមានទីដៅដ៏សុខក្សេមក្សាន្តរួចផុតពីទុក្ខវេទនានៃលោកនេះ។ តាមជំនឿរបស់គ្រីស្តបរិស័ទ មនុស្សរមែងតែងតែស្លាប់ព្រោះតែអំពើបាប ប៉ុន្តែ គង់តែថ្ងៃណាមួយមរណភាពខាងរូបកាយមនុស្សត្រូវបាត់ជាពុំខាន គឺនៅពេលព្រះសង្គ្រោះដ៏មានឫទ្ធានុភាពសព្វប្រការ និងប្រកបដោយព្រះហឫទ័យមេត្តាករុណានឹងសង្គ្រោះមនុស្សលោក។ មនុស្សបាត់បង់ការសង្គ្រោះនេះ ព្រោះតែអំពើបាបរបស់ខ្លួន។ ព្រះជាម្ចាស់បានត្រាស់ហៅមនុស្ស ហើយនៅតែត្រាស់ហៅគេឲ្យផ្ញើជីវិតទាំងស្រុងលើព្រះអង្គ ដើម្បីឲ្យរួបរួមជាមួយព្រះអង្គក្នុងជីវិតអស់កល្បជានិច្ច ដែលមិនចេះប្រែប្រួលឡើយ។ ព្រះគ្រីស្តបានជ័យជម្នះនេះ ដោយមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង ព្រះអង្គក៏រំដោះមនុស្សឲ្យបានរួចពីស្លាប់ ដោយទ្រង់សោយទិវង្គត។ ព្រះសហគមន៍ផ្តល់ឲ្យមនុស្សគ្រប់ៗគ្នាអាចពិនិត្យពិច័យជំនឿដ៏រឹងប៉ឹងរបស់ខ្លួន គឺជំនឿនេះអាចតបឆ្លើយនឹងសំណួរដែលមនុស្សចោទសួរអំពីអនាគតរបស់ខ្លួន ទាំងតប់ប្រមល់។ នៅពេលជាមួយគ្នានេះ ជំនឿក៏ផ្តល់ឲ្យមនុស្សភាពមានលទ្ធអាចរួបរួមជាមួយបងប្អូនដ៏ជាទីស្រឡាញ់ដែលបែកឋានទៅហើយ ក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ត។ ជំនឿក៏ផ្តល់ឲ្យយើងមានសេចក្តីសង្ឃឹមថា បងប្អូនទាំងនោះបានទទួលជីវិតដ៏ពេញលេញនៅក្បែរព្រះអង្គដែរ។

១៩- មូលហេតុបណ្តាលឲ្យមនុស្សមិនព្រមជឿថាមានព្រះជាម្ចាស់

ក. មនុស្សយើងមានកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូរបំផុត មកពីព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅយើងឲ្យរួបរួមជាមួយព្រះអង្គ។ តាំងពីពេលមានមនុស្សនៅលើផែនដី

ព្រះអង្គអញ្ជើញមនុស្សយើងឲ្យនិយាយសន្ទនាជាមួយព្រះអង្គ។ មនុស្សយើងកើតមកនៅលើផែនដីមកពីព្រះជាម្ចាស់ប្រតិស្ឋានដោយព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់ ហើយព្រះអង្គក៏នៅតែប្រទានឲ្យមនុស្សយើងមានជីវិតតទៅទៀត។ មនុស្សរស់យ៉ាងពេញលក្ខណៈតាមសេចក្ដីពិត លុះត្រាតែខ្លួនទទួលព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គដោយសេរីភាព និងផ្ញើជីវិតទាំងស្រុងទៅលើព្រះអាទិកររបស់ខ្លួន។ ក៏ប៉ុន្តែមនុស្សសម័យឥឡូវមិនយល់អំពីចំណងដ៏ស្និទ្ធស្នាលយ៉ាងជ្រៅជាមួយព្រះជាម្ចាស់ជាចំណងផ្ដល់ជីវិតឲ្យគេនេះទេ។ មានមនុស្សខ្លះលះបង់ចំណងនេះយ៉ាងជាក់ស្ដែងថែមទៀតផង បានជាការបដិសេធថាគ្មានព្រះជាម្ចាស់ទាល់តែសោះ ជាបញ្ហានៅក្នុងចំណោមបញ្ហាដ៏ធ្ងន់ធ្ងរជាងគេនៅសម័យឥឡូវនេះ។ យើងត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ពិនិត្យពិច័យបញ្ហានេះយ៉ាងល្អិតល្អន់។

២. ទ្រឹស្ដីហៅថា "លទ្ធិបដិសេធថាគ្មានព្រះជាម្ចាស់" មានប្រភេទផ្សេងពីគ្នាជាច្រើន។ មានអ្នកខ្លះប្រកាសយ៉ាងច្បាស់ថាគ្មានព្រះជាម្ចាស់។ មានអ្នកខ្លះទៀតយល់ឃើញថា មនុស្សមិនអាចនិយាយអ្វីអំពីព្រះអង្គទាល់តែសោះ មានអ្នកខ្លះទៀតរិះគិតអំពីព្រះជាម្ចាស់ហាក់ដូចជាបញ្ហាដែលគ្មានអត្ថន័យ។ មានមនុស្សជាច្រើនរិះគិតដោយប្រើវិទ្យាសាស្ត្រខាងសម្ភារៈហួសព្រំដែនមិនត្រឹមត្រូវទេ ឬអះអាងថា ប្រាជ្ញាមនុស្សអាចពន្យល់អ្វីៗទាំងអស់តាមវិទ្យាសាស្ត្របាន ឬផ្ទុយទៅវិញ មិនព្រមទទួលសេចក្ដីពិតណាទុកជាសេចក្ដីពិតទាល់តែសោះ។ មានអ្នកខ្លះលើកតម្កើងមនុស្សហួសហេតុ ជាហេតុនាំឲ្យជំនឿទៅលើព្រះជាម្ចាស់មិនសូវមានអត្ថន័យ គេមិនបដិសេធថាគ្មានព្រះជាម្ចាស់ចំៗទេ តែគេរវីរវល់ប្រកាសពីកិត្តិយសរបស់មនុស្សប៉ុណ្ណោះ។ មានអ្នកខ្លះស្រមៃឃើញព្រះជាម្ចាស់ តាមរបៀបដែលគួរឲ្យបដិសេធព្រោះព្រះនោះជាព្រះក្លែងក្លាយមែន មិនមែនជាព្រះជាព្រះជាម្ចាស់ដែលមានចែងក្នុងគម្ពីរដំណឹងល្អទេ។ មានអ្នកខ្លះមិនដែលរិះគិតអំពីព្រះជាម្ចាស់ទេ

គេដូចជាគ្មានវីវរល់អំពីសាសនាសោះ ហើយគិតថាមិនបាច់វីវរល់នឹងសាសនាណាឡើយ។ ជាញឹកញាប់ លទ្ធិបដិសេធថា គ្មានព្រះជាម្ចាស់កើតមក ដោយមនុស្សបះបោរទាស់នឹងសេចក្ដីអាក្រក់ដែលស្ថិតនៅក្នុងពិភពលោក ឬដោយក្រុមមនុស្សខ្លះលើកយកឧត្ដមគតិខ្លះអំពីមនុស្សទុកជាឧត្ដមគតិខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ដូចជាព្រះមួយអង្គ។ វប្បធម៌ទំនើបយកចិត្តទុកដាក់នឹងអ្វីៗនៅលើផែនដីនេះខ្លាំងពេក បណ្ដាលឲ្យពិបាកនឹកគិតអំពីព្រះជាម្ចាស់។ តែការណ៍នេះមិនមែនមកពីសភាពនៃវប្បធម៌ទំនើបផ្ទាល់ទេ។

គ. អស់អ្នកដែលខិតខំបំបាត់ព្រះជាម្ចាស់ចេញពីចិត្តគំនិតរបស់គេ គឺបោលបញ្ហាសាសនាឲ្យដាច់ពីខ្លួន មិនប្រព្រឹត្តតាមបញ្ជានៃមនសិការរបស់ខ្លួនទេ គេពិតជាមានកំហុស។ អ្នកផ្ញើជីវិតលើព្រះជាម្ចាស់ក៏មានកំហុសខ្លះក្នុងការបដិសេធនោះដែរ។ ប្រសិនបើយើងគិតអំពីលទ្ធិបដិសេធថាគ្មានព្រះជាម្ចាស់ទុកជាបញ្ហារួម គ្មានដើមកំណើតពីខ្លួនឯងទេ គឺមានមូលហេតុផ្សេងៗ។ ជួនកាល អ្នកកាន់លទ្ធិបដិសេធនោះ មានប្រតិកម្មរិះគន់ទាស់នឹងសាសនានានានៅតំបន់ខ្លះមានប្រតិកម្មទាស់នឹងគ្រីស្ដសាសនាក៏មានដែរ។ ហេតុនេះហើយ អ្នកផ្ញើជីវិតលើព្រះជាម្ចាស់ត្រូវទទួលកំហុសក្នុងកំណើតលទ្ធិទាំងនោះ។ ជួនកាលអ្នកផ្ញើជីវិតលើព្រះជាម្ចាស់ធ្វេសប្រហែសនឹងការអប់រំជំនឿរបស់ខ្លួន ឬគេពន្យល់ជំនឿរបស់ខ្លួនតាមរបៀបមិនត្រឹមត្រូវនាំឲ្យវង្វេង ឬគេកាន់សាសនាមិនត្រឹមត្រូវកាន់តាមសីលធម៌មិនបានល្អ ឬខុសសីលធម៌ក្នុងសង្គម។ យើងអាចនិយាយថា គេលាក់ព្រះភ័ក្ត្រដ៏ពិតប្រាកដរបស់ព្រះជាម្ចាស់និងលាក់អត្ថន័យសាសនាជាជាងគេធ្វើឲ្យមនុស្សលោកស្គាល់។

២០- ទ្រឹស្ដីបដិសេធថាគ្មានព្រះជាម្ចាស់

ក. ជាញឹកញយទ្រឹស្ដីទំនើបដែលបដិសេធថាគ្មានព្រះជាម្ចាស់ ជំរុញមនុស្សឲ្យពឹងលើខ្លួនឯង រហូតដល់បំណងនេះទៅជាឧបសគ្គរាំងមនុស្ស

មិនឲ្យមានទំនាក់ទំនងជាមួយព្រះជាម្ចាស់។ មានមូលហេតុផ្សេងៗទៀត ដែលយើងមិនយកមករិះគិតទេ។ អស់អ្នកដែលប្រកាន់ទ្រឹស្ដីបែបនេះតែងអះអាងថា មនុស្សមានសេរីភាពបានសេចក្ដីថា មនុស្សជាទិសដៅរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ មានតែមនុស្សប៉ុណ្ណោះទេ ដែលបង្កើត និងណែនាំប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួន។ គេអួតអះអាងថា ទស្សនៈអំពីមនុស្សបែបនេះមិនអាចទទួលស្គាល់ថា មានព្រះអម្ចាស់មួយព្រះអង្គជាដើមកំណើត និងជាចុងបំផុតនៃអ្វីៗទាំងអស់បានទេ ឬយ៉ាងហោចណាស់ជំនឿបែបនេះដូចជាឥតបានការ។ ការអភិវឌ្ឍន៍ខាងបច្ចេកទេសនាបច្ចុប្បន្នកាលនេះ នាំឲ្យមនុស្សយល់ឃើញថា ខ្លួនមានអំណាចខ្លាំងក្លាលើអ្វីទាំងអស់។ ទស្សនៈនេះក៏ដូចជាជួយពង្រឹងទ្រឹស្ដីបដិសេធជាគ្មានព្រះជាម្ចាស់នោះដែរ។

២. លទ្ធិបដិសេធជាគ្មានព្រះជាម្ចាស់នាបច្ចុប្បន្នកាលមានច្រើនបែប។ យើងមិនត្រូវបំភ្លេចលទ្ធិ ដែលរង់ចាំការរំដោះរបស់មនុស្សជាពិសេសរំដោះខ្លួនក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម។ តាមអ្នកប្រកាន់លទ្ធិបែបនោះ សាសនាជំទាស់នឹងការរំដោះមនុស្ស ដោយលក្ខណៈសាសនាផ្ទាល់ ព្រោះសាសនាអះអាងលើសេចក្ដីសង្ឃឹមដែលបញ្ឆោតមនុស្សថា គេនឹងបានជីវិតនៅលោកខាងមុខ បណ្ដាលឲ្យមនុស្សមិនរវីរវល់នឹងសាងសង់ពិភពលោកនៅលើផែនដីនេះ។ ហេតុនេះហើយបានជានៅពេលអ្នកប្រកាន់លទ្ធិបែបនេះកាន់អំណាចត្រួតត្រាប្រទេស គេវាយប្រហារសាសនាយ៉ាងឃោរឃៅ។ ពួកគេប្រើគ្រប់មធ្យោបាយនៃរដ្ឋអំណាច ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយលទ្ធិបដិសេធជាគ្មានព្រះជាម្ចាស់នោះជាពិសេសក្នុងការអប់រំយុវជន។

២១- ឥរិយាបថរបស់ព្រះសហគមន៍ចំពោះលទ្ធិបដិសេធ ថាគ្មានព្រះជាម្ចាស់

ក. ព្រះសហគមន៍ស្មោះត្រង់ចំពោះព្រះជាម្ចាស់ផង និងស្មោះត្រង់ចំពោះមនុស្សផង តែក៏នៅតែដាក់ទោសលទ្ធិ និងរបៀបប្រព្រឹត្តទាំងនោះយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ជាខ្លាំង ទាំងព្រួយផង ដូចព្រះសហគមន៍បានដាក់ទោសនៅសម័យមុនៗដែរ ព្រោះលទ្ធិ និងរបៀបប្រព្រឹត្តដ៏អាក្រក់ទាំងនោះ ផ្ទុយនឹងប្រាជ្ញា និងបទពិសោធន៍របស់មនុស្សទូទៅ ហើយបណ្តាលឲ្យមនុស្សធ្លាក់ពីឋានៈដ៏ថ្លៃថ្នូរ ដែលខ្លួនមានតាំងពីកំណើតមក។

ខ. ក៏ប៉ុន្តែ ព្រះសហគមន៍ខិតខំយល់អំពីមូលហេតុដ៏លាក់កំបាំងក្នុងចិត្តគំនិតអ្នកបដិសេធថាគ្មានព្រះជាម្ចាស់។ ទោះបីព្រះសហគមន៍ដឹងច្បាស់ថាលទ្ធិនោះបណ្តាលឲ្យកើតបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរក្តី ក៏ព្រះសហគមន៍យល់ឃើញថា ត្រូវរិះគិតយ៉ាងពិស្តារ និងយ៉ាងជ្រៅអំពីមូលហេតុទាំងនោះ ដោយមានសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះមនុស្សគ្រប់ៗគ្នា។

គ. ព្រះសហគមន៍ប្រកាន់ជំនឿថា ការទទួលស្គាល់ព្រះជាម្ចាស់ មិនជំទាស់នឹងតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្សត្រង់ណាសោះឡើយ ព្រោះតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរនេះមកពីព្រះជាម្ចាស់ផ្ទាល់ គឺព្រះអង្គហើយជាគ្រឹះនៃតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរនេះ និងធ្វើឲ្យតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរនេះបានពេញលក្ខណៈ។ ព្រះជាម្ចាស់ជាព្រះអាទិកររបស់មនុស្ស បានតែងតាំងមនុស្សឲ្យមានប្រាជ្ញា និងមានសេរីភាព ហើយឲ្យរស់នៅក្នុងសង្គម។ ជាពិសេសព្រះអង្គត្រាស់ហៅមនុស្សឲ្យរួបរួមយ៉ាងស្និទ្ធស្នាលជាមួយព្រះអង្គក្នុងឋានៈជាបុត្រធីតា និងចែករំលែកសុភមង្គលផ្ទាល់របស់ព្រះអង្គឲ្យមនុស្សផងដែរ។ ព្រះសហគមន៍បង្រៀនទៀតថា សេចក្តីសង្ឃឹមនឹងបានសេចក្តីសុខសាន្តនៅលោកខាងមុខ មិនបណ្តាលឲ្យកិច្ចការនៅក្នុងលោកនេះលែងមានសារៈសំខាន់ទេ ផ្ទុយទៅវិញ សេចក្តីសង្ឃឹមនេះ ផ្តល់ឲ្យមនុស្សបំពេញកិច្ចការក្នុងលោកនេះឲ្យបានសម្រេចដោយមានមូលហេតុថ្មីៗថែមទៀត។

ពេលមនុស្សមិនត្រូវការព្រះជាម្ចាស់គាំទ្រ ហើយពេលមនុស្សគ្មានសេចក្ដីសង្ឃឹមនឹងបានជីវិតអស់កល្បជានិច្ច តម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្សដូចជា ត្រូវរបួសយ៉ាងធ្ងន់ ដូចយើងអាចសង្កេតឃើញក្នុងលោកបច្ចុប្បន្ននេះស្រាប់ហើយ គ្មានអ្វីអាចដោះស្រាយការអាថ៌កំបាំងនៃជីវិត និងសេចក្ដីស្លាប់ ការអាថ៌កំបាំងនៃអំពើបាប និងទុក្ខវេទនាបានសោះ។ ដូច្នេះជាញឹកញាប់មនុស្សធ្លាក់ទឹកចិត្តអស់សង្ឃឹម។

ឃ.នៅពេលជាមួយគ្នានេះ មនុស្សម្នាក់ៗនៅតែមិនសួរអំពីអត្ថន័យជីវិតរបស់ខ្លួនជាសំណួរ ដែលគេយល់ឃើញយ៉ាងស្រពិចស្រពិល។ នៅពេលខ្លះ ជាពិសេសក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់ក្នុងការរស់នៅគ្មាននរណាអាចជៀសផុតពីសំណួរបែបនេះទេ។ មានតែព្រះជាម្ចាស់មួយព្រះអង្គទេ ដែលអាចតបឆ្លើយនឹងសំណួរនេះបានយ៉ាងពេញលេញ ហើយប្រកែកមិនបាន គឺព្រះអង្គអញ្ជើញមនុស្សយើងឲ្យរិះគិតយ៉ាងជ្រៅជាង និងឲ្យស្វះស្វែងរកដោយចិត្តសុភាពរាបសាជាងដែរ។

ង. យើងត្រូវព្យាបាលលទ្ធិបដិសេធថាគ្មានព្រះជាម្ចាស់ ដោយរៀបរាប់ពន្យល់លទ្ធិនៃគ្រីស្តសាសនាតាមសេចក្ដីត្រូវការរបស់គេ ហើយដោយព្រះសហគមន៍ និងសមាជិកនៃព្រះសហគមន៍រស់នៅបែបបរិសុទ្ធ។ ព្រះសហគមន៍ទទួលភារកិច្ចធ្វើឲ្យមនុស្សលោកមើលឃើញវត្តមានរបស់ព្រះបិតាជាអម្ចាស់ និងព្រះបុត្រាប្រសូតជាមនុស្សគង់នៅក្នុងលោកនេះ ដោយព្រះសហគមន៍ប្រែជាថ្មី និងជម្រះខ្លួនជានិច្ច ក្រោមការណែនាំនៃព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ (ពន្លឺ ៨)។ ជាពិសេស គ្រីស្តបរិស័ទត្រូវផ្ដល់សក្ខីភាពអំពីជំនឿស់រវើក ក្នុងឋានៈជាមនុស្សពេញវ័យ គឺជាជំនឿដែលទទួលការអប់រំឲ្យសុខចិត្តទទួលស្គាល់ឧបសគ្គនានាយ៉ាងជាក់ច្បាស់ និងអាចពុះពារឈ្នះឧបសគ្គទាំងនោះបានផង។ មរណសាក្សីជាច្រើនឥតគណនាបានផ្ដល់សក្ខីភាពអំពីជំនឿនេះ ហើយនៅតែមានមរណសាក្សីបន្តផ្ដល់សក្ខីភាពយ៉ាងត្រចះត្រចង់សព្វថ្ងៃនៅឡើយ។ ព្រះសហគមន៍បង្ហាញផលផ្លែរបស់ខ្លួនដោយចូលជ្រួតជ្រាប

ក្នុងការរស់នៅទាំងមូលរបស់អ្នកធ្វើជីវិតលើព្រះជាម្ចាស់ សូម្បីតែក្នុងការរស់នៅជាធម្មតារបស់មនុស្សលោក។ ព្រះសហគមន៍នាំគេឲ្យរកយុត្តិធម៌ និងសេចក្តីស្រឡាញ់ ជាពិសេស បំពោះអ្នកខ្វះខាតជាងគេ។ នៅទីបញ្ចប់ បើគ្រីស្តបរិស័ទដែលធ្វើការដោយមានចិត្តថ្លើមតែមួយ ព្រោះតែជំនឿតាមដំណឹងល្អ និងស្រឡាញ់គ្នាទុកជាបងប្អូន និងបង្ហាញខ្លួនទុកជាសញ្ញានៃការរួបរួមគ្នាជាធ្លុងតែមួយ ពិតជាជួយសម្តែងអំពីវត្តមានរបស់ព្រះជាម្ចាស់ដែលគង់នៅក្នុងលោកនេះ។

ឆ. ទោះបីព្រះសហគមន៍ជំទាស់មិនព្រមទទួលលទ្ធិបដិសេធថា គ្មានព្រះជាម្ចាស់ជាដាច់ខាតក្តី ក៏ព្រះសហគមន៍នៅតែប្រកាសដោយគ្មានគំនិតលាក់លៀមថា មនុស្សទាំងអស់ទោះជាអ្នកជឿលើព្រះជាម្ចាស់ក្តី អ្នកមិនជឿលើព្រះអង្គក្តី ត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់នឹងសាងសង់ពិភពលោកយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមយុត្តិធម៌ ជាកន្លែងគេរស់នៅរួមជាមួយគ្នា។ គេអាចសាងសង់ពិភពលោកបាន លុះត្រាតែគេនិយាយសន្ទនាទៅវិញទៅមក ដោយចិត្តស្មោះ និងដោយប្រុងប្រយ័ត្ន។ ហេតុនេះ ព្រះសហគមន៍នឹកស្តាយ ដោយមានរដ្ឋអំណាចខ្លះប្រព្រឹត្តបំពោះអ្នកជឿលើព្រះជាម្ចាស់ តាមរបៀបផ្សេងពីរបៀបប្រព្រឹត្តបំពោះអ្នកមិនជឿលើព្រះអង្គ ទាំងរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស។ ព្រះសហគមន៍ទាមទារឲ្យអ្នកជឿមានសេរីភាពកាន់សាសនារបស់ខ្លួនយ៉ាងពិតប្រាកដ និងមានសិទ្ធិសេរីភាពយកពិភពលោកនេះធ្វើជាព្រះវិហារថ្វាយព្រះជាម្ចាស់ផង។ បំពោះអ្នកដែលបដិសេធថាគ្មានព្រះជាម្ចាស់វិញ ព្រះសហគមន៍អញ្ជើញគេដោយមនុស្សធម៌ ឲ្យពិនិត្យមើលដំណឹងល្អរបស់ព្រះគ្រីស្តកុំឲ្យគេមានគំនិតប្រកាន់។

ជ. ពេលព្រះសហគមន៍ទាមទារ និងការពារតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ព្រះសហគមន៍ដឹងច្បាស់ថា សាររបស់ខ្លួនត្រូវនឹងជម្រៅចិត្តដ៏អាថ៌កំបាំងរបស់មនុស្ស។ ធ្វើដូច្នេះ ព្រះសហគមន៍ផ្តល់សេចក្តីសង្ឃឹមវិញ ដល់អស់អ្នកដែលមិនហ៊ានជឿថា គេមានវាសនាដ៏ប្រសើរឧត្តម។ សាររបស់

ព្រះសហគមន៍នេះ មិនបណ្ដាលឲ្យកិត្តិយសរបស់មនុស្សអន់ថយទេ តែជួយឲ្យមនុស្សចម្រើនឡើងទៅវិញ ដោយផ្សព្វផ្សាយពន្លឺជីវិត និង សេរីភាព។ ក្រៅពីព្រះជាម្ចាស់គ្មានអ្វីអាចធ្វើឲ្យមនុស្សស្កប់ស្កល់ចិត្ត បានទេ "បពិត្រព្រះអម្ចាស់ ព្រះអង្គបានប្រតិស្ឋានយើងសម្រាប់ព្រះអង្គ។ ចិត្តយើងស្កប់ស្កល់ លុះត្រាតែបានសម្រាកនៅក្នុងព្រះអង្គ" (សន្តៈ អូហ្គូស្តាំង)។

២២- ព្រះគ្រីស្តជាមនុស្សថ្មី

ក. តាមពិត ប្រសិនបើយើងចង់យល់ខ្លះៗអំពីការអាថ៌កំបាំងរបស់មនុស្ស យើងត្រូវតែរិះគិតក្នុងពន្លឺនៃគម្រោងការដ៏អស្ចារ្យរបស់ព្រះបន្ទូល ដែល ប្រសូតជាមនុស្ស គ្មានផ្លូវផ្សេងទៀតទេ។ លោកអាដាំជាមនុស្សមុន គេជាប្រផ្នូលរបស់មនុស្សម្នាក់ដែលត្រូវមកខាងក្រោយ ពោលគឺ ជា ប្រផ្នូលរបស់ព្រះគ្រីស្តជាព្រះអម្ចាស់ (រម ៥, ១៤) ព្រះអង្គពិតជា លោកអាដាំថ្មី។ ពេលព្រះគ្រីស្តសម្តែងការអាថ៌កំបាំងដ៏អស្ចារ្យរបស់ ព្រះបិតា និងការអាថ៌កំបាំងនៃព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គ ទ្រង់ក៏សម្តែងឋានៈរបស់មនុស្សយ៉ាងពេញលេញ និងនាំឲ្យគេស្គាល់ តម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់ខ្លួន តាមព្រះជាម្ចាស់បានកំណត់ទុក។ យើងមិន ត្រូវឆ្ងល់ដោយសេចក្តីពិតទាំងប៉ុន្មាននៅខាងលើ មានប្រភពចេញ ពីព្រះគ្រីស្ត និងទៅដល់កំពូលដោយសារព្រះគ្រីស្តផងដែរ។

ខ. "ព្រះគ្រីស្តជាតំណាងរបស់ព្រះជាម្ចាស់ដែលយើងមើលពុំឃើញ (កូឡ ១,១៥ ២ករ ៤៤)។ កាលពីដើមដោយលោកអាដាំប្រព្រឹត្តអំពើបាប លោកបង្ខូចមនុស្ស ឲ្យលែងបានដូចព្រះជាម្ចាស់។ តែព្រះគ្រីស្តដែល ជាមនុស្សដ៏ពេញលក្ខណៈបានប្រោសឲ្យពូជពង្សរបស់លោកអាដាំ បានដូចព្រះជាម្ចាស់វិញ។ ព្រះគ្រីស្តយកសភាពជាមនុស្សយ៉ាងពិត ប្រាកដ មិនមែនជាព្រះជាម្ចាស់ប្រែក្រឡាជាមនុស្សទេ គឺព្រះអង្គលើក សភាពមនុស្សយើង ដើម្បីឲ្យសភាពមនុស្សយើងទទួលតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរ

យកអ្វីមកប្រៀបផ្ទឹមពុំបាន។ ដោយព្រះបុត្រារបស់ព្រះជាម្ចាស់ប្រសូតជាមនុស្ស ទ្រង់ដូចជាភ្ជាប់ព្រះអង្គជាមួយមនុស្សគ្រប់ៗរូប។ ព្រះអង្គបានធ្វើការបំពេញជីវិតដោយផ្ទាល់ដៃជាមនុស្ស ព្រះអង្គបានរិះគិតដោយមានប្រាជ្ញាជាមនុស្សព្រះអង្គបានប្រព្រឹត្តកិច្ចការទាំងអស់ ដោយសម្រេចសេចក្ដីតាមរបៀបមនុស្ស ព្រះអង្គបានស្រឡាញ់ដោយមានចិត្តជាមនុស្ស។ ព្រះអង្គប្រសូតដោយសារព្រះនាងព្រហ្មចារិនីម៉ារី ហើយបានទៅជាមនុស្សដូចយើងបិះបិទក្នុងគ្រប់ប្រការទាំងអស់ តែព្រះអង្គមិនបានប្រព្រឹត្តអំពើបាបសោះឡើយ (ហប ៤,១៥)។

គ. ព្រះគ្រីស្តជាកូនចៀមដែលគ្មានទោសតែបានជីវិតជូនមកយើង ដោយព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យបូជាព្រះជន្មដោយគ្មាននរណាបង្ខំឡើយ។ ព្រះជាម្ចាស់បានសម្រុះសម្រួលយើងក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ត ឲ្យជានានឹងព្រះអង្គព្រមទាំងឲ្យជានាគ្នានឹងគ្នាផង (២ករ ៥,១៨.១៩ កូឡ ១,២០,២២)។ ព្រះគ្រីស្តបានដកយើងឲ្យរួចពីធ្វើទាសកររបស់មារ និងរបស់បាប។ ដូច្នេះ យើងម្នាក់ៗអាចនិយាយរួមជាមួយគ្រីស្តទូតប៉ូលថា៖ "ព្រះបុត្រារបស់ព្រះជាម្ចាស់បានស្រឡាញ់ខ្ញុំ និងបានបូជាព្រះជន្មសម្រាប់ខ្ញុំ" (កាឡ ២,២០)។ ដោយព្រះអង្គរងទុក្ខសម្រាប់យើង ព្រះអង្គមិនគ្រាន់តែធ្វើជាគំរូឲ្យយើងដើរតាមលំអានព្រះអង្គប៉ុណ្ណោះទេ (១សល ២,២១ មថ ១៦,២៤ លក ១៤, ២៧) តែព្រះអង្គបានបើកមាគ៌ាមួយ។ ប្រសិនបើយើងដើរតាមមាគ៌ានោះ ជីវិត និងសេចក្ដីស្លាប់របស់មនុស្សយើងបានវិសុទ្ធ និងទទួលអត្ថន័យថ្មីផង។

ឃ. គ្រីស្តបរិស័ទយើងបានត្រឡប់ឲ្យទៅដូចជាព្រះបុត្រាជារៀមច្បងក្នុងបណ្ដាបងប្អូនជាច្រើន។ (រម ៨,២៩ កូឡ ១, ១៨) និង "បានទទួលព្រះអំណោយទានដំបូងរបស់ព្រះវិញ្ញាណ" (រម ៨,២៣) ដែលប្រោសឲ្យយើងមានសមត្ថភាពអាចប្រព្រឹត្តតាមធម្មវិន័យថ្មី គឺតាមសេចក្ដីស្រឡាញ់ (រម ៨,១.១១; ២ករ ៤,១៤)។ មនុស្សប្រែជាថ្មីទាំងស្រុងពីខាងក្នុង ដោយសារព្រះវិញ្ញាណនេះដែល "បញ្ចាំចិត្តយើង"

(អភ ១, ១៤) ទាំងរង់ចាំព្រះជាម្ចាស់លោះរូបកាយយើង (រម ៨, ២៣) គឺថា "ប្រសិនបើព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ដែលបានប្រោសព្រះយេស៊ូឲ្យមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿងទ្រង់សណ្ឋិតនៅក្នុងបងប្អូនមែន នោះព្រះអង្គដែលបានប្រោសព្រះគ្រីស្តឲ្យមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង ទ្រង់ក៏នឹងប្រោសឲ្យរូបកាយរបស់បងប្អូនដែលរមែងតែងតែស្លាប់នោះមានជីវិតដោយសារព្រះវិញ្ញាណដែលសណ្ឋិតនៅក្នុងបងប្អូននោះដែរ" (រម ៨,១១) ក៏ប៉ុន្តែ គ្រីស្តបរិស័ទមានកាតព្វកិច្ចត្រូវប្រឆាំងនឹងសេចក្តីអាក្រក់ជាចាំបាច់មែន ទោះបីខ្លួនត្រូវប្រឈមមុខនឹងទុក្ខជាច្រើន និងសេចក្តីស្លាប់ក៏ដោយ។ ដោយយើងរួមជាមួយព្រះយេស៊ូដែលសោយទិវង្គត និងមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង នៅពេលយើងស្លាប់យើងនឹងបានដូចព្រះគ្រីស្តហើយមានសេចក្តីសង្ឃឹមពង្រឹងចិត្តយើង។ ដូច្នេះយើងក៏ធ្វើដំណើរទៅទទួលជីវិតថ្មីដ៏រុងរឿងដែរ (ភល ៣, ១០; រម ៨, ១៧)។

ង. សេចក្តីនេះមិនគ្រាន់តែសំដៅទៅដល់អ្នកដែលធ្វើជីវិតលើព្រះគ្រីស្តប៉ុណ្ណោះទេ តែសំដៅទៅដល់មនុស្សទាំងអស់ដែលមានឆន្ទៈល្អ ដោយមានព្រះហឫទ័យប្រោសប្រណីរបស់ព្រះជាម្ចាស់បំពេញសកម្មភាពក្នុងគេដោយមើលមិនឃើញ (ពន្លឺ ១៦)។ ដោយព្រះគ្រីស្តសោយទិវង្គតដើម្បីមនុស្សទាំងអស់ (រម ៨,៣២) និងដោយព្រះជាម្ចាស់កំណត់ទីដៅតែមួយឲ្យជីវិតមនុស្សយ៉ាងពិតមែននោះ ពោលគឺ ឲ្យរួមរស់ជាមួយព្រះអង្គ យើងត្រូវតែយល់ថា ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធប្រោសឲ្យមនុស្សទាំងអស់អាចរួមជាមួយព្រះគ្រីស្តដែលសោយទិវង្គត និងមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង តាមរបៀបដែលព្រះជាម្ចាស់ស្គាល់។

ច. ការអាថ៌កំបាំងនៃជីវិតមនុស្សពិតជាមានតម្លៃដ៏អស្ចារ្យយ៉ាងនេះមែន។ ព្រះគ្រីស្តសម្តែងតម្លៃដ៏អស្ចារ្យនៃការអាថ៌កំបាំងរបស់ជីវិតមនុស្សបែបនេះ ឲ្យអ្នកធ្វើជីវិតលើព្រះអង្គស្គាល់។ ហេតុនេះហើយបានជាដោយសារព្រះគ្រីស្ត និងដោយរួមក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ត យើងអាចយល់អំពីបញ្ហាដ៏អាថ៌កំបាំងនៃទុក្ខ និងនៃសេចក្តីស្លាប់ ដែលសង្កត់ពីលើ

មនុស្សយើង។ ក្រៅពីដំណឹងល្អរបស់ព្រះគ្រីស្ត គ្មាននរណាអាចយល់អំពីអាថ៌កំបាំងទាំងនោះបានឡើយ។ ព្រះគ្រីស្តមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង។ ដោយព្រះអង្គសោយទិវង្គត ព្រះអង្គបានឈ្នះសេចក្តីស្លាប់ និងប្រទានជីវិតឲ្យយើងយ៉ាងបរិបូណ៌ ដើម្បីឲ្យយើងទៅជាបុត្រធីតារួមក្នុងអង្គព្រះបុត្រា និងបន្លឺសម្លេងដោយរួមក្នុងអង្គព្រះវិញ្ញាណថា "អប្បា! ឪ! ព្រះបិតា!" (រម ៨,១៥ ;កឡ ៤៦; យហ ១, ១២; ១យហ ៣ ២ ១)។

ជំពូក២
សហគមន៍របស់មនុស្ស

២៣-គោលបំណងនៃមហាសន្និបាត

ក. ក្នុងចំណោមលក្ខណៈដ៏សំខាន់ៗនៃពិភពលោកនាបច្ចុប្បន្ននេះ យើងត្រូវចាប់អារម្មណ៍នឹងទំនាក់ទំនងកាន់តែច្រើនឡើងៗរវាងមនុស្សនឹងមនុស្ស។ ការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកទេសសព្វថ្ងៃក៏ជួយពង្រីកទំនាក់ទំនងទាំងនោះយ៉ាងខ្លាំងដែរ។ ប៉ុន្តែការសន្ទនាគ្នាទៅវិញទៅមកទុកជាបងប្អូន មិនបានពេញលក្ខណៈតាមទំនាក់ទំនងបែបនេះទេ តែការសន្ទនានេះបានជ្រៅជាងដោយមនុស្សរួមជាសហគមន៍របស់បុគ្គលដែលមានទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នា។ បើមនុស្សចង់រួមជាសហគមន៍ គេត្រូវគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក គឺគោរពតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរយ៉ាងពេញលេញរបស់ខ្លួនខាងវិញ្ញាណ។ សេចក្តីដែលព្រះគ្រីស្តបានសម្តែងមក ជួយយ៉ាងខ្លាំងឲ្យបុគ្គលទាំងប៉ុន្មានរួបរួមគ្នាបែបនោះ ព្រមទាំងណែនាំឲ្យយើងយល់យ៉ាងជ្រៅអំពីបទដ្ឋានសង្គម គឺព្រះអាទិករបានចាររបៀបរស់នៅក្នុងសង្គមបែបនោះកប់ទុកក្នុងសភាពមនុស្សខាងវិញ្ញាណ និងខាងសីលធម៌។

ខ. ប៉ុន្តែ ឯកសារថ្មីៗនៃការណែនាំព្រះសហគមន៍បានពន្យល់លទ្ធិនៃគ្រីស្តសាសនាយ៉ាងក្បោះក្បាយអំពីសង្គមមនុស្ស។ មហាន្និបាតគ្រាន់តែរំឭកសេចក្តីដ៏ពិតសំខាន់ខ្លះ និងរៀបរាប់គ្រឹះនៃលទ្ធិនោះ ដោយបានរិះគិតក្រោមពន្លឺនៃសេចក្តីដែលព្រះជាម្ចាស់បានសម្តែងមក។ បន្ទាប់មក មហាន្និបាតនឹងរៀបរាប់អំពីលទ្ធផល ដែលមានសារៈសំខាន់ពិសេសនាបច្ចុប្បន្នកាលនេះ។

២៤- ព្រះជាម្ចាស់បានត្រាស់ហៅមនុស្សឲ្យមាន លក្ខណៈជាសង្គម

ក. ព្រះជាម្ចាស់ជាព្រះបិតា ថែរក្សាការពារមនុស្សទាំងអស់ជាបុត្រធីតារបស់ព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យឲ្យមនុស្សទាំងអស់ចូលរួមជាមហាគ្រួសារតែមួយ និងរាប់គ្នាទុកជាបងប្អូនទៅវិញទៅមក។ ព្រះអង្គបានប្រតិស្ឋានមនុស្សទាំងអស់ឲ្យមានលក្ខណៈដូចព្រះអង្គ "ព្រះអង្គប្រទានឲ្យប្រជាជាតិនានាកើតចេញមកពីមនុស្សតែម្នាក់ហើយឲ្យគេរស់នៅពាសពេញលើផែនដីទាំងមូល" (កក ១៧,២៦)។ ព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅឲ្យមនុស្សទាំងអស់មានទិសដៅតែមួយគត់ គឺព្រះអង្គតែម្តង។

ខ. ហេតុនេះហើយបានជាសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះព្រះជាម្ចាស់ និងចំពោះអ្នកដទៃជាវិន័យទីមួយដ៏សំខាន់ជាងគេ។ ក្នុងព្រះគម្ពីរមានចែងថា ការស្រឡាញ់ព្រះជាម្ចាស់ មិនអាចបែកចេញពីការស្រឡាញ់អ្នកដទៃទេ។ វិន័យឯទៀតៗសង្ខេបមកជាវិន័យតែមួយនេះថា "ចូរស្រឡាញ់អ្នកឯទៀតៗឲ្យបានដូចស្រឡាញ់ខ្លួនឯងដែរ..."។ "សេចក្តីស្រឡាញ់នាំឲ្យប្រតិបត្តិតាមវិន័យបានពេញលក្ខណៈ" (រម ១៣,១០; ១យហ ៤,២០)។ សេចក្តីនេះមានសារៈសំខាន់ជាទីបំផុត និងជាក់ស្តែងសម្រាប់មនុស្សលោកដែលកាន់តែពឹងផ្អែកគ្នាទៅវិញទៅមក ក្នុងពិភពលោកដែលកាន់តែរួមគ្នាជាផ្លុងតែមួយ។

គ. សូមរិះគិតឲ្យបានជ្រៅជាងទៅទៀត។ ពេលព្រះអម្ចាស់យេស៊ូអង្វរព្រះបិតាព្រះអង្គ "សូមឲ្យមនុស្សទាំងអស់រួមជាអង្គតែមួយ ដូចយើងជាអង្គតែមួយដែរ" (យហ ១៧,២១.២២)។ ព្រះយេស៊ូប្រទានទស្សនៈមួយ ដែលប្រាជ្ញាមនុស្សលោកគិតមិនដល់ គឺព្រះអង្គដូចជាផ្តល់គំនិតថា ពេលបុត្រធីតារបស់ព្រះជាម្ចាស់រួបរួមគ្នាក្នុងសេចក្តីពិត និងក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់គឺគេរួបរួមគ្នាម្យ៉ាងដូចព្រះបិតាព្រះបុត្រា និងព្រះវិញ្ញាណរួបរួមគ្នាដែរ។ ដោយមនុស្សបានដូចព្រះត្រៃឯក ដូច្នេះ មនុស្សមាន

សមត្ថភាពនឹងស្គាល់លក្ខណៈរបស់ខ្លួនបានយ៉ាងពេញលេញ ហើយ លុះត្រាតែគេប្រគល់ខ្លួនឲ្យអ្នកដទៃ ដោយមិនរកប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនសោះ (លក ១៧,៣៣) ព្រោះព្រះជាម្ចាស់សព្វព្រះហឫទ័យប្រតិស្ឋានមនុស្ស ដើម្បីជាប្រយោជន៍សម្រាប់តែខ្លួនឯងប៉ុណ្ណោះ ខុសប្លែកពីសត្វលោកឯទៀតៗទាំងអស់។

២៥- បុគ្គលម្នាក់ៗ និងសង្គមមនុស្សជំពាក់ជំពិនជាមួយគ្នា

ក. មនុស្សមានលក្ខណៈជាសង្គម។ លក្ខណៈនោះបង្ហាញយ៉ាងជាក់ច្បាស់ថា ការអភិវឌ្ឍន៍បុគ្គលម្នាក់ៗ និងការអភិវឌ្ឍន៍សង្គមជំពាក់ជំពិនគ្នាទៅវិញទៅមក។ បុគ្គលម្នាក់ៗតាមសភាពរបស់ខ្លួនជាមនុស្សត្រូវរស់នៅក្នុងសង្គម ជាតម្រូវការដ៏ចាំបាច់។ ប៉ុន្តែ មនុស្សជា (និងត្រូវជា) ដើមកំណើតជាប្រធាន និងជាទិសដៅរបស់ស្ថាប័នទាំងអស់។ ការរស់នៅក្នុងសង្គមមិនមែនបន្ថែមអ្វីលើលក្ខណៈមនុស្សទេ។ មនុស្សចម្រើនឡើងគ្រប់វិស័យនឹងអាចទៅដល់ទិសដៅកំណត់របស់ខ្លួនបាន លុះត្រាតែខ្លួនមានទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដទៃ ជួយបម្រើគ្នាទៅវិញទៅមក និងនិយាយសន្ទនាជាមួយមនុស្សជាបងប្អូន។

ខ. មនុស្សត្រូវការចំណងខាងសង្គមជាចាំបាច់ ដើម្បីបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ខ្លួនចម្រើនឡើង។ ក្នុងចំណោមចំណងទាំងនោះក្រុមគ្រួសារ និងសហគមន៍រស់នៅក្នុងភូមិស្រុក ទាក់ទិនចំៗនឹងលក្ខណៈដ៏ជ្រៅរបស់មនុស្ស។ មានចំណងខ្លះមកពីសេរីភាពនៃសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នារបស់ខ្លួន។ សព្វថ្ងៃមានកត្តាផ្សេងៗបណ្តោយឲ្យទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្ស និងមនុស្ស និងការជំពាក់ជំពិនទៅវិញទៅមក មានកាន់តែច្រើនឡើងឥតឈប់ឈរ។ ហេតុនេះហើយ បានជាកើតសមាគម និងស្ថាប័នផ្សេងៗតាមសិទ្ធិឯកជនឬសិទ្ធិសាធារណៈ។ យើងតែងតែហៅការនេះជា "សង្គមនិយកម្ម"។ គង់តែ "សង្គមនិយកម្ម" នេះបណ្តាលឲ្យកើតវិបត្តិខ្លះ ក៏ប៉ុន្តែនាំប្រយោជន៍ជាច្រើនដែលផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យមនុស្ស

ពង្រឹងបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ខ្លួន និងបណ្ដាលឲ្យគុណសម្បត្តិរបស់គេចម្រើនឡើង ហើយជានាសិទ្ធិថែមទៀត។

គ. បុគ្គលម្នាក់ៗទទួលផលប្រយោជន៍ជាច្រើនពីការរស់នៅក្នុងសង្គម ដើម្បីឲ្យខ្លួនសម្រេចតាមគោលដៅនៃជីវិតដែលព្រះជាម្ចាស់បានកំណត់ទុក សូម្បីតែគោលដៅខាងសាសនាក្ដី ក៏ការរស់នៅក្នុងសង្គមជួយដែរ។ ក៏ប៉ុន្តែយើងត្រូវទទួលស្គាល់ថា មនុស្សជាច្រើនបែរចេញពីការប្រព្រឹត្តអំពើល្អទៅប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់វិញ ដោយសារការទាក់ទាញពីបរិស្ថានក្នុងសង្គម ជាកន្លែងគេធ្លាប់រស់នៅតាំងពីកើតមក។ យើងឃើញជាញឹកញាប់ថា គេប្រព្រឹត្តខុសគន្លងក្នុងការរស់នៅក្នុងសង្គម មកពីមានការតឹងតែងក្នុងរចនាសម្ពន្ធសេដ្ឋកិច្ចនយោបាយ និងសង្គម។ ប៉ុន្តែ បើយើងរកមូលហេតុយ៉ាងជ្រៅជាង គឺគេប្រព្រឹត្តខុសគន្លងមកពីមនុស្សមានអំណួត និងគេគិតតែពីខ្លួនឯង បណ្ដាលឲ្យខូចដល់បរិយាកាសក្នុងសង្គម។ តាំងពីកើតមក មនុស្សមានទំនោរ ដែលនាំឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើបាបរួចហើយ ប៉ុន្តែបើអំពើបាបបានបង្កួចរបៀបរៀបរយរបស់ពិភពលោកថែមទៀត គេមានមូលហេតុថ្មីៗ ទាក់ទាញឲ្យគេប្រព្រឹត្តអំពើបាប។ ប្រសិនបើគេមិនខិតខំយ៉ាងខ្លាំង ហើយបើគ្មានព្រះជាម្ចាស់ជួយប្រោសប្រណី គេមិនអាចឈ្នះទំនោរអាក្រក់ទាំងនោះបានឡើយ។

២៦- ត្រូវគិតគូររកប្រយោជន៍រួម

ក. ចំណងមនុស្សនឹងមនុស្សរឹតតែខ្លាំងឡើងបន្តិចម្ដងៗ ហើយលាតសន្ធឹងទៅលើពិភពលោកទាំងមូល។ ហេតុនេះហើយបានជាប្រយោជន៍រួមក៏លាតត្រដាងទៅលើពិភពលោកទាំងមូលកាន់តែសកល ហើយពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធ និងភារកិច្ចរបស់មនុស្សជាតិទាំងមូល។ ពាក្យ "ប្រយោជន៍រួម" មានន័យថា លក្ខណៈទាំងប៉ុន្មានក្នុងសង្គម ដែលហុចឲ្យទាំងក្រុមផ្សេងៗ ទាំងសមាជិកនីមួយៗនៃក្រុមទាំងនោះ អាចបានពេញលក្ខណៈ

កាន់តែពេញលេញ និងកាន់តែស្រួលឡើង។ ក្រុមនីមួយៗត្រូវយល់ដល់សេចក្តីត្រូវការ និងដល់សេចក្តីប៉ងប្រាថ្នាដ៏ត្រឹមត្រូវនៃក្រុមឯទៀតៗ ហើយក៏ត្រូវយល់ដល់ប្រយោជន៍រួមនៃក្រុមគ្រួសារមនុស្សទាំងអស់។

ខ. នៅពេលជាមួយគ្នានេះ មនុស្សយល់កាន់តែច្បាស់អំពីកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូរបំផុតរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ដែលមានតម្លៃលើសអ្វីៗទាំងអស់ ហើយដែលមានសិទ្ធិ និងភារកិច្ចនៅគ្រប់កន្លែងក្នុងពិភពលោក គ្មាននរណាមានសិទ្ធិរំលោភបាន។ ហេតុនេះហើយ ត្រូវរកមធ្យោបាយធ្វើយ៉ាងណា ឲ្យមនុស្សអាចឈានទៅដល់អ្វីៗ ដែលខ្លួនត្រូវការដើម្បីរស់នៅតាមរបៀបសមនឹងឋានៈខ្លួនជាមនុស្សដ៏ពិតប្រាកដ។ ឧបមាថា ឲ្យគេមានចំណីអាហារ សម្លៀកបំពាក់ ផ្ទះនៅសិទ្ធិជ្រើសរើសរបៀបរស់នៅដោយសេរី បង្កើតក្រុមគ្រួសារ សិទ្ធិរៀនសូត្រ មានការងារធ្វើ មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ សិទ្ធិឲ្យគេគោរព ឲ្យមានព័ត៌មានដ៏សមរម្យ ឲ្យមានសិទ្ធិប្រព្រឹត្តតាមមនសិការដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់ខ្លួន ឲ្យមានសិទ្ធការពារការរស់នៅផ្ទាល់ខ្លួន និងឲ្យមានសេរីភាពត្រឹមត្រូវ មានសេរីភាពខាងសាសនាជាដើម។

គ. ហេតុនេះរបៀបរៀបរយក្នុងសង្គម និងការអភិវឌ្ឍន៍សង្គម ត្រូវបែរទៅរកប្រយោជន៍របស់បុគ្គលជានិច្ច ព្រោះវត្ថុត្រូវស្ថិតនៅក្រោមចំណុះរបស់បុគ្គល បុគ្គលមិនត្រូវស្ថិតនៅក្រោមចំណុះរបស់វត្ថុទេ។ ព្រះអម្ចាស់ប្រទានយោបល់ដោយមានព្រះបន្ទូលថា "ព្រះជាម្ចាស់បានបង្កើតថ្ងៃសប្ប័ទដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់មនុស្ស ព្រះអង្គមិនបានបង្កើតមនុស្សដើម្បីឲ្យបម្រើថ្ងៃសប្ប័ទឡើយ" (មក ២,២៧)។ ត្រូវយកព្រះបញ្ញានេះ មកអនុវត្តក្នុងវិស័យផ្សេងៗ គឺត្រូវយកសេចក្តីពិតធ្វើជាគ្រឹះក្នុងការកសាងសង្គមតាមយុត្តិធម៌។ ព្រះបញ្ញានេះ ត្រូវមានជីវិតរស់រវើកដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ហើយឲ្យកាន់តែស្របតាមលក្ខណៈជាមនុស្សដែលប្រកបដោយសេរីភាព។ យើងត្រូវខិតខំប្រែចិត្តគំនិតមនុស្ស ហើយផ្លាស់ប្តូរសង្គមស្ទើរតែទាំងស្រុង។

ង. ព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ណែនាំពេលវេលា និងប្រែទ្រង់ទ្រាយនៃផែនដី តាមព្រះហឫទ័យមេត្តាករុណាថែរក្សាពិភពលោកជានិច្ច។ ព្រះវិញ្ញាណស្ថិតនៅការវិវឌ្ឍន៍នោះ។ ដំណឹងល្អដែលប្រៀបដូចជាមេក្នុងម្សៅ គឺបានបង្កើត និងនៅតែបង្កើត ឲ្យមនុស្សមានបំណងទាមទារកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូរឃាត់មិនបាន។

២៧- ការគោរពជាបុគ្គលម្នាក់ៗ

ក. មហាសន្និបាតនឹកដល់ផលនៃគំនិតទាំងនោះ ជាគោលដែលត្រូវអនុវត្តតាម និងដែលមានលក្ខណៈបន្ទាន់យ៉ាងពិសេស គឺមហាសន្និបាតគូសសង្កត់លើការគោរពបុគ្គលម្នាក់ៗ។ សូមឲ្យម្នាក់ៗរាប់អ្នកដទៃទុកជា "រូបខ្លួនឯង" ដោយគ្មានរើសអើងនរណាមួយឡើយ គឺសូមនឹកគិតដល់ការរស់នៅរបស់គេ នឹកគិតដល់អ្វីៗដែលគេត្រូវការដើម្បីមានជីវភាពយ៉ាងថ្លៃថ្នូរ (យក ២,១៥.១៦)។ កុំយកតម្រាប់តាមអ្នកមានក្នុងគម្ពីរ ដែលមិនរវីរវល់នឹងអ្នកក្រីក្រឈ្មោះឡាសារនោះ (លក ១៦, ១៩.៣១)។

ខ. ជាពិសេស សព្វថ្ងៃ យើងមានភារកិច្ចដ៏សំខាន់បំផុត គឺក្លាយខ្លួនទៅជាបងប្អូនរបស់អ្នកដទៃទោះជានរណាក៏ដោយ។ ប្រសិនបើគេមកជួបយើង យើងក៏ត្រូវបម្រើគេយ៉ាងសកម្ម។ ប្រហែលអ្នកដទៃនោះជាមនុស្សចាស់ជរា ដែលគ្មាននរណាថែរក្សា ឬក៏ជាកម្មករបរទេសដែលត្រូវគេមើលងាយដោយគ្មានមូលហេតុ ឬក៏ជាអ្នកដែលត្រូវគេនិរទេស ឬក៏ជាកូនឥតខាន់ស្លាដែលទទួលផលអាក្រក់ពីកំហុសដែលខ្លួនមិនបានប្រព្រឹត្ត ឬក៏ជាអ្នកស្រេកឃ្លានដែលដាស់តឿនមនសិការយើងដោយរំឭកព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអម្ចាស់ថា "គ្រប់ពេលដែលអ្នករាល់គ្នាបានប្រព្រឹត្តអំពើអ្វីចំពោះអ្នកតូចតាចជាងគេបំផុតម្នាក់ដែលជាបងប្អូនរបស់យើងនោះ ក៏ដូចជាអ្នករាល់គ្នាបានប្រព្រឹត្តចំពោះយើងដែរ" (មថ ២៥,៤០)។

គ. លើសពីនេះទៅទៀត ត្រូវរាប់អ្វីៗទាំងអស់ដែលប្រឆាំងនឹងជីវិតមនុស្ស ទុកជាការអាក្រក់បំផុត ដូចជាអំពើឃាតកម្មគ្រប់យ៉ាងមានការប្រល័យពូជសាសន៍ ការពន្លូតកូន ការជួយមនុស្សឲ្យចែកឋានយ៉ាងស្រួល និងការធ្វើអត្តឃាតខ្លួនឯង។ មានអ្វីៗទាំងអស់ដែលប៉ះពាល់នឹងរូបបុគ្គលម្នាក់ៗ គឺមានការកាត់អវៈយវៈខ្លះ ការធ្វើទារុណកម្មទាំងលើរូបកាយទាំងខាងវិញ្ញាណមានការបង្ខិតបង្ខំខាងចិត្តគំនិតជាដើម។ មានអ្វីៗ ដែលបណ្ដាលឲ្យកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្សត្រូវរបួស គឺមានជីវភាពរស់នៅមិនសមនឹងឋានៈជាមនុស្ស មានការដាក់ពន្ធនាគារដោយគ្មានមូលហេតុ មានការជម្លៀសប្រជាជន ការចាប់ជំរិតធ្វើជាទាសករ ការធ្វើពេស្យាចារ ជំនួញមនុស្សស្រី និងកុមារ។ មានអំពើរំលោភបំពានលើកម្លាំងពលកម្ម បណ្ដាលឲ្យមនុស្សធ្លាក់ជាគ្រឿងឧបករណ៍សម្រាប់ពួកមូលធនតែប៉ុណ្ណោះ ដោយមិនគិតដល់បុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់គេ ជាមនុស្សប្រកបដោយសេរីភាព និងអាចទទួលការខុសត្រូវបាន។ អំពើទាំងនេះ និងអំពើប្រហែលនឹងការទាំងនេះ សុទ្ធតែជាការអាក្រក់ គួរឲ្យខ្ពើមរអើម។ អំពើទាំងនោះបង្ខូចអរិយធម៌ផង និងបង្អាប់បង្អោនកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់អ្នកប្រព្រឹត្តផង ខ្លាំងជាងបង្អាប់បង្អោនកិត្តិយសអ្នកដែលរងគ្រោះ។ អ្នកប្រព្រឹត្តអំពើទាំងនោះក៏ប្រមាថមើលងាយសេរីរុងរឿងរបស់ព្រះអាទិករដែរ។

២៨- ការគោរព និងការស្រឡាញ់ខ្មាំងសត្រូវ

ក. យើងត្រូវគោរព និងស្រឡាញ់អស់អ្នកដែលគិត និងប្រព្រឹត្តតាមរបៀបប្លែកពីយើងក្នុងសង្គម ក្នុងវិស័យនយោបាយ ឬខាងសាសនាជាដើម។ ប្រសិនបើយើងខិតខំយល់ចិត្តគំនិតរបស់គេ គឺខិតខំយល់ទស្សនៈរបស់គេពីខាងក្នុងកាន់តែជ្រៅទៅៗ ដោយចិត្តមេត្តា និងដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់ យើងមុខជានឹងសន្ទនាជាមួយគេកាន់តែស្រួលដែរ។

ខ. តាមពិត មិនត្រូវឲ្យសេចក្ដីស្រឡាញ់ និងចិត្តមេត្តាចំពោះគេជំរុញឲ្យ

យើងមិនវិវរល់នឹងប្រកាសសេចក្តីពិត និងទូន្មានឲ្យគេធ្វើអំពើល្អនោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ សេចក្តីស្រឡាញ់នេះជំរុញសាវ័ករបស់ព្រះគ្រីស្តឲ្យប្រកាសសេចក្តីពិតដែលសង្គ្រោះមនុស្សទាំងអស់។ យើងត្រូវលះបង់បោលកំហុសជានិច្ច ក៏ប៉ុន្តែ ត្រូវវែកញែកឲ្យដាច់រវាងកំហុស និងបុគ្គល។ ទោះបីគេភាន់ច្រឡំក្តី សូម្បីតែគេយល់ខុស ឬយល់មិនគ្រប់គ្រាន់អំពីសាសនាក្តីក៏គេនៅតែមានកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់ខ្លួនជាបុគ្គលម្នាក់ជានិច្ច។ មានតែព្រះជាម្ចាស់មួយព្រះអង្គទេ ដែលវិនិច្ឆ័យ និងស្ទង់បិត្តគំនិតមនុស្ស។ ហេតុនេះ ព្រះអង្គហាមយើងមិនឲ្យវិនិច្ឆ័យដាក់ទោសលើបិត្តគំនិតរបស់នរណាម្នាក់ឡើយ (លក ៦, ៣៧-៣៨; មថ ៧,១-១២; រម ២,១-១១ និង ១៤,១០-១២)។

គ. ព្រះគ្រីស្តប្រៀនប្រដៅ រហូតដល់សូមឲ្យយើងអង្វរព្រះជាម្ចាស់លើកលែងទោសឲ្យអ្នកដែលធ្វើបាបយើង (មថ ៥,៤៣-៤៧) និងលាតត្រដាងវិន័យអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ ជាវិន័យនៃសម្ពន្ធមេត្រីថ្មីរហូតដល់ស្រឡាញ់ខ្មាំងសត្រូវទាំងអស់ទៅទៀត គឺថា "អ្នករាល់គ្នាធ្លាប់ឮសេចក្តីថ្លែងទុកមកថា៖ ចូរស្រឡាញ់បងប្អូនឯទៀតៗហើយស្អប់ខ្មាំងសត្រូវរបស់អ្នក។ រីឯខ្ញុំវិញ ខ្ញុំសុំបញ្ជាក់ប្រាប់អ្នករាល់គ្នាថា ចូរស្រឡាញ់ខ្មាំងសត្រូវរបស់អ្នករាល់គ្នាព្រមទាំងទូលអង្វរព្រះជាម្ចាស់ សូមព្រះអង្គប្រទានពរឲ្យអស់អ្នកដែលបៀតបៀនអ្នករាល់គ្នាផង" (មថ ៥, ៤៣-៤៤)។

២៩- មនុស្សស្មើគ្នាទាំងអស់

ក. មនុស្សទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវិចារណញ្ញាណ។ ព្រះជាម្ចាស់ប្រតិស្ឋានមនុស្សឲ្យមានលក្ខណៈដូចព្រះអង្គ។ គេមានសភាពតែមួយ និងដើមកំណើតតែមួយដែរ។ ព្រះគ្រីស្តបានរំដោះគេទាំងអស់គ្នា។ ព្រះជាម្ចាស់ក៏កំណត់ឲ្យជីវិតមនុស្សមានទិសដៅតែមួយ និងមានវាសនាតែមួយដែរ។ ហេតុនេះហើយបានជាយើងត្រូវទទួលស្គាល់ ហើយក៏ត្រូវទទួលស្គាល់ឲ្យកាន់តែច្បាស់ឡើងថា មនុស្សស្មើគ្នាទាំងអស់។

ខ. តាមពិត ប្រសិនបើយើងមើលសមត្ថភាពខាងរូបកាយដែលប្លែកពីគ្នា កម្លាំងប្រាជ្ញា និងកម្លាំងសីលធម៌ដែលប្លែកពីគ្នា យើងមុខជាដឹងថា មនុស្សទាំងអស់មិនស្មើគ្នាទេ។ ក៏ប៉ុន្តែ ចំពោះសិទ្ធិមនុស្សដ៏សំខាន់ៗ មិនត្រូវប្រកាន់គ្នា គឺមិនត្រូវប្រកាន់វណ្ណៈ ឋានៈ កម្រិតវប្បធម៌ ភេទ ជាតិសាសន៍ ពណ៌សម្បុរជីវភាព ភាសា ឬសាសនាសោះឡើយ។ ត្រូវពុះពារ និងបំបាត់ការប្រកាន់ទាំងនោះដែលផ្ទុយនឹងគម្រោងការ របស់ព្រះជាម្ចាស់។ គួរឲ្យស្តាយណាស់ដោយឃើញថា សិទ្ធិមនុស្ស មិនទាន់មានការធានានៅគ្រប់កន្លែងនៅឡើយ។ ឧបមាថា បើស្ត្រី គ្មានសិទ្ធិជ្រើសរើសគូស្រករបស់ខ្លួនដោយសេរី គ្មានសិទ្ធិជ្រើសរើស របៀបរស់នៅ ទទួលការសិក្សា និងមានវប្បធម៌ស្មើនឹងបុរស ពេលនោះ ការរំលោភសិទ្ធិលេចចេញមកហើយ។

គ. លើសពីនេះទៅទៀត ទោះបីមនុស្សប្លែកពីគ្នាយ៉ាងណាក្តី ក៏មនុស្ស មានកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូរស្មើគ្នា ហេតុនេះត្រូវទាមទារឲ្យមនុស្សមានជីវភាព ត្រឹមត្រូវតាមយុត្តិធម៌ និងតាមលក្ខណៈរបស់ខ្លួនជាមនុស្សកាន់តែ ខ្លាំងឡើងៗ។ សភាពការណ៍សេដ្ឋកិច្ច ឬសភាពការណ៍ក្នុងសង្គម មានគម្លាតគ្នា ហួសហេតុពេកក្នុងចំណោមសមាជិកនៃប្រជាជាតិមួយ ឬក្នុងចំណោមប្រជាជាតិនានាដែលចូលរួមក្នុងមហាគ្រួសារតែមួយ របស់មនុស្សជាតិ ពិតជាបណ្តាលឲ្យទាស់ចិត្តគំនិត និងរារាំងយុត្តិធម៌ ក្នុងសង្គម រារាំងសមធម៌ភាព ប្រឆាំងនឹងកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ប្រឆាំងនឹងសន្តិភាពក្នុងសង្គមជាតិនិងអន្តជាតិ។

ង. សូមឲ្យស្ថាប័ន ទាំងឯកជន ទាំងសាធារណៈ ខិតខំបម្រើកិត្តិយស ដ៏ថ្លៃថ្នូរ និងបម្រើទិសដៅនៃជីវិតមនុស្ស ដែលព្រះជាម្ចាស់បានកំណត់ ទុកមក។ នៅពេលជាមួយគ្នានេះ សូមឲ្យស្ថាប័នទាំងអស់ប្រយុទ្ធ យ៉ាងសកម្មប្រឆាំងនឹងភាពជាទាសករគ្រប់យ៉ាង ទាំងក្នុងសង្គម ទាំង ខាងនយោបាយ។ សូមធានារ៉ាប់រងសិទ្ធិមនុស្សនៅគ្រប់របបនយោបាយ។ ទោះបីត្រូវចំណាយពេលវេលាយ៉ាងយូរក្តី ដើម្បីឈានទៅដល់ទីដៅ

ដែលយើងចង់បាននោះ ស្ថាប័នទាំងប៉ុន្មានរបស់មនុស្សត្រូវតែតប ឆ្លើយបន្តិចម្តងៗ នឹងសេចក្តីខាងវិញ្ញាណដែលប្រសើរជាងគេទាំងអស់។

៣០- ត្រូវកាន់សីលធម៌រួម

ក. ពិភពលោកផ្លាស់ប្រែយ៉ាងខ្លាំង និងយ៉ាងលឿន។ ការផ្លាស់ប្តូរនេះទាមទារយ៉ាងខ្លាំង សូមកុំឲ្យនរណាម្នាក់ស្កប់ចិត្តនឹងសីលធម៌សម្រាប់តែបុគ្គលម្នាក់ៗឡើយ តែសូមម្នាក់ៗឲ្យយកចិត្តទុកដាក់នឹងការប្រែប្រួលក្នុងពិភពលោកវិញ។ មនុស្សម្នាក់ៗជួយដល់ប្រយោជន៍រួមតាមសមត្ថភាពរៀងៗខ្លួន ដោយគិតគូរដល់សេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នកដទៃ។ បើគេយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងពិតប្រាកដឲ្យស្ថាប័នសាធារណៈ ឬស្ថាប័នឯកជនចម្រើនឡើង ជាពិសេសស្ថាប័នដែលមានគោលដៅធ្វើឲ្យជីវភាពមនុស្សកាន់តែប្រសើរឡើង ពេលនោះ គេពិតជាបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនក្នុងការរកយុត្តិធម៌ និងសម្តែងសេចក្តីស្រឡាញ់មែន។ ផ្ទុយទៅវិញមានមនុស្សមួយចំនួនប្រកាសថា ខ្លួនមានគំនិតទូលំទូលាយ និងសប្បុរសតែគេបែរជាមិនរវីរវល់នឹងសាមគ្គីភាពក្នុងសង្គមសោះ។ លើសពីនេះទៅទៀត ក្នុងប្រទេសខ្លះ មនុស្សជាច្រើនមិនរវីរវល់អនុវត្តតាមច្បាប់ និងបញ្ញត្តិជារបស់សង្គមទេ។ មនុស្សជាច្រើនមិនញញើតក្នុងការបន្លំ ឬរកឧបាយកលផ្សេងៗដើម្បីឲ្យរួចផុតពីការបង់ពន្ធដារ ឬឲ្យបានរួចពីបំណុលរួមរបស់រដ្ឋ។ មានអ្នកខ្លះទៀតធ្វេសប្រហែសមិនព្រមគោរពតាមច្បាប់ណែនាំការរស់នៅក្នុងសង្គម មានច្បាប់អំពីការរក្សាសុខុមាលភាពនៃរបនាសម្ព័ន្ធសុខាភិបាល ច្បាប់ចរាចរ។ល។ ដោយធ្វេសប្រហែលមិនគិតគូរដូច្នេះ គេបណ្តាលឲ្យទាំងជីវិតគេទាំងជីវិតអ្នកដទៃអាចជួបប្រទះនឹងគ្រោះថ្នាក់បាន។

ខ. សូមឲ្យមនុស្សគ្រប់ៗគ្នា យកចិត្តទុកដាក់ជាខ្លាំងនឹងរាប់ការសាមគ្គីផ្សេងៗក្នុងសង្គម ទុកជាភារកិច្ចចម្បងដ៏សំខាន់របស់ខ្លួននាបច្ចុប្បន្នកាល ព្រមទាំងគោរពតាមការសាមគ្គីទាំងនោះផង។ ពិភពលោក

កាន់តែរួមគ្នាឡើងៗយ៉ាងណា ភារកិច្ចរបស់មនុស្សជាក់ច្បាស់លាត ត្រដាងហួសពីក្រុមតូចៗ គឺត្រូវលាតសន្ធឹងបន្តិចម្តងៗទៅពិភពលោក ទាំងមូលយ៉ាងនោះដែរ។ ពិភពលោកអាចរួមជាផ្លុងតែមួយបាន លុះ ត្រាតែបុគ្គល និងក្រុមនីមួយៗគិតគូរដល់សីលធម៌ និងដល់សង្គម ព្រមទាំងផ្សព្វផ្សាយគំនិតទាំងនោះនៅជុំវិញខ្លួន។ នៅពេលនោះ ដោយ មានព្រះជាម្ចាស់ប្រោសប្រណីជួយឧបត្ថម្ភផង មានមនុស្សថ្មីយ៉ាង ពិតប្រាកដមុខជានឹងកើតឡើង គឺជាអ្នកកសាងមនុស្សលោកថ្មី។

៣១- ភារទទួលខុសត្រូវ

ក. ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អភិវឌ្ឍន៍វប្បធម៌ ដោយប្រើមធ្យោបាយដ៏ធំៗជា ច្រើនដែលមនុស្សលោកមានសព្វថ្ងៃ ដើម្បីឲ្យម្នាក់ៗអាចទទួលខុស ត្រូវបំពោះខ្លួនឯង និងបំពោះក្រុមផ្សេងៗដែលខ្លួនជាសមាជិកនោះ។ ជាបឋមត្រូវចាត់ចែងការអប់រំយុវជន ទោះជាមានឋានៈ វណ្ណៈណា ក្តីក្នុងសង្គម ដើម្បីឲ្យអាចបង្កើតជនជានមនុស្សទាំងបុរសទាំងស្ត្រី មិនគ្រាន់តែឲ្យគេមានចំណេះច្រើនប៉ុណ្ណោះទេ តែឲ្យគេមានបុគ្គលិក លក្ខណៈរឹងប៉ឹង ដ្បិតសម័យឥឡូវត្រូវការមនុស្សបែបនេះយ៉ាងខ្លាំង ជាងគេ។

ខ. ប៉ុន្តែ មនុស្សពិបាកនឹងមានគំនិតទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បែបនេះណាស់។ គេត្រូវមានជីវភាពល្មមដែលសមនឹងឲ្យគេដឹងអំពីតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់ ខ្លួន និងឲ្យគេអាចតបឆ្លើយនឹងការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដោយ បម្រើព្រះអង្គ និងបម្រើមនុស្សដូចគ្នាអស់ពីសមត្ថភាព។ ជាញឹកញាប់ ពេលណាមនុស្សធ្លាក់ខ្លួនជាអ្នកក្រីក្រទុរគតខ្លាំងពេក សេរីភាពរបស់ គេក៏ចុះអន់ថយ។ ពេលមនុស្សបណ្តោយខ្លួនទៅតាមសម្រួលពេក សេរីភាពរបស់គេក៏ចុះអន់ថយដែរ គឺគេគិតតែពីខ្លួនឯងមិនរវីរវល់នឹង អ្នកដទៃសោះ។ ផ្ទុយទៅវិញ ពេលមនុស្សរស់នៅដោយសុខចិត្តទទួល ការបង្ខិតបង្ខំពីសង្គម ព្រោះជៀសវាងមិនបាន និងសុខចិត្តទទួល

កាតព្វកិច្ចជាច្រើន ដោយរួមសាមគ្គីជាមួយមនុស្សឯទៀត ហើយប្ដេជ្ញាបម្រើសហគមន៍មនុស្ស នៅពេលនោះ សេរីភាពរបស់គេក៏កាន់តែរឹងប៉ឹងឡើងៗទៅវិញ។

គ. ហេតុនេះ ត្រូវដាស់តឿនមនុស្សទាំងអស់ឲ្យមានបំណងចង់រួមចំណែកក្នុងកិច្ចការរួម។ ត្រូវសរសើរប្រជាជាតិខ្លះ ដែលនាំប្រជាពលរដ្ឋជាច្រើនឲ្យរួមចំណែកក្នុងកិច្ចការរដ្ឋ ដោយមានសេរីភាពយ៉ាងពិតប្រាកដ។ ក៏ប៉ុន្តែ ត្រូវនឹកដល់សភាពការណ៍ប្រជាជននីមួយៗ និងនឹកគិតថា រដ្ឋអំណាចក៏ត្រូវកាន់អំណាចយ៉ាងរឹងមាំដែរ។ ត្រូវឲ្យប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់យល់ថា ក្រុមទាំងប៉ុន្មានក្នុងសង្គមកាន់តាមឧត្តមគតិដែលទាក់ទាញចិត្តគេ គឺឲ្យបម្រើប្រជាពលរដ្ឋដូចគ្នា ទើបប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់មានបំណងចង់រួមចំណែកក្នុងការរស់នៅរបស់ក្រុមទាំងនោះ។ គួរឲ្យនឹកយ៉ាងត្រឹមត្រូវថា អនាគតអាស្រ័យលើអស់អ្នកដែលផ្ដល់ឲ្យមនុស្សតំណក្រោយៗឲ្យគេមានមូលហេតុចង់រស់តទៅទៀត និងមានសេចក្ដីសង្ឃឹម។

៣២- ព្រះបន្ទូលប្រសូតជាមនុស្ស និងសាមគ្គីជាមួយមនុស្ស

ក. ព្រះជាម្ចាស់ប្រតិស្ឋានមនុស្សឲ្យរស់នៅរួមគ្នាក្នុងសង្គម មិនឲ្យរស់នៅម្នាក់ឯងទេ។ យ៉ាងណាមិញ "ព្រះអង្គក៏មិនសព្វព្រះហឫទ័យឲ្យមនុស្សបានវិសុទ្ធ និងសង្គ្រោះគេម្នាក់ៗ ដោយគ្មានបំណងទាក់ទងជាមួយអ្នកដទៃទៅវិញទៅមកនោះទេ តែព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យតែងតាំងឲ្យមនុស្សទៅជាប្រជាជនមួយ ដែលនឹងស្គាល់ព្រះអង្គតាមសេចក្ដីពិត និងបម្រើព្រះអង្គយ៉ាងវិសុទ្ធ" (ពន្លឺ ៩)។ ហេតុនេះ តាំងពីដើមប្រវត្តិសាស្ត្រនៃការសង្គ្រោះ ព្រះអង្គបានជ្រើសរើសមនុស្ស មិនមែនជាបុគ្គលដោយឡែកពីគេទេ តែទុកជាសមាជិកនៃសហគមន៍មួយ។ ព្រះជាម្ចាស់ក៏បានសម្ដែងគម្រោងការរបស់ព្រះអង្គ ឲ្យក្រុមអ្នកដែល

ទ្រង់ជ្រើសរើសបានស្គាល់ និងហៅគេថា "ប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គ" (ជណ ៣,៧.១២)។ ព្រះអង្គក៏ចងសម្ពន្ធមេត្រីជាមួយប្រជាជននោះនៅលើភ្នំស៊ីណៃទៀតផង (ជណ ២៤,១,៨)។

ខ. ព្រះយេស៊ូគ្រីស្តប្រព្រឹត្តស្នាព្រះហស្តដែលបង្រប់លក្ខណៈរបស់មនុស្សជាសង្គមយ៉ាងពេញលេញ។ ព្រះបន្ទូលប្រសូតជាមនុស្សផ្ទាល់ ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យចូលរួមសាមគ្គីក្នុងសង្គមនោះ។ ព្រះអង្គចូលរួមក្នុងពិធីមង្គលការនៅភូមិកាណា ព្រះអង្គសូមទៅទទួលទាននៅផ្ទះលោកសាខេ ទ្រង់រួមតុជាមួយក្រុមអ្នកទារពន្ធ និងអ្នកបាប។ ព្រះអង្គបានសម្តែងព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់របស់ព្រះបិតា និងភាពដ៏ប្រសើរបំផុតនៃជីវិតរបស់មនុស្សតាមព្រះជាម្ចាស់បានកំណត់ទុក ដោយលើកយកកិច្ចការសាមញ្ញធម្មតានៃការរស់នៅក្នុងសង្គម ព្រមទាំងលើកយកនិមិត្តរូបពីការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់គេមកនិយាយ។ ព្រះអង្គបានប្រោសឲ្យបំណងនានារបស់មនុស្សបានវិសុទ្ធ ជាពិសេសបំណងនានាក្នុងក្រុមគ្រួសារជាប្រភពនៃការរស់នៅក្នុងសង្គម។ ព្រះអង្គក៏សព្វព្រះហឫទ័យអនុវត្តតាមច្បាប់មាតុភូមិរបស់ព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គក៏សព្វព្រះហឫទ័យប្រកបអាជីវកម្មជាជាងតាមរបៀបមនុស្សនៅសម័យ និងនៅតំបន់ព្រះអង្គរស់នៅ។

គ. ពេលព្រះយេស៊ូសម្តែងធម្មទេសនា ព្រះអង្គបានប្រកាសយ៉ាងច្បាស់ថាបុត្រធីតារបស់ព្រះជាម្ចាស់ត្រូវតែរស់នៅជាមួយគ្នាដូចបងប្អូនបង្កើត។ ពេលព្រះអង្គអធិដ្ឋាន ទ្រង់សូមឲ្យសាវ័កទាំងអស់រួបរួមគ្នាជាអង្គតែមួយ"។ លើសពីនេះទៅទៀតព្រះអង្គបានបូជាព្រះជន្មដើម្បីរំដោះមនុស្សទាំងអស់។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា "គ្មាននរណាមានសេចក្តីស្រឡាញ់ខ្លាំងជាងអ្នកដែលស៊ូប្តូរជីវិតដើម្បីមិត្តសម្លាញ់របស់ខ្លួននោះឡើយ" (យហ ១៥, ១៣)។ ព្រះអង្គក៏បញ្ជាឲ្យក្រុមគ្រីស្តទូតទៅប្រកាសដំណឹងល្អដល់មនុស្សគ្រប់ជាតិសាសន៍ ដើម្បីឲ្យមនុស្សជាតិទាំងមូលត្រឡប់ទៅជាមហាគ្រួសាររបស់ព្រះជាម្ចាស់។

ក្នុងមហាគ្រួសារនោះ សេចក្តីស្រឡាញ់នឹងទៅជាធម្មវិន័យយ៉ាងពេញលក្ខណៈ។

ឃ.ព្រះយេស៊ូជារៀមច្បងក្នុងបណ្តាបងប្អូនជាច្រើន។ ក្រោយពីព្រះអង្គសោយទិវង្គត និងមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿងព្រះអង្គបានប្រទានព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះអង្គ។ នៅពេលនោះ ព្រះអង្គតែងតាំងឲ្យអស់អ្នកដែលទទួលព្រះអង្គដោយផ្ញើជីវិតលើព្រះអង្គ និងដោយមានចិត្តស្រឡាញ់រួបរួមគ្នាទុកជាបងប្អូនតាមរបៀបថ្មី គឺរួបរួមគ្នាជាព្រះកាយផ្ទាល់របស់ព្រះអង្គជាព្រះសហគមន៍។ ក្នុងព្រះកាយនោះ យើងទាំងអស់គ្នាជាសរីរាង្គរបស់គ្នាទៅវិញទៅមក យើងក៏ត្រូវជួយគ្នាទៅវិញទៅមកតាមព្រះអំណោយទានផ្សេងៗដែលយើងបានទទួលដែរ។

ង. សាមគ្គីភាពនេះត្រូវតែចម្រើនឡើងជាលំដាប់ជានិច្ច រហូតដល់បានពេញលេញ នៅថ្ងៃដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រណីសន្តោសសង្គ្រោះមនុស្សទាំងអស់ ហើយពេលនោះមនុស្សទាំងអស់ទៅជាមហាគ្រួសារដ៏ជាទីស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គ និងរបស់ព្រះគ្រីស្តជារៀមច្បង ហើយនាំគ្នាលើកតម្កើងសិរីរុងរឿងរបស់ព្រះបិតាយ៉ាងពេញលក្ខណៈ។

ជំពូក ៣
សកម្មភាពរបស់មនុស្សក្នុងពិភពលោក

៣៣- អារម្ភកថា

ក. តាំងពីដើមរៀងមក មនុស្សចេះតែខិតខំធ្វើការ និងប្រើប្រាជ្ញារបស់ខ្លួន ដើម្បីឲ្យជីវិតកាន់តែចម្រើនឡើង។ ប៉ុន្តែសព្វថ្ងៃ ដោយវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសជួយផង មនុស្សលោកក្លាយទៅជាម្ចាស់លើធម្មជាតិស្ទើរតែទាំងស្រុង ហើយនៅតែបន្តពង្រីកអំណាចរបស់ខ្លួនជានិច្ច។ ដោយប្រជាជាតិទាំងឡាយនៅលើពិភពលោកមានមធ្យោបាយកាន់តែច្រើនឡើងចែករំលែកអ្វីៗគ្រប់យ៉ាងឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមក មហាគ្រួសាររបស់មនុស្សទទួលស្គាល់ថា ខ្លួនជាសហគមន៍តែមួយដែលតែងតាំងឡើងក្នុងលោកនេះ។ ហេតុនេះ សព្វថ្ងៃមនុស្សចេះតែបង្កើតទ្រព្យសម្បត្តិជាច្រើន ជាសម្បត្តិដែលកាលពីមុនមនុស្សរង់ចាំដោយបន់ស្រន់សូមពីឋាមពលនៃទេវលោក។

ខ. ក្នុងចំណោមមនុស្សជាតិ ដោយឃើញកិច្ចការដ៏អស្ចារ្យនោះលាតសន្ធឹងក្នុងពិភពលោកទាំងមូល រួចហើយមានមនុស្សជាច្រើននាំគ្នាសួរសំណួរផ្សេងៗ ឧបមាថា តើសកម្មភាពដ៏ឧឡារិកបែបនេះមានអត្ថន័យ និងតម្លៃអ្វី? តើត្រូវយកទ្រព្យសម្បត្តិដ៏ច្រើនសន្ធឹកទាំងនេះធ្វើអ្វី? តើមនុស្សម្នាក់ៗ ឬមនុស្សរួមគ្នាខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីធ្វើអ្វី? ព្រះសហគមន៍បានទទួលបញ្ញើនៃព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ហើយយោងគោលការណ៍ខាងសាសនា និងខាងសីលធម៌ពីព្រះបន្ទូលនេះមកស្វែងរកចម្លើយនៃសំណួរទាំងនោះ។ តែព្រះសហគមន៍គ្មានចម្លើយតបឆ្លើយភ្លាមៗនឹងសំណួរនីមួយៗនោះទេ ក៏ប៉ុន្តែ ព្រះសហគមន៍មានបំណងចង់នាំពន្លឺនៃសេចក្តីដែលព្រះជាម្ចាស់បានសម្តែងមកឲ្យចូលរួមជាមួយបទពិសោធន៍របស់មនុស្សលោកទាំងមូល ដើម្បីបំភ្លឺមនុស្សជាតិដែលទើបចាប់ផ្តើមឈានចូលតាមផ្លូវនេះ។

៣៤- តម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរនៃសកម្មភាពរបស់មនុស្ស

ក. គ្រីស្តបរិស័ទដឹងជាក់ច្បាស់ថា សកម្មភាពរបស់មនុស្សលោក ទាំងសកម្មភាពបុគ្គលក្តី ទាំងសកម្មភាពរួមក្តី គឺការខិតខំប្រឹងប្រែងដ៏សម្បើមអស្ចារ្យតាំងពីយូរសតវត្សតៗមក បណ្តោយឲ្យជីវភាពមនុស្សកាន់តែប្រសើរឡើងៗ។ ការណ៍នេះពិតជាស្របតាមគម្រោងការរបស់ព្រះជាម្ចាស់មែន។ ព្រះជាម្ចាស់បានប្រតិស្ឋានមនុស្សឲ្យមានលក្ខណៈដូចព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គក៏ប្រទានបេសកកម្មឲ្យមនុស្សគ្រប់គ្រងផែនដី និងអ្វីៗដែលនៅលើផែនដី ព្រមទាំងឲ្យ "ត្រួតត្រាពិភពលោកដោយភាពវិសុទ្ធ និងសុចរិតតាមយុត្តិធម៌" (កណ ១,២៦-២៧; ៩,២-៣; ប្រា ៩,២-៣)។ ដោយទទួលស្គាល់ព្រះជាម្ចាស់ទុកជាព្រះអាទិករនៃអ្វីៗទាំងអស់ មនុស្សអាចចាត់ទុកព្រះអង្គជាប្រភពនៃជីវិតរបស់ខ្លួន និងជាដើមកំណើតនៃពិភពលោកទាំងមូល។ ធ្វើដូច្នេះ ដោយអ្វីៗទាំងអស់ចុះចូលក្រោមអំណាចរបស់មនុស្ស "ព្រះនាមព្រះអង្គថ្កុំថ្កើងរុងរឿងពាសពេញលើផែនដីទាំងមូល" (ទន ៨,៧ និង ១០)។

ខ. សេចក្តីប្រៀនប្រដៅនេះ ក៏មានសារៈសំខាន់ចំពោះសកម្មភាពផ្សេងរបស់មនុស្សជារៀងរាល់ថ្ងៃដែរ។ ពេលបុរស និងស្ត្រីធ្វើការចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ខ្លួន និងក្រុមគ្រួសារ ទាំងបំពេញកិច្ចការតាមរបៀបបម្រើសង្គម អ្នកទាំងនោះ អាចយល់ឃើញថា ការងាររបស់គេបន្តស្នាព្រះហស្តរបស់ព្រះអាទិករ គេបម្រើបងប្អូន និងខ្លួនគេផ្ទាល់ជួយឲ្យគម្រោងការរបស់ព្រះជាម្ចាស់បានសម្រេច គឺគម្រោងការរបស់ព្រះអង្គដែលថែរក្សាការពារមនុស្សលោកតាមប្រវត្តិសាស្ត្រ។

គ. គ្រីស្តបរិស័ទយល់ឃើញថា មនុស្សប្រកបដោយប្រាជ្ញា និងដោយសេចក្តីក្លាហានមានជ័យជម្នះលើធម្មជាតិ មិនជំទាស់នឹងឫទ្ធានុភាពរបស់ព្រះជាម្ចាស់ទេ គេក៏មិនចាត់ទុកថា មនុស្សជាសត្វលោកប្រកបដោយប្រាជ្ញា ហាក់ដូចជាប្រកួតប្រជែងនឹងព្រះអាទិករដែរ។ ផ្ទុយទៅវិញ

គ្រីស្តបរិស័ទជឿជាក់ថា ជ័យជម្នះរបស់មនុស្សជាតិ ពិតជាសញ្ញាសម្គាល់បង្ហាញអំពីព្រះដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម និងជាលទ្ធផលតាមគម្រោងការរបស់ព្រះអង្គដែលរកថ្លែងពុំបាន។ ប៉ុន្តែ អំណាចរបស់មនុស្សចម្រើនខ្លាំងឡើងយ៉ាងណា បគ្គល ឬក្រុមក៏ទទួលការខុសត្រូវកាន់តែទូលំទូលាយយ៉ាងនោះដែរ។ សេចក្តីនេះសរឲ្យយល់ឃើញថា ដំណឹងល្អដែលគ្រីស្តបរិស័ទប្រកាសនោះមិនមែនបង្វែរគេមិនឲ្យកសាងពិភពលោកទេ ហើយក៏មិនមែនមិនឲ្យអើពើនឹងវាសនារបស់មនុស្សដូចគ្នាដែរ តែផ្ទុយទៅវិញដំណឹងល្អនោះ ជំរុញគ្រីស្តបរិស័ទឲ្យកសាងពិភពលោក និងចាប់អារម្មណ៍នឹងវាសនាមនុស្សដូចគ្នា ទុកជាកាតព្វកិច្ចជាបន្ទាន់ជាងគេ។

៣៥- សេចក្តីណែនាំសម្រាប់សកម្មភាពរបស់មនុស្ស

ក. សកម្មភាពរបស់មនុស្សហូរចេញមកពីមនុស្សយ៉ាងណា ក៏សកម្មភាពនោះ ស្ថិតនៅក្រោមអំណាចរបស់មនុស្សយ៉ាងនោះដែរ។ ពេលមនុស្សបំពេញសកម្មភាព គេមិនគ្រាន់តែប្រែវត្ថុ និងសង្គមប៉ុណ្ណោះទេ តែគេក៏ធ្វើឲ្យខ្លួនកាន់តែពេញលក្ខណៈដែរ។ គេរៀនសេចក្តីជាច្រើន គេពង្រឹងទេពកោសល្យរបស់ខ្លួន មិនគិតតែពីខ្លួនឯង ហើយបែរទៅគិតដល់សេចក្តីដែលហួសពីខ្លួនថែមទៀតផង។ បើគេចេះណែនាំសម្ទុះនេះយ៉ាងត្រឹមត្រូវល្អ សម្ទុះនេះមានតម្លៃប្រសើរជាងទ្រព្យសម្បត្តិទាំងប៉ុន្មាននៅក្រៅខ្លួនដែលគេសន្សំបាន។ តម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្សអាស្រ័យលើបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ខ្លួនជាជាងអាស្រ័យលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលខ្លួនមាននោះ។ យ៉ាងណាមិញ អ្វីៗដែលមនុស្សប្រព្រឹត្តដើម្បីឲ្យមានយុត្តិធម៌កាន់តែច្រើនឡើងៗ ឲ្យមនុស្សរួបរួមគ្នាជាបងប្អូនកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ និងឲ្យបង្កើតទំនាក់ទំនងកាន់តែប្រកបដោយលក្ខណៈជាមនុស្សក្នុងសង្គមកាន់តែល្អឡើងៗ គឺការទាំងនោះសុទ្ធតែមានតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរលើសពីការរីកចម្រើនខាងបច្ចេកទេសទៅទៀត។ ការចម្រើនខាង

បច្ចេកទេសទាំងប៉ុន្មានអាចជួយឲ្យមនុស្សមានមូលដ្ឋានជាសម្ភារៈសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស ប៉ុន្តែ បើមានតែការចម្រើនខាងបច្ចេកទេសប៉ុណ្ណោះ នោះធនធានមនុស្សមិនអាចចម្រើនបានឡើយ។

ខ. ហេតុនេះ សេចក្ដីណែនាំសកម្មភាពរបស់មនុស្ស មានដូចតទៅ គឺសកម្មភាពនោះត្រូវរកផលប្រយោជន៍ដ៏ពិតប្រាកដជូនមនុស្សជាតិ ស្របតាមគម្រោងការ និងតាមព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់។ សកម្មភាពនោះត្រូវបណ្ដោយឲ្យមនុស្ស ទោះក្នុងឋានៈជាបុគ្គលផ្ទាល់ ឬក្នុងឋានៈជាសមាជិកនៃសង្គមក្ដី រីកចម្រើនឡើងយ៉ាងពេញលក្ខណៈតាមព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅគេម្នាក់ៗ។

៣៦- អ្វីៗនៅលើផែនដីស្វយ័តយ៉ាងត្រឹមត្រូវ

ក. សព្វថ្ងៃមានមនុស្សជាច្រើននាំគ្នានឹកខ្លាចថា មិនត្រូវឲ្យសកម្មភាពរបស់មនុស្សនឹងសាសនាមានចំណងពេក ក្រែងចំណងដ៏ស្អិតល្មួតនេះ បណ្ដាលឲ្យទាំងមនុស្ស ទាំងសង្គម ទាំងវិទ្យាសាស្ត្របាត់បង់ស្វ័យភាពរបស់ខ្លួន។

ខ. ប្រសិនបើគេយល់ថា អ្វីៗនៅលើផែនដីនេះប្រកបដោយស្វយ័ភាព មានន័យថា សត្វលោកទាំងប៉ុន្មានដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រតិស្ឋានមកថែមទាំងសង្គមនានាផងដែរ មានក្បួនច្បាប់ផ្ទាល់ មានតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរផ្ទាល់ ហើយមនុស្សត្រូវតែរៀនឲ្យស្គាល់បន្តិចម្ដងៗនូវក្បួនច្បាប់ និងតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរទាំងនោះ ហើយក៏ត្រូវរៀនឲ្យចេះប្រើប្រាស់ និងឲ្យចេះចាត់ចែងទៀតផង។ ដូច្នេះ អ្នកស្នះស្វែងចង់បានស្វ័យភាពបែបនោះពិតជាត្រឹមត្រូវហើយ។ មិនគ្រាន់តែមនុស្សសម័យឥឡូវទាមទារស្វ័យភាពនោះប៉ុណ្ណោះទេ តែស្វ័យភាពនោះស្របតាមព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអាទិករថែមទៀតផង។ ដោយព្រះជាម្ចាស់ប្រតិស្ឋានអ្វីៗទាំងអស់ ព្រះអង្គក៏តែងតាំងអ្វីៗឲ្យនៅជាប់ស្ថិតស្ថេរតាមសេចក្ដីពិត និងតាម

តម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់អ្វីៗទាំងនោះផ្ទាល់។ អ្វីៗទាំងអស់ក៏ត្រូវបានបាត់បែងឲ្យមានរបៀបរៀបរយ និងតាមក្បួនច្បាប់ពិសេសរបស់អ្វីៗទាំងនោះ។ មនុស្សត្រូវតែគោរពអ្វីៗទាំងនោះ ព្រមទាំងទទួលស្គាល់វិធីផ្ទាល់របស់វិទ្យាសាស្ត្រនីមួយៗ និងបច្ចេកទេសនីមួយៗដែរ។ ហេតុនេះហើយបានជា ការស្វែងរកតាមក្បួនវិធីក្នុងគ្រប់វិស័យនៃចំណេះដឹង មិនដែលជំទាស់នឹងជំនឿទេ លុះត្រាតែគេស្វែងរកតាមរបៀបជាវិទ្យាសាស្ត្រយ៉ាងពិតប្រាកដ និងត្រូវតាមវិន័យនៃសីលធម៌។ អ្វីៗដែលស្ថិតនៅក្នុងលោកនេះ និងជំនឿហូរចេញមកពីព្រះជាម្ចាស់តែមួយព្រះអង្គ ជាប្រភពតែមួយ។ លើសពីនេះទៅទៀត អ្នកខិតខំស្វែងរកការអាថ៌កំបាំងនៃវត្ថុទាំងអស់ដោយចិត្តព្យាយាមខន្តី និងដោយចិត្តសុភាពរាបសា ទោះបីអ្នកនោះមិនដឹងខ្លួនក្តី ក៏ព្រះជាម្ចាស់ណែនាំគេដែរ គឺព្រះអង្គដែលទ្រទ្រង់សត្វលោកទាំងអស់ និងប្រោសឲ្យសត្វលោកទាំងអស់មានលក្ខណៈផ្ទាល់របស់ខ្លួន។ អំពីរឿងនេះ យើងនឹកស្តាយថា ជួនកាលមានគ្រីស្តបរិស័ទខ្លះកាលពីមុន មិនយល់អំពីស្វ័យភាពដ៏ត្រឹមត្រូវនៃវិទ្យាសាស្ត្រនោះ។ឥរិយាបថគ្រីស្តបរិស័ទទាំងនោះបណ្តាលឲ្យមនុស្សជជែកឈ្លោះប្រកែកគ្នា រហូតដល់នាំឲ្យអ្នកខ្លះយល់ឃើញថា វិទ្យាសាស្ត្រ និងជំនឿទាស់ទែងគ្នាទៀតផង។

គ. ក៏ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើគេយល់ថា អ្វីៗនៅលើផែនដីនេះប្រកបដោយស្វ័យភាព មានន័យថាសត្វលោកទាំងប៉ុន្មានមិននៅជាចំណុះរបស់ព្រះជាម្ចាស់ទេ ហើយស្មានថា មនុស្សអាចប្រើប្រាស់សត្វលោកទាំងនោះតាមតែអំពើចិត្ត ដោយមិនគិតដល់ព្រះអាទិកររបស់វា ប៉ុន្តែអស់អ្នកដែលទទួលស្គាល់ព្រះជាម្ចាស់មុខជានឹងដឹងភ្លាមថា ពាក្យទាំងនេះមិនត្រឹមត្រូវសោះ។ ប្រសិនបើគ្មានព្រះអាទិករប្រតិស្ឋានមក ក៏គ្មានសត្វលោកទៀតដែរ។ ម្យ៉ាងទៀត អស់អ្នកកាន់សាសនា ទោះបីសាសនាណាក៏ដោយ ក៏តែងតែឮព្រះសូរសៀងរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលសម្តែងព្រះអង្គ តាមរយៈសត្វលោកទាំងឡាយ។ អ្នកបំភ្លេចព្រះជាម្ចាស់ក៏ពិបាកយល់អំពីតម្លៃសត្វលោកឲ្យបានច្បាស់ដែរ។

៣៧- អំពើបាបបានបង្ខូចសភាពរបស់មនុស្ស

ក. ស្របតាមបទពិសោធន៍របស់មនុស្សជាច្រើនសតវត្សកន្លងមកព្រះគម្ពីរ ប្រៀនប្រដៅមហាគ្រួសាររបស់មនុស្សថា ការអភិវឌ្ឍន៍បាននាំអ្វីៗដ៏ល្អយ៉ាងខ្លាំងសម្រាប់មនុស្ស ប៉ុន្តែក៏បាននាំការល្បួងយ៉ាងធ្ងន់ជាប់ជាមួយដែរ។ ពេលមនុស្សមិនយល់ច្បាស់ថា អ្វីជាបុណ្យអ្វីជាបាប អ្វីថ្លៃថ្នូរជាងគេ ហើយអ្វីថោកទាបជាងគេ នៅពេលបុណ្យ និងបាបលាយចូលគ្នា ពេលនោះទាំងបុគ្គល ទាំងក្រុមមនុស្សតែងតែគិតពីប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន មិនគិតដល់ប្រយោជន៍អ្នកដទៃទៀតទេ។ ហេតុនេះពិភពលោកលែងជាកន្លែងមនុស្សអាចរស់នៅដូចបងប្អូនយ៉ាងពិតប្រាកដទៀតហើយ។ នៅពេលជាមួយគ្នានោះ មនុស្សមានអំណាចកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ ដែលអាចបំផ្លាញមនុស្សលោកគ្នាឯងទៀតផង។

ខ. ប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្សលោកតាំងពីដើមរៀងមក សុទ្ធតែជាការប្រយុទ្ធដ៏សាហាវប្រឆាំងនឹងអំណាចនានានៃសេចក្តីងងឹត។ ព្រះអម្ចាស់មានព្រះបន្ទូលមកយើងរួចហើយថា ការប្រយុទ្ធនេះ ចាប់ផ្តើមតាំងពីដើមកំណើតពិភពលោករៀងមក នឹងនៅតែបន្តរហូតដល់ថ្ងៃចុងក្រោយបំផុត (មថ ២៤,១៣; ១៣,២៤-៣០ និង ៣៦-៤៣)។ មនុស្សចូលក្នុងចម្បាំងនេះ ត្រូវតែប្រយុទ្ធដើម្បីភ្ជាប់ចិត្តនឹងសេចក្តីល្អ។ មនុស្សអាចស្ងប់ក្នុងចិត្តបាន ក្រោយពីបានខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំង និងដោយព្រះជាម្ចាស់ប្រោសប្រណីទៀតផង។

គ. ហេតុនេះហើយបានជាព្រះសហគមន៍របស់ព្រះគ្រីស្តទទួលស្គាល់ថា ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សអាចបម្រើសុភមង្គលដ៏ពិតប្រាកដរបស់មនុស្សមែន ព្រះសហគមន៍ក៏ទុកចិត្តលើគម្រោងការរបស់ព្រះអាទិករដែរ។ ក៏ប៉ុន្តែ ព្រះសហគមន៍មិនអាចបំភ្លេចពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់គ្រីស្តទូតប៉ូលថា "មិនត្រូវយកតម្រាប់តាមលោកីយ៍នេះឡើយ" (រម ១២, ២) គឺថាកុំយកតម្រាប់តាមអំណួតដ៏ឥតបានការ និងសេចក្តី

អាក្រក់ ដែលប្រែសកម្មភាពរបស់មនុស្ស។ សកម្មភាពនោះតម្រង់ទៅបម្រើព្រះជាម្ចាស់ និងបម្រើមនុស្ស តែសេចក្ដីអាក្រក់ប្រែសកម្មភាពនោះនាំឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើបាបវិញ។

ឃ.មានគេសួរថា តើនរណាអាចឈ្នះទុក្ខបែបនេះបាន? គ្រីស្តបរិស័ទឆ្លើយថា អំណួត និងសេចក្ដីស្រឡាញ់ហួសហេតុរបស់មនុស្សចំពោះខ្លួនឯង រៀងរាល់ថ្ងៃបណ្ដាលឲ្យសកម្មភាពទាំងនោះមិនដល់ទិសដៅមែន ប៉ុន្តែ ត្រូវការព្រះគ្រីស្តដែលសោយទិវង្គត និងមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង ជម្រះ និងនាំឲ្យសកម្មភាពទាំងនោះបានពេញលក្ខណៈ។ មនុស្សអាច (និង ត្រូវ) ស្រឡាញ់អ្វីៗទាំងនោះដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រតិស្ឋានមក ព្រោះព្រះគ្រីស្តបានរំដោះគេ ហើយគេបានទៅជាសត្វលោកថ្មី ដោយរួមជាមួយព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ។ មនុស្សទទួលអ្វីៗទាំងនោះពីព្រះជាម្ចាស់ ហើយយល់ឃើញអ្វីៗទាំងនោះ ដូចជាផុះចេញពីព្រះហស្តរបស់ព្រះអង្គ និងគោរពអ្វីទាំងនោះទៀតផង។ គាត់អរព្រះគុណព្រះជាម្ចាស់ដែលប្រតិស្ឋានអ្វីៗទាំងអស់ដោយព្រះហឫទ័យសប្បុរស គាត់ប្រើប្រាស់ និងបានអំណរដោយសារអ្វីទាំងនោះទាំងមានចិត្តគំនិតជាអ្នកក្រ និងដោយសេរីភាព។ នៅពេលនោះ គាត់ចូលទៅកាន់កាប់ពិភពលោកដ៏ពិតប្រាកដ ក្នុងឋានៈជាអ្នកដែលគ្មានអ្វីសោះតែតាមពិតបានអ្វីទាំងអស់ទុកជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន (២ករ ៦,១០) "អ្វីៗទាំងអស់សុទ្ធតែសម្រាប់បម្រើបងប្អូន។ រីឯបងប្អូនវិញ បងប្អូនបម្រើព្រះគ្រីស្ត ហើយព្រះគ្រីស្តក៏បម្រើព្រះជាម្ចាស់" (១ករ ៣,២២-២៣)។

៣៨- ព្រះគ្រីស្តដែលសោយទិវង្គត និងមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង ធ្វើឲ្យសកម្មភាពរបស់មនុស្សបានពេញលក្ខណៈ

ក. ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់បានបង្កើតអ្វីៗសព្វសារពើ។ ព្រះបន្ទូលបានប្រសូតជាមនុស្ស និងយាងមករស់នៅលើផែនដីរបស់មនុស្ស (យហ ១,៣.១៤)។ ព្រះអង្គជាមនុស្សដ៏ពេញលក្ខណៈ យាងចូល

ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្សលោក ហើយលើកប្រវត្តិសាស្ត្រនេះ និងប្រមូលអ្វីៗទាំងអស់ឲ្យរួបរួមក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្តជាសិរីសា (អភ១, ១០)។ ព្រះអង្គសម្តែងឲ្យយើងដឹងថា "ព្រះជាម្ចាស់ជាសេចក្តីស្រឡាញ់" (១យហ ៤,៨) ហើយនៅពេលជាមួយគ្នានោះ ព្រះអង្គបង្រៀនយើងថា វិន័យថ្មីអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ ពិតជាគ្រឹះនាំឲ្យមនុស្សបានពេញលក្ខណៈ និងនាំឲ្យផ្លាស់ប្រែពិភពលោកទៀតផង។ ដូច្នេះព្រះអង្គនាំឲ្យអស់អ្នកដែលផ្ញើជីវិតលើព្រះជាម្ចាស់ដែលស្រឡាញ់មនុស្សលោក ជឿជាក់ថា មនុស្សទាំងអស់អាចដើរតាមមាគ៌ានៃសេចក្តីស្រឡាញ់នោះបាន ហើយការខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើឲ្យមនុស្សទូទាំងសកលលោកទៅជាបងប្អូនគ្នា មិនមែនឥតបានការឡើយ។ ព្រះអង្គប្រៀនប្រដៅយើងទៀតថា សេចក្តីស្រឡាញ់នេះ មិនអាស្រ័យតែលើការអស្ចារ្យប៉ុណ្ណោះទេ តែសម្តែងចេញក្នុងកិច្ចការធម្មតាក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។ ដោយព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យសោយទិវង្គតសម្រាប់យើងទាំងអស់គ្នាជាអ្នកបាប (យហ ៣,១៦; រម៥,៨-១០) ព្រះអង្គធ្វើជាគំរូបង្រៀនឲ្យយើងដឹងថា អស់អ្នកដែលខិតខំរកយុត្តិធម៌ និងសន្តិភាព ត្រូវផ្ទុកទុក្ខលំបាកមកពីភាពទន់ខ្សោយរបស់ខ្លួន និងមកពីពិភពលោកដូចជាយកឈើឆ្កាងមកដាក់លើស្មារដូច្នេះដែរ។ ព្រះបិតាបានតែងតាំងព្រះគ្រីស្តធ្វើជាព្រះអម្ចាស់ ដោយប្រោសព្រះអង្គឲ្យមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង ព្រះបិតាក៏បានប្រទានឲ្យព្រះគ្រីស្តមានគ្រប់អំណាចនៅលើផែនដី និងនៅស្ថានបរមសុខ (កក ២,៣៦ ; មធ ២៨,១៨)។ ឥឡូវនេះ ព្រះគ្រីស្តជាអម្ចាស់មានសកម្មភាពក្នុងចិត្តគំនិតមនុស្សលោក ដោយសារឫទ្ធានុភាពនៃព្រះវិញ្ញាណព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គមិនគ្រាន់តែដាស់តឿនមនុស្សឲ្យមានបំណងចង់ចូលនៅលោកខាងមុខប៉ុណ្ណោះទេ តែព្រះអង្គក៏ប្រោសឲ្យគេមានបំណងប្រាថ្នាដ៏សប្បុរស ដែលជំរុញមហាគ្រួសាររបស់មនុស្សលោក ឲ្យខិតខំធ្វើឲ្យជីវភាពរបស់គេកាន់តែសមនឹងលក្ខណៈជាមនុស្ស និងឲ្យគេត្រួតត្រាផែនដីទាំងមូលក្នុងគោលដៅនេះផង។ ព្រះវិញ្ញាណក៏ជម្រះហើយពង្រឹងបំណងដ៏សប្បុរស

ទាំងនោះថែមទៀត។ តាមពិតព្រះវិញ្ញាណប្រទានព្រះអំណោយទានផ្សេងៗពីគ្នា គឺព្រះអង្គត្រាស់ហៅមនុស្សខ្លះឲ្យប្រកាសយ៉ាងច្បាស់អំពីបំណងរបស់ខ្លួនចង់ចូលដំណាក់នៃស្ថានបរមសុខ និងឲ្យគេផ្ដល់សក្ខីភាពនេះយ៉ាងរស់រវើកក្នុងមហាគ្រួសារមនុស្សលោក។ ព្រះអង្គក៏ត្រាស់ហៅមនុស្សឯទៀតៗ ឲ្យប្ដេជ្ញាចិត្តបម្រើមនុស្សលោកនៅលើផែនដីនេះ គឺរៀបចំរបៀបរស់នៅក្រោមអំណាចរបស់ព្រះជាម្ចាស់ដែលគ្រងរាជ្យ ដោយសារមុខងារបម្រើនេះ។ ប៉ុន្តែព្រះអង្គប្រោសឲ្យមនុស្សទាំងអស់ ទៅជាមនុស្សប្រកបដោយសេរីភាព សុខចិត្តលះបង់អស្មិមានះចោល ប្រមូលថាមពលទាំងប៉ុន្មាននៅលើផែនដីមកបម្រើជីវិតមនុស្ស។ គេស្មុះទៅរកអនាគត គឺទៅកាន់ពេលដែលមនុស្សជាតិនឹងក្លាយទៅជាតង្វាយដ៏គាប់ព្រះហឫទ័យព្រះជាម្ចាស់ (រម ១៥,១៦)។

ខ. ព្រះអម្ចាស់ទុកព្រះអំណោយទានដំបូងនៃសេចក្ដីសង្ឃឹមនេះ និងផ្ដល់អាហារសម្រាប់ធ្វើដំណើរ គឺអគ្គសញ្ញាអរព្រះគុណ ជាអគ្គសញ្ញាបញ្ជាក់ជំនឿ។ ក្នុងអគ្គសញ្ញានោះ ធាតុនៃធម្មជាតិដែលមនុស្សបានដាំ និងថែទាំ ក្លាយទៅជាព្រះកាយ និងព្រះលោហិតប្រកបដោយសិរីរុងរឿង។ ពីធីជប់លៀងរបស់បងប្អូនដែលរួបរួមគ្នាជាប្រផ្នូលនៃពិធីជប់លៀងនៅស្ថានបរមសុខ។

៣៩- ផែនដីថ្មី និងផ្ទៃមេឃថ្មី

ក. យើងមិនដឹងអំពីផែនដីនិងមនុស្សជាតិបានពេញលក្ខណៈចប់សព្វគ្រប់ទាំងអស់នៅពេលណាទេ (កក ១,៧) យើងក៏មិន ស្គាល់របៀបពិភពលោកត្រូវផ្លាស់ប្ដូរដែរ។សភាពការណ៍ពិភពលោកនេះដែលត្រូវបានបង្ខូចដោយសារអំពើបាប នៅតែប្រែប្រួល (១ករ ៧,៣១)។ ក៏ប៉ុន្តែ យើងបានរៀនថា ព្រះជាម្ចាស់រៀបចំដំណាក់ថ្មី និងផែនដីថ្មីសម្រាប់យើង ជាផែនដីដែលមានយុត្តិធម៌គ្រងរាជ្យ (២ករ ៥,២; ២សល ៣,១៣)។ បរមសុខនៅលើផែនដីថ្មីនោះ និងបំពេញយ៉ាង

ហួសប្រមាណនូវបំណងទាំងប៉ុន្មានរបស់មនុស្ស ដែលចង់បានសេចក្តីសុខសាន្ត (១ករ ២,៩; វវ ២១,៤-៥)។ នៅពេលនោះសេចក្តីស្លាប់បាញ់រួចហើយ បុត្រធីតារបស់ព្រះជាម្ចាស់នឹងមានជីវិតថ្មីដ៏រុងរឿងរួមក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ត អ្វីៗដ៏ទន់ខ្សោយដែលរមែងតែងតែរលួយដែលព្រះជាម្ចាស់បានសាបព្រោះនោះ នឹងទទួលជីវិតថ្មីដែលមិនចេះរលួយ (១ករ ១៥,៤២.៥៣)។ សេចក្តីស្រឡាញ់ និងកិច្ចការដែលមនុស្សបានប្រព្រឹត្តដោយសេចក្តីស្រឡាញ់នឹងស្ថិតនៅ (១ករ ១៣,៨-៣; ១៤) ហើយអ្វីៗទាំងអស់ ដែលព្រះអង្គប្រតិស្ឋានមកដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់មនុស្ស នឹងត្រូវព្រះអង្គរំដោះឲ្យរួចផុតពីសេចក្តីវិនាសអន្តរាយ (រម ៨,១៩.២១)។

ខ. យើងដឹងច្បាស់ថា បើមនុស្សម្នាក់បានពិភពលោកទាំងមូលមកធ្វើជាសម្បត្តិរបស់ខ្លួនតែត្រូវស្លាប់បាត់បង់ជីវិតនោះ តើមានប្រយោជន៍អ្វី (លក ៩,២៥)។ ប៉ុន្តែ ការរង់ចាំផែនដីថ្មី មិនបណ្តាលឲ្យយើងមិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងថែទាំផែនដីនេះទេ ផ្ទុយទៅវិញ ដាស់យើងឲ្យភ្ញាក់ឡើង ព្រោះព្រះកាយនៃគ្រួសារថ្មីរបស់មនុស្សនោះ ចម្រើនធំឡើងនៅលើផែនដីនេះ ហើយបង្ហាញការព្រាងអំពីលោកខាងមុខទៀតផង។ ហេតុនេះហើយ ត្រូវញែកឲ្យបានច្បាស់រវាងការអភិវឌ្ឍន៍ខាងផែនដី និងការចម្រើនខាងព្រះរាជ្យរបស់ព្រះជាម្ចាស់។ ក៏ប៉ុន្តែ ការអភិវឌ្ឍន៍ខាងផែនដីមានសារៈសំខាន់ជាខ្លាំងសម្រាប់ព្រះរាជ្យរបស់ជាម្ចាស់ គឺការអភិវឌ្ឍន៍នោះអាចជួយចាត់ចែងរចនាសម្ពន្ធសង្គមឲ្យមានលក្ខណៈជាមនុស្សកាន់តែប្រសើរឡើងៗ។

គ. តម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ការរួបរួមគ្នាជាបងប្អូន និងសេរីភាពដែលសុទ្ធតែជាផលដ៏ល្អបំផុតមកពីសភាពមនុស្សយើង និងមកការខិតខំរបស់យើង។ យើងបានផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីទាំងនេះនៅលើផែនដី តាមព្រះបញ្ជារបស់ព្រះអម្ចាស់ និងដោយរួមក្នុងព្រះវិញ្ញាណព្រះអង្គ។ យើងនឹងបានសេចក្តីទាំងនេះវិញនៅពេលខាងមុខ ក្រោយពីព្រះគ្រីស្តបាន

ប្រោសឲ្យសេចក្តីទាំងនេះបានបរិសុទ្ធផុតពីសៅហ្មងនានា ទាំងភ្លឺត្រចះត្រចង់ និងផ្លាស់ទ្រង់ទ្រាយ គឺនៅពេលព្រះគ្រីស្ត និងប្រគល់ "ព្រះរាជ្យដែលនៅស្ថិតស្ថេរអស់កល្បជានិច្ច និងសកល ថ្វាយព្រះបិតារបស់ព្រះអង្គ គឺជាព្រះរាជ្យដែលមានសេចក្តីពិត និងជីវិត ភាពដ៏វិសុទ្ធ និងព្រះហឫទ័យប្រោសប្រណី យុត្តិធម៌ សេចក្តីស្រឡាញ់ និងសន្តិភាពគ្រងរាជ្យ"។ ឥឡូវនេះ ព្រះជាម្ចាស់គ្រងរាជ្យនៅលើផែនដីនេះយ៉ាងអាថ៌កំបាំងរួចហើយ។ នៅពេលព្រះអម្ចាស់នឹងយាងមកវិញ ព្រះជាម្ចាស់នឹងគ្រងរាជ្យយ៉ាងពេញលក្ខណៈ។

ជំពូក ៤
តួនាទីរបស់ព្រះសហគមន៍ក្នុងចំណោមមនុស្សលោកនាបច្ចុប្បន្នកាល

៤០- ព្រះសហគមន៍និងមនុស្សលោកមានទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមក

ក. យើងបានបែងអំពីតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរនៃបុគ្គលម្នាក់ៗ អំពីសហគមន៍របស់មនុស្សលោក អំពីអត្ថន័យដ៏ជ្រៅនៃសកម្មភាពរបស់មនុស្សរួចហើយ។ សេចក្ដីទាំងនោះជាគ្រឹះនៃទំនាក់ទំនងរបស់ព្រះសហគមន៍ និងមនុស្សលោក ហើយក៏ជាមូលដ្ឋានណែនាំឲ្យមនុស្សលោក និងព្រះសហគមន៍អាចនិយាយសន្ទនាទៅវិញទៅមក។ យើងសន្មតថា មិត្តអ្នកអានចងចាំសេចក្ដីប្រៀនប្រដៅបញ្ជាក់នៃមហាសន្និបាត អំពីគម្រោងការដ៏អស្ចារ្យរបស់ព្រះសហគមន៍។ ក្នុងជំពូកនេះ យើងមានបំណងចង់បរិយាយអំពីព្រះសហគមន៍ដដែលនោះ គឺព្រះសហគមន៍ដែលស្ថិតនៅក្នុងចំណោមមនុស្សលោក រស់នៅក្នុងមនុស្សលោក និងមានសកម្មភាពរួមជាមួយមនុស្សលោក។

ខ. ព្រះបិតាដែលមានព្រះជន្មគង់នៅអស់កល្បជានិច្ច បានបង្កើតព្រះសហគមន៍ដោយព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់ (ទត ៣,៤) ព្រះគ្រីស្ដជាព្រះសង្គ្រោះ តែងតាំងព្រះសហគមន៍តាមប្រវត្តិសាស្ត្រ។ ព្រះវិញ្ញាណប្រមែប្រមូលព្រះសហគមន៍ (អក ១, ៣. ៥-៦. ១៣-១៤.២៣)។ ព្រះសហគមន៍នៅតែបន្តគោលដៅរបស់ខ្លួន គឺសង្គ្រោះមនុស្សលោក។ ប៉ុន្តែការសង្គ្រោះនេះ នឹងបានសព្វគ្រប់ជាស្ថាពរនៅពេលចុងក្រោយបំផុត ពោល គឺនៅលោកខាងមុខ។ សព្វថ្ងៃ ព្រះសហគមន៍ស្ថិតនៅលើផែនដីនេះ ហើយមានសមាជិករស់នៅលើផែនដីនេះចូលរួម។

ព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅ គេឲ្យបង្កើតមហាគ្រួសារនៃបុត្រធីតារបស់ព្រះអង្គតាមប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្សលោក។ មហាគ្រួសារនេះត្រូវតែរីកចម្រើនឡើងជាលំដាប់ រហូតដល់ពេលព្រះអម្ចាស់យាងមក។ មហាគ្រួសារនេះរួមគ្នាដើម្បីបានសម្បត្តិសួគ៌ តែមានសម្បត្តិទាំងនេះរួចហើយ។ ព្រះគ្រីស្ត "តែងតាំងមហាគ្រួសារនេះទុកជាសង្គមម៉្យាង ក្នុងលោកនេះ និងចាត់ចែងដោយមានរបៀបរៀបរយ"។ ព្រះអង្គក៏ "បានប្រទានមធ្យោបាយគ្រប់គ្រាន់ឲ្យព្រះសហគមន៍អាចរួបរួមគ្នាជាសង្គមដែលមើលឃើញបាន" (ពន្លឺ ៩)។ ព្រះសហគមន៍ជា "ក្រុមដែលគេអាចមើលឃើញបានផង និងជាសហគមន៍ខាងវិញ្ញាណដែលគេមើលមិនឃើញផង" (ពន្លឺ ៨)។ ដូច្នេះ ព្រះសហគមន៍រួមដំណើរជាមួយមនុស្សជាតិទាំងមូល និងចែករំលែកជោគវាសនារបស់មនុស្សលោកនៅលើផែនដី។ ព្រះសហគមន៍ក៏ដូចជាមេក្នុងម្សៅ និងដូចជាវិញ្ញាណនៃសង្គមមនុស្ស ដែលព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅឲ្យប្រែប្រឹជានិច្ចក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ត និងឲ្យក្លាយទៅជាក្រុមគ្រួសាររបស់ព្រះជាម្ចាស់។

គ. តាមពិត ព្រះសហគន៍ជាបុរីនៃលោកខាងមុខ និងសង្គមមនុស្សជាបុរីនៃផែនដីនេះជាប់ជំពាក់គ្នាទៅវិញទៅមក។ មានតែអ្នកធ្វើជីវិតលើព្រះជាម្ចាស់ទេដែលអាចចាប់អារម្មណ៍នឹងសេចក្ដីនេះបាន។ លើសពីនេះទៅទៀតព្រះសហគមន៍នៅតែជាគម្រោងការដ៏អស្ចារ្យនៃប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្សលោក ដែលត្រូវរីករវរដោយសារអំពើបាបរហូតដល់សិរីរុងរឿងនៃបុត្រធីតារបស់ព្រះជាម្ចាស់នឹងលេចចេញមកយ៉ាងពេញលេញ។ ប៉ុន្តែ ព្រះសហគមន៍នៅតែបន្តគោលដៅរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ គឺសង្គ្រោះមនុស្សលោក មានន័យថា ព្រះសហគមន៍មិនគ្រាន់តែចែករំលែកព្រះជន្មរបស់ព្រះជាម្ចាស់ឲ្យមនុស្សប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងផ្សព្វផ្សាយពន្លឺដែលសាយភាយចេញពីព្រះជន្មរបស់ព្រះជាម្ចាស់ មកលើពិភពលោកទាំងមូល។ ព្រះសហគមន៍ចាំងពន្លឺនោះជាពិសេស ដោយព្យាបាល និងលើកតម្កើងកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ដោយពង្រឹង

សង្គមឲ្យជាប់ស្អិតស្អែររួមគ្នា ដោយផ្តល់ឲ្យសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់មនុស្សទទួលអត្ថន័យថ្មីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់។ ដូច្នេះ ព្រះសហគមន៍ជឿជាក់ថា ដោយសារសមាជិកនីមួយៗរបស់ខ្លួន និងដោយសារខ្លួនជាសហគមន៍ទាំងមូល ព្រះសហគមន៍អាចជួយយ៉ាងទូលំទូលាយឲ្យគ្រួសារមនុស្ស និងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់គេ មានលក្ខណៈជាមនុស្សកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។

ឃ.ព្រះសហគមន៍កាតូលិកយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះជំនួយរបស់ព្រះសហគមន៍ និងក្រុមជំនុំគ្រីស្តបរិស័ទឯទៀតៗ ដែលបានផ្តល់ (និងនៅតែផ្តល់) ដើម្បីឲ្យសម្រេចគោលដៅតែមួយនេះបាន។ ព្រះសហគមន៍មានអំណរសប្បាយនឹងជំនួយទាំងនោះ។ នៅពេលជាមួយគ្នានេះ ព្រះសហគមន៍ជឿជាក់ថា មនុស្សលោកអាចជួយព្រះសហគមន៍យ៉ាងសកម្មតាមរបៀបផ្សេងៗ ដោយទេពកោសល្យ និងដោយសកម្មភាពរបស់បុគ្គល និងរបស់សមាគមផ្សេងៗនៃមនុស្សលោកឲ្យរៀបចំផ្លូវជូនដំណឹងល្អ។

សូមជូនគោលការណ៍ខ្លះៗជាទូទៅ អំពីការបម្រើននៃទំនាក់ទំនង និងការផ្លាស់ប្តូររបស់ព្រះសហគមន៍ និងមនុស្សលោកអំពីជំនួយទៅវិញទៅមកក្នុងវិស័យរួមគ្នា។

៤១- ជំនួយព្រះសហគមន៍ចង់ផ្តល់ដល់មនុស្សគ្រប់ៗរូប

ក. មនុស្សសម័យទំនើបកំពុងធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅរកការអភិវឌ្ឍន៍នៃបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ខ្លួនទាំងស្រុង។ គេស្វះស្វែងរកចង់ដឹងអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួន និងទាមទារសិទ្ធិទាំងនោះកាន់តែខ្លាំងឡើងៗផង។ ចំណែកឯព្រះសហគមន៍ទទួលបេសកកម្មបង្ហាញគម្រោងការដ៏អស្ចារ្យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ គឺព្រះជាម្ចាស់ដែលជាទិសដៅចុងក្រោយបំផុតរបស់មនុស្ស។ ព្រះសហគមន៍ក៏សម្តែងឲ្យមនុស្សស្គាល់អត្ថន័យនៃការរស់នៅរបស់ខ្លួន គឺសេចក្តីពិតដ៏សំខាន់ជាងគេប្រចាំជីវិត។ ព្រះសហគមន៍ដែល

បម្រើព្រះជាម្ចាស់ដឹងជាក់ច្បាស់ថា មានតែព្រះជាម្ចាស់មួយព្រះអង្គទេ ដែលអាចតបបំពេញបំណងដ៏ជ្រៅ បំផុតដែលកប់ទុកក្នុងចិត្តមនុស្ស ព្រោះអ្វីៗក្នុងលោកនេះពុំបានធ្វើឲ្យមនុស្សអាចឆ្អែតស្កប់ស្កល់បានឡើយ។ ព្រះសហគមន៍ក៏ដឹងថា មនុស្សគង់តែចាប់អារម្មណ៍នឹងសាសនា យ៉ាងហោចណាស់ក៏មានបន្តិចដែរ ព្រោះព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ទាក់ទាញចិត្តគេជានិច្ច ដូចមានបទពិសោធន៍តាមសតវត្សមុនៗ និងមានសក្ខីភាពជាច្រើននាសម័យឥឡូវជាភស្តុតាងស្រាប់។ មនុស្សនៅតែចង់ស្គាល់នូវអត្ថន័យជីវិតរបស់ខ្លួន អត្ថន័យកិច្ចការរបស់ខ្លួន និងអត្ថន័យនៃសេចក្តីស្លាប់ ទោះបីជាយ៉ាងស្រពិចស្រពិលក៏ដោយ។ វត្តមានរបស់ព្រះសហគមន៍រំឭកបញ្ហាទាំងនេះឲ្យគេ។ មានតែព្រះជាម្ចាស់មួយព្រះអង្គគត់ ដែលអាចតបឆ្លើយនឹងសំណួរទាំងនោះយ៉ាងពេញលេញបាន ព្រោះព្រះអង្គប្រតិស្ឋានមនុស្សឲ្យមានលក្ខណៈដូចព្រះអង្គ ព្រះអង្គក៏បានរំដោះគេឲ្យបានរួចពីបាបផង។ ព្រះអង្គតបឆ្លើយដោយសម្តែងសេចក្តីពិត តាមរយៈព្រះបុត្រាដែលប្រសូតជាមនុស្ស។ អស់អ្នកដើរតាមព្រះគ្រីស្តជាមនុស្សដ៏ពេញលក្ខណៈក៏ត្រឡប់ទៅជាមានលក្ខណៈជាមនុស្សកាន់តែប្រសើរឡើងៗ។

២. ដោយព្រះសហគមន៍មានជំនឿនេះ ព្រះសហគមន៍អាចជួយមនុស្សលោកមិនឲ្យគិតអំពីតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់សភាពនៃមនុស្សជាតិប្រែប្រួលតាមមតិផ្សេងៗដែលចេះតែផ្លាស់ប្តូរជានិច្ច ឧបមាថា មតិខ្លះបន្ទាបរូបកាយមនុស្សហួសហេតុ ផ្ទុយទៅវិញមានមតិខ្លះលើកតម្កើងរូបកាយហួសកម្រិត។ គ្មានច្បាប់ណារបស់មនុស្សលោកអាចធានាតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរនិងសេរីភាពរបស់មនុស្សដូចដំណឹងល្អរបស់ព្រះគ្រីស្តទេ គឺដំណឹងល្អដែលព្រះអង្គផ្ញើទុកមកព្រះសហគមន៍។ ដំណឹងល្អនេះ ជូនដំណឹងនិងប្រកាសអំពីសេរីភាពនៃបុត្រធីតារបស់ព្រះជាម្ចាស់ និងបោះបង់ភាពជាទាសករគ្រប់យ៉ាងដែលមកពីអំពើបាប (រម ៨,១៤-១៧)។ ដំណឹងល្អនេះគោរពតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរនៃមនសិការរបស់មនុស្ស ដោយឥត

ស្មៀង គឺមនសិការដែលអាចជ្រើសរើសអ្វីៗដោយសេរី។ ដំណឹងល្អនេះបង្រៀនឥតឈប់ឈរឲ្យប្រើទេពកោសល្យទាំងប៉ុន្មានរបស់មនុស្សឲ្យបង្កើតផលសម្រាប់បម្រើព្រះជាម្ចាស់ និងដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់មនុស្សលោក។ មិនតែប៉ុណ្ណោះសោត ដំណឹងល្អផ្ញើមនុស្សម្នាក់ៗឲ្យគេស្រឡាញ់គ្រប់ៗគ្នា (មថ ២២,៣៩)។ សេចក្ដីទាំងនេះស្របតាមបទដ្ឋានដែលជាគ្រឹះនៃការចាត់ចែងការសង្គ្រោះរបស់ព្រះគ្រីស្ត។ ប្រសិនបើព្រះជាម្ចាស់តែមួយព្រះអង្គពិតជាព្រះអាទិករ និងជាព្រះសង្គ្រោះ ហើយជាព្រះអម្ចាស់នៃប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្សលោក និងនៃប្រវត្តិសាស្ត្រនៃការសង្គ្រោះមែននោះ ការចាត់ចែងរបស់ព្រះជាម្ចាស់នេះ មិនបំបាត់ស្វ័យភាពដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់សត្វលោកទេ ជាពិសេសស្វ័យភាពរបស់មនុស្ស។ ផ្ទុយទៅវិញ ការចាត់ចែងរបស់ព្រះជាម្ចាស់នេះ តែងតាំងស្វ័យភាពនេះឡើងវិញ និងបញ្ជាក់ឲ្យមានកិត្តិយសយ៉ាងថ្លៃថ្នូរ។

គ. ហេតុនេះហើយបានជាតាមដំណឹងល្អដែលព្រះគ្រីស្តបានផ្ញើទុកនោះ ព្រះសហគមន៍ប្រកាសសិទ្ធិមនុស្សទទួលស្គាល់ និងរាប់រកយ៉ាងខ្លាំងនូវសកម្មភាពដ៏ស្វាហាប់របស់មនុស្សលោក នៅសម័យឥឡូវ ជាសកម្មភាពបណ្ដោយឲ្យសិទ្ធិមនុស្សនេះស្ទុះឡើងជាថ្មីនៅគ្រប់ទីកន្លែង។ ក៏ប៉ុន្តែ ត្រូវយកគំនិតនៃដំណឹងល្អមកបញ្ជ្រាបក្នុងចលនានេះ ហើយត្រូវជៀសវាងកុំគិតយកស្វ័យភាពនេះធ្វើជាលេសសផ្តេសផ្តាស់គ្រប់យ៉ាង។ យើងទាំងអស់គ្នាតែងតែជួបការល្បួងដោយស្មានថា ពេលណាយើងរួចផុតពីវិន័យនៃធម៌របស់ព្រះជាម្ចាស់ ពេលនោះយើងរក្សាសិទ្ធិរបស់ខ្លួនផ្ទាល់យ៉ាងពេញលេញ។ ប្រសិនបើមនុស្សឈានចូលតាមផ្លូវនោះ តម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់គេមុខជាជួបនឹងវិនាសសូន្យជាពុំខានមិនអាចរួចខ្លួនបានទេ។

៤២- ព្រះសហគមន៍អាចជួយសង្គមមនុស្សបាន

ក. មហាគ្រួសាររបស់មនុស្សលោក ទទួលកម្លាំងយ៉ាងខ្លាំង និងបានពេញលក្ខណៈជាស្ថាពរ ដោយក្រុមគ្រួសារនៃបុត្រធីតារបស់ព្រះជាម្ចាស់ រួបរួមគ្នាជាធ្លុងតែមួយ (ពន្លឺ ៩) យកព្រះគ្រីស្តធ្វើជាគ្រឹះ។

ខ. ព្រះគ្រីស្តបានផ្ញើបេសកកម្មមកព្រះសហគមន៍ ពុំមែនជាបេសកកម្មខាងនយោបាយ ឬខាងសេដ្ឋកិច្ច ឬខាងសង្គមទេ តែព្រះអង្គប្រទានបេសកកម្មដែលមានគោលដៅខាងសាសនា។ ដោយព្រះសហគមន៍ទទួលបេសកកម្មខាងសាសនានោះ ព្រះសហគមន៍ទទួលមុខងារមួយ និងទទួលពន្លឺ ហើយក៏ទទួលកម្លាំងដែលអាចជួយតែងតាំង និងពង្រឹងសហគមន៍របស់មនុស្សតាមធម្មវិន័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់។ យ៉ាងណាមិញ ព្រះសហគមន៍ក៏អាច (និងត្រូវ) ដាស់តឿនឲ្យមនុស្សលោកធ្វើកិច្ចការផ្សេងៗ ដើម្បីបម្រើមនុស្សទាំងអស់ ជាពិសេសអ្នកខ្វះខាត។ ព្រះសហគមន៍ត្រូវមានកិច្ចការតាមបែបមនុស្សធម៌ និងកិច្ចការផ្សេងៗដូចគ្នា តាមសេចក្តីត្រូវការ និងតាមកាលៈទេសៈ តាមពេលវេលា និងតាមកន្លែង។

គ. ព្រះសហគមន៍ក៏ទទួលស្គាល់អ្វីៗដ៏ល្អក្នុងសកម្មភាពដ៏ស្វាហាប់នៃសង្គមសព្វថ្ងៃ ជាពិសេសចលនាស្វែងរកឯកភាពសង្គមរូបនិយកម្មដ៏ត្រឹមត្រូវ និងសាមគ្គីរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងខាងសេដ្ឋកិច្ច។ បេសកកម្មដ៏ជ្រៅនៃព្រះសហគមន៍ក៏រួមយ៉ាងសមគួរនឹងការខិតខំពង្រឹងឯកភាពដែរ ព្រោះ "ព្រះសហគមន៍រួមក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្តហាក់ដូចជាអគ្គសញ្ញាម៉្យាង គឺជាសញ្ញាសម្គាល់បង្ហាញព្រះជាម្ចាស់ផង និងជាមធ្យោបាយនាំឲ្យមនុស្សអាចរួមរស់យ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយព្រះអង្គបានផង ហើយក៏ជាសញ្ញាសម្គាល់ និងជាមធ្យាយោបាយនាំឲ្យមនុស្សជាតិទាំងមូលរួមគ្នាជាធ្លុងតែមួយដែរ" (ពន្លឺ ១)។ ព្រះសហគមន៍បង្ហាញឲ្យមនុស្សលោកដឹងថា ការរួបរួមយ៉ាងពិតប្រាកដជាសង្គមដែលអាចមើលឃើញ

បាន ហូរមកពីចិត្តគំនិតរួបរួមគ្នា គឺមកពីជំនឿនិងសេចក្តីស្រឡាញ់នោះ ដែលជាគ្រឹះនៃឯកភាពរបស់ខ្លួនសាងសង់ក្នុងអង្គព្រះវិញ្ញាណរលាយមិនបាន។ ព្រះសហគមន៍អាចបញ្ចូលឋាមពលក្នុងសង្គមទំនើបបាន មកពីគ្រីស្តបរិស័ទរស់នៅយ៉ាងពិតប្រាកដតាមជំនឿ និងសេចក្តីស្រឡាញ់នោះ មិនមែនមកពីព្រះសហគមន៍ចង់គ្រងរាជ្យលើមនុស្សលោកពីខាងក្រៅ ដោយប្រើតែមធ្យោបាយជាមនុស្សសុទ្ធសាធទេ។

ឃ.ម្យ៉ាងទៀត តាមបេសកកម្ម និងតាមលក្ខណៈរបស់ខ្លួន ព្រះសហគមន៍មិនជាប់នឹងវប្បធម៌ពិសេសណាមួយ ក៏មិនជាប់នឹងរបបនយោបាយ ឬរបបសេដ្ឋកិច្ច ឬរបបសង្គមណាមួយទេ។ ហេតុនេះហើយ ដោយមានលក្ខណៈសកលបែបនេះ ព្រះសហគមន៍អាចទៅជាចំណងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាខ្លាំងរវាងសហគមន៍មនុស្សនានា និងប្រជាជាតិនានា ប៉ុន្តែលុះត្រាតែប្រជាជាតិទាំងនោះ ទុកចិត្តលើព្រះសហគមន៍ និងទទួលស្គាល់ថា ព្រះសហគមន៍មានសេរីភាពយ៉ាងពិតប្រាកដក្នុងការបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួន។ ហេតុនេះហើយ បានជាព្រះសហគមន៍ទូន្មានកូនចៅរបស់ខ្លួន និងមនុស្សទាំងអស់ថា ត្រូវបំបាត់ការបាក់បែកគ្នាគ្រប់យ៉ាង គឺប្រជាជាតិកុំបាក់បែក និងប្រជាជាតិឯទៀត ជាតិសាសន៍ក៏កុំបាក់បែកនឹងជាតិសាសន៍ឯទៀត ហើយត្រូវពង្រឹងសហគមន៍មនុស្សដ៏ត្រឹមត្រូវពីខាងក្នុង គឺឲ្យមានចិត្តគំនិតជាក្រុមគ្រួសារនៃបុត្រធីតារបស់ព្រះជាម្ចាស់។

ង. មនុស្សលោកតែងបានបង្កើត (ហើយនៅតែបង្កើត) ស្ថានប័នផ្សេងៗជាច្រើន។ មហាសន្និបាតរាប់រកដោយសេចក្តីគោរពជាខ្លាំងនូវអ្វីៗដ៏ពិតប្រាកដ ដ៏ល្អប្រសើរ ដ៏សុចរិតយុត្តិធម៌ក្នុងស្ថាប័នទាំងនោះ។ មហាសន្និបាតក៏ប្រកាសថា ព្រះសហគមន៍មានបំណងចង់ជួយស្ថាប័នទាំងនោះ ដោយជួយឲ្យកើត និងចម្រើនទៀតផង ស្រេចតែព្រះសហគមន៍អាចធ្វើបាន និងស្របតាមបេសកកម្មរបស់ខ្លួន។ ព្រះសហគមន៍មានបំណងចង់ខ្លាំងជាងគេ គឺមានសមត្ថភាពអាចចម្រើនឡើង

បានដោយសេរី ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់មនុស្សទាំងអស់រស់នៅក្នុងគ្រប់របបនយោបាយ ដែលទទួលស្គាល់សិទ្ធិមនុស្សជាគ្រឹះនៃបុគ្គលម្នាក់នៃក្រុមគ្រួសារ និងទទួលស្គាល់សេចក្តីត្រូវការរួមដ៏ចាំបាច់របស់គេ។

៤៣- ព្រះសហគមន៍មានបំណងចង់ជួយសកម្មភាពរបស់មនុស្ស ដោយសារគ្រីស្តបរិស័ទ

ក. មហាសន្និបាត សូមក្រើនរំឭកគ្រីស្តបរិស័ទជាប្រជាពលរដ្ឋនៃបុរីមួយនៅក្នុងលោកនេះផង និងនៃបុរីមួយទៀតនៅលោកខាងមុខផងឲ្យបំពេញកិច្ចការទាំងប៉ុន្មានរបស់ខ្លួននៅលើផែនដីនេះ ដោយចិត្តឧហ្សាហ៍ និងដោយចិត្តស្មោះស្ម័គ្រទាំងបណ្តោយខ្លួនតាមគំនិតនៃដំណឹងល្អណែនាំផង។ មានអ្នកខ្លះស្មានថាខ្លួនមិនត្រូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងកិច្ចការរបស់មនុស្សក្នុងលោកនេះទេ ព្រោះគេដឹងថា "ក្នុងលោកនេះយើងគ្មានបុរីដែលនៅស្ថិតស្ថេរគង់វង្សរហូតឡើយ គឺយើងកំពុងតែធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់បុរីលោកខាងមុខ" (ហប ១៣,១៤)។ អ្នកទាំងនោះឃ្លាតបាកពីសេចក្តីពិត ព្រោះគេមិនដឹងខ្លួនថាជំនឿផ្ទាល់ជំរុញគេឲ្យបំពេញកិច្ចការទាំងនោះកាន់តែចាំបាច់ តាមតែព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅគេម្នាក់ៗឲ្យបំពេញនោះ (២ថស ៣,៦-១៣; អភ ៤,២៨)។ ផ្ទុយទៅវិញ មានអ្នកខ្លះស្មានថាខ្លួនត្រូវតែបូជាជីវិតប្រើកម្លាំងទាំងអស់របស់ខ្លួន ធ្វើសកម្មភាពផ្សេងៗនៅលើផែនដីនេះ ហាក់ដូចជាកិច្ចការទាំងនោះគ្មានជំពាក់ជំពិននឹងការរស់នៅតាមសាសនារបស់ខ្លួនទាល់តែសោះ។ អ្នកទាំងនោះក៏យល់ច្រឡំដែរ។ គេយល់ឃើញថា អ្នកកាន់សាសនាគ្រាន់តែត្រូវធ្វើពិធីគោរពប្រណិប័តន៍ផ្សេងៗ និងប្រតិបត្តិតាមវិន័យខ្លះបញ្ជាក់យ៉ាងជាក់ច្បាស់ប៉ុណ្ណោះ។ មនុស្សជាច្រើនញែកជំនឿរបស់ខ្លួនឲ្យដាច់ពីកិរិយាមាយាទក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់គេ។ ការញែកបែបនេះ ពិតជាបណ្តាលឲ្យមនុស្សសម័យឥឡូវភាន់ច្រឡំ និងវង្វេងយ៉ាងខ្លាំង។ កាលពីដើម តាមគម្ពីរសម្ពន្ធមេត្រី

ចាស់ អស់លោកព្យាការីតែងតែស្តីបន្ទោសយ៉ាងខ្លាំង អស់អ្នកដែលប្រព្រឹត្តតាមរបៀបនេះ (អស ៥៨,១-១២)។ ក្នុងគម្ពីរសម្ពន្ធមេត្រីថ្មី ព្រះយេស៊ូគ្រីស្តផ្ទាល់ព្រះអង្គ មានព្រះបន្ទូលស្តីបន្ទោសអ្នកប្រព្រឹត្តដូច្នេះរឹតតែខ្លាំងទៅទៀតទាំងគំរាមកំហែងថា គេមុខជានឹងទទួលទណ្ឌកម្មយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរពុំខាន (មថ ២៣,៣-៣៣; មក ៧,១០-១៣)។ សូមកុំបង្កើតទំនាស់ដោយគ្មានមូលហេតុ ដោយញែកសកម្មភាពរបស់ខ្លួនខាងវិជ្ជាជីវៈក្តី ឬខាងសង្គមក្តីឲ្យទាស់នឹងការរស់នៅខាងសាសនាជាដាច់ខាត។ គ្រីស្តបរិស័ទដែលមិនបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួននៅនាផែនដីនេះក៏មិនបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនចំពោះអ្នកដទៃ ហើយជាពិសេសចំពោះព្រះជាម្ចាស់ថែមទៀតផង។ គេក៏មិនងាយទទួលការសង្គ្រោះដែរ។ សូមគ្រីស្តបរិស័ទទាំងឡាយយកតម្រាប់តាមព្រះគ្រីស្តដែលបានប្រកបអាជីវកម្មជាជាង។ សូមឲ្យគេរីករាយវិញ ដោយខ្លួនអាចបំពេញកិច្ចការទាំងអស់នៅលើផែនដីនេះឲ្យរួបរួមជាសំយោគដែលមានជីវិតរស់រវើក គឺលើកយកការខិតខំទាំងប៉ុន្មានរបស់មនុស្សលោកក្នុងក្រុមគ្រួសារក្តី ទាំងខាងវិជ្ជាជីវៈ ទាំងខាងវិទ្យាសាស្ត្រ និងខាងបច្ចេកទេស ឲ្យរួមនឹងសេចក្តីប្រៀនប្រដៅដ៏មានតម្លៃថ្លៃថ្នូរនៃសាសនា ក្រោមការបាត់បែងរបស់ព្រះជាម្ចាស់ដ៏ឧត្តុងឧត្តមបំផុត គឺអ្វីទាំងអស់រួមសហការលើកតម្កើងសិរីរុងរឿងរបស់ព្រះជាម្ចាស់។

២. គ្រីស្តបរិស័ទជម្មតាមានភារកិច្ចផ្ទាល់បំពេញការងារផ្សេងៗក្នុងលោកនេះតាមវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន។ ប៉ុន្តែ ជួនកាលមានបព្វជិតបព្វជិតាខ្លះក៏ប្រកបវិជ្ជាជីវៈ និងការងារទាំងនោះដែរ។ ពេលគ្រីស្តបរិស័ទជម្មតាប្រព្រឹត្តការទាំងនេះក្នុងឋានៈជាប្រជាពលរដ្ឋនៃពិភពលោកនេះម្នាក់ៗក្តី ឬរួមជាមួយអ្នកឯទៀតៗក្តី គេត្រូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងមានសមត្ថភាពដ៏ពិតប្រាកដតាមវិជ្ជាជីវៈរៀងៗខ្លួន មិនគ្រាន់តែខិតខំឲ្យគោរពតាមវិន័យផ្ទាល់នៃវិជ្ជាជីវៈនីមួយៗប៉ុណ្ណោះទេ។ គេត្រូវចូលចិត្តរួមសហការជាមួយអស់អ្នកដែលមានគោលដៅស្រដៀងនឹងខ្លួនទៀតផង។ ដោយ

ដឹងខ្លួនអំពីសេចក្ដីដែលជំនឿបញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្ត និងដោយទទួលកម្លាំងពីជំនឿនេះទៀតផង សូមកុំខ្លាចនឹងបញ្ចេញគំនិតថ្មី និងចាប់ផ្ដើមប្រព្រឹត្តតាមរហូតដល់បានសម្រេចតាមតែឱកាសហុចឲ្យ។ គ្រីស្ទបរិស័ទដែលទទួលការអប់រំជាមុន មានមនសិការដឹងខ្លួនថាគេមានភារកិច្ចនឹងចារិកធម្មវិន័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ក្នុងបុរីនៅនាផែនដីនេះ។ សូមទទួលពន្លឺ និងកម្លាំងខាងព្រះវិញ្ញាណពីអស់លោកបូជាចារ្យ។ ប៉ុន្តែសូមកុំនឹកគិតថាអស់លោកគង្វាលមានសមត្ថភាពអាចដោះស្រាយយ៉ាងជាក់ច្បាស់ឲ្យបានភ្លាមៗនូវបញ្ហាទាំងអស់ទាំងធំទាំងតូច ដែលខ្លួនជួបប្រទះនោះ។ កុំស្មានថាអស់លោកមានមុខងារនេះឲ្យសោះ។ សូមគ្រីស្ទបរិស័ទធម្មតាដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះ ដោយទទួលការខុសត្រូវខ្លួនឯងផ្ទាល់ ដោយព្រះប្រាជ្ញាញាណនៃព្រះគ្រីស្ទបំភ្លឺចិត្តគំនិត និងដោយយកចិត្តទុកដាក់ស្ដាប់ក្រុមណែនាំព្រះ សហគមន៍យ៉ាងស្មោះ។

គ. តាមធម្មតា និងជាញឹកញាប់ ទស្សនៈតាមជំនឿរបស់គ្រីស្ទបរិស័ទអំពីពិភពលោក នាំឲ្យគេដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះតាមរបៀបនេះ ឬតាមរបៀបនោះ ស្របតាមកាលៈទេសៈ។ ប្រហែលគ្រីស្ទបរិស័ទឯទៀតៗនឹងដោះស្រាយបញ្ហាដដែលតាមរបៀបផ្សេងទៀតដោយមានចិត្តស្មោះនឹងគ្រីស្ទសាសនាដូចគ្នា។ ការនេះកើតជាញឹកញាប់ ហើយត្រឹមត្រូវថែមទៀតផង។ ជួនកាលគ្រីស្ទបរិស័ទជាច្រើនយល់ឃើញយ៉ាងស្រួលថា ការដំណោះស្រាយតាមគំនិតរបស់ក្រុមនេះ ឬរបស់ក្រុមនោះ ស្របតាមដំណឹងល្អ (ទោះបីគេយល់ជំទាស់នឹងបំណងរបស់អ្នកដែលបានដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះក្ដី)។ ក្នុងករណីនេះត្រូវនឹកគិតជានិច្ចថា គ្មាននរណាម្នាក់មានសិទ្ធិអះអាងថា អំណាចរបស់ព្រះសហគមន៍គាំទ្រតែយោបល់របស់គេប៉ុណ្ណោះទេ។ សូមឲ្យគ្រីស្ទបរិស័ទនិយាយពិគ្រោះគ្នាដោយចិត្តស្មោះត្រង់ និងមានបំណងចង់បំភ្លឺគ្នាទៅវិញទៅមកជានិច្ច។ សូមថែរក្សាទុកសេចក្ដីស្រឡាញ់គ្នាហើយជាពិសេសសូមនឹកពីការស្វែងរកប្រយោជន៍រួមទៀតផង។

ឃ.គ្រីស្តបរិស័ទធម្មតាត្រូវទទួលចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការរស់នៅជាទូទៅរបស់ព្រះសហគមន៍។ ប៉ុន្តែព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅគេឲ្យធ្វើជាសាក្សីអំពីព្រះគ្រីស្តនៅកណ្តាលចំណោមសហគមន៍មនុស្សជាតិក្នុងគ្រប់កាលៈទេសៈទាំងអស់មិនគ្រាន់តែនាំឥទ្ធិពលរបស់ព្រះគ្រីស្តឲ្យជ្រួតជ្រាបក្នុងពិភពលោកប៉ុណ្ណោះទេ។

ង. បំពោះអស់លោកអភិបាលដែលទទួលបន្ទុកណែនាំព្រះសហគមន៍របស់ព្រះជាម្ចាស់ សូមអស់លោករួមជាមួយអស់លោកគង្វាលរបស់អស់លោក ប្រកាសសាររបស់ព្រះគ្រីស្ត តាមរបៀបដែលជួយណែនាំឲ្យគ្រីស្តបរិស័ទអាចបំពេញសកម្មភាព ទាំងប៉ុន្មានរបស់គេនៅលើផែនដីនេះ គឺឲ្យបានជ្រួតជ្រាបដោយពន្លឺនៃដំណឹងល្អ។ សូមអស់គង្វាលនឹកចងចាំថា អស់លោកបង្ហាញមុខព្រះសហគមន៍ឲ្យមនុស្សលោកឃើញ ដោយសារកិរិយាមាយាទប្រចាំថ្ងៃរបស់អស់លោក និងដោយអស់លោកយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះមនុស្សលោក (ពន្លឺ ២៨)។ មនុស្សនឹងយល់ថាសាររបស់ព្រះគ្រីស្តមានប្រសិទ្ធភាព និងពិតប្រាកដដោយបានឃើញមុខនៃព្រះសហគមន៍នោះ។ តាមកិរិយា និងតាមពាក្យសម្តីរបស់អស់លោករួមជាមួយបព្វជិតបព្វជិតា និងជាមួយគ្រីស្តបរិស័ទរបស់អស់លោក សូមអស់លោកធ្វើជាភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាព្រះសហគមន៍ដែលគ្រាន់តែមានវត្តមានជាមួយគេ ដោយមានព្រះអំណោយទានទាំងប៉ុន្មានដែលខ្លួននាំមកពិតជាប្រភពមិនចេះរីងស្ងួតនៃថាមពលដែលមនុស្សលោកនាបច្ចុប្បន្ននេះត្រូវការជាចាំបាច់។ សូមអស់លោកយកចិត្តទុកដាក់ព្យាយាមរៀន ដើម្បីឲ្យមានសមត្ថភាពអាចទទួលខុសត្រូវក្នុងកិច្ចសន្ទនាជាមួយពិភពលោក និងជាមួយមនុស្សលោកដែលមានមតិប្លែកៗពីគ្នាផង។ ជាពិសេសទៅទៀត សូមឲ្យអស់លោកនឹកចងចាំក្នុងចិត្តជានិច្ចនូវសេចក្តីប្រកាសនៃមហាសន្និបាតថា "សព្វថ្ងៃមនុស្សជាតិរួមគ្នាជាប្រជាពលរដ្ឋ តាមសេដ្ឋកិច្ច និងតាមសង្គម កាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។ ហេតុនេះហើយបានជាអស់លោកបូជាចារ្យ

មានភារៈកិច្ចជាបន្ទាន់បំផុត រួមគ្នាខិតខំគិតគូរអស់ពីសមត្ថភាព និងប្រើគ្រប់មធ្យោបាយក្រោមការណែនាំរបស់ក្រុមអភិបាល និងរបស់អភិបាលព្រះសហគមន៍ក្រុងរ៉ូម ដើម្បីជៀសវាងកុំឲ្យមានមូលហេតុណាមួយបណ្តាលឲ្យមនុស្សលោកបែកបាក់គ្នាឡើយ។ អស់លោកក៏មានភារកិច្ចណែនាំមនុស្សជាតិទាំងមូល ឲ្យប្រួបរួមគ្នាជាធ្លុងតែមួយជាមហាគ្រួសាររបស់ព្រះជាម្ចាស់" (ពន្លឺ ២៨)។

ច. ទោះបីព្រះសហគមន៍នៅតែជាព្រះមហេសីដ៏ស្មោះត្រង់របស់ព្រះអម្ចាស់ ដោយអនុភាពនៃព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធក្តី ទោះបីព្រះសហគមន៍មិនដែលលែងធ្វើជាសញ្ញាសម្គាល់បង្ហាញការសង្គ្រោះក្នុងចំណោមមនុស្សលោកក្តី ក៏ព្រះសហគមន៍ជ្រាបច្បាស់ថា តាមប្រវត្តិដ៏យូរអង្វែងរបស់ខ្លួនមានទាំងលោកដែលទទួលអគ្គសញ្ញាតែងតាំងជាអ្នកបម្រើ ទាំងគ្រីស្តបរិស័ទមួយចំនួនធំមិនបានកាន់យ៉ាងស្មោះនឹងព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះជាម្ចាស់ទេ។ នាបច្ចុប្បន្នកាលនេះក៏ដូច្នោះដែរ គឺព្រះសហគមន៍ជ្រាបថាសារដ៏ថ្លៃថ្នូរដែលខ្លួនសម្តែងនោះប្លែកដាច់យ៉ាងឆ្ងាយពីភាពទន់ខ្សោយក្នុងឋានៈជាមនុស្សរបស់អស់អ្នកដែលបានទទួលដំណឹងល្អនេះទុកជាបញ្ញើដែរ។ ទោះបីប្រវត្តិសាស្ត្រវិនិច្ឆ័យការភ្លាំងភ្លាត់ដ៏អាក្រក់ទាំងនោះយ៉ាងណាក្តី ក៏យើងត្រូវដឹងខ្លួន និងប្រឆាំងនឹងអំពើទាំងនេះយ៉ាងដាច់អហង្ការ កុំឲ្យអំពើទាំងនោះរារាំងការផ្សព្វផ្សាយដំណឹងល្អឡើយ។ ព្រះសហគមន៍ជ្រាបច្បាស់ទៀតថា ខ្លួនត្រូវរៀនជានិច្ចពីបទពិសោធន៍តាមសតវត្សមុនៗមក ដើម្បីពង្រីកទំនាក់ទំនងរបស់ខ្លួនជាមួយមនុស្សលោក។ ដោយមានព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធណែនាំព្រះសហគមន៍ជាមាតារបស់យើង "នៅតែជាស់តឿនកូនចៅឥតឈប់ឈរថា ត្រូវជម្រះខ្លួនឲ្យបានបរិសុទ្ធ និងប្រែឲ្យបានជាថ្មី ដើម្បីឲ្យសញ្ញាសម្គាល់របស់ព្រះគ្រីស្តចាំងនៅលើមុខព្រះសហគមន៍ឲ្យកាន់តែភ្លឺស្វាងឡើងៗ" (ពន្លឺ ១៥)។

៤៤- ព្រះសហគមន៍ទទួលជំនួយពីមនុស្សលោក នាបច្ចុប្បន្នកាល

ក. មនុស្សលោកត្រូវតែទទួលស្គាល់ព្រះសហគមន៍ទុកជាដំណើរការដ៏ពិតប្រាកដតាមសង្គម ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួន និងទុកជាមេម្សៅរបស់ខ្លួនជាចាំបាច់។ យ៉ាងណាមិញ ព្រះសហគមន៍ក៏ជ្រាបនូវអ្វីៗទាំងអស់ ដែលខ្លួនបានទទួលពីប្រវត្តិសាស្ត្រ និងពីការអភិវឌ្ឍន៍របស់មនុស្សជាតិផងដែរ។

ខ. បទពិសោធន៍តាំងពីប៉ុន្មានសតវត្សកន្លងមក ការអភិវឌ្ឍន៍នៃវិទ្យាសាស្ត្រទាំងប៉ុន្មាន ទ្រព្យសម្បត្តិដ៏ថ្លៃថ្នូរនៃវប្បធម៌ទាំងឡាយ សុទ្ធតែជួយមនុស្សឲ្យស្គាល់ខ្លួនឯងកាន់តែច្បាស់ និងបើកមាគ៌ាថ្មីជូនដល់សេចក្ដីពិត។ ការទាំងនោះ ក៏មានប្រយោជន៍សម្រាប់ព្រះសហគមន៍ដែរ។ តាំងតែពីដើមប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួនមក ព្រះសហគមន៍បានបង្ហាត់ខ្លួនឲ្យថ្លែងសាររបស់ព្រះគ្រីស្ត ដោយយកគំនិត និងភាសារបស់ប្រជាជននានាមកប្រើ ហើយបានខិតខំបកស្រាយសារនោះយ៉ាងថ្លៃថ្នូរដោយយកប្រាជ្ញារបស់ទស្សនវិទូថែមទៀតផង។ ព្រះសហគមន៍ប្រព្រឹត្តដូច្នេះក្នុងគោលបំណងសម្របដំណឹងល្អតាមរបៀបមនុស្សទាំងអស់អាចស្ដាប់បាន និងតាមអ្នកប្រាជ្ញទាមទារផង។ ប៉ុន្តែ ព្រះសហគមន៍បានសម្របដំណឹងល្អនេះតាមព្រំដែនដែលអាចធ្វើបាន។ តាមពិតរបៀបប្រកាសព្រះបន្ទូលដែលព្រះជាម្ចាស់បានសម្ដែងមកស្របតាមប្រជាជនទាំងនោះ ពិតត្រូវជាក្បួនសម្រាប់ការប្រកាសដំណឹងល្អគ្រប់ពេល។ ដោយប្រព្រឹត្តដូច្នេះ ព្រះសហគមន៍អាចផ្ដល់ឲ្យប្រជាជាតិនានាមានសមត្ថភាពអាចថ្លែងសារនៃគ្រីស្តសាសនាតាមរបៀបដែលគេត្រូវការ។ នៅពេលជាមួយគ្នានោះ ការនេះបណ្ដោយឲ្យព្រះសហគមន៍ និងអរិយធម៌នានាអាចជួយសន្ទនាគ្នាយ៉ាងរស់រវើកទៀតផង (ពន្លឺ១៣)។ ជាពិសេសនាបច្ចុប្បន្នកាលជាសម័យនៃអ្វីៗទាំងអស់ដំណើរការយ៉ាងលឿនបំផុត និងមានរបៀបរិះគិតជាច្រើន

អនេក ព្រះសហគមន៍ត្រូវការអស់អ្នកដែលរស់នៅក្នុងពិភពលោក ទោះជាគ្រីស្តបរិស័ទក្តី មិនមែនគ្រីស្តបរិស័ទក្តី ដែលស្គាល់ស្ថាប័ននានាមានបំណេះវិទ្យាផ្សេងៗ និងយល់របនាសម្ពន្ធរិះគិត ដើម្បីឲ្យការផ្លាស់ប្តូររវាងព្រះសហគមន៍ និងអរិយធម៌ទាំងឡាយចម្រើនឡើង។ ប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់ទាំងមូលជាពិសេសអស់លោកគង្វាល និងទេវវិទូដោយព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធជួយឧបត្ថម្ភផង មានភារកិច្ចស្ទង់មើលរិះគិតពិចារណា និងបកស្រាយភាសានានានៅសម័យឥឡូវ និងវិនិច្ឆ័យតាមពន្លឺនៃព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដើម្បីឲ្យមនុស្សលោកអាចទទួលសេចក្តីពិតដែលព្រះជាម្ចាស់បានសម្តែងមកឲ្យកាន់តែច្បាស់ឡើង ឲ្យគេអាចយល់កាន់តែស្រួលបាន និងជូនឲ្យគេស្របតាមអរិយធម៌របស់គេផង។

គ. ព្រះសហគមន៍មានរបនាសម្ពន្ធជាសង្គមដែលអាចមើលឃើញបានជាសញ្ញាសម្គាល់បង្ហាញថា ខ្លួនរួបរួមក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ត។ ដូច្នេះ ព្រះសហគមន៍អាចទទួលផល និងតាមពិតទទួលផលរួចហើយពីដំណើរការនៃជីវិតក្នុងសង្គម។ សេចក្តីនេះមិនមែនហាក់ដូចជាព្រះសហគមន៍ខ្វះអ្វីមួយក្នុងការតែងតាំងដែលព្រះគ្រីស្តប្រទានឲ្យនោះទេ តែសម្រាប់ឲ្យការតែងតាំងនោះកាន់តែជ្រៅទៅៗ និងសម្រាប់ថ្លែងអំពីការតែងតាំងនោះឲ្យកាន់តែច្បាស់ និងឲ្យបានស្របយ៉ាងស្រួលសម្រាប់សម័យឥឡូវ។ ព្រះសហគមន៍សម្គាល់ឃើញទាំងអរគុណាថា ខ្លួនទទួលជំនួយផ្សេងៗពីមនុស្សគ្រប់ឋានៈ វណ្ណៈ ជាជំនួយជាប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍របស់ខ្លួនទាំងមូលផង និងដល់បុត្រធីតាម្នាក់ៗផង។ អស់អ្នកដែលជួយសហការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍មនុស្សជាតិ តាមវិស័យក្រុមគ្រួសារ វិស័យវប្បធម៌ វិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម វិស័យនយោបាយទាំងជាតិ និងអន្តជាតិ នោះផ្តល់ជំនួយយ៉ាងសំខាន់ដល់ព្រះសហគមន៍ស្របតាមគម្រោងការរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ព្រោះព្រះសហគមន៍អាចចម្រើនឡើងបានដោយសសារពិភពលោកខាងក្រៅ។ លើសពីនេះ

ទៅទៀត ព្រះសហគមន៍ទទួលស្គាល់ថា ទោះអ្នកប្រឆាំងនឹងអ្នកបៀតបៀន ក៏បានផ្តល់ផលប្រយោជន៍យ៉ាងខ្លាំងដល់ព្រះសហគមន៍ ហើយនៅតែបន្តផ្តល់ទៀតផងដែរ។

៤៥- ព្រះគ្រីស្តជាដើមដំបូង និងជាចុងក្រោយបំផុត

ក. ទោះបីព្រះសហគមន៍ជួយមនុស្សលោកក្តី ឬទទួលជំនួយពីមនុស្សលោកក្តីក៏ព្រះសហគមន៍តម្រង់ខ្លួនទៅរកគោលដៅតែមួយដែរ គឺសូមព្រះជាម្ចាស់យាងមកគ្រងរាជ្យ និងឲ្យមនុស្សជាតិទទួលការសង្គ្រោះ។ តាមពិតនៅពេលប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់កំពុងធ្វើដំណើរនៅនាលោកនេះប្រជារាស្ត្រនេះអាចនាំផលល្អទាំងប៉ុន្មានមកដល់មហាគ្រួសារនៃមនុស្សជាតិបាន ក៏ហូរចេញមកពីលក្ខណៈរបស់ព្រះសហគមន៍ដែលពិតជា "អគ្គសញ្ញានៃការសង្គ្រោះរបស់មនុស្សទាំងអស់" (ពន្លឺ ៤៨) គឺព្រះសហគមន៍បង្ហាញឲ្យមនុស្សលោកស្គាល់គម្រោងការដ៏អស្ចារ្យនៃព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់របស់ព្រះជាម្ចាស់ចំពោះមនុស្ស និងធ្វើឲ្យគម្រោងការដ៏អស្ចារ្យកើតជារូបរាង។

ខ. ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ដែលប្រតិស្ឋានអ្វីៗទាំងអស់ បានប្រសូតជាមនុស្សដើម្បីឲ្យព្រះអង្គទៅជាមនុស្សដ៏ពេញលក្ខណៈ សង្គ្រោះមនុស្សទាំងអស់ និងប្រមែប្រមូលអ្វីៗទាំងអស់ដាក់ក្នុងព្រះអង្គផ្ទាល់។ ព្រះអម្ចាស់ពិតជាទីបញ្ចប់នៃប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់មនុស្សជាតិ។ បំណងនៃមនុស្សជាតិតាមប្រវត្តិសាស្ត្រ និងតាមអរិយធម៌ជាតិនានាសុទ្ធតែតម្រង់ទៅរកព្រះគ្រីស្តទុកជាទិសដៅតែមួយ។ ព្រះគ្រីស្តពិតជាកំពូល និងជាស្នូលនៃមនុស្សជាតិទាំងមូល ជាអំណរសប្បាយរបស់មនុស្សទាំងអស់ និងបំពេញសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នាទាំងប៉ុន្មានរបស់មនុស្សយ៉ាងពេញលេញ។ ព្រះបិតាបានប្រោសព្រះគ្រីស្តឲ្យក្រោកឈរឡើងពីបំណោមមនុស្សស្លាប់ ព្រះអង្គលើកព្រះគ្រីស្តឡើង និងប្រោសឲ្យគង់ខាងស្តាំព្រះអង្គព្រមទាំងតែងតាំងព្រះគ្រីស្តជាចៅក្រមដែលនឹង

វិនិច្ឆ័យមនុស្សទាំងរស់ទាំងស្លាប់។ យើងបានទទួលជីវិតហើយមូលផ្តុំគ្នាក្នុងព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះអង្គ យើងក៏កំពុងធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់ទិសដៅនៃប្រវត្តិសាស្រ្តមនុស្សលោក ដែលស្របតាមគម្រោងការនៃព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គ គឺប្រមូលអ្វីៗទាំងអស់ដែលនៅឯមេឃ និងនៅលើផែនដីឲ្យរួមគ្នានៅក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្តជាម្ចាស់តែមួយ (អភ ១,១០)។

គ. ព្រះអម្ចាស់ផ្ទាល់មានព្រះបន្ទូលថា "យើងនឹងមកដល់ក្នុងពេលឆាប់ៗ ទាំងយករង្វាន់មកចែកឲ្យម្នាក់ៗ តាមអំពើដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្ត។ យើងជាអាល់ផា និងជាអូមេកានៅមុនគេ និងនៅក្រោយគេបំផុតជាដើមដំបូង និងជាចុងបង្អស់ (វវ ២២,១២-១៣)។

ភាគទី ២
អំពីបញ្ហាខ្លះបន្ទាន់ជាងគេ

៤៦- អារម្ភកថា

ក. មហាសន្និបាតបានបរិយាយអំពីតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរនៃជីវិតមនុស្ស និងអំពីតួនាទីរបស់ខ្លួនក្នុងពិភពលោកក្នុងឋានៈជាបុគ្គលម្នាក់ និងក្នុងឋានៈខ្លួនរួមក្នុងសង្គមតាមព្រះជាម្ចាស់កំណត់ទុកមក។ ឥឡូវនេះ មហាសន្និបាតមានបំណងណែនាំមនុស្សទាំងអស់ ឲ្យចាប់អារម្មណ៍នឹងបញ្ហាខ្លះជាបញ្ហាបន្ទាន់យ៉ាងពិសេសនាសម័យបច្ចុប្បន្ន ជាបញ្ហាទាក់ទិននឹងមនុស្សជាតិយ៉ាងខ្លាំងបំផុត។ មហាសន្និបាតនឹងបរិយាយតាមពន្លឺនៃដំណឹងល្អរបស់ព្រះគ្រីស្តផង និងតាមបទពិសោធន៍របស់មនុស្សលោកផង។

ខ. មនុស្សទូទៅសម័យឥឡូវចាប់អារម្មណ៍នឹងប្រធានបទជាច្រើន។ ក្នុងចំណោមប្រធានបទទាំងនោះត្រូវកំណត់ប្រធានបទដូចតទៅ គឺអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងក្រុមគ្រួសារ វប្បធម៌ ជីវភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងសង្គមនយោបាយ សាមគ្គីភាពរបស់ប្រជាជាតិនានា និងសន្តិភាព។ គួរឲ្យយើងចាំងពន្លឺនៃគោលការណ៍មកពីព្រះគ្រីស្ត ទៅលើបញ្ហានីមួយៗនោះ។ ដូច្នេះយើងនឹងណែនាំគ្រីស្តបរិស័ទ ហើយក៏បំភ្លឺមនុស្សទាំងអស់ក្នុងការស្វែងរកដំណោះស្រាយបញ្ហាដ៏ច្រើនអនេក និងស្មុគស្មាញទៀតផង។

ជំពូក ១
អាពាហ៍ពិពាហ៍ និងការរស់នៅជាក្រុមគ្រួសារ មានតម្លៃដ៏ថ្លៃប្រសើរ

៤៧- អាពាហ៍ពិពាហ៍ និងក្រុមគ្រួសារ ក្នុងពិភពលោកសព្វថ្ងៃ

ក. សន្តិភាពរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ និងសន្តិភាពរបស់សង្គម ទាំងសង្គមមនុស្ស ទាំងសង្គមគ្រីស្តបរិស័ទ ភ្ជាប់យ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងការបម្រើននៃសហគមន៍គូស្វាមីភរិយា និងការបម្រើននៃសហគមន៍ក្រុមគ្រួសារ។ ហេតុនេះហើយ បានជាគ្រីស្តបរិស័ទរួមជាមួយអស់អ្នកដែលរាប់រកសហគមន៍ស្វាមីភរិយា និងសហគមន៍ក្រុមគ្រួសារយ៉ាងខ្លាំង មានអំណរសប្បាយយ៉ាងស្មោះចំពោះអស់អ្នកដែលគាំទ្រគូស្វាមីភរិយា និងក្រុមគ្រួសារតាមរបៀបផ្សេងៗ។ អ្នកទាំងនេះ ជួយណែនាំមនុស្សលោកនាបច្ចុប្បន្នកាល ឲ្យចូលចិត្តរាប់រកកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ ចំពោះសហគមន៍នេះ ជាសហគមន៍ប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ និងជួយណែនាំមនុស្សលោកឲ្យគោរពជីវិតទៀតផង។ គេក៏ជួយគូស្វាមីភរិយា និងឪពុកម្តាយឲ្យបំពេញបេសកកម្មដ៏ប្រសើររបស់ខ្លួនដែរ។ អ្នកទាំងនោះរង់ចាំទទួលលទ្ធផលកាន់តែល្អឡើងពីការគោរពគូស្វាមីភរិយា និងជីវិតនោះ ព្រមទាំងយកចិត្តទុកដាក់ឲ្យមនុស្សឯទៀតៗធ្វើតាមទៀតផង។

ខ. មនុស្សនៅគ្រប់ទីកន្លែងមិនចាប់អារម្មណ៍ចំពោះកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូរនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងនៃក្រុមគ្រួសារដូចគ្នាទេ។ ជួនកាលបុរសមានភរិយាច្រើន ឬស្ត្រីមានស្វាមីច្រើន មានការលែងលះគ្នា ដែលប្រៀបដូចជា ជំងឺរាតត្បាតម្យ៉ាង មានស្នេហាដោយសេរី និងស្នេហាក្លែង

ក្លាយឯទៀតៗ។ល។ ការទាំងប៉ុន្មាននោះ បង្អាប់បង្អោនកិត្តិយស ដ៏ថ្លៃថ្នូរនៃការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយា និងជាក្រុមគ្រួសារ។ ម៉្យាងទៀត អត្តទត្តបុគ្គលនិយម គឺមនុស្សដែលគិតតែពីខ្លួនឯងអ្នកដែលគិតតែ ពីការភ្លើតភ្លើនសប្បាយតាមផ្លូវភេទ និងអស់អ្នកប្រព្រឹត្តតាមរបៀប ផ្សេងៗខុសវិន័យរារាំងមិនឲ្យកើតកូន សុទ្ធតែបង្អាប់បង្អោនសេចក្តី ស្រឡាញ់នៃគូស្វាមីភរិយានេះទៀតផង។ សភាពការណ៍សេដ្ឋកិច្ច សភាពការណ៍ក្នុងសង្គម សភាពការណ៍ចិត្តសាស្រ្ត និងសភាពការណ៍ ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងប្រទេសនាបច្ចុប្បន្ន ក៏នាំវឹកវរយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរចូលក្នុង រង្វង់ក្រុមគ្រួសារដែរ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ យើងក៏ព្រួយបារម្ភដោយសង្កេត ឃើញថា នៅតំបន់ខ្លះក្នុងពិភពលោក ការបង្កើនចំនួនប្រជាជនបណ្តាល ឲ្យកើតបញ្ហាផ្សេងៗដែរ។ ការទាំងប៉ុន្មាននោះបណ្តាលឲ្យមនសិការ មនុស្សតប់ប្រមល់។ ក៏ប៉ុន្តែ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ទោះបីការ ផ្លាស់ប្តូរប្រែប្រួលយ៉ាងជ្រៅនៃសង្គមសម័យឥឡូវបណ្តាលឲ្យកើតការ ពិបាកជាច្រើនក្តី ក៏ការផ្លាស់ប្តូរទាំងនោះសម្តែងជាញឹកណាស់ និង តាមរបៀបផ្សេង អំពីលក្ខណៈដ៏ពិតប្រាកដនៃគូស្វាមីភរិយា និងក្រុម គ្រួសារដែរ។ អាពាហ៍ពិពាហ៍ និងក្រុមគ្រួសារនៅតែមាំមួន និងមាន កម្លាំងយ៉ាងរឹងប៉ឹងទៀតផង។

គ. ហេតុនេះហើយ បានជាមហាសន្និបាតសូមបរិយាយយ៉ាងច្បាស់នូវ ចំណុចខ្លះៗនៃលទ្ធិរបស់ព្រះសហគមន៍ ដោយមានបំណងចង់បំភ្លឺ ចិត្តគំនិតគ្រីស្តបរិស័ទ និងលើកទឹកចិត្តគេផង ព្រមទាំងបំភ្លឺចិត្តគំនិត និងលើកទឹកចិត្តអស់អ្នកដែលខិតខំថែរក្សាទុក និងពង្រឹងកិត្តិយស នៃការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយា និងជាក្រុមគ្រួសារឲ្យបានដូចកាលពី ដើម។ អ្នកទាំងនោះ ក៏នឹងលើកតម្កើងតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរពិសេស និងដ៏ សក្ការៈនៃការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយាទៀតផង។

៤៨- ការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយា និងជាក្រុមគ្រួសារ មានលក្ខណៈដ៏វិសុទ្ធ

ក. គូស្វាមីភរិយា ពិតជាសហគមន៍ដ៏ជ្រៅម៉្យាង ដោយអ្នកទាំងពីររួមរស់ជាមួយគ្នា និងស្រឡាញ់គ្នា។ ព្រះអាទិករតែងតាំងសហគមន៍នេះ និងប្រទានឲ្យសហគមន៍នេះមានវិន័យផ្ទាល់។ សហគមន៍នេះសង់ឡើងលើសម្ពន្ធមេត្រីរវាងគូស្វាមីភរិយា គឺអ្នកទាំងពីរសន្យាថាម្នាក់ៗយល់ព្រមរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយា។ ពាក្យសន្យានេះពុំអាចដាច់និងលប់បំបាត់បានឡើយ។ ពេលគូស្វាមីភរិយាប្រគល់ខ្លួនទៅវិញទៅមក និងទទួលគ្នាទៅវិញទៅមក អ្នកទាំងពីរពិតជាប្រព្រឹត្តកិច្ចមួយដែលមានលក្ខណៈជាមនុស្សសុទ្ធសាធមែន។ ដូច្នេះ កើតស្ថាប័នម៉្យាង គឺអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលធម្មវិន័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ក៏បញ្ជាក់ ហើយសូម្បីតែសង្គមមនុស្សក៏ទទួលស្គាល់ដែរ។ បំណងដ៏សក្ការៈនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍នេះ នៅស្ថិតស្ថេរមិនប្រែប្រួលតាមទំនើងចិត្តមនុស្សទេ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់គូស្វាមីភរិយា និងជាប្រយោន៍ដល់កូនៗ និងជាប្រយោជន៍ដល់សង្គមទៀតផង។ ព្រះជាម្ចាស់ផ្ទាល់ព្រះអង្គបានបង្កើតការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយាដែលមានសេចក្ដីថ្លៃថ្នូរផ្ទាល់ និងមានទីដៅផ្សេងៗ។ សេចក្ដីទាំងនោះមានសារៈសំខាន់ជាទីបំផុត ដើម្បីបន្តពូជមនុស្សជាតិតទៅទៀត ដើម្បីឲ្យសមាជិកម្នាក់ៗក្នុងក្រុមគ្រួសារអាចអភិវឌ្ឍចម្រើនឡើង និងអាចទទួលជីវិតអស់កល្បជានិច្ច ហើយដើម្បីឲ្យក្រុមគ្រួសារ និងសហគមន៍មនុស្សទាំងមូលបានសេចក្ដីថ្លៃថ្នូរនៅស្ថិតស្ថេរ រស់នៅដោយសុខសាន្ត និងចម្រើនឡើង។ លក្ខណៈនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងលក្ខណៈនៃសេចក្ដីស្រឡាញ់របស់គូស្វាមីភរិយាតម្រង់តទៅការបន្តពូជ និងទៅការអប់រំកូន ហាក់ដូចជាកំពូលនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងនៃសេចក្ដីស្រឡាញ់នោះ។ ដោយសម្ពន្ធមេត្រីជាគូស្វាមីភរិយា បុរស និងស្ត្រី "មិនមែនជាបុគ្គលពីរនាក់ទៀតទេ គឺជារូបកាយតែមួយវិញ" (មថ ១៩,៦) គេជួយគ្នាគាំទ្រគ្នាទៅវិញ

ទៅមក ដោយរួមបវេណីផង និងដោយមានសកម្មភាពរួមផង។ ដូច្នេះ គេដឹងខ្លួនថា គេរួបរួមគ្នាជាចិត្តថ្លើមតែមួយ និងរួបរួមគ្នាកាន់តែជិតស្និទ្ធឡើងៗផង។ អ្នកទាំងពីរប្រគល់ខ្លួនទៅវិញទៅមក ដោយរួមបវេណី ទាមទារឲ្យគូស្វាមីភរិយា មានចិត្តស្មោះភក្ដីទាំងស្រុង និងរួមគ្នាមិនអាចបំបែកបានឡើយ។

២. ព្រះគ្រីស្ដជាអម្ចាស់បានប្រទានពរយ៉ាងបរិបូរណ៍លើសេចក្ដីស្រឡាញ់នោះតាមទីដៅផ្សេងៗ។ សេចក្ដីស្រឡាញ់នោះ ហូរចេញមកពីព្រះជាម្ចាស់ជាប្រភពនៃសេចក្ដីស្រឡាញ់ និងតែងតាំងតាមនិមិត្តសញ្ញាអំពីព្រះគ្រីស្ដរួមជាមួយព្រះសហគមន៍។ កាលពីដើម ព្រះជាម្ចាស់ចងសម្ពន្ធមេត្រីប្រកបដោយព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់ និងភក្ដីស្មោះជាមួយប្រជារាស្ដ្រព្រះអង្គយ៉ាងណា (ហស ២; យេ ៣,៦-១៣; អគ ១៦ និង ២៣; អស ៥៤) សព្វថ្ងៃ ព្រះសង្គ្រោះរបស់មនុស្សលោកជាព្រះស្វាមីនៃព្រះសហគមន៍ (មថ ៩,១៥; មក ២,១៩-២០; លក ៥,៣៤-៣៥; យហ ៣,២៩; ២ករ១១,២៥-២៧; វវ ១៩,៧-៨; ២១,២ និង ៩) ក៏យាងមកជួបគូស្វាមីភរិយាជាគ្រីស្ដបរិស័ទដោយសារអគ្គសញ្ញាអាពាហ៍ពិពាហ៍យ៉ាងនោះដែរ។ ព្រះអង្គនៅតែសណ្ឋិតនៅជាមួយគូស្វាមីភរិយា ដែលប្រគល់រូបកាយគ្នាទៅវិញទៅមក ដើម្បីឲ្យគេអាចស្រឡាញ់គ្នាដោយចិត្តភក្ដីស្មោះស្ម័គ្រជានិច្ចរហូត ដូចព្រះអង្គបានស្រឡាញ់ព្រះសហគមន៍ និងបានបូជាព្រះជន្មសម្រាប់ព្រះសហគមន៍ដែរ (អភ ៥, ២៥)។ ព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់របស់ព្រះជាម្ចាស់បានលើកយកសេចក្ដីស្រឡាញ់ដ៏ពិតប្រាកដរបស់គូស្វាមីភរិយាឲ្យចូលរួមជាមួយ។ ឫទ្ធានុភាពរបស់ព្រះគ្រីស្ដដែលរំដោះមនុស្សលោក និងព្រះសហគមន៍ដែលមានសកម្មភាពសង្គ្រោះមនុស្សលោក ក៏ណែនាំសេចក្ដីស្រឡាញ់នោះ និងប្រទានឲ្យមានតម្លៃថ្មីទៅទៀត។ ដូច្នេះ សេចក្ដីស្រឡាញ់នោះ អាចណែនាំគូស្វាមីភរិយាទៅកាន់ព្រះជាម្ចាស់យ៉ាងស័ក្ដិសិទ្ធិ អាចជួយគេ និងអាចជួយពង្រឹងគេក្នុងបេសកកម្មដ៏

ប្រសើរបំផុត ជាឪពុក និងជាម្ដាយ (ពន្លឺ ១១,៣៥,៤១)។ ហេតុនេះហើយ បានជាមានអគ្គសញ្ញាមួយដ៏ពិសេសផ្ដល់កម្លាំងដល់គូស្វាមីភរិយាជាគ្រីស្ដបរិស័ទ ហាក់ដូចជាប្រសិទ្ធគេ ដើម្បីឲ្យគេអាចបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនយ៉ាងសមរម្យ។ អនុភាពនៃអគ្គសញ្ញានេះ ជួយគេឲ្យបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួនជាគូស្វាមីភរិយា និងជាអ្នកណែនាំក្រុមគ្រួសារ។ ព្រះវិញ្ញាណរបស់ព្រះគ្រីស្ដក៏ជ្រួតជ្រាបក្នុងការរស់នៅទាំងអស់របស់គេ ឲ្យគេមានជំនឿ មានសេចក្ដីសង្ឃឹម និងមានសេចក្ដីស្រឡាញ់។ ដូច្នេះ គូស្វាមីភរិយាអាចឈានទៅជាបុគ្គលកាន់តែពេញលក្ខណៈឡើងៗ និងអាចជួយគ្នាទៅវិញទៅមកឲ្យបានវិសុទ្ធទៀតផង។ គេក៏រួមចំណែកលើកតម្កើងសិរីរុងរឿងរបស់ព្រះជាម្ចាស់។

គ. ដោយឪពុកម្ដាយធ្វើជាគំរូ និងដោយគាត់រួមគ្នាអង្វរព្រះជាម្ចាស់ទុកជាមុនឲ្យកូនៗ ហើយសូម្បីតែអស់អ្នកដែលរស់នៅក្នុងរង្វង់ក្រុមគ្រួសារក៏នឹងមានចិត្តប្រកបដោយមនុស្សធម៌យ៉ាងស្រួល ហើយរកផ្លូវទៅកាន់ការសង្គ្រោះ និងឲ្យបានវិសុទ្ធយ៉ាងស្រួលដែរ។ រីឯគូស្វាមីភរិយាវិញ គេបម្រើនឡើងដោយមានកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូរបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួនជាឪពុក និងជាម្ដាយ។ គាត់ក៏ខិតខំបំពេញភារកិច្ចអប់រំរបស់ខ្លួនដោយយកចិត្តទុកដាក់ គឺជាភារកិច្ចរបស់គាត់ផ្ទាល់ ជាពិសេសអប់រំកូនៗខាងផ្លូវសាសនា។

ង. កូនៗជាសមាជិកដ៏រស់រវើកនៃក្រុមគ្រួសារ។ គេជួយឪពុកម្ដាយឲ្យបានវិសុទ្ធតាមរបៀបរបស់គេ។ គេអរគុណឪពុកម្ដាយ គេគោរពកោតខ្លាចគាត់ និងទុកចិត្តលើគាត់ទៀតផង។ ធ្វើដូច្នេះ គេពិតជាតបឆ្លើយនឹងគុណបុណ្យឪពុកម្ដាយ។ ក្នុងឋានៈជាបុត្រធីតាដ៏ល្អ គេជួយឪពុកម្ដាយនៅគ្រាពិបាកប្រចាំជីវិត ជាពិសេសគេជួយថែរក្សានៅពេលគាត់ចាស់ជរានៅឯកោ។ មនុស្សទាំងអស់ត្រូវតែគោរពបុរសពោះម៉ាយ និងស្ត្រីមេម៉ាយ ដែលមានចិត្តក្លាហានរស់នៅតាមរបៀបព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅឲ្យគេជាគូស្វាមីភរិយាកាលពីមុននោះ (១ ធម ៥,៣)។

ក្រុមគ្រួសារត្រូវចែករំលែកធនធានខាងវិញ្ញាណទៅវិញទៅមក ដោយចិត្តទូលាយ។ ក្រុមគ្រួសារគ្រីស្តបរិស័ទកើតដោយសារអាពាហ៍ពិពាហ៍ជានិមិត្តសញ្ញា និងទទួលចំណែកក្នុងសម្ពន្ធមេត្រីប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់រវាងព្រះគ្រីស្ត និងព្រះសហគមន៍ (អភ ៥,៣២) ហេតុនេះ ក្រុមគ្រួសារគ្រីស្តបរិស័ទ ត្រូវបង្ហាញឲ្យមនុស្សលោកឃើញវត្តមានដ៏រស់រវើករបស់ព្រះសង្គ្រោះក្នុងលោកនេះ និងលក្ខណៈដ៏ពិតប្រាកដរបស់ព្រះសហគមន៍។ គេបង្ហាញវត្តមាននេះ ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ជាគូស្វាមីភរិយា ដោយបង្កើតកូនដោយចិត្តទូលាយ ដោយគេមានចិត្តស្មោះភក្តីចំពោះគ្នានឹងគ្នា និងដោយសមាជិកទាំងអស់ក្នុងក្រុមគ្រួសារនោះបេះសហការគ្នាផង។

៤៩- សេចក្តីស្រឡាញ់ជាគូស្វាមីភរិយា

ក. ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់អញ្ជើញអ្នកភ្ជាប់ពាក្យឲ្យកាន់តាមសេចក្តីសន្យារបស់គេ និងស្រឡាញ់គ្នាទៅវិញទៅមកយ៉ាងបរិសុទ្ធ។ ព្រះបន្ទូលក៏អញ្ជើញគូស្វាមីភរិយាឲ្យស្រឡាញ់គ្នា ដោយឥតរសាយចិត្តឡើយ (កណ ២, ២២-២៤; សភ៥,១៨-២០; ៣១,១០-៣១; តប ៨,៤-៨; បស ១,១-៣; ២,១៦; ៧,៨-១១; ១ករ ៧,៤-៦; អភ ៥, ២៥-៣៣)។ មនុស្សជាច្រើននៅសម័យឥឡូវ ក៏លើកតម្កើងសេចក្តីស្រឡាញ់ដ៏ពិតប្រាកដរបស់គូស្វាមីភរិយាដែរដែលគេសម្តែងតាមរបៀបផ្សេងៗស្របតាមប្រពៃណីដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់ប្រជាជននានា និងស្របតាមអាយុរបស់គេផង។ សេចក្តីស្រឡាញ់នោះពិតជាមានលក្ខណៈជាមនុស្សយ៉ាងវិសេស ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់នោះ ហូរចេញមកពីបុគ្គលម្នាក់ទៅកាន់បុគ្គលម្នាក់ទៀត ដោយគេសម្រេចចិត្តថា នឹងមានសញ្ចេតនាស្រឡាញ់នោះ។ សេចក្តីស្រឡាញ់នោះ ផ្តល់សេចក្តីសុខដល់បុគ្គលទាំងស្រុង។ ហេតុនេះ សេចក្តីស្រឡាញ់នោះ អាចផ្តល់តម្លៃពិសេសដល់កាយវិការទាំងប៉ុន្មាន ដែលគូស្វាមីភរិយាប្រព្រឹត្តតាមរូបកាយ និង

ដល់ជីវិតនៃចិត្តគំនិតដែលបង្ហាញសេចក្តីស្រឡាញ់នោះផង។ សេចក្តីស្រឡាញ់នោះ បណ្តាលឲ្យកាយវិការ និងរបៀបបញ្ចេញមនោសញ្ចេតនាទាំងនោះ ទទួលតម្លៃទុកជាកត្តា និងជាសញ្ញាសម្គាល់នៃការរាប់អានផ្ទាល់ក្នុងលក្ខណៈជាគូស្វាមីភរិយា។ ព្រះអម្ចាស់បានប្រោសព្យាបាលសេចក្តីស្រឡាញ់នោះ និងលើកតម្កើងឲ្យបានពេញលក្ខណៈដោយព្រះអង្គប្រោសប្រណីយ៉ាងពិសេសតាមព្រះហឫទ័យមេត្តាករុណារបស់ព្រះអង្គ។ សេចក្តីស្រឡាញ់នោះបង្រួមបង្រួបលក្ខណៈជាមនុស្សផង និងលក្ខណៈជាព្រះជាម្ចាស់ផង និងណែនាំគូស្វាមីភរិយាឲ្យប្រគល់ខ្លួនឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមកដោយសេរី។ អ្នកទាំងពីរបង្ហាញការប្រគល់ខ្លួននោះដោយបញ្ចេញមនោសញ្ចេតនា និងដោយធ្វើកាយវិការថ្នាក់ថ្នមគ្នា។ សេចក្តីស្រឡាញ់នោះក៏ជ្រួតជ្រាបដល់ការរស់នៅទាំងស្រុងរបស់គេទៀតផង។ លើសពីនេះទៅទៀតសេចក្តីស្រឡាញ់នោះកាន់តែពេញលក្ខណៈ និងចម្រើនឡើង ដោយគូស្វាមីភរិយាស្នេហាគ្នាជាញឹកដោយបិត្តទូលាយដែរ។ ដូច្នេះ សេចក្តីស្រឡាញ់នេះហួសពីតណ្ហា ដែលលម្អៀងទៅរកការភ្លើតភ្លើនតាមតណ្ហាឆ្ងាយណាស់។ ប្រសិនបើគូស្វាមីភរិយាស្រឡាញ់គ្នា ដោយសំអាងតែលើលម្អៀងនៃតណ្ហាភ្លើតភ្លើនធម្មតានោះ សេចក្តីស្រឡាញ់របស់គេមុខជាសាបសូន្យបាត់ទៅយ៉ាងឆាប់ៗ និងយ៉ាងសែនអណោចអធមជាពុំខានឡើយ។

២. សេចក្តីស្រឡាញ់នោះសម្តែងចេញតាមរបៀបពិសេសរបស់វា និងសម្រេចដោយគូស្វាមីភរិយាស្នេហាគ្នា ជាកិច្ចផ្ទាល់នៃការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយា។ ហេតុនេះហើយ បានជាកាយវិការទាំងប៉ុន្មានដែលគូស្វាមីភរិយាប្រព្រឹត្តនៅពេលស្នេហាដ៏បរិសុទ្ធនោះ ពិតជាកិច្ចដ៏ល្អប្រកបដោយគុណធម៌ និងសមរម្យថ្លៃថ្នូរទៀតផង។ ប្រសិនបើគូស្វាមីភរិយាស្នេហាគ្នាតាមលក្ខណៈជាមនុស្សយ៉ាងពិតប្រាកដ កាយវិការទាំងនោះទៅជាសញ្ញាសម្គាល់បង្ហាញអំពីការប្រគល់ខ្លួនទៅវិញទៅមក និងជួយសម្រួលការប្រគល់ខ្លួននោះទៀតផង។ ការប្រគល់ខ្លួនទៅវិញ

ទៅមកនោះក៏ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដ៏មានតម្លៃដល់គូស្វាមីភរិយាទាំងមានអំណរសប្បាយ និងអរគុណគ្នាផង។ គូស្វាមីភរិយាធ្វើពិធីទទួលស្គាល់ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ខ្លួននឹងស្រឡាញ់គ្នាទៅវិញទៅមក ជាពិសេសព្រះគ្រីស្តប្រោសប្រសិទ្ធិឲ្យសេចក្តីស្រឡាញ់នោះបានវិសុទ្ធថែមទៀតផង ដោយអគ្គសញ្ញាអាពាហ៍ពិពាហ៍។ សេចក្តីស្រឡាញ់នោះនៅស្មោះភក្តីរលាយមិនបាន គឺភក្តីទាំងរូបកាយ ទាំងគំនិត ទាំងនៅគ្រាស្រណុកនិងនៅគ្រាវេទនា។ ហេតុនេះសេចក្តីស្រឡាញ់បែបនេះ ទាមទារមិនឲ្យលែងលះគ្នា និងមិនឲ្យក្បត់ចិត្តគ្នាបានឡើយ។ យើងត្រូវទទួលស្គាល់ថា ពេលគូស្វាមីភរិយាស្នេហាគ្នាយ៉ាងពេញលក្ខណៈនោះ បុរសនិងស្ត្រីមានកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូរស្មើគ្នាក្នុងឋានៈជាបុគ្គលម្នាក់។ ភាពស្មើគ្នានោះ បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា ត្រូវមានគូស្រករតែមួយគត់ដូចព្រះអម្ចាស់បានបញ្ជាក់ស្រាប់ហើយ។ គូស្វាមីភរិយាជាគ្រីស្តបរិស័ទត្រូវមានព្រហ្មវិហារធម៌យ៉ាងខ្លាំង ទើបអាចកាន់តាមកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនដោយចិត្តព្យាយាម តាមតែព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅគេ។ ហេតុនេះបានជាព្រះជាម្ចាស់ប្រោសប្រណី ឲ្យគូស្វាមីភរិយាមានសមត្ថភាពអាចរស់នៅបែបវិសុទ្ធនោះបាន។ អ្នកទាំងពីរត្រូវតែថែរក្សាសេចក្តីស្រឡាញ់ឲ្យកាន់តែខ្លាំងឡើង បេះអត់ទោសឲ្យគ្នាដោយចិត្តទូលាយប្រុងខ្លួនបូជាជីវិតសម្រាប់គូរបស់ខ្លួន គឺលះបង់ប្រយោជន៍របស់ខ្លួនជានិច្ច។ អ្នកទាំងពីរត្រូវតែអង្វរព្រះជាម្ចាស់ សូមព្រះអង្គប្រោសឲ្យគេមានសេចក្តីស្រឡាញ់បែបនោះផង។

គ. ត្រូវគោរពស្នេហាដ៏ពិតប្រាកដរបស់គូស្វាមីភរិយាយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត។ ប្រសិនបើ គូស្វាមីភរិយាជាគ្រីស្តបរិស័ទផ្តល់សក្ខីភាពយ៉ាងប្រសើរអំពីចិត្តស្មោះភក្តី អំពីការរស់នៅយ៉ាងសុខដុមរមនា ប្រសិនបើគេស៊ូប្តូរជីវិតអប់រំកូនៗ ប្រសិនបើគេទទួលខុសត្រូវឲ្យរបៀបរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយា និងជាក្រុមគ្រួសារប្រែជាថ្មីតាមសេចក្តីត្រូវការក្នុងវិស័យវប្បធម៌ ចិត្តសាស្ត្រ និងសង្គម គេពិតជាជួយបង្កើតមតិសាធារណៈ

ដ៏ត្រឹមត្រូវអំពីសេចក្តីស្នេហានោះ។ ត្រូវបង្ហាត់យុវជនឲ្យទាន់ពេលវេលា និងតាមសេចក្តីត្រូវការ អំពីកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូរនៃសេចក្តីស្នេហាជាគូស្វាមីភរិយា អំពីគោលដៅ និងអំពីរបៀបប្រព្រឹត្តផងដែរ។ បើអប់រំយុវជនក្នុងរង្វង់ក្រុមគ្រួសារ ទើបប្រសើរជាងទទួលការបង្ហាត់នៅកន្លែងផ្សេង។ ដូច្នេះ យុវជនដែលទទួលការអប់រំអំពីព្រហ្មចរិយធម៌ដល់ពេលកំណត់ គេអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ រស់នៅជាគូស្វាមីភរិយាក្រោយពីបានរស់នៅយ៉ាងថ្លៃថ្នូរតាំងពីពេលភ្ជាប់ពាក្យមក។

៥០- គូស្វាមីភរិយាបន្តពូជ

ក. លក្ខណៈផ្ទាល់នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងស្នេហាជាគូស្វាមីភរិយាមានគោលដៅតម្រង់ទៅបន្តពូជ និងអប់រំកូន។ កូនៗជាអំណោយទានដ៏ប្រសើរបំផុតនៃការរស់ជាគូស្វាមីភរិយា ហើយក៏ជួយផ្តល់សេចក្តីសុខដល់ឪពុកម្តាយយ៉ាងខ្លាំងដែរ។ ព្រះជាម្ចាស់មានព្រះបន្ទូលដោយផ្ទាល់ព្រះអង្គថា "បើមនុស្សនៅតែឯងមិនស្រួលទេ" (កណ ២,១៨)។ តាំងពីដើមរៀងមក ព្រះអង្គប្រតិស្ឋានមនុស្សជាបុរស និងជាស្ត្រី (មថ ១៩,៤) ព្រះអង្គក៏សព្វព្រះហឫទ័យឲ្យមនុស្សទទួលបំណែកពិសេសក្នុងកិច្ចប្រតិស្ឋានរបស់ព្រះអង្គ ហេតុនេះហើយបានជាព្រះអង្គប្រទានពរឲ្យបុរស និងស្ត្រីថា "ចូរបង្កើតកូនចៅឲ្យបានកើនច្រើនឡើង" (កណ ១,២៨)។ ដូច្នេះ ស្នេហាដ៏ពិតប្រាកដ តាមការយល់ឃើញយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ដូចរចនាសម្ពន្ធនៃក្រុមគ្រួសារដែលហូរមកពីស្នេហានោះ ក៏តម្រង់ទៅជួយឲ្យគូស្វាមីភរិយាមានចិត្តទូលាយសហការជាមួយព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់របស់ព្រះអាទិករ និងរបស់ព្រះសង្គ្រោះ គឺព្រះអង្គមានបំណងចង់ពង្រីកមហាគ្រួសាររបស់ព្រះអង្គ និងឲ្យមហាគ្រួសារនោះកាន់តែប្រសើរឡើងៗ ដោយសារគេ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនត្រូវភ្លេចគោលដៅឯទៀតៗនៃការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយាដែរ។

២. គូស្វាមីភរិយាមានភារកិច្ចផ្ទាល់នឹងបន្តជីវិត ហើយអប់រំកូន។ ត្រូវចាត់ទុកថាភារកិច្ចនេះជាបេសកកម្មរបស់អ្នកទាំងពីរផ្ទាល់។ គូស្វាមីភរិយាដឹងខ្លួនថា គេជាសហការីនៃព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់របស់ព្រះជាម្ចាស់ជាព្រះអាទិករ ហាក់ដូចជាបកស្រាយព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់នោះឲ្យអ្នកដទៃស្គាល់។ ហេតុនេះហើយ បានជាគេត្រូវបំពេញបន្ទុកបន្តពូជទាំងទទួលការខុសត្រូវក្នុងឋានៈជាមនុស្សផង និងជាគ្រីស្តបរិស័ទផង។ ពេលសម្រេចចិត្តបន្តពូជអ្នកទាំងពីរត្រូវតែយល់ព្រមនឹងគ្នា រួមគ្នាខិតខំរិះគិត សម្រេចចិត្តយ៉ាងទៀងត្រង់ ទាំងសុខចិត្តស្តាប់តាមព្រះបញ្ញារបស់ព្រះជាម្ចាស់ដោយគោរព។ អ្នកទាំងពីរត្រូវរិះគិតថ្លឹងថ្លែងសេចក្តីសុខរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ សេចក្តីសុខរបស់កូនៗដែលកើតរួចហើយ ហើយសេចក្តីសុខកូនដែលនឹងកើតនៅពេលអនាគត។ គេពិនិត្យពិចារណាអំពីសភាពការណ៍ខាងសម្ភារៈ និងខាងវិញ្ញាណនាសម័យគេរស់នៅ និងអំពីសភាពការណ៍របស់ខ្លួនគេផ្ទាល់។ គេគិតគូរអំពីសេចក្តីសុខក្នុងសហគមន៍គ្រួសារ អំពីសេចក្តីត្រូវការរបស់សង្គមនៅនាលោកនេះ និងអំពីសេចក្តីត្រូវការរបស់ព្រះសហគមន៍ថែមទៀតផង។ គូស្វាមីភរិយាជាគ្រីស្តបរិស័ទត្រូវសម្រេចចិត្តបន្តពូជ ដោយខ្លួនគេផ្ទាល់តែម្តង នៅចំពោះព្រះភ័ក្ត្រព្រះជាម្ចាស់។ សូមឲ្យគូស្វាមីភរិយាជាគ្រីស្តបរិស័ទដឹងច្បាស់ថា គេមិនអាចរស់នៅ និងប្រព្រឹត្តតាមអំពើចិត្តបានទេ តែគេមានកាតព្វកិច្ចប្រព្រឹត្តតាមមនសិការរបស់ខ្លួនជានិច្ច គឺមនសិការដែលត្រូវស្របតាមធម្មវិន័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់។ សូមឲ្យគូស្វាមីភរិយាយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់ការណែនាំព្រះសហគមន៍ដែលមានអំណាចអាចបកស្រាយធម្មវិន័យនោះ តាមពន្លឺនៃដំណឹងល្អ។ ធម្មវិន័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់នេះ សម្តែងយ៉ាងច្បាស់អំពីអត្ថន័យស្នេហារបស់គូស្វាមីភរិយាការពារសេចក្តីស្រឡាញ់ និងណែនាំសេចក្តីស្រឡាញ់នោះឲ្យមានលក្ខណៈជាមនុស្សយ៉ាងពិតប្រាកដ។ គូស្វាមីភរិយាត្រូវផ្ញើជីវិតលើព្រះជាម្ចាស់ដែលថែរក្សាពិភពលោក និងត្រូវអប់រំខ្លួនឲ្យមានចិត្តលះបង់បូជាជីវិត (១ករ ៧, ៥)។ ហេតុនេះហើយ បានជា

ពេលគូស្វាមីភរិយាគ្រីស្តបរិស័ទទទួលការខុសត្រូវបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនជាអ្នកបន្តពូជ គេទទួលការខុសត្រូវដោយបិត្តទូលាយ ក្នុងឋានៈជាមនុស្សផង និងជាគ្រីស្តបរិស័ទផង។ ពេលនោះ គេលើកតម្កើងសិរីរុងរឿងរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ហើយតម្រង់ខ្លួនទៅជាមនុស្សពេញលក្ខណៈក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ត។ ក្នុងចំណោមអស់អ្នកដែលបំពេញកិច្ចបន្តពូជដែលព្រះជាម្ចាស់បានផ្ញើទុកឲ្យបំពេញនោះ ត្រូវចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងពិសេសចំពោះអ្នកដែលព្រមពៀងគ្នា ក្រោយពីបានពិគ្រោះជាមួយគ្នា សុខចិត្តបង្កើតកូនឲ្យបានច្រើន និងអប់រំឲ្យបានថ្លៃថ្នូរដោយបិត្តទូលាយ។

គ. ប៉ុន្តែ ព្រះជាម្ចាស់តែងតាំងការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយាមិនគ្រាន់តែសម្រាប់បន្តពូជប៉ុណ្ណោះទេ។ លក្ខណៈផ្ទាល់របស់សម្ពន្ធមេត្រីបងប្អូន និងស្ត្រីដែលស្រាយមិនបាន ហើយសេចក្តីសុខរបស់កូនៗទាមទារឲ្យសេចក្តីស្រឡាញ់របស់គូស្វាមីភរិយាបានទៀងត្រង់ និងរីកចម្រើនឡើងៗជាលំដាប់។ ហេតុនេះហើយ ត្រូវចាត់ការរស់នៅរបស់គូស្វាមីភរិយាដែលគ្មានកូន ផ្ទុយនឹងបំណងប្រាថ្នាយ៉ាងខ្លាំងរបស់គេ ទុកជាសហគមន៍មួយ និងជាការរួបរួមទាំងស្រុងប្រចាំជីវិតដែលនៅតែមានតម្លៃយ៉ាងថ្លៃថ្នូរ និងមិនអាចស្រាយបានដែរ។

៥១- ស្នេហារបស់គូស្វាមីភរិយា និងការគោរពជីវិត។

ក. មហាសន្និបាតដឹងច្បាស់ថា សព្វថ្ងៃគូស្វាមីភរិយា ដែលមានបំណងចង់ណែនាំការរស់នៅរបស់ខ្លួនយ៉ាងសមរម្យ ត្រូវតែប្រឈមមុខជាញឹកញាប់នឹងសភាពការណ៍ជីវភាពខ្លះៗមិនស្រួល គ្មានលទ្ធភាពអាចបង្កើនចំនួនកូនរបស់ខ្លួនបានឡើយ យ៉ាងហោចណាស់ក្នុងរយៈពេលមួយប៉ុណ្ណោះ។ ហេតុនេះ គេពិបាកប្រព្រឹត្តតាមសេចក្តីស្នេហាដ៏ស្មោះភក្តីរបស់គេ និងរួមរស់យ៉ាងពេញលេញតាមឋានៈជាគូស្វាមីភរិយាដែរ។ ប្រសិនបើគូស្វាមីភរិយាដាច់រួមបវេណី គេប្រហែលពិបាកស្រឡាញ់គ្នាយ៉ាងស្មោះភក្តី ហើយក៏អាចបណ្តាលឲ្យសេចក្តីសុខរបស់

កូនៗពិបាកដែរ។ នៅក្នុងករណីនោះ ការអប់រំកូនៗក៏សែនពិបាក ហើយគូស្វាមីភរិយាប្រហែលនឹងខ្វះសេចក្តីក្លាហានទទួលកូននៅ ពេលក្រោយតទៅទៀត។

ខ. មានគូស្វាមីភរិយាខ្លះ ហ៊ានដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះតាមរបៀបទុច្ចរិតខុសវិន័យ រហូតដល់ហ៊ានសម្លាប់កូនទៅទៀត។ ព្រះសហគមន៍សូមរំឭកថា វិន័យទាំងប៉ុន្មានរបស់ព្រះជាម្ចាស់ណែនាំអំពីការបន្តជីវិត និងវិន័យដែលជួយឲ្យសេចក្តីស្រឡាញ់ដ៏ពិតប្រាកដរបស់គូស្វាមីភរិយាចម្រើនឡើង មិនទាស់ទែងគ្នាឡើយ។

គ. ព្រះជាម្ចាស់ជាប្រភពនៃជីវិត ព្រះអង្គបានផ្ញើមុខងារបន្តជីវិតឲ្យមនុស្សលោក ជាមុខងារដ៏ប្រសើរថ្លៃថ្នូរ។ មនុស្សត្រូវតែបំពេញមុខងារនេះតាមរបៀបគាប់ព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ។ ហេតុនេះហើយបានជាត្រូវរក្សាទុកជីវិតតាំងតែពីពេលទារកចាប់ផ្ទៃមក ដោយយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងបំផុត។ ការពន្លូតកូន ឬការធ្វើឃាតកូន ពិតជាបទឧក្រិដ្ឋដ៏អប្រិយគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើមណាស់។ គុណសម្បត្តិរបស់មនុស្សដែលមានភេទ និងដែលមានអំណាចអាចបង្កើតកូនប្រសើរអស្ចារ្យច្រើនជាងគុណសម្បត្តិសត្វឯទៀតៗដែលមានជីវិតកម្រិតទាប។ ហេតុនេះហើយបានជាគូស្វាមីភរិយាត្រូវគោរពកាយវិការពិសេសដែលខ្លួនប្រព្រឹត្តសម្រាប់បន្តជីវិតយ៉ាងខ្លាំងឲ្យបានស្របតាមតម្លៃថ្លៃថ្នូរដ៏ពិតប្រាកដរបស់មនុស្ស។ ពេលគូស្វាមីភរិយាត្រូវសម្រួលស្នេហានឹងការបន្តជីវិតក្នុងឋានៈជាអ្នកទទួលខុសត្រូវនោះ ត្រូវនឹកគិតថាចរិយាសីលធម៌ក្នុងការប្រព្រឹត្តមិនអាស្រ័យតែលើចិត្តគំនិតដ៏ស្មោះត្រង់របស់គេ ឬមិនអាស្រ័យដោយគេថ្លឹងថ្លែងមូលហេតុផ្សេងៗប៉ុណ្ណោះទេ តែត្រូវសម្រេចចរិយាសីលធម៌តាមកត្តាខ្លះដែលប្រកែកមិនបាន ដែលហូរមកពីលក្ខណៈរបស់បុគ្គល និងសភាពនៃកិច្ចការដែលគេប្រព្រឹត្តនោះវិញ។ លក្ខណៈសម្រាប់ថ្លឹងថ្លែងវិនិច្ឆ័យទាំងនោះ ក៏គោរពអត្ថន័យរបស់គូស្វាមីភរិយា ដែលប្រគល់ខ្លួនឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមក និងអត្ថន័យនៃ

កិច្ចបន្តជីវិត ស្របតាមលក្ខណៈខ្លួនគេជាមនុស្ស ក្នុងបរិយាកាសនៃសេចក្តីស្រឡាញ់យ៉ាងពិតប្រាកដ។ ប្រសិនបើគូស្វាមីភរិយាមិនប្រព្រឹត្តតាមព្រហ្មចារិយធម៌ដោយចិត្តស្មោះទេ គេមិនអាចសម្រេចជួបជុំបានឡើយ។ អំពីការពន្យារកំណើតកូន បុត្រធីតានៃព្រះសហគមន៍ ដែលអនុវត្តតាមគោលការណ៍ព្រះសហគមន៍គ្មានសិទ្ធិប្រព្រឹត្តតាមមាគ៌ាដែលការណែនាំព្រះសហគមន៍មិនយល់ព្រមនោះទេ ព្រោះការណែនាំនេះមានតួនាទីបកស្រាយធម្មវិន័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់។

ឃ. សូមឲ្យមនុស្សទាំងអស់ជ្រាបយ៉ាងច្បាស់ថា មិនត្រូវនឹកគិតអំពីជីវិតមនុស្ស និងអំពីបន្ទុកបន្តពូជនោះ ដោយនឹកត្រឹមតែពីលោកនេះប៉ុណ្ណោះទេ ហើយក៏គ្មានអត្ថន័យយ៉ាងពេញលេញត្រឹមតែក្នុងលោកនេះដែរ។ ត្រូវរិះគិតអំពីជីវិតមនុស្ស និងបន្ទុកនៃការបន្តពូជ ដោយនឹកជានិច្ចដល់វាសនារបស់មនុស្ស ជាវាសនាដែលនៅស្ថិតស្ថេរអស់កល្បជានិច្ចវិញ។

៥២- មនុស្សទាំងអស់ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ពង្រឹងតម្លៃនៃការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយា និងជាក្រុមគ្រួសារ

ក. ក្រុមគ្រួសារហាក់ដូចជាសាលាអប់រំមនុស្សឲ្យចម្រើនឡើង។ ក៏ប៉ុន្តែក្រុមគ្រួសារនេះ ទាមទារឲ្យសមាជិកទាំងអស់រួបរួមគ្នាដោយចិត្តថ្លើមតែមួយ ឲ្យគូស្វាមីភរិយាចែករំលែកគំនិតយោបល់របស់ខ្លួន ហើយក៏ទាមទារឲ្យឪពុកម្តាយយកចិត្តទុកដាក់រួមសហការក្នុងកិច្ចអប់រំកូនៗដែរ ទើបក្រុមគ្រួសារនេះ អាចទៅដល់ជីវិតរបស់ខ្លួនយ៉ាងពេញលេញ និងអាចបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួនឲ្យបានពេញលក្ខណៈ។ ឪពុកត្រូវមានវត្តមានយ៉ាងសកម្ម ទើបគាត់អាចជួយជាខ្លាំងក្នុងការអប់រំកូនបាន។ ក៏ប៉ុន្តែ កូនៗជាពិសេសកូនៗតូចជាងគេ ត្រូវការម្តាយជាចាំបាច់។ ហេតុនេះហើយបានជាត្រូវបណ្តោយឲ្យម្តាយមានលទ្ធភាពអាចថែទាំក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្លួនបាន។ តែមិនត្រូវបំភ្លេចថា

សិទ្ធិស្ត្រីកំពុងចម្រើនឡើងក្នុងសង្គមដែរ។ សូមអប់រំកូនៗយ៉ាងណា ដើម្បីឲ្យនៅពេលវាពេញវ័យ វាបេះទទួលខុសត្រូវអាចតបឆ្លើយនឹងព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅគេ។ ប្រសិនបើ ព្រះអង្គត្រាស់ហៅឲ្យគេកាន់សាសនា គេនឹងអាចជ្រើសរើសរបៀបរស់នៅរបស់ខ្លួន។ ប្រសិនបើគេរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឲ្យគេអាចបង្កើតក្រុមគ្រួសាររបស់ខ្លួនផ្ទាល់បាន ដោយមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់តាមសីលធម៌ តាមសង្គម និងតាមសេដ្ឋកិច្ចទៀតផង។ ឪពុកម្ដាយ ឬអាណាព្យាបាលមានភារកិច្ចណែនាំកូនៗដោយទូន្មានគេដោយប្រាជ្ញា ក្នុងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។ ទោះបីយុវជនចូលចិត្តស្ដាប់គាត់ក្ដី ក៏គាត់ត្រូវប្រយ័ត្ន កុំបង្ខំចិត្តគេដោយត្រង់ៗ ឬដោយប្រយោល ជំរុញគេឲ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬឲ្យជ្រើសរើសគូស្រករ។

២. ក្រុមគ្រួសារពិតជាកន្លែងដែលមនុស្សច្រើនតំណអាចជួបគ្នាបាន និងអាចជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ឲ្យទទួលប្រាជ្ញាកាន់តែទូលំទូលាយឡើងដែរ។ ក្រុមគ្រួសារក៏ពិតជាកន្លែងសម្រួលសិទ្ធិបុគ្គលម្នាក់ៗ ជាមួយសិទ្ធិបុគ្គលដទៃទៀតក្នុងសង្គមផង។ ហេតុនេះហើយ បានជាក្រុមគ្រួសារពិតជាគ្រឹះនៃសង្គមមែន។ អស់លោកអ្នកដែលមានឥទ្ធិពលលើសហគមន៍នានា និងនៅលើក្រុមផ្សេងៗក្នុងសង្គម ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ពង្រឹងការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយា និងក្រុមគ្រួសារយ៉ាងសកម្ម។ សូមឲ្យរដ្ឋអំណាចទទួលស្គាល់លក្ខណៈដ៏ពិតប្រាកដនៃការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយា និងជាក្រុមគ្រួសារថែរក្សាការពារ និងធ្វើឲ្យការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយា និងជាក្រុមគ្រួសារចម្រើនឡើង ការពារសីលធម៌សាធារណៈ និងជួយជីវភាពក្រុមគ្រួសារទៀតផង។ សូមឲ្យរដ្ឋអំណាចចាត់ទុកថា ការទាំងនោះជាកាតព្វកិច្ចដ៏សក្ការៈរបស់ខ្លួន។ ត្រូវធានាសិទ្ធិឪពុកម្ដាយឲ្យបង្កើតកូន និងសិទ្ធិឲ្យអប់រំកូនៗក្នុងរង្វង់ក្រុមគ្រួសារដែរ។ ត្រូវបង្កើតក្បួនច្បាប់ និងឲ្យមានក្រុមផ្សេងៗ ដើម្បីការពារ និងផ្ដល់ជំនួយតាមសេចក្ដីត្រូវការដល់អស់អ្នកដែលបាត់បង់ក្រុមគ្រួសារដែលគួរឲ្យអាណិត។

គ. គ្រីស្តបរិស័ទបេះប្រើប្រាស់ពេលវេលា (អភ ៥,១៦ កូឡ ៤,៥) ត្រូវ វែកញែកអ្វីៗដែលនៅស្ថិតស្ថេរអស់កល្បជានិច្ច និងអ្វីៗដែលតែងតែប្រែប្រួល ហើយត្រូវពង្រឹងតម្លៃនៃការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយា និងជាក្រុមគ្រួសារយ៉ាងសកម្ម។ គេនឹងផ្តល់សក្ខីភាពអំពីការរស់នៅរបស់ខ្លួនគេផ្ទាល់ផង និងដោយរួមសហការជាមួយអស់មនុស្សដែលមានឆន្ទៈល្អផង។ ធ្វើដូច្នេះគេដកសេចក្តីពិបាកចេញពីក្រុមគ្រួសារផ្តត់ផ្គង់សេចក្តីត្រូវការរបស់ក្រុមគ្រួសារ និងធានាឲ្យក្រុមគ្រួសារទាំងនោះទទួលអត្ថប្រយោជន៍នៃសម័យទំនើបដូចគេដែរ។ គំនិតទូទៅរបស់គ្រីស្តបរិស័ទ មនសិការដ៏ទៀងត្រង់របស់មនុស្សលោកខាងសីលធម៌ប្រាជ្ញា និងសមត្ថភាពរបស់អស់អ្នកដែលរៀនខាងវិទ្យាសាសនា មុខជានឹងជួយយ៉ាងខ្លាំងឲ្យគោលការណ៍ទាំងនោះបានសម្រេច។

ឃ.អ្នកបច្ចេកទេសខាងវិទ្យាសាស្ត្រ ជាពិសេសអ្នកបច្ចេកទេសខាងជីវវិទ្យាវិជ្ជាពេទ្យ សង្គមវិទ្យា ចិត្តវិទ្យា សុទ្ធតែអាចជួយពង្រឹងការរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយា និងក្រុមគ្រួសារ និងជួយធ្វើឲ្យមនសិការបានស្ងប់ស្ងៀម។ អ្នកបច្ចេកទេសទាំងនោះ អាចធ្វើការសិក្សាសំដៅទៅទិសដៅតែមួយ និងយកចិត្តទុកដាក់បញ្ជាក់កាន់តែច្បាស់អំពីសភាពការណ៍ ដែលជួយមនុស្សក្នុងកិច្ចពន្យារកំណើតកូនផង។

ង. អស់លោកបូជាចារ្យដែលទទួលការអប់រំអំពីក្រុមគ្រួសារ មានភារកិច្ចជួយគាំទ្រគូស្វាមីភរិយា ឲ្យរស់នៅតាមឋានៈរបស់ខ្លួនជារបៀបរស់នៅដែលព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅគេ។ ត្រូវជួយគេតាមមធ្យោបាយផ្សេងៗនៃការណែនាំ ដោយធ្វើពិធីអត្ថាធិប្បាយព្រះបន្ទូលព្រះជាម្ចាស់ជូនគេ ដោយធ្វើពិធីគោរពប្រណិប័តន៍ផ្សេងៗ និងដោយផ្តល់ជំនួយឯទៀតៗខាងព្រះវិញ្ញាណផង។ ត្រូវមានចិត្តមេត្តា និងអត់ធ្មត់ខន្តីជួយពង្រឹងគេឲ្យឆ្លងកាត់ការពិបាកនានារបស់គេ។ ត្រូវលើកទឹកចិត្តគេដោយចិត្តស្រឡាញ់ ដើម្បីឲ្យគេទៅជាក្រុមគ្រួសារបញ្ចេញរស្មីដ៏ត្រចះត្រចង់អំពីសុខដុមរមនាយ៉ាងពិតប្រាកដ។

ប. មានអង្គការផ្សេងៗ ដូចជាសមាគមក្រុមគ្រួសារ យកចិត្តទុកដាក់បង្រៀនលទ្ធិនៃគ្រីស្តសាសនា និងមានសកម្មភាពបង្រៀនយុវជន និងគូស្វាមីភរិយាជាពិសេសគូស្វាមីភរិយាថ្មីៗ ឲ្យរស់នៅជាក្រុមគ្រួសារក្នុងសង្គម និងឲ្យទៅជាគ្រីស្តទូតថែមទៀតផង។

ឆ. នៅទីបញ្ចប់ សូមឲ្យគូស្វាមីភរិយាដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រតិស្ឋានឲ្យមានលក្ខណៈដូចព្រះអង្គដែលមានព្រះជន្មគង់នៅ គឺគូស្វាមីភរិយាដែលរស់នៅតាមរបៀបរៀបរយដ៏ពិតប្រាកដ សូមរួមគ្នាដោយចិត្តថ្លើមតែមួយ មានគំនិតតែមួយ ជួយគ្នាឲ្យបានវិសុទ្ធទៅវិញទៅមក។ សូមដើរតាមព្រះគ្រីស្ត ជាដើមកំណើតនៃជីវិត (រម ៥,១៥ និង ១៨ ៦,៥-១១; កាឡ ២,២០) ទាំងឆ្លងកាត់អំណរសប្បាយ ទាំងបូជាជីវិតតាមតែព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅឲ្យរស់នៅជាគូស្វាមីភរិយានោះ។ ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ដ៏ស្មោះភក្តីថែមទៀត សូមឲ្យគូស្វាមីភរិយាទាំងនោះទៅជាសាក្សីអំពីគម្រោងការដ៏អស្ចារ្យនៃព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់ ដែលព្រះអម្ចាស់បានសម្តែងឲ្យមនុស្សលោកស្គាល់ ដោយព្រះអង្គសោយទិវង្គត និងមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង។ (ភាគទី២)

ជំពូក ២
អំពីការចម្រើននៃវប្បធម៌

៥៣- អារម្ភកថា

ក. មនុស្សបានពេញលក្ខណៈជាមនុស្សយ៉ាងពិតប្រាកដ ដោយសារអរិយធម៌។ មានតែមនុស្សប៉ុណ្ណោះទេដែលមានដូច្នេះ គឺថាមនុស្សបេះបៃទាំសម្បត្តិធម្មជាតិ និងអ្វីដែលមានតម្លៃក្នុងធម្មជាតិនោះ។ ធម្មជាតិ និងវប្បធម៌ជាប់ជាមួយគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធបំផុតនៅគ្រប់ពេលដែលយើងនិយាយអំពីជីវិតមនុស្ស។

ខ. តាមអត្ថន័យទូលំទូលាយពាក្យ "វប្បធម៌" សំដៅទៅលើអ្វីៗដែលមនុស្សប្រើប្រាស់ដើម្បីសំលៀងបិត្តគំនិតឲ្យកាន់តែស្រួច និងដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពផ្សេងៗនៃវិញ្ញាណ និងរូបកាយរបស់ខ្លួនផង។ មនុស្សខិតខំរៀនឲ្យមានចំណេះចេះដឹង និងធ្វើការដើម្បីត្រួតត្រាពិភពលោក ធ្វើឲ្យការរស់នៅរបស់ខ្លួនក្នុងសង្គម ទាំងការរស់នៅជាក្រុមគ្រួសារក្តី ទាំងការរស់នៅជាប្រជាពលរដ្ឋក្តីមានលក្ខណៈជាមនុស្ស ដោយអភិវឌ្ឍន៍កិរិយាមារយាទឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង និងធ្វើឲ្យស្ថាប័ននានាចម្រើនឡើង។ មនុស្សតែងតែចែករំលែកបទពិសោធន៍ដ៏ប្រសើរខាងវិញ្ញាណ និងសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នាដ៏សំខាន់ៗរបស់មនុស្សជាតិ បញ្ជូនឲ្យអ្នកដទៃស្គាល់ ដោយបញ្ចេញបទពិសោធន៍នោះ រក្សាទុកតាមស្នាដៃរបស់ខ្លួន ដើម្បីជួយអភិវឌ្ឍន៍មនុស្សជាច្រើន និងមនុស្សលោកទាំងមូលទៀតផង។

គ. ហេតុនោះហើយបានជា វប្បធម៌របស់មនុស្សពាក់ព័ន្ធនឹងប្រវត្តិសាស្ត្រ និងសង្គមជៀសផុតមិនបាន។ បើដូច្នេះមែន តាមធម្មតាពាក្យ "វប្បធម៌" ទទួលអត្ថន័យសំដៅទៅលើការរស់នៅក្នុងសង្គម និងសំដៅទៅលើ

របៀបរស់នៅតាមជាតិសាសន៍នានាដែរ។ បើយល់តាមរបៀបនេះ យើងអាចនិយាយថា មានវប្បធម៌ជាច្រើនអនេក។ មនុស្សរស់នៅតាមរបៀបប្លែកៗពីគ្នា គេតែងតែរាប់អ្វីៗដែលថ្លៃជាងគេ និងអ្វីៗថោកទាបជាងគេតាមរបៀបប្លែកៗពីគ្នា នេះមកពីរបៀបមនុស្សធ្លាប់ប្រើប្រាស់វត្ថុ មកពីរបៀបគេធ្លាប់ធ្វើការ មកពីរបៀបគេធ្លាប់និយាយឬបញ្ចេញយោបល់ មកពីរបៀបគេកាន់សាសនា មកពីរបៀបគេកាន់កិរិយាមាយាទ មកពីគេបង្កើតច្បាប់ប្លែកពីគ្នា មកពីគេតែងតាំងស្ថាប័នកាត់ក្ដីប្លែកពីគ្នា មកពីរបៀបគេពង្រឹងវិទ្យាសាស្ត្រ និងសិល្បៈប្លែកពីគ្នា និងជួយថែរក្សាអ្វីៗដ៏ល្អប្រណិតដែរ។ ហេតុនេះតាមទំនៀមទម្លាប់ជាកេរអាករពីដូនតាមក ក្នុងសហគមន៍មនុស្សនីមួយៗ កើតបេតិកភ័ណ្ឌផ្ទាល់របស់គេ។ យ៉ាងណាមិញ មានកើតបរិស្ថានវប្បធម៌ម្យ៉ាងខាងប្រវត្តិសាស្ត្រ ហើយមនុស្សម្នាក់ៗ ទោះជាជាតិណាឬរស់នៅសតវត្សណាក្ដី ក៏ចូលរស់នៅក្នុងបរិស្ថាននោះ។ មនុស្សក៏យោងនូវអ្វីៗដែលខ្លួនរាប់ថា មានតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរជាងគេពីបេតិកភ័ណ្ឌនោះយកមកអភិវឌ្ឍន៍អរិយធម៌។

វគ្គ ទី ១
សភាពការណ៍នៃវប្បធម៌
ក្នុងពិភពលោកនាបច្ចុប្បន្នកាល

៥៤- របៀបរស់នៅថ្មី

សភាពការណ៍មនុស្សទំនើប ទាំងតាមផ្លូវសង្គមក្ដី ទាំងតាមផ្លូវវប្បធម៌ក្ដី បានប្រែប្រួលជាច្រើន ហេតុដូច្នេះហើយ បានជាយើងអាចនិយាយអំពីយុគសម័យថ្មីដែលកើតក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រមនុស្សលោក។ ហេតុនេះ មានមាគ៌ាថ្មីៗជាច្រើន អាចជួយពង្រឹងវប្បធម៌ឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង និងអាចជួយពង្រីកវប្បធម៌លើគ្រប់វិស័យ។ វិទ្យាសាស្ត្រធម្មជាតិ វិទ្យាសាស្ត្រមនុស្សជាតិ និងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គមអភិវឌ្ឍន៍យ៉ាងច្រើនសន្ធឹក បច្ចេកទេស និងមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ក៏អភិវឌ្ឍន៍ឡើង និងបាត់បែងកាន់តែប្រសើរឡើង បានជួយបើកមាគ៌ាថ្មីៗនោះយ៉ាងសកម្ម។ យើងអាចសន្និដ្ឋានថា វប្បធម៌ទំនើបមានលក្ខណៈដូចតទៅ៖

* វិទ្យាសាស្ត្រដែលសំអាងលើគណិតសាស្ត្រ បណ្ដោយឲ្យមនុស្សបេះរិះគន់ថ្លឹងថ្លែងយ៉ាងខ្លាំងជាអតិបរមា។

* ការស្រាវជ្រាវរកអំពីចិត្តសាស្ត្រទំនើបៗ ពន្យល់សកម្មភាពរបស់មនុស្សដោយពិនិត្យមើលជម្រៅចិត្តរបស់គេ។

* ប្រវត្តិវិទ្យាជំរុញមនុស្សឲ្យយល់ឃើញថា អ្វីៗទាំងអស់បេះតែប្រែប្រួល និងវិវឌ្ឍន៍ជានិច្ច។

* ទំនៀមទម្លាប់ និងរបៀបរស់នៅរបស់មនុស្សទូទៅ តម្រង់ទៅរស់នៅតាមរបៀបដូចគ្នាដដែលៗកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។

* ឧស្សាហូបនិយកម្ម (ការរស់នៅតាមប្រទេសមានរោងចក្រជាច្រើន)

នគរូបនិយកម្ម (ប្រជាជននៅជនបទមករស់នៅទីក្រុង) និងមូលហេតុផ្សេងៗទៀត ដែលជួយដល់ការរស់នៅរួមជាមួយគ្នា ឲ្យបង្កើតទៅជាវប្បធម៌ប្លែកពីមុន គឺវប្បធម៌ "មនុស្សរួម"។ ពីវប្បធម៌មនុស្សរួមនោះ កើតរបៀបគិតគូរថ្មី របៀបប្រព្រឹត្តថ្មី និងរបៀបប្រើប្រាស់ពេលលំហែកាយថ្មី។ នៅពេលជាមួយគ្នានេះ ជាតិនានា និងក្រុមសង្គមផ្សេងៗ បេះតែប្ដូរអ្វីៗដែលគេមានជាមួយជាតិ និងក្រុមឯទៀតៗកាន់តែច្រើនឡើងៗដែរ ដែលនាំឲ្យជាតិនានា និងក្រុមផ្សេងៗគ្នាក្នុងសង្គមម្នាក់ៗ និងមនុស្សទាំងអស់នាំគ្នាស្គាល់តម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរនៃវប្បធម៌ផ្សេងៗ។ បន្តិចម្ដងៗ មានកើតវប្បធម៌កាន់តែសកលម៉្យាង ដែលជំរុញឲ្យមនុស្សរួបរួមគ្នាជាធ្លុងតែមួយ។ វប្បធម៌សកលបែបនោះសម្ដែងបញ្ជាក់ពីការរួបរួមគ្នានោះ លុះត្រាតែការរួបរួមគ្នានោះគោរពវប្បធម៌នីមួយៗដែលមានតម្លៃប្លែកៗពីគ្នានោះ។

៥៥- មនុស្សធ្វើឲ្យវប្បធម៌ចម្រើនឡើង

បុរស និងស្ត្រី ទោះជាជាតិសាសន៍ ឬជាក្រុមណាក្ដី មានចំនួនកាន់តែកើនឡើងជាលំដាប់ ដែលដឹងខ្លួនថា គេបង្កើត និងពង្រឹងវប្បធម៌សហគមន៍របស់គេ។ បំណងអំពីស្វ័យភាព និងបំណងចង់ទទួលខុសត្រូវ ក៏នៅតែចម្រើនឡើងក្នុងពិភពលោកទាំងមូលដែរ។ បំណងទាំងពីរនោះមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ឲ្យមនុស្សជាតិបានពេញវ័យតាមវិញ្ញាណផង និងតាមសីលធម៌ផង។ យើងជាគ្រីស្តបរិស័ទមានភារកិច្ចប្រមែប្រមូលមនុស្សលោកឲ្យរួបរួមគ្នាជាធ្លុងតែមួយ និងមានបេសកកម្មសាងសង់ពិភពលោកឲ្យកាន់តែល្អប្រសើរឡើងៗ តាមសេចក្ដីពិត និងយុត្តិធម៌យើងមុខជាឃើញសេចក្ដីនេះកាន់តែច្បាស់។ ហេតុនេះ យើងជាសាក្សីឃើញថា មានលទ្ធិមនុស្សនិយមថ្មីកើតឡើង គឺរបៀបរស់នៅថ្មីក្នុងឋានៈជាមនុស្ស។ តាមលទ្ធិមនុស្សនិយមថ្មីនោះ គឺគេរាប់រកតម្លៃមនុស្សដោយខ្លួនគេបេះទទួលខុសត្រូវលើមនុស្សឯទៀតៗជាបងប្អូន និងនៅចំពោះមុខប្រវត្តិសាស្ត្រទៀតផង។

៥៦- ការពិបាក និងភារកិច្ច

ក. ក្នុងសភាពការណ៍បែបនេះ មិនគួរឲ្យចូល់ថា មនុស្សដែលដឹងខ្លួនថា គេជាអ្នកទទួលខុសត្រូវលើការអភិវឌ្ឍន៍វប្បធម៌ ម្យ៉ាងមានសេចក្តីសង្ឃឹមយ៉ាងខ្លាំងណាស់ ម្យ៉ាងព្រួយបារម្មណ៍ ដោយខ្លួនត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាខ្លះ ដែលជំទាស់គ្នា។

ខ. មនុស្សប្តូរអ្វីៗតាមផ្លូវវប្បធម៌កាន់តែច្រើនឡើង។ ការប្តូរទាំងនោះអាចបណ្តោយឲ្យក្រុម និងជាតិផ្សេងៗអាចសន្ទនាជាមួយគ្នាបានយ៉ាងពិតប្រាកដ និងអាចបង្កើតផលផ្លែល្អបានដែរ។ តើត្រូវធ្វើយ៉ាងណាកុំឲ្យការប្តូរទាំងនោះ បណ្តាលឲ្យការរស់របស់សហគមន៍នានាជ្រួលច្របល់ គឺនាំឲ្យប្រាជ្ញាញាណពីបរមបុរាណមកបរាជ័យវិនាសបាត់បង់? ឬក៏នាំឲ្យទេពកោសល្យរបស់ប្រជាជននីមួយៗវិនាសបាត់បង់?

គ. បើយើងជួយវប្បធម៌ថ្មីនោះ ឲ្យមានកម្លាំង និងមានជីវិតរស់រវើកព្រមទាំងជួយឲ្យវប្បធម៌ថ្មីនោះលាតត្រដាងកាន់តែឆ្ងាយទៅៗ តើត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យមនុស្សកាន់តាមបេតិកភ័ណ្ឌនៃប្រពៃណីរបស់ខ្លួនបាន ដោយមិនវិនាសបាត់បង់? បញ្ហានេះចោទឡើងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរជាពិសេសនៅពេលត្រូវសម្រួលវប្បធម៌ ដែលជាលទ្ធផលដ៏សន្ធឹករបស់វិទ្យាសាស្ត្រ និងរបស់បច្ចេកទេសឲ្យបានស្របតាមវប្បធម៌ដែលកើតឡើងពីការសិក្សាធម្មតាខាងអក្សរសិល្ប៍ពីបុរាណមក ត្រូវតាមប្រពៃណីប្រជាជននីមួយៗនោះ។

ង. ការសិក្សាឯកទេសប្លែកៗពីគ្នាយ៉ាងឆាប់រហ័ស និងកាន់ខ្លាំងឡើនទៅៗ។ តើត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យការសិក្សាបែបនោះ អាចសម្រួលគ្នានឹងធ្វើសំយោគជាចាំបាច់បាន? តើសភាពការណ៍នេះ អាចសម្រួលជាមួយភារកិច្ចរក្សាទុកឲ្យមនុស្សលោកមានសមត្ថភាពអាចតាំងអារម្មណ៍ធ្វើសមាធិ និងស្ងើចសរសើរព្រះជាម្ចាស់ជាកិច្ចអាចណែនាំមនុស្សទៅកាន់ប្រាជ្ញាញាណបាន?

ច. តើត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យមនុស្សទាំងអស់អាចទទួលចំណែកនៃវប្បធម៌បាន បើវប្បធម៌របស់អភិជន ចេះតែខ្ពស់ឡើងៗ ហើយកាន់តែស្មុគស្មាញទៀតផង ?

ឆ. វប្បធម៌ទាមទារស្វ័យភាពដ៏ត្រឹមត្រូវ។ តើត្រូវធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីកុំឲ្យវប្បធម៌ ទៅជាទ្រឹស្តីមនុស្សនិយមដែលកើតពីលោកិយសុទ្ធសាធបណ្តាលឲ្យជំទាស់នឹងសាសនា ?

ឈ.សព្វថ្ងៃវប្បធម៌ត្រូវតែចម្រើនឡើង ដោយឆ្លងកាត់បញ្ហាទាំងប៉ុន្មាននោះដែលទាស់ទែងគ្នា។ វប្បធម៌ត្រូវជួយឲ្យបុគ្គលម្នាក់ៗរីកចម្រើនឡើងទាំងស្រុងតាមសម្រួល។ វប្បធម៌ក៏ត្រូវជួយមនុស្សលោកឲ្យបំពេញបន្ទុករបស់ខ្លួនដែរ តាមតែព្រះជាម្ចាស់បានត្រាស់ហៅ ជាពិសេសវប្បធម៌ក៏ត្រូវជួយគ្រីស្តបរិស័ទដែលរួមគ្នាជាបងប្អូន ក្នុងវង្ស់នៃមហាគ្រួសារតែមួយរបស់មនុស្សលោក។

វគ្គ ទី ២
គោលការណ៍ខ្លះៗអំពីការចម្រើនវប្បធម៌

៥៧- ជំនឿ និងវប្បធម៌

ក. គ្រីស្តបរិស័ទកំពុងតែធ្វើដំណើរទៅកាន់បុរីនៃលោកខាងមុខ។ គេត្រូវស្វែងរក និងភ្លក់ឱជារសនៃអ្វីៗនៅស្ថានលើ (កូឡ ៣,១-២)។ សេចក្តីនេះបន្ថែមកាតព្វកិច្ចយ៉ាងធ្ងន់របស់គេ ឲ្យរួមសហការជាមួយមនុស្សទាំងអស់ សាងសង់ពិភពលោកដែលមានលក្ខណៈជាមនុស្សដ៏ពិតប្រាកដ។ ការស្វែងរកអ្វីនៅស្ថានលើ មិនបន្ថយកាតព្វកិច្ចនេះសោះ។ តាមពិតជំនឿរបស់គ្រីស្តបរិស័ទចំពោះព្រះយេស៊ូដែលសោយទិវង្គត និងមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿង ជំរុញ និងគាំទ្រគេយ៉ាងខ្លាំង គឺនាំឲ្យសម្ពុះនៃការប្តេជ្ញាចិត្តបំពេញបន្ទុកនេះ ហើយជាពិសេស ធ្វើឲ្យគេអាចទទួលស្គាល់អត្ថន័យពេញលេញនៃសមកម្មភាពទាំងប៉ុន្មាន ដែលអាចផ្តល់ឲ្យវប្បធម៌មានមុខងារដ៏សំខាន់ តាមទីដៅដែលព្រះជាម្ចាស់បានកំណត់ទុកឲ្យមនុស្សលោក។

ខ. ពេលកសិករភ្ជួររាស់ស្រែចម្ការរបស់ខ្លួនដោយផ្ទាល់ដៃ ឬដោយប្រើម៉ាស៊ីនតាមបច្ចេកទេសទំនើប គេចង់ឲ្យស្រែនេះផ្តល់ភោគផល និងទៅជាដំណាក់ដ៏គួរសម សម្រាប់មហាគ្រួសារទាំងមូលរបស់មនុស្ស។ យ៉ាងណាមិញ ពេលមនុស្សទទួលចំណែកក្នុងការរស់នៅរបស់ក្រុមផ្សេងៗក្នុងសង្គម គេធ្វើឲ្យគម្រោងការរបស់ព្រះជាម្ចាស់បានសម្រេច។ តាំងពីដើមដំបូងមកម្ល៉េះ ព្រះអង្គបានសម្តែងគម្រោងការនេះ គឺឲ្យមនុស្សត្រួតត្រាផែនដី (កណ ១,២៨)។ គេបង្ហើយព្រះរាជកិច្ចរបស់ព្រះអង្គដែលប្រតិស្ឋានសត្វលោក ហើយគេក៏ថែទាំខ្លួនឯងផង។ នៅពេលជាមួយគ្នានោះ មនុស្សធ្វើតាមព្រះបញ្ញាដ៏ប្រសើរបំផុតរបស់ព្រះគ្រីស្ត ដែលព្រះអង្គសូមឲ្យប្តេជ្ញាចិត្តបម្រើមនុស្សដូចគ្នាទុកជាបងប្អូន។

គ. លើសពីនេះទៅទៀត ពេលមនុស្សយកចិត្តទុកដាក់រៀនវិទ្យាផ្សេងៗ គឺទស្សនវិទ្យា ប្រវត្តិវិទ្យា គណិតវិទ្យាវិទ្យាសាស្ត្រ ធម្មជាតិ។ល។ ពេលមនុស្សយកចិត្តទុកដាក់នឹងសិល្បៈ គេអាចជួយណែនាំមហាគ្រួសាររបស់មនុស្សលោកឲ្យយកចិត្តទុកដាក់ និងអ្វីៗដែលមានតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរ គឺអ្វីៗដែលពិត អ្វីៗដែលល្អ អ្វីដែលសប្បុរស ព្រមទាំងឲ្យយល់ដល់អ្វីដែលមានតម្លៃសកល។ គាត់ទទួលរស្មីថ្មីពីព្រះប្រាជ្ញាញាណដ៏គួរស្ញើចសរសើរ ដែលគង់នៅក្បែរព្រះអង្គតាំងពីដើមរៀងមក ធ្វើជាមេជាងចាត់ចែងអ្វីៗទាំងអស់រួមជាមួយព្រះអង្គ លេងកំសាន្តនៅលើផែនដី ហើយមានអំណរនៅក្នុងចំណោមមនុស្សលោក (សភ ៨, ៣០-៣១)។

ឃ.ដោយមនុស្សធ្វើដូច្នេះ ចិត្តគំនិតរបស់គេ លែងទៅជាទាសកររបស់វត្ថុទាំងឡាយទៀតហើយ គេស្រួលលើកខ្លួនឲ្យស្ងប់ស្ងាត់ធ្វើសមាធិ និងសញ្ជឹងគិតដល់ព្រះអាទិករ។ លើសពីនេះទៅទៀតដោយព្រះជាម្ចាស់ប្រោសប្រណីគេរៀបខ្លួនដើម្បីទទួលស្គាល់ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់។ មុនពេលព្រះបន្ទូលនោះប្រសូតជាមនុស្ស ដើម្បីសង្គ្រោះមនុស្សលោក និងប្រមូលអ្វីៗទាំងអស់ក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្តជាម្ចាស់តែមួយ ព្រះបន្ទូលគង់នៅក្នុងពិភពលោក រួចហើយក្នុងឋានៈជាពន្លឺបំភ្លឺមនុស្សគ្រប់ៗរូប (យហ ១,៩-១០)។

ង. ការអភិវឌ្ឍន៍ទំនើបនៃវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសផ្សេងៗតាមវិធីផ្ទាល់របស់ខ្លួនគ្មានសមត្ថភាពស្ទង់មើលអត្ថន័យដ៏ជ្រៅនៃវត្ថុទាំងឡាយទេ។ ប្រសិនបើមនុស្សប្រើវិធីស្រាវជ្រាវតាមវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសទាំងនោះ ទុកជាក្បួនតម្រាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតក្នុងការស្វែងរកសេចក្តីពិត គេមុខជានឹងស្គាល់តែអភូតហេតុខាងក្រៅប៉ុណ្ណោះ ហើយមិនអាចស្គាល់ព្រះណាបានឡើយ។ នៅពេលជាមួយគ្នានេះ យើងក្រែងខ្លាចថា មនុស្សទុកចិត្តខ្លាំងពេកលើអ្វីៗដែលគេបានរកឃើញ តាមវិទ្យាសាស្ត្រទំនើបផ្សេងៗទាំងនោះ ហើយនាំគ្នាស្មានថា ជីវិតអាស្រ័យតែ

លើខ្លួនផ្ទាល់ មិនត្រូវការស្វែងរកអ្វីដ៏មានតម្លៃប្រសើរជាងនេះទៀតទេ។

ច. ទោះជាវប្បធម៌ទំនើបបណ្ដាលឲ្យកើតផលអវិជ្ជមាន គឺផលអាក្រក់ក្ដី ក៏យើងមិនត្រូវបាញ់ការល្បួងដោយស្មានថា ផលអាក្រក់ទាំងប៉ុន្មាន នោះហូរចេញមកពីលក្ខណៈនៃវប្បធម៌ទំនើបនោះដែរ។ ផ្ទុយទៅវិញ យើងត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ទទួលតម្លៃដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៃវប្បធម៌នោះដែល អាចជួយមនុស្សលោកបាន។ ក្នុងចំណោមផលវិជ្ជមានទាំងនោះ យើងត្រូវកត់សម្គាល់សេចក្ដីដូចតទៅគឺ៖

* មនុស្សចូលចិត្តនឹងវិទ្យាសាស្ត្រ ហើយមានចិត្តស្មោះភក្ដីដែលមិន បេះរសាយទៅលើសេចក្ដីពិត ក្នុងការស្រាវជ្រាវបែបវិទ្យាសាស្ត្រ
* មនុស្សត្រូវការធ្វើការរួមគ្នាជាពួកៗ ក្នុងក្រុមដែលមានឯកទេស
* មនុស្សមានគំនិតសាមគ្គីអន្តរជាតិកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ
* អ្នកប្រាជ្ញមានមនសិការទទួលខុសត្រូវកាន់តែច្បាស់ថា ខ្លួនមាន បន្ទុកជួយ និងការពារមនុស្សលោក
* គេមានបំណងចង់ឲ្យមនុស្សទាំងអស់មានជីវភាពគួរសម ជាពិសេស អស់អ្នកដែលមិនអាចទទួលខុសត្រូវបាន ឬ ដែលខ្វះខាតខាង វប្បធម៌។
* តម្លៃទាំងនោះ ហាក់ដូចជារៀបចំចិត្តគំនិតមនុស្សលោកឲ្យទទួល សារនៃដំណឹងល្អ និងទទួលព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់របស់ព្រះគ្រីស្ត ដែលយាងមកសង្គ្រោះមនុស្សលោក និងធ្វើឲ្យមនុស្សទទួលស្គាល់ ព្រះអង្គយ៉ាងពិតប្រាកដ។

៥៨- ដំណឹងល្អរបស់ព្រះគ្រីស្ត មានទំនាក់ទំនងជាច្រើន ជាមួយវប្បធម៌

ក. ដំណឹងល្អអំពីការសង្គ្រោះរបស់ព្រះគ្រីស្តមានចំណងពាក់ព័ន្ធជាច្រើន ផ្នែកជាមួយវប្បធម៌។ ព្រះជាម្ចាស់បានសម្តែងព្រះអង្គឲ្យប្រជារាស្ត្រ ព្រះអង្គស្គាល់តាមវប្បធម៌ច្រើនបែបនៃប្រជារាស្ត្រនេះស្របតាមសម័យ នីមួយៗរហូតដល់ពេលសម្តែងព្រះអង្គយ៉ាងពេញលេញសព្វគ្រប់ឲ្យ មនុស្សលោកស្គាល់ ដោយព្រះបុត្រាដែលប្រសូតជាមនុស្ស។

ខ. យ៉ាងណាមិញ តាំងពីដើមរៀងមក ព្រះសហគមន៍បានរស់នៅតាម របៀបផ្សេងៗពីគ្នាដែរ។ ព្រះសហគមន៍ក៏បានប្រើធនធាននៃអរិយធម៌ ផ្សេងៗតាមប្រជាជាតិនានា និងតាមសម័យនីមួយៗ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ និងបកស្រាយដំណឹងល្អរបស់ព្រះគ្រីស្តនេះឲ្យជនជាតិទាំងឡាយ និង ដើម្បីយល់អត្ថន័យដំណឹងល្អនេះកាន់តែច្បាស់ និងកាន់តែជ្រៅទៅៗ ថែមទៀត។ ព្រះសហគមន៍ក៏បានប្រើធនធាននៃអរិយធម៌ផ្សេងៗ ទាំងនោះ ដើម្បីប្រកាសដំណឹងល្អឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង តាមពិធី គោរពប្រណិប័តន៍នានាៗ និងតាមរបៀបរស់នៅប្លែកៗពីគ្នានៃសហគមន៍ គ្រីស្តបរិស័ទទៀតដែរ។

គ. ព្រះជាម្ចាស់បាត់ព្រះសហគមន៍ឲ្យទៅប្រកាសដំណឹងល្អជូនមនុស្ស គ្រប់ជាតិសាសន៍ និងនៅគ្រប់សម័យ និងទៅគ្រប់ទីកន្លែង។ ដូច្នេះ ព្រះសហគមន៍មិនជាប់ចំណងដែលស្រាយមិនបានជាមួយសាសន៍ ណា ឬជាតិណាមួយសោះ។ ព្រះសហគមន៍ក៏មិនជាប់ចំណងនឹង របៀបរស់នៅនៃប្រទេសណាមួយ ឬជាប់ចំណងនឹងទំនៀមទម្លាប់ ចាស់ ឬថ្មីដែរ។ ទោះបីព្រះសហគមន៍ស្មោះនឹងការបញ្ជូនបន្តរបស់ ខ្លួនផ្ទាល់ក្តី ក៏ព្រះសហគមន៍ដឹងច្បាស់ថា ព្រះជាម្ចាស់បានផ្ញើបេសកកម្ម សម្រាប់មនុស្សគ្រប់ជាតិសាសន៍ក្នុងពិភពលោក ទាំងមូលដែរ។ ហេតុ នេះហើយ បានជាព្រះសហគមន៍អាចទាក់ទង និងចូលរួបរួមជាមួយ

អរិយធម៌នានាបាន។ ធ្វើដូច្នេះ ព្រះសហគមន៍មុខជាទទួលផលដ៏ប្រសើរសម្រាប់ខ្លួនផ្ទាល់ និងបង្កើតផលដ៏ប្រសើរសម្រាប់វប្បធម៌នានាផងដែរ។

ឃ.ដំណឹងល្អរបស់ព្រះគ្រីស្តប្រែការរស់នៅ និងវប្បធម៌របស់មនុស្សបាបឲ្យបានថ្មីជានិច្ច។ ដំណឹងល្អនេះតទល់ប្រឆាំងនឹងគំនិតវង្វេង ព្រមទាំងប្រឆាំងនឹងការអាក្រក់គ្រប់យ៉ាងដែលបណ្តាលមកពីកិលេសតណ្ហាបញ្ឆោតមនុស្សឥតឈប់ឈរ ឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើបាប។ ដំណឹងល្អនេះក៏នៅតែជម្រះ និងលើកសីលធម៌ប្រជាជននានា ឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងថែមទៀតផង។ ដោយព្រះសហគមន៍ទទួលសម្បត្តិសួគ៌ពីព្រះជាម្ចាស់មក ព្រះសហគមន៍ហាក់ដូចជាអាចប្រោសអរិយធម៌ពីខាងក្នុងធ្វើឲ្យគុណសម្បត្តិខាងវិញ្ញាណ និងទេពកោសល្យផ្ទាល់របស់ប្រជាជននីមួយៗ និងរស់នៅក្នុងសម័យនីមួយៗអាចបង្កើតផលបាន។ ព្រះសហគមន៍ពង្រឹងគុណសម្បត្តិ និងទេពកោសល្យទាំងនោះ ឲ្យបានរឹងប៉ឹង និងប្រោសឲ្យបានពេញលក្ខណៈ ព្រមទាំងឲ្យមានកម្លាំងថ្មីដោយរួមក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ត (អភ ១,១០)។ ដូច្នេះពេលព្រះសហគមន៍បំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួន ព្រះសហគមន៍ក៏រួមសហការជាមួយអ្នកដទៃ រួចហើយធ្វើឲ្យអរិយធម៌របស់គេរីកចម្រើនឡើង និងជំរុញគេធ្វើឲ្យអរិយធម៌ជាតិខ្លួនចម្រើនឡើងដែរ។ សកម្មភាពរបស់ព្រះសហគមន៍ សូម្បីបើតែសកម្មភាពខាងពិធីគោរពប្រណិប័តន៍ក៏ជួយអប់រំសេរីភាពក្នុងចិត្តរបស់មនុស្ស។

៥៩- ត្រូវសម្រួលវប្បធម៌

ក. តាមសេចក្តីដែលយើងបានថែងខាងលើ ព្រះសហគមន៍រំឭកមនុស្សទាំងអស់ថា វប្បធម៌ត្រូវមានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍បុគ្គលម្នាក់ៗទាំងស្រុង ព្រមទាំងនាំផលប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍ និងដល់មនុស្សជាតិទាំងមូល។ ហេតុនេះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អប់រំចិត្តគំនិតមនុស្ស ដើម្បី

ពង្រីកសមត្ថភាពរបស់គេឲ្យចេះស្ទើចសរសើរ ឲ្យចេះនឹកសញ្ជឹងគិត និងឲ្យចេះវិនិច្ឆ័យដោយផ្ទាល់ខ្លួនបាន ព្រមទាំងនាំគេឲ្យចេះគិតដល់សាសនា ដល់សីលធម៌ និងដល់សង្គមផង។

ខ. ដោយវប្បធម៌ហូរចេញមកពីលក្ខណៈមនុស្សដែលចេះរិះគិត និងរស់នៅក្នុងសង្គមវប្បធម៌ត្រូវការសេរីភាពយ៉ាងត្រឹមត្រូវជានិច្ច ទើបវប្បធម៌អាចរីកចម្រើនឡើងបាន។ វប្បធម៌ក៏ត្រូវការស្វ័យភាពដ៏គួរសម ទើបអាចប្រព្រឹត្តកិច្ចការស្របតាមគោលការណ៍របស់ខ្លួន។ ហេតុនេះ ប្រសិនបើវប្បធម៌រក្សាសិទ្ធិបុគ្គលម្នាក់ៗ និងរក្សាសិទ្ធិសង្គម ដោយយកប្រយោជន៍រួមជាព្រំដែន វប្បធម៌មានសិទ្ធិឲ្យគេគោរព ហើយក៏មិនត្រូវឲ្យគេរំលោភសិទ្ធិសេរីភាពរបស់ខ្លួនដែរ។

គ. មហាសន្និបាតដ៏វិសុទ្ធនេះ យកសេចក្តីប្រៀនប្រដៅនៃមហាសន្និបាតវ៉ាទីកង់ទី១ ទុកជាការប្រៀនប្រដៅរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ សូមប្រកាសថា "មានកម្រិតចំណេះចេះដឹងពីរយ៉ាងប្លែកពីគ្នា" គឺមួយជាចំណេះចេះដឹងតាមជំនឿ ហើយមួយទៀតជាចំណេះចេះដឹងតាមប្រាជ្ញា។ ព្រះសហគមន៍មិនជំទាស់នឹង "សិល្បៈ និងចំណេះវិទ្យារបស់មនុស្សលោកដែលយកគោលការណ៍ និងវិធីផ្ទាល់មកប្រើតាមវិស័យរៀងៗខ្លួនឡើយ។ ហេតុនេះ ព្រះសហគមន៍ "ទទួលស្គាល់សេរីភាពដ៏ត្រឹមត្រូវនេះ" ហើយសូមប្រកាសថា វប្បធម៌ ជាពិសេសវិទ្យាសាស្ត្រនានាមានស្វ័យភាពពិតមែន។

ឃ.ការទាំងនេះ ទាមទារឲ្យមនុស្សមានសេរីភាពអាចស្វែងរកសេចក្តីពិត មានសិទ្ធិធ្វើឲ្យគេស្គាល់យោបល់របស់ខ្លួន និងមានសិទ្ធិសេរីភាពផ្សព្វផ្សាយយោបល់របស់ខ្លួន ព្រមទាំងធ្វើតាមទំនោរចិត្តខាងសិល្បៈតាមខ្លួនជ្រើសរើស។ មនុស្សមានសេរីភាពបែបនេះ លុះត្រាតែគេនៅតែរក្សារបៀបរៀបរយខាងសីលធម៌ និងមិនបំផ្លាញប្រយោជន៍រួម។ ត្រូវឲ្យគេទទួលស្គាល់ព្រឹត្តិការណ៍នៃជីវិតសាធារណៈថែមទៀតផង។

ង. ចំពោះរដ្ឋអំណាចវិញ រដ្ឋអំណាចមានភារកិច្ចតែងតាំងសភាពការណ៍ និងចាត់ចែងវិធានការណ៍ដើម្បីជួយជីវិតវប្បធម៌ឲ្យមានប្រយោជន៍ដល់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ ដោយមិនបំភ្លេចជនភាគតិច។ រដ្ឋអំណាចគ្មានភារកិច្ចបញ្ជាក់អំពីលក្ខណៈពិសេសនៃអរិយធម៌ទេ។ ហេតុនេះហើយ បានជាត្រូវជៀសវាងមិនឲ្យគេយកវប្បធម៌មកប្រើខុសពីគោលដៅរបស់ខ្លួន និងមិនឲ្យស្ថិតនៅក្រោមអំណាចអ្នកនយោបាយ ឬអំណាចអ្នកសេដ្ឋកិច្ចជាដាច់ខាត។

វគ្គទី៣
អំពីភារកិច្ចជាបន្ទាន់ខ្លះ
របស់គ្រីស្តបរិស័ទចំពោះវប្បធម៌

៦០- មនុស្សទាំងអស់មានសិទ្ធិស្គាល់វប្បធម៌ និងប្រព្រឹត្ត កិច្ចការផ្សេងៗតាមវប្បធម៌ដែរ

ក. សព្វថ្ងៃ យើងមានលទ្ធភាពរំដោះមនុស្សភាគច្រើនឲ្យរួចពីវិបត្តិនៃភាពអវិជ្ជា។ ហេតុនេះ មនុស្សសម័យឥឡូវ ជាពិសេសគ្រីស្តបរិស័ទមានភារកិច្ចដ៏សំខាន់មួយ គឺខិតខំធ្វើយ៉ាងណាឲ្យគេសម្រេចវិធានការជាគ្រឹះទាំងនៅវិស័យសេដ្ឋកិច្ចក្តី នៅវិស័យនយោបាយក្តី ទោះនៅក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួនក្តី នៅអន្តរជាតិក្តីដើម្បីឲ្យគេទទួលស្គាល់ថាមនុស្សទាំងអស់នៅគ្រប់កន្លែង ដោយឥតប្រកាន់ជាតិសាសន៍ ប្រកាន់ភេទ សាសនា ជាតិ ឋានៈ វណ្ណៈ មានសិទ្ធិស្គាល់វប្បធម៌ និងយកមកអនុវត្តតាមដែរ។ សិទ្ធិនេះពិតជាស្របតាមតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្សមែន។ ហេតុនេះត្រូវផ្តល់សម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ខាងវប្បធម៌ ជាពិសេសសម្បត្តិវប្បធម៌ជាគ្រឹះជូនមនុស្សម្នាក់ៗ ដើម្បីឲ្យមនុស្សទាំងអស់អាចរួមសហការរកប្រយោជន៍រួម តាមលក្ខណៈជាមនុស្សសុទ្ធសាធ។ សព្វថ្ងៃនៅតែមានមនុស្សមួយចំនួនធំណាស់ មិនអាចរួមសហការក្នុងការរកប្រយោជន៍រួមនេះ ព្រោះគេមិនចេះអក្សរ ហើយគ្មានគំនិតផ្តើមកិច្ចការអ្វីមួយឡើយ។ ត្រូវតែជួយអ្នកទាំងនោះ កុំឲ្យភាពអវិជ្ជារារាំងផ្លូវគេឡើយ។

ខ. ហេតុនេះ ត្រូវខិតខំជួយអស់អ្នកដែលមានសមត្ថភាពឲ្យរៀនខាងឧត្តមសិក្សា។ ពេលគេមានការងារ ប្រសិនបើគេអាចធ្វើបាន គេនឹងជួយបម្រើអ្នកដទៃក្នុងសង្គមស្របតាមទេពកោល្យរបស់គេ និងតាម

សមត្ថភាពដែលគេបានទទួលនោះ។ ដូច្នេះមនុស្សគ្រប់ៗរូប និងក្រុមទាំងប៉ុន្មានក្នុងសង្គមនៃប្រជាជននានា អាចទៅជាមនុស្សពេញលក្ខណៈខាងផ្លូវវប្បធម៌ ស្របតាមទេពកោសល្យ និងតាមប្រពៃណីរបស់គេ។

គ. ត្រូវប្រើគ្រប់មធ្យោបាយដើម្បីឲ្យមនុស្សម្នាក់ៗភ្ញាក់ស្មារតី និងដឹងថាខ្លួនមានសិទ្ធ និងមានភារកិច្ចអប់រំខ្លួនឯងខាងវប្បធម៌ដូចខ្លួនមានភារកិច្ចជួយអ្នកដទៃឲ្យអប់រំខ្លួនគេខាងវប្បធម៌ដែរ។ នៅតំបន់ខ្លះជីវភាព និងសភាពការណ៍ការងារធ្លាប់រារាំងការខិតខំរបស់មនុស្សមិនឲ្យឆ្លងទៅរកវប្បធម៌បាន ព្រមទាំងបំបាត់បំណងដែលចង់ទទួលវប្បធម៌ទៀតផង។ សេចក្តីនេះចោទយ៉ាងពិសេសដល់ពួកកសិករ និងកម្មករ។ ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យប្រែសភាពការណ៍ការងារ កុំឲ្យរារាំងគេក្នុងការទទួលវប្បធម៌ តែត្រូវជំរុញគេវិញ។ សព្វថ្ងៃស្ត្រីមានការងារស្ទើរតែនៅគ្រប់ផ្នែកក្នុងសកម្មភាពនានា។ ត្រូវផ្តល់ឲ្យស្ត្រីៗទាំងនោះមានលទ្ធភាពអាចបំពេញតួនាទីក្នុងសង្គមតាមទេពកោសល្យរៀងៗខ្លួន។ មនុស្សទាំងអស់មានភារកិច្ចទទួលស្គាល់ថាស្ត្រីៗរួមសហការយ៉ាងពិសេស និងចាំបាច់ក្នុងជីវិតវប្បធម៌ ដូច្នេះត្រូវជួយស្ត្រីឲ្យពង្រីកបំណែករួមសហការនោះ។

៦១- ការអប់រំឲ្យទទួលវប្បធម៌រួម

ក. សព្វថ្ងៃ ពិបាកធ្វើសំយោគវិទ្យា និងផ្នែកទាំងប៉ុន្មាននៃបំណេះបេះដឹង។ ពិតជាពិបាកជាងពីសម័យមុនៗមែន។ មានកត្តាខាងវប្បធម៌កាន់តែច្រើនឡើងៗ និងប្លែកៗពីគ្នា តែនៅពេលជាមួយគ្នានេះ មនុស្សម្នាក់ៗមានសមត្ថភាពកាន់តែតិចឡើងៗ មិនអាចចាប់អារម្មណ៍នឹងកត្តាទាំងនោះ និងមិនអាចសម្រួលកត្តាទាំងនោះ ឲ្យបានភ្ជាប់ជាមួយគ្នាបាន។ ហេតុនេះ និមិត្តសញ្ញារបស់មនុស្សសកលជាគោលដៅនៃវប្បធម៌ ក៏កាន់តែរលាយបាត់ទៅៗ។ ប៉ុន្តែមនុស្សម្នាក់ៗក៏នៅតែមានភារកិច្ចរក្សាបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ខ្លួនទាំងស្រុង គឺក្នុងបុគ្គលិក

លក្ខណៈនេះ មនុស្សត្រូវរក្សាប្រាជ្ញា ចេតនា មនសិការ បំណងចង់រស់នៅជាមួយអ្នកដទៃទុកជាបងប្អូន។ សេចក្តីទាំងនោះ សុទ្ធតែមានតម្លៃដែលចាក់ឫសក្នុងព្រះជាម្ចាស់ជាព្រះអាទិកររបស់មនុស្សលោក។ ព្រះគ្រីស្តក៏បានព្យាបាលសេចក្តីទាំងនេះឲ្យបានជា និងលើកតម្កើងយ៉ាងអស្ចារ្យក្នុងព្រះអង្គផ្ទាល់។

ខ. ជាបឋម ក្រុមគ្រួសារផ្តល់ការអប់រំបែបនេះ ហាក់ដូចជាម្តាយដែលបំបៅកូនដូច្នោះដែរ។ ក្នុងក្រុមគ្រួសារឪពុកម្តាយស្រឡាញ់កូនៗជាខ្លាំង កូនក៏ទទួលស្គាល់តម្លៃផ្សេងៗតាមលំដាប់លំដោយដែរ។ កត្តានៃវប្បធម៌ ដែលដូនតាបានល្បងលមើលរួចហើយ ចាក់ក្នុងមនសិការកូនជំទង់ដោយគេមិនដឹងខ្លួន នៅពេលគេកាន់តែធំធាត់ឡើងៗ។

គ. សង្គមនាបច្ចុប្បន្នកាល មានធនធានខាងវប្បធម៌ជាច្រើន ដែលអាចជួយអប់រំតាមវប្បធម៌ បែបសកលនេះបាន។ ជាពិសេសមានបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅកាន់តែច្រើនឡើង និងមានមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ថ្មីៗ ខាងវប្បធម៌ និងខាងសង្គមផង ជាធនធានដែលអាចជួយបានតាមសេចក្តីត្រូវការ។ សព្វថ្ងៃ មនុស្សស្ទើរតែទាំងអស់ ធ្វើការមានចំនួនម៉ោងកាន់តែតិចទៅៗ។ ដូច្នេះ មនុស្សភាគច្រើនមានឱកាសអប់រំខ្លួនខាងវប្បធម៌កាន់តែច្រើនឡើងៗដែរ។ សូមប្រើពេលលំហែកាយតាមរបៀបឆ្លាតវាងវៃ គឺយកពេលនោះ ទៅសម្រាកពង្រឹងសុខភាពខាងវិញ្ញាណ និងខាងរូបកាយ។ គេប្រព្រឹត្តសកម្មភាពដោយសេរី សិក្សាដោយគ្មានរកប្រយោជន៍ភ្លាមៗទេ។ ក្នុងឱកាសធ្វើដំណើរទស្សនាប្រទេសផ្សេងៗ គឺធ្វើទេសចរណ៍ ត្រូវឆ្លៀតឱកាសសម្រួចចិត្តគំនិតឲ្យមោះមុត ទទួលផលប្រយោជន៍តាមការស្គាល់ប្រជាជនប្លែកៗគ្នា។ ការហាត់ប្រាណ ឬកីឡាជួយឲ្យមានសុខភាពល្អខាងវិញ្ញាណរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ និងរបស់សង្គម ហើយក៏បណ្តាលឲ្យកើតទំនាក់ទំនងដូចបងប្អូន ជាមួយមនុស្សឋានៈ វណ្ណៈ គ្រប់ស្រទាប់ និងគ្រប់ជាតិសាសន៍ទៀតផង។ សូមគ្រីស្តបរិស័ទចូលរួមក្នុងការ

សម្តែងវប្បធម៌រួមស្របតាមសម័យ ហើយសូមជួយឲ្យការសម្តែងទាំងនោះបានប្រកបដោយលក្ខណៈជាមនុស្សសុទ្ធសាធ និងជ្រួតជ្រាបដោយគំនិតជាគ្រីស្តបរិស័ទទៀតដែរ។

ង. ប៉ុន្តែ អត្ថប្រយោជន៍ទាំងនោះ អាចអប់រំមនុស្សទាំងស្រុងខាងវប្បធម៌បាន លុះត្រាតែនៅពេលជាមួយគ្នានោះ គេយកចិត្តទុកដាក់សួរសំណួរដ៏សំខាន់ គឺស្វែងរកអត្ថន័យដ៏ជ្រៅនៃវប្បធម៌ និងនៃវិទ្យាសាស្ត្របំពោះមនុស្សយើង។

៦២- វប្បធម៌ និងគ្រីស្តសាសនា

ក. ទោះបីកាលពីដើម ព្រះសហគមន៍បានជួយពង្រីកវប្បធម៌យ៉ាងណាក្តី ក៏បទពិសោធន៍បង្ហាញឲ្យដឹងថា វប្បធម៌ និងគ្រីស្តសាសនាមិនងាយស្រុះស្រួលគ្នាបានទេ ដោយមានមូលហេតុផ្សេងៗកើតឡើងតាមសម័យនីមួយៗ។

ខ. ការពិបាកទាស់ទែងទាំងនោះ មិនបណ្តាលឲ្យជីវិតរស់រវើកនៃជំនឿអន់ថយទេ ជួនកាលការពិបាកទាំងនោះអាចជួយគ្រីស្តបរិស័ទឲ្យយល់អំពីជំនឿកាន់តែត្រឹមត្រូវ និងកាន់តែជ្រៅផង។ ឧបមាថា សេចក្តីដែលវិទ្យាសាស្ត្របានស្រាវជ្រាវរកឃើញថ្មីៗ និងសេចក្តីដែលប្រវត្តិសាស្ត្រ និងទស្សនវិទ្យាបានស្វែងរក និងរកឃើញថ្មីនោះដែរ បោទសំណួរថ្មីៗដែលមានផលសម្រាប់ជីវិតមនុស្សយើងផ្ទាល់ និងទាមទារឲ្យទេវវិទូយកចិត្តទុកដាក់សិក្សា និងស្វែងរកតទៅទៀតដែរ។ អស់លោកគោរពវិធី និងក្បួនតម្រាផ្ទាល់របស់វិទ្យាសាស្ត្រនៃទេវវិទ្យា តែអស់លោកត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ខិតខំពន្យល់ និងចែករំលែកលទ្ធិនៃគ្រីស្តសាសនា ឲ្យមនុស្សនាសម័យរបស់អស់លោកយល់កាន់តែស្រួលតាមសម័យគេរស់នៅ។ មានបញ្ញើដ៏ថ្លៃថ្នូរនៃជំនឿ និងសេចក្តីពិតរបស់ជំនឿមែន។ ក៏ប៉ុន្តែរបៀបរៀបរាប់ពន្យល់ និងប្រកាសសេចក្តី

ទាំងនោះប្លែកពីរបៀបកត់ត្រាទុកក្នុងបញ្ជីនៃជំនឿ ដែលទេវវិទូត្រូវតែរក្សាទុកអត្ថន័យ និងទិសដៅតែប៉ុណ្ណោះ។ សូមអស់លោកដែលទទួលបន្ទុកណែនាំគ្រីស្តបរិស័ទត្រូវមានបំណេះចេះដឹងគ្រប់គ្រាន់អំពីសេចក្តីដែលវិទ្យាសាស្ត្របានរកឃើញតាមផ្លូវលោក ជាពិសេសអំពីចិត្តសាស្ត្រ និងសង្គមវិទ្យា ដោយមិនគ្រាន់តែស្គាល់គោលការណ៍នៃទេវវិទ្យាប៉ុណ្ណោះទេ។ សូមប្រើវិទ្យាទាំងប៉ុន្មាននោះទៀតផង។ ដូច្នេះគ្រីស្តបរិស័ទក៏នឹងមានជំនឿកាន់តែបរិសុទ្ធ និងកាន់តែទៅជាមនុស្សពេញវ័យតាមជំនឿទៀតផង។

គ. អក្សរសាស្ត្រ និងសិល្បៈមានសារៈសំខាន់ក្នុងការរស់នៅរបស់ព្រះសហគមន៍ តាមវិស័យរៀងៗខ្លួន។ អក្សរសាស្ត្រ និងសិល្បៈខិតខំបង្ហាញអំពីលក្ខណៈផ្ទាល់របស់មនុស្ស សម្តែងអំពីបញ្ហារបស់គេ អំពីការប៉ុនប៉ងឲ្យស្គាល់ខ្លួនឯងកាន់តែច្បាស់ និងអំពីការប៉ុនប៉ងធ្វើឲ្យខ្លួន និងមនុស្សលោកចម្រើនឡើងផង។ អក្សរសាស្ត្រ និងសិល្បៈយកចិត្តទុកដាក់រកកន្លែង និងតួនាទីរបស់មនុស្សក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ និងក្នុងពិភពលោក និងសម្តែងទាំងភាពកម្សត់របស់មនុស្សផង និងអំណរសប្បាយរបស់គេផង។ អក្សរសាស្ត្រ និងសិល្បៈបង្ហាញសេចក្តីត្រូវការ និងកម្លាំងចិត្តរបស់មនុស្សលោក និងសម្តែងការព្រាងទុកនៃវាសនាមនុស្សដ៏សប្បាយជាងសម័យឥឡូវ។ ដូច្នេះ អក្សរសាស្ត្រ និងសិល្បៈអាចលើកស្ទួយជីវិតមនុស្ស ដោយចែងតាមរបៀបផ្សេងៗ ស្របតាមសម័យ និងតាមកន្លែងផ្សេងៗក្នុងពិភពលោកផង។

ង. ហេតុនេះ ត្រូវឲ្យអស់អ្នកជំនាញខាងអក្សរសាស្ត្រ និងសិល្បៈយល់ឃើញថា ព្រះសហគមន៍រាប់រកគេហើយពេញចិត្តនឹងស្នាដៃរបស់គេ។ សូមឲ្យគេមានសិទ្ធិសេរីភាពជាធម្មតា និងមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងស្រួលជាមួយសហគមន៍នៃគ្រីស្តបរិស័ទ។ សូមព្រះសហគមន៍ទទួលស្គាល់សិល្បៈថ្មី តាមទំនើបចិត្តរបស់មនុស្សសម័យឥឡូវ ស្របតាមទេពកោសល្យប្រជាជននានាហើយក៏ស្របតាមតំបន់ដែរ។ ពេលសិល្បៈ

ទាំងនោះ ស្របតាមអរិយធម៌របស់គេ និងត្រូវតាមក្បួនវិន័យពិធីគោរពប្រណិប័តន៍ សឹមព្រះសហគមន៍ទទួលសិល្បៈទាំងនោះក្នុងព្រះវិហារ (ពិធី ១២៣)។

ប. ធ្វើដូច្នោះ មុខជាសិរីរុងរឿងរបស់ព្រះជាម្ចាស់លេចចេញឆ្លោកាន់តែត្រចះត្រចង់ឡើង មនុស្សយល់ការប្រកាសដំណឹងល្អកាន់តែច្បាស់ហាក់ដូចជារបៀបធម្មតានៃការរស់នៅរបស់គេ។

ឆ. សូមឲ្យគ្រីស្តបរិស័ទរស់នៅរួមយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយមនុស្សឯទៀតៗនៅសម័យរបស់គេ។ សូមឲ្យគ្រីស្តបរិស័ទយកចិត្តទុកដាក់ខិតខំយល់ឲ្យមែនទែន អំពីរបៀបរិះគិតទាំងស្រុងរបស់គេ និងអំពីរបៀបយល់ឃើញក្នុងការរស់នៅរបស់គេ តាមវប្បធម៌ដែលសម្តែងចេញមក។ សូមឲ្យគ្រីស្តបរិស័ទទទួលចំណេះចេះដឹងនៃវិទ្យាសាស្ត្រ និងនៃទ្រឹស្តីថ្មីៗ ព្រមទាំងយកសេចក្តីដែលអ្នកប្រាជ្ញរកឃើញថ្មីៗនោះដែរ មកបញ្ចូលរួមជាមួយកិរិយាមារយាទ និងលទ្ធិនៃគ្រីស្តសាសនាផង។ ធ្វើដូច្នេះ គេអាចយល់ថា គំនិតអំពីសាសនា និងសីលធម៌ដ៏ទៀងត្រង់អាចរួមជាមួយចំណេះចេះដឹងខាងវិទ្យាសាស្ត្រ និងជាមួយការចម្រើនដ៏ឥតឈប់ឈរនៃបច្ចេកទេសផង។ ហេតុនេះ គ្រីស្តបរិស័ទអាចចូលចិត្តរាប់រក និងបកស្រាយអត្ថន័យអ្វីៗទាំងអស់ ដោយមានបិត្តគំនិតជាគ្រីស្តបរិស័ទយ៉ាងពិតប្រាកដមែន។

ជ. សូមអស់គ្រីស្តបរិស័ទកំពុងតែរៀនវិទ្យាសាស្ត្រនៃទេវវិទ្យា ក្នុងទេវវិទ្យាល័យ និងសកលវិទ្យាល័យយកចិត្តទុកដាក់រួមសហការជាមួយមនុស្សស្ទាត់ជំនាញខាងវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងៗ យកកម្លាំង និងទស្សនៈរបស់ខ្លួនមកដាក់រួមគ្នា។ ការស្រាវជ្រាវខាងទេវវិទ្យា រិះគិតឲ្យកាន់តែជ្រៅអំពីសេចក្តីពិត ដែលព្រះជាម្ចាស់បានសម្តែងឲ្យមនុស្សលោកស្គាល់។ តែការស្រាវជ្រាវនោះក៏ត្រូវមានទំនាក់ទំនងជាមួយមនុស្សលោកនាសម័យរបស់ខ្លួនដែរ ដើម្បីជួយមនុស្សឲ្យមានវប្បធម៌ខ្ពស់

តាមសាខានៃចំណេះចេះដឹងរបស់ខ្លួន អាចយល់លទ្ធិនៃជំនឿឲ្យកាន់តែច្បាស់ឡើងៗផង។ ការយល់ចិត្តគំនិតគ្នាដូច្នេះពិតជានឹងជួយបម្រើក្នុងការអប់រំអ្នកបំពេញមុខងារបម្រើព្រះសហគមន៍ជាពុំខាន។ អ្នកបំពេញមុខងារបម្រើទាំងនោះ នឹងមានសមត្ថភាពអាចសម្តែងលទ្ធិរបស់ព្រះសហគមន៍អំពីព្រះជាម្ចាស់ អំពីមនុស្ស អំពីពិភពលោកស្របតាមរបៀបមនុស្សលោកនាសម័យយើងបាន។ អ្នកដទៃមុខជានឹងកាន់តែសុខចិត្តទទួលពាក្យសម្តីរបស់អស់លោកជាពុំខាន (ហ្វឹកហ្វឺន)។ លើសពីនេះទៅទៀត យើងត្រូវសំណូមពរឲ្យមានគ្រីស្តបរិស័ទធម្មតាជាច្រើន ទទួលការអប់រំគ្រប់គ្រាន់ ខាងវិទ្យានៃគ្រីស្តសាសនាយើង ព្រមទាំងឲ្យមានគ្នាច្រើនយកចិត្តទុកដាក់រៀនវិទ្យាទាំងនោះតាមរយៈសាស្ត្រាចារ្យ និងរៀនឲ្យកាន់តែជ្រៅទៅៗទៀតផង។ ប៉ុន្តែសូមព្រះសហគមន៍ទទួលស្គាល់សិទ្ធិសេរីភាពដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់គ្រីស្តបរិស័ទ ទាំងអ្នកដែលទទួលអគ្គសញ្ញាតែងតាំងទាំងគ្រីស្តបរិស័ទធម្មតាក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងក្នុងការរិះគិត។ សូមឲ្យអ្នកទាំងនោះមានសិទ្ធិសេរីភាពដ៏ត្រឹមត្រូវ និងសម្តែងទស្សនៈរបស់គេក្នុងវិស័យនៃសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ដោយចិត្តសុភាពរាបសា និងដោយចិត្តក្លាហានដែរ (ពន្លឺ ៣៧)។

ជំពូក ៣
ការរស់នៅក្នុងសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច

៦៣- លក្ខណៈខ្លះនៃសេដ្ឋកិច្ចនាបច្ចុប្បន្នកាល

ក. ក្នុងការរស់នៅក្នុងសង្គម និងតាមសេដ្ឋកិច្ច យើងត្រូវតែគោរព និងពង្រីកតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស តាមព្រះជាម្ចាស់បានកំណត់ទុក និងត្រាស់ហៅហើយក៏ត្រូវគិតដល់ផលប្រយោជន៍របស់សង្គមទាំងមូលដែរ។ មនុស្សជាអ្នកបង្កើតការរស់នៅក្នុងសង្គម និងជាអ្នកបង្កើតសេដ្ឋកិច្ច។ សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចមានទិសដៅបម្រើមនុស្ស។

ខ. សេដ្ឋកិច្ចទំនើបក៏ដូចវិស័យឯទៀតៗទាំងអស់នៃការរស់នៅក្នុងសង្គមដែរ គឺបង្ហាញបញ្ជាក់អំពីអំណាចរបស់មនុស្សកាន់តែខ្លាំងឡើងទៅលើធម្មជាតិ បង្ហាញអំពីទំនាក់ទំនងរវាងបុគ្គល និងបុគ្គលក្រុម និងប្រជាជននានាកាន់តែច្រើន និងកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។ បុគ្គលក្រុម និងប្រជាជននានាត្រូវការគ្នាទៅវិញទៅមក កាន់តែខ្លាំងដែរ។ ម៉្យាងទៀត រដ្ឋអំណាចធ្លាប់ធ្វើអន្តរាគមន៍កាន់តែញឹកញាប់ក្នុងការរស់នៅក្នុងសង្គម និងក្នុងសេដ្ឋកិច្ច។ នៅពេលជាមួយគ្នានេះ មធ្យោបាយក្នុងការបង្កើតផលិតផលចម្រើនឡើង ហើយការបាត់បែងការលក់ដូរទំនិញ និងសេវាកម្មក៏ចម្រើនឡើងដែរបណ្តាលឲ្យសេដ្ឋកិច្ចទៅជាគ្រឿងអាចបំពេញតម្រូវការនៃមហាគ្រួសារមនុស្សលោក ហើយតម្រូវការនេះមានកាន់តែច្រើនៗ។

គ. ប៉ុន្តែ មានមូលហេតុជាច្រើនបណ្តាលឲ្យព្រួយបារម្ភណ៍ដូចតទៅ៖ មានមនុស្សជាច្រើន ជាពិសេសក្នុងប្រទេសសេដ្ឋកិច្ចជឿនលឿនហាក់ដូចជានៅក្រោមការត្រួតត្រារបស់សេដ្ឋកិច្ចតែម្តង។ ស្ទើរតែគ្រប់ពេល គេរស់នៅដោយតម្រង់យកសេដ្ឋកិច្ចធ្វើជាគោលណែនាំការរស់

របស់គេ ទាំងក្នុងឋានៈគេជាបុគ្គល ទាំងក្នុងឋានៈគេជាប្រជាពលរដ្ឋរួមរស់ក្នុងសង្គម។ សូម្បីតែនៅប្រទេសកាន់សេដ្ឋកិច្ចសង្គមនិយមក្ដី ឬកាន់របបសេដ្ឋកិច្ចផ្សេងក្ដី ក៏មានសភាពការណ៍បែបនេះដែរ។ ប្រសិនបើមនុស្សបេះតម្រង់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចឲ្យមានរបៀបរៀបរយ និងតាមប្រាជ្ញាក្នុងលក្ខណៈខ្លួនជាមនុស្ស មុខជាការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចនោះ អាចជួយបំបាត់ភាពមិនស្មើគ្នាខ្លះក្នុងសង្គម។ តែតាមពិតការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចនោះជាញឹកញាប់បណ្ដាលឲ្យមនុស្សមានឋានៈ វណ្ណៈកាន់តែមិនស្មើគ្នាវិញ។ ជួនកាលសភាពការណ៍សង្គមរបស់អ្នកទន់ខ្សោយកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ ហើយអ្នកក្រីក្រត្រូវគេមើលងាយទៀតផង។ ពេលមហាជនដ៏ច្រើនអនេកខ្វះខាតអ្វីដែលគេត្រូវការជាចាំបាច់ ក៏មានអ្នកខ្លះរស់នៅដោយមានទ្រព្យសម្បត្តិស្តុកស្តម្ភ បេះតែបាយវាយខ្ជះខ្ជាយទៀតផងដែរ។ សូម្បីតែក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចអន់ក៏មានដូច្នេះដែរ។ អ្នកមានបរិបូរណ៍ហូរហៀរ រស់នៅក្បែរអ្នកក្រីក្រតោកយ៉ាក។ ក្រុមមនុស្សមួយចំនួនតូចកាន់អំណាចយ៉ាងទូលំទូលាយ អាចសម្រេចអ្វីទាំងអស់ក៏បាន តែមនុស្សមួយចំនួនធំ ស្ទើរតែគ្មានលទ្ធភាពចាប់ផ្ដើមធ្វើអ្វីកើតដោយខ្លួនផ្ទាល់ ហើយក៏មិនអាចទទួលខុសត្រូវលើអ្វីបានសោះ។ ជាទូទៅ អ្នកទាំងនោះរស់នៅ និងធ្វើការមិនសមតាមឋានៈខ្លួនជាមនុស្សក៏មានដែរ។

ង. សភាពការណ៍គ្មានរបៀបតាមសេដ្ឋកិច្ច និងតាមសង្គមទាំងនោះកើតឡើងក្នុងវិស័យកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម និងសេវាកម្មចំណែកជីវភាពរបស់ប្រជាជនតាមតំបន់ផ្សេងៗក្នុងប្រទេសតែមួយ ក៏មិនស្មើគ្នាដែរ។ ប្រទេសមានសេដ្ឋកិច្ចជឿនលឿន និងប្រទេសឯទៀតៗទាស់ទែងគ្នាកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។ សភាពការណ៍នេះ អាចបណ្ដាលឲ្យបំផ្លាញសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក។

ច. មនុស្សនាសម័យឥឡូវ ដឹងខ្លួនកាន់តែច្បាស់អំពីភាពមិនស្មើគ្នានោះ។ គេជឿជាក់ថា បច្ចេកទេសថ្មី និងធនធានសេដ្ឋកិច្ចដែលមនុស្សលោក

មានកាន់តែច្រើនឡើងៗ អាចនឹងត្រូវកែសម្រួលសភាពការណ៍ដ៏អាក្រក់នេះបាន។ ប៉ុន្តែត្រូវកែទម្រង់សេចក្ដីជាច្រើនក្នុងការរស់នៅខាងសេដ្ឋកិច្ច និងក្នុងសង្គមជាចាំបាច់។ ត្រូវឲ្យមនុស្សទាំងអស់ប្រែចិត្តគំនិត និងកែឥរិយាបថ។ តាមដំណើរសតវត្សទាំងប៉ុន្មានកន្លងមក ព្រះសហគមន៍បានយកពន្លឺនៃដំណឹងល្អមកបញ្ចេញបញ្ជាក់គោលការណ៍ផ្សេងៗ សម្រាប់ណែនាំមនុស្សក្នុងវិស័យយុត្តិធម៌ និងសមភាពស្របតាមប្រាជ្ញាដ៏ទៀងត្រង់របស់មនុស្ស។ គោលការណ៍ទាំងនោះអាចណែនាំការរស់នៅរបស់បុគ្គលម្នាក់ ណែនាំសង្គមព្រមទាំងណែនាំការរស់នៅអន្តរជាតិផងដែរ។ ព្រះសហគមន៍បានប្រកាសគោលការណ៍ទាំងនោះ ជាពិសេសនៅប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះ។ ដោយចាប់អារម្មណ៍នឹងសភាពការណ៍នាបច្ចុប្បន្នកាលនេះ មហាសន្និបាតមានបំណងចង់បញ្ជាក់គោលការណ៍ទាំងនោះ និងបង្ហាញការណែនាំខ្លះទៀត ជាពិសេស ដោយយល់ដល់សេចក្ដីទាមទារនៃការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច។

ជំពូកទី ១
ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច

៦៤- ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចត្រូវបម្រើមនុស្ស

នៅសម័យឥឡូវជាងនៅសម័យមុនៗទៅទៀត មនុស្សខិតខំពង្រីកផលិតផលទាំងខាងកសិកម្ម ទាំងខាងឧស្សាហកម្ម ទាំងខាងសេវាកម្មផ្សេងៗជូនប្រជាជនដែរ។ គេខិតខំនេះល្អត្រឹមត្រូវដូច្នេះ ដើម្បីទប់ទល់នឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់មនុស្សដែលមានចំនួនកើនឡើងជាលំដាប់ និងដើម្បីតបឆ្លើយនឹងសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នាកាន់តែទូលំទូលាយរបស់មនុស្សជាតិទៀតផង។ ហេតុនេះហើយត្រូវតែជួយគាំទ្របច្ចេកទេសដែលជឿនលឿនជាលំដាប់ជួយគាំទ្រអ្នកមានគំនិតចង់កែប្រែអ្វីៗឲ្យបានទំនើប ជួយគាំទ្រអ្នកបង្កើត និងពង្រីកសហគ្រាសជួយគាំទ្រអ្នកខិតខំធ្វើឲ្យមធ្យោបាយបង្កើតផលិតផលនានាបានស្របតាមសម័យព្រមទាំងជួយគាំទ្រអស់អ្នកដែលខិតខំរួមបង្កបង្កើតផលិតផល។ សរុបសេចក្តីមកត្រូវជួយគាំទ្រអ្វីៗទាំងអស់ ដែលអាចជួយឲ្យសេដ្ឋកិច្ចលូតលាស់ឡើង។ ប៉ុន្តែ ត្រូវនឹកចាំថា ការបង្កបង្កើនផលិតផលនោះ ពុំគ្រាន់តែមានគោលដៅឲ្យប្រជាជនបានទ្រព្យសម្បត្តិជាច្រើនពុំមែនឲ្យគេប្រមូលធនធានបាន ឬឲ្យមានអំណាចខ្លាំងក្លាប៉ុណ្ណោះទេ។ ការបង្កើនផលិតផលមានគោលដៅកំពូលតែមួយគឺបម្រើមនុស្សទាំងស្រុង តាមសេចក្តីត្រូវការរបស់ខ្លួន ដែលមានតម្លៃតាមលំដាប់លំដោយ មានសេចក្តីត្រូវការខាងសម្ភារៈប្រើប្រាស់ សេចក្តីត្រូវការជីវិតខាងប្រាជ្ញា សេចក្តីត្រូវការខាងសីលធម៌ សេចក្តីត្រូវការខាងវិញ្ញាណ និងខាងសាសនា។ ការបង្កើនផលិតផលក៏មានគោលដៅបម្រើមនុស្សគ្រប់ៗរូប គ្រប់ក្រុមដោយមិនរើសជាតិសាសន៍ ឬទ្វីបណាឡើយ។ ហេតុនេះហើយបានជាសកម្មភាពខាងសេដ្ឋកិច្ច ដែលតែងតែអនុវត្តតាមមធ្យោបាយ និងតាមក្បួនច្បាប់របស់ខ្លួនក៏ត្រូវតែអនុវត្តតាមរបៀបរៀបរយនៃសីលធម៌បានកំណត់ដែរ ដើម្បីបំពេញគម្រោងការរបស់ព្រះជាម្ចាស់អំពីមនុស្ស (មថ ១៦, ២៦; លក ១៦, ១-៣១; កូឡ ៣,១៧)។

៦៥- មនុស្សត្រូវត្រួតត្រាការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច

ក. មនុស្សត្រូវតែត្រួតត្រាការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច។ កុំទុកការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចឲ្យស្ថិតនៅក្នុងកណ្ដាប់ដៃមនុស្សតែមួយចំនួនតូច ដែលអាចសម្រេចអ្វីៗទាំងអស់តាមទំនើងចិត្តរបស់គេ។ កុំទុកការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចនោះ ឲ្យស្ថិតនៅក្នុងកណ្ដាប់ដៃក្រុមតូចមួយចំនួនដែលមានអំណាចខាងសេដ្ឋកិច្ចខ្លាំងពេក ក៏កុំទុកការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចឲ្យស្ថិតនៅក្នុងកណ្ដាប់ដៃសហគមន៍របស់អ្នកនយោបាយ ឬរបស់មហាអំណាចមួយចំនួនត្រួតឡើយ។ ផ្ទុយទៅវិញ ត្រូវឲ្យមានចំនួនមនុស្សច្រើនពីគ្រប់កម្រិតតាមតែអាចរកបាន និងពីគ្រប់ប្រជាជាតិតាមអន្តរជាតិ រួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការតម្រង់ទីដៅនៃការអភិវឌ្ឍន៍នោះ។ ត្រូវឲ្យបុគ្គលដែលមានគំនិតចង់ចាប់ផ្ដើមធ្វើការអ្វីមួយដោយខ្លួនឯង និងសមាគមសេរីរបស់គេរួមសហការជាមួយរដ្ឋអំណាច ហើយមានទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នាតាមសម្រួលទៀតផង។

ខ. មិនត្រូវបណ្ដោយឲ្យបុគ្គលនានាត្រួតត្រាការអភិវឌ្ឍន៍ ដោយសកម្មភាពខាងសេដ្ឋកិច្ចរបស់គេ ហាក់ដូចជាតាមការស្វយ័ប្រវត្តិ ក៏មិនត្រូវបណ្ដោយឲ្យរដ្ឋអំណាចត្រួតត្រាការអភិវឌ្ឍន៍ដោយឯកឯងឡើយ។ ហេតុនេះ ត្រូវបដិសេធយោបល់ខុសទំនង និងលទ្ធិខ្លះដែលជំទាស់នឹងការកែទម្រង់សេដ្ឋកិច្ច ព្រោះគេយល់ច្រឡំអំពីសេរីភាព។ តាមពិតសេដ្ឋកិច្ចត្រូវតែកែទម្រង់ជាចាំបាច់។ លទ្ធិទាំងនោះមិនរវីរវល់ និងសិទ្ធិបុគ្គល និងសិទ្ធិរបស់ក្រុមតែបែរជាមានបំណងចង់ចាត់ចែងការបង្កើនផលិតផលជាសមូហភាពវិញ។

គ. ម្យ៉ាងទៀត ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវនឹកចងចាំជានិច្ចថា ខ្លួនមានសិទ្ធិ និងមានភារកិច្ចរួមសហការតាមលទ្ធភាពរបស់ខ្លួន នាំឲ្យសហគមន៍របស់ខ្លួនអភិវឌ្ឍន៍ឡើងយ៉ាងពិតប្រាកដ។ រដ្ឋអំណាចក៏ត្រូវទទួលស្គាល់សិទ្ធិ និងភារកិច្ចទាំងនោះដែរ។ ជាពិសេស នៅប្រទេសកំពុងតែ

អភិវឌ្ឍន៍ឡើង ត្រូវប្រើអ្វីៗទាំងអស់ដែលអាចប្រើបានជាបន្ទាន់ ដើម្បីឲ្យប្រទេសនោះអាចលូតលាស់ឡើងបានជាចាំបាច់។ អស់អ្នកដែលទុកធនធានរបស់ខ្លួនមិនឲ្យគេប្រើប្រាស់ អ្នកទាំងនោះបំផ្លាញប្រយោជន៍រួមជាខ្លាំង។ អស់អ្នកដែលដកហូតទ្រព្យខាងសម្ភារៈក្តី ខាងវិញ្ញាណក្តី ពីសហគមន៍របស់ខ្លួនដែលត្រូវការធនធានទាំងនោះជាចាំបាច់ ក៏បំផ្លាញប្រយោជន៍រួមដែរ។ ប៉ុន្តែ ត្រូវរក្សាទុកសិទ្ធិសេរីភាពរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗឲ្យចេញពីប្រទេសរបស់ខ្លួនទៅរស់នៅប្រទេសផ្សេងបាន។

៦៦- ត្រូវខិតខំធ្វើឲ្យមនុស្សបានស្មើគ្នា ខាងសេដ្ឋកិច្ច និងក្នុងសង្គម

ក. ត្រូវខិតខំយ៉ាងខ្លាំងបំផុត បំបាត់ឲ្យបានឆាប់រហ័សនូវភាពមិនស្មើដ៏ធំទំលំទូលាយខាងសេដ្ឋកិច្ច ដែលបណ្តាលឲ្យរើសអើងបុគ្គល និងសង្គម។ ធ្វើដូច្នេះ ទើបយើងអាចតបឆ្លើយ និងយុត្តិធម៌ និងភាពស្មើគ្នាបាន។ ប៉ុន្តែ ត្រូវគោរពសិទ្ធិបុគ្គលម្នាក់ៗ និងគោរពទេពកោសល្យរបស់ប្រជាជាតិនីមួយៗដែរ។ នាបច្ចុប្បន្នកាលសេដ្ឋកិច្ចនៅតែមានភាពមិនស្មើគ្នា ហើយភាពមិនស្មើនោះកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរទៀតផង។ នៅតំបន់ជាច្រើន ពិបាកបង្កើតផលិតផលកសិកម្ម និងលក់ផលិតផលទាំងនោះ ដោយមូលហេតុផ្សេងៗ។ ក្នុងតំបន់ទាំងនោះ ត្រូវជួយកសិករឲ្យពង្រីកការបង្កបង្កើតផលិតផល និងជួយឲ្យគេអាចលក់ផលិតផលបាន ឲ្យប្រែរបៀបបង្កបង្កើតផល និងឲ្យរកមធ្យោបាយថ្មីតាមសេចក្តីត្រូវការ ព្រមទាំងឲ្យគេមានកម្រៃគួរសមផង។ បើពុំនោះទេ កសិករទាំងនោះនឹងនៅតែជាប្រជាពលរដ្ឋកម្រិតទាបទៀត ដូចមាននៅតំបន់ជាច្រើន។ រីឯកសិករវិញ ជាពិសេសយុវជនត្រូវយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំង ពង្រីកសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនខាងបំណេះកសិកម្ម។ បើកសិករគ្មានសមត្ថភាពខាងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនទេ កសិកម្មមិនអាចចម្រើនលូតលាស់បានឡើយ។

ខ. កម្មករត្រូវតែផ្លាស់ប្តូរកន្លែង និងអាជីវកម្ម តាមតម្រូវការនៃសេដ្ឋកិច្ច ដែលកំពុងតែចម្រើនឡើង។ ប៉ុន្តែ ត្រូវចាត់ចែងការផ្លាស់ប្តូរនេះ ដើម្បីឲ្យបុគ្គលនានា និងក្រុមគ្រួសាមានសភាពការណ៍ជីវភាពនឹងនហើយស្ថិតស្ថេរ។ ពលករមកពីបរទេស ឬមកពីតំបន់ដទៃ ជួយសេដ្ឋកិច្ចប្រជាជនប្រទេស ឬតំបន់ដែលគេទៅរស់នៅ។ ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នកុំរើសអើងគេគ្រប់យ៉ាង គឺរើសអើងខាងបៀវត្ស៍ កុំឲ្យមានប្រាក់ឈ្នួលតិចជាងអ្នកកើតក្នុងស្រុក រើសអើងខាងសភាពការណ៍ការងារកុំឲ្យធ្វើការតាមរបៀបពិបាកជាងអ្នកកើតក្នុងស្រុក។ល។ ម្យ៉ាងទៀត សមាជិកទាំងអស់ក្នុងសង្គម ជាពិសេសរដ្ឋអំណាចត្រូវរាប់រកគេទុកជាមនុស្ស ពុំរាប់គេទុកជាគ្រឿងឧបករណ៍បង្កបង្កើតផលិតផលនោះទេ។ ត្រូវសម្រួលឲ្យក្រុមគ្រួសាររបស់គេអាចមករស់នៅជាមួយ ជួយរកផ្ទះឲ្យគេនៅយ៉ាងគួរសម និងជួយគេឲ្យចូលរួមក្នុងសង្គមប្រទេស ឬតំបន់ដែលគេមករស់នៅថ្មីនោះ។ ក៏ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើអាចធ្វើបាន ត្រូវជួយបង្កើតការងារក្នុងប្រទេស និងតំបន់កំណើតរបស់គេ។

គ. ក្នុងប្រទេសដែលមានសេដ្ឋកិច្ចកំពុងតែផ្លាស់ប្តូរ ក៏ដូចរបៀបរស់នៅថ្មីតាមសង្គមខាងសេដ្ឋកិច្ចដែរ (ឧបមាសេដ្ឋកិច្ចដែលមានគ្រឿងម៉ាស៊ីនធ្វើការស្វយ័តជំនួសមនុស្សកាន់តែច្រើនឡើង) ត្រូវចាប់អារម្មណ៍ផ្តល់ការងារគ្រប់គ្រាន់ និងត្រូវតាមសមត្ថភាពកម្មករ។ ត្រូវផ្តល់ឲ្យកម្មករមានលទ្ធភាពទទួលការអប់រំខាងបច្ចេកទេស និងខាងអាជីវកម្ម។ ត្រូវធានាជីវភាពរបស់អស់អ្នកដែលរស់នៅយ៉ាងពិបាកជាងគេ ជាពិសេសអ្នកមានជំងឺ មនុស្សចាស់ជរា ឲ្យរស់សមនឹងឋានៈរបស់ខ្លួនជាមនុស្ស។

វគ្គទី ២

គោលការណ៍ណែនាំជាទូទៅក្នុងការរស់នៅតាមសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម

៦៧- ការងារ សារភាពការណ៍ការងារ និងការលំហែកាយ

ក. ការងាររបស់មនុស្សលោក គឺការងារដែលផលិតទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗ និងប្តូរទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនោះទៅវិញទៅមក ឬជូនសេវាកម្មខាងសេដ្ឋកិច្ច ពិតជាផ្នែកសំខាន់ជាងគេ លើសផ្នែកឯទៀតៗនៃជីវិតសេដ្ឋកិច្ច ដែលគ្រាន់តែជាគ្រឿងជួយការងារមនុស្សប៉ុណ្ណោះ។

ខ. ទោះជាមនុស្សប្រព្រឹត្តការងារនេះដោយខ្លួនឯងជាម្ចាស់ក្តី ឬ ដោយមានពាក្យសន្យាជាមួយថៅកែក្តី ក៏ការងារហូរចេញមកពីបុគ្គលតែម្តង។ បុគ្គលហាក់ដូចជាបាក់ស្នាមរបស់ខ្លួនលើធម្មជាតិ និងបង្ក្រាបធម្មជាតិតាមបំណងរបស់ខ្លួនដែរ។ ជាធម្មតា មនុស្សចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ខ្លួន និងក្រុមគ្រួសារ ដោយសារការងាររបស់គាត់។ ដោយសារការងារគាត់ក៏រួមជាមួយមនុស្សឯទៀតៗជាបងប្អូនជួយគេ ហើយមានសមត្ថភាពអាចសម្តែងសេចក្តីស្រឡាញ់ដ៏ពិតប្រាកដ បំពោះគេគាត់ក៏រួមសហការជាមួយព្រះជាម្ចាស់ក្នុងកិច្ចប្រតិស្ឋានពិភពលោកដែរ។ លើសពីនេះទៅទៀត មនុស្សគោរពព្រះជាម្ចាស់ដោយសារការងាររបស់គាត់នេះឯង។ យើងក៏ជឿទៀតថា ដោយសារការងារព្រះជាម្ចាស់បង្រួមមនុស្សឲ្យរួមសហការជាមួយព្រះយេស៊ូគ្រីស្ត ដែលរំដោះមនុស្សលោក គឺថា ដោយព្រះយេស៊ូប្រព្រឹត្តការងារផ្ទាល់ព្រះហស្តនៅភូមិណាសារ៉ែត ព្រះអង្គបានប្រទានឲ្យការងារមានកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូរបំផុត។ ហេតុនេះហើយបានជាមនុស្សម្នាក់ៗមានភារកិច្ចធ្វើការដោយចិត្តស្មោះ និងមានសិទ្ធិធ្វើការបានដែរ។ តាមកាលៈទេសៈសង្គមត្រូវជួយប្រជាពលរដ្ឋ

ឲ្យមានការងារធ្វើគ្រប់គ្រាន់។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ប្រាក់ឈ្នួលការងារនោះ ត្រូវជានាឲ្យមនុស្សមានធនធានល្មម ទាំងខ្លួន ទាំងក្រុមគ្រួសារ អាចរស់នៅយ៉ាងសមគួរ ក្នុងវិស័យសង្គម ក្នុងវិស័យវប្បធម៌ និងក្នុងវិស័យខាងវិញ្ញាណ ស្រេចតែមុខងាររបស់ម្នាក់ៗ តាមសមត្ថភាពរបស់ម្នាក់ៗ ទាំងគិតគូរដល់សភាពការណ៍សហគ្រាស និងដល់ប្រយោជន៍រួមផង។

គ. តាមធម្មតា មនុស្សរួមគ្នាធ្វើសហការក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។ ហេតុនេះបើការចាត់ចែងសេដ្ឋកិច្ចនេះបណ្ដាលឲ្យខូចប្រយោជន៍ដល់កម្មករសូម្បីតែម្នាក់ ពិតជាអយុត្តិធម៌ និងខុសលក្ខណៈជាមនុស្ស។ តាមពិត ជាញឹកញាប់ សូម្បីតែសព្វថ្ងៃ អស់អ្នកដែលធ្វើការគិតតែពីផលិតផលទុកជាការសំខាន់បំផុត។ គេយល់ខុសអំពីបទដ្ឋានគ្រឹះនៃសេដ្ឋកិច្ចដែលនាំឲ្យសភាពការណ៍ដ៏អាក្រក់បែបនេះកើតឡើង។ ហេតុនេះ ត្រូវសម្របសម្រួលដំណើរនៃការងារបង្កើតផល តាមសេចក្ដីត្រូវការរបស់បុគ្គល និងស្របតាមរបៀបការរស់នៅរបស់គេ ជាពិសេសតាមរបៀបរស់នៅក្នុងក្រុមគ្រួសារ ដោយយល់គិតដល់ភេទ និងដល់អាយុជានិច្ចផង។ ត្រូវចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងពិសេសចំពោះស្ត្រីៗដែលមានកូន។ ពលករត្រូវមានសមត្ថភាពពង្រីកទេពកោសល្យ និងបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ខ្លួនឲ្យចម្រើនឡើង ដោយប្រព្រឹត្តកិច្ចការរបស់ខ្លួនដែរ។ ពលករត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើការតាមពេលវេលា និងតាមកម្លាំងរបស់ខ្លួន។ ប៉ុន្តែ សូមឲ្យពលករទាំងអស់មានពេលសម្រាក និងពេលលំហែកាយគ្រប់គ្រាន់ ដោយបណ្ដាលឲ្យគេមានជីវិតរស់នៅតាមក្រុមគ្រួសារ តាមវប្បធម៌ តាមសង្គម និងតាមសាសនាទៀតដែរ។ លើសពីនេះទៅទៀត គេត្រូវមានសមត្ថភាពលាតត្រដាងទេពកោសល្យ និងលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ខ្លួន ដែលគ្មានឱកាសប្រើនៅពេលបំពេញអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន។

៦៨- ពលករទទួលចំណែកក្នុងការចាត់ចែងសហគ្រាស

ក. ក្នុងសហគ្រាសសេដ្ឋកិច្ច មនុស្សរួមគ្នាធ្វើការ គឺជាបុគ្គលមានសេរីភាព និងស្វយ័ត ដែលព្រះជាម្ចាស់បានប្រតិស្ឋានឲ្យមានលក្ខណៈដូចព្រះអង្គ។ ហេតុនេះ ត្រូវជួយណែនាំឲ្យបុគ្គលិកទាំងអស់ក្នុងសហគ្រាសទទួលចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការគ្រប់គ្រងសហគ្រាស តាមបែបបទដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ជាមួយគ្នា។ ក្នុងករណីនេះត្រូវគិតគូរដល់មុខងាររបស់បុគ្គលិកម្នាក់ៗ គឺម្ចាស់សហគ្រាស ថៅកែជួលកម្មករ អ្នកក្នុងក្របខ័ណ្ឌ និងកម្មករ។ ត្រូវថែរក្សាឲ្យមានឯកភាពក្នុងការណែនាំផង។ ប៉ុន្តែ ជារឿយៗ ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងផ្នែកសង្គមមិនសម្រេចនៅលើកម្រិតសហគ្រាសទេ តែសម្រេចនៅកម្រិតខាងលើទៅទៀត។ រីឯអនាគតក្រុមពលករ និងអនាគតកូនគេវិញ ក៏អាស្រ័យនៅលើសេចក្ដីសម្រេចទាំងនោះដែរ។ ហេតុនេះហើយ បានជាពលករត្រូវទទួលចំណែកក្នុងកិច្ចសម្រេចទាំងនោះ ដោយខ្លួនគេផ្ទាល់ ឬដោយតំណាងដែលគេបានជ្រើសរើសដោយសេរី។

ខ. ក្នុងចំណោមសិទ្ធិមនុស្សជាគ្រឹះ ពលករមានសិទ្ធិបង្កើតសមាគមដោយសេរី គឺសមាគមដែលអាចទៅជាតំណាងរបស់គេយ៉ាងត្រឹមត្រូវ និងដែលអាចសហការក្នុងការចាត់ចែងជីវិតសេដ្ឋកិច្ចឲ្យបានល្អ។ គេហៅសមាគមទាំងនោះថា "សហជីព"។ ពលករក៏មានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសមាគមទាំងនោះដោយសេរី ដោយមិនខ្លាចនរណាបៀតបៀន។ ដោយពលកររួមចំណែកក្នុងការចាត់ចែងសហគ្រាសនេះ និងដោយគេទទួលការអប់រំខាងសេដ្ឋកិច្ច និងខាងសង្គម បុគ្គលិកទាំងអស់ក្នុងសហគ្រាសនឹងមានគំនិតទទួលខុសត្រូវកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។ គេមុខជានឹងយល់ឃើញថា គេចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ព្រមទាំងបង្កើតប្រយោជន៍រួមសកល តាមសមត្ថភាព និងតាមទេពកោសល្យរបស់គេផង។

គ. នៅពេលកើតជម្លោះទាស់ទែងគ្នាខាងសង្គម ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់រកដំណោះស្រាយដោយសន្តិវិធី។ បដិបក្សទាំងពីរ ត្រូវចចារជាមួយគ្នាជានិច្ចដោយចិត្តស្មោះ។ ប៉ុន្តែ ជូនកាលក្នុងសភាពការណ៍ខ្លះនាបច្ចុប្បន្នកាល ប្រសិនបើ បានប្រើគ្រប់មធ្យោបាយឯទៀតៗនៅតែដោះស្រាយមិនបាន ត្រូវធ្វើកូដកម្ម ដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់ពលករ និងជួយឲ្យសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នាដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់គេបានសម្រេច។ ប៉ុន្តែសូមចចារឡើងវិញនៅពេលឆាប់ៗ ប្រសិនបើអាចធ្វើបាន ដើម្បីធ្វើការព្រមព្រៀងគ្នា។

៦៩- មនុស្សទាំងអស់មានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ក្នុងលោកនេះ

ក. ព្រះជាម្ចាស់បានតម្រង់ផែនដី និងអ្វីៗទាំងអស់ដែលនៅលើផែនដីឲ្យមនុស្សទាំងអស់ និងឲ្យប្រជាជនទាំងអស់ប្រើប្រាស់។ ដូច្នេះភោគទ្រព្យទាំងអស់ដែលមានក្នុងពិភពលោកនេះត្រូវហូរមកដល់មនុស្សទាំងអស់តាមសេចក្តីត្រូវការរបស់គេ និងត្រូវតាមក្បួនយុត្តិធម៌ដែលបំបែកពីសេចក្តីស្រឡាញ់មិនបាន។ ទោះបីកម្មសិទ្ធិមានរបៀបផ្សេងៗស្របតាមការចាត់ចែងដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់ប្រជាជាតិនីមួយៗ និងតាមកាលៈទេសៈផ្សេងៗ ដែលតែងតែប្រែប្រួលក្តី ក៏ត្រូវនឹកចងចាំជានិច្ចថាទ្រព្យសម្បត្តិទាំងប៉ុន្មានដែលខ្លួនមាន តម្រូវឲ្យមនុស្សទាំងអស់ប្រើប្រាស់។ ហេតុនេះហើយបានជាពេលមនុស្សម្នាក់ប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិ គេមិនត្រូវចាត់ទុកថា ទ្រព្យសម្បត្តិដែលខ្លួនមានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នោះ ជាកម្មសិទ្ធផ្ទាល់ខ្លួនទេ តែត្រូវចាត់ទុកថា ជាកម្មសិទ្ធរួមវិញ។ ហេតុនេះ មិនគ្រាន់តែខ្លួនគេទេអាចប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនោះបាន តែមនុស្សឯទៀតៗក៏អាចប្រើប្រាស់បានដែរ។ ម្យ៉ាងទៀតមនុស្សទាំងអស់មានសិទ្ធិនឹងបានទ្រព្យសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ល្មមសម្រាប់ខ្លួនគេ និងសម្រាប់ក្រុមគ្រួសាររបស់គេដែរ។ អស់គ្រូបាធ្យាយ

និងបណ្ឌិតដែលបានបង្រៀនកាលពីដើម តែងមានគំនិតដូច្នោះដែរ គឺអស់លោកតែងប្រៀនប្រដៅថាគ្រីស្តបរិស័ទត្រូវជួយអ្នកក្រីក្រមិនគ្រាន់តែដោយយកអ្វីដែលគេសេសសល់ប៉ុណ្ណោះឡើយ តែដោយយកអ្វីដែលជាចាំបាច់សម្រាប់ចិញ្ចឹមជីវិតរបស់ខ្លួន យកទៅចែកដល់អ្នកក្រីក្រវិញ។ រីឯអ្នកដែលខ្វះខាតទ័លក្រវិញ គេក៏មានសិទ្ធិយកទ្រព្យសម្បត្តិដ៏សម្បូរណ៍របស់គេ មកទប់ទល់នឹងសេចក្តីត្រូវការដ៏ចាំបាច់របស់ខ្លួន។ ដោយមហាសន្និបាតឃើញថាមនុស្សខ្វះអាហារបរិភោគច្រើនក្រៃលែងក្នុងពិភពលោកមហាសន្និបាតសូមអំពាវនាវចំពោះមនុស្សទាំងអស់ ជាពិសេស ចំពោះអ្នកកាន់អំណាចសូមនឹកដល់ពាក្យរបស់គ្រូបាធ្យាយដែលចែងថា "ចូលចែកអាហារដល់អ្នកដែលស្រេកឃ្លានជិតដាច់ពោះទៅ! ប្រសិនបើអ្នកមិនចែកអាហារឲ្យគេបរិភោគទេ អ្នកដូចជាប្រហារជីវិតគេហើយ"។ សូមឲ្យមនុស្សគ្រប់ៗរូបប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួនយ៉ាងពិតប្រាកដ និងចែកឲ្យអ្នកក្រីក្រតាមសមត្ថភាពរៀងៗខ្លួនដោយប្រគល់ឲ្យទាំងបុគ្គល ទាំងប្រជាជននានា មានមធ្យោបាយអាចទប់ទល់សេចក្តីខ្វះខាតរបស់គេដោយខ្លួនឯង និងអាចអភិវឌ្ឍន៍ខ្លួនថែមទៀតផង។

២. ក្នុងប្រទេសក្រីក្រដែលមានសេដ្ឋកិច្ចតិចជាងគេ ប្រពៃណី និងទំនៀមទម្លាប់នាំឲ្យប្រជាជនចែកទ្រព្យសម្បត្តិប្រើរួម គឺជានាំឲ្យសមាជិកម្នាក់ៗមានទ្រព្យសម្បត្តិដែលខ្លួនត្រូវការជាចាំបាច់ច្រើនជាងគេ។ ប្រសិនបើប្រពៃណី និងទំនៀមទម្លាប់ទាំងនោះមិនតបឆ្លើយនឹងសេចក្តីទាមទាររបស់មនុស្សបច្ចុប្បន្នកាលនេះ ត្រូវប្រយ័ត្នកុំយល់ថា ប្រពៃណី និងទំនៀមទម្លាប់ខ្លះមិនអាចប្រែប្រួលបាន។ ផ្ទុយទៅវិញ កុំប៉ះពាល់ទំនៀមទម្លាប់ដ៏ទៀងត្រង់ ដែលអាចជួយប្រជាជនយ៉ាងខ្លាំងតទៅទៀតលើកលែងតែគេប្រែប្រួលទំនៀមទម្លាប់ឲ្យបានទំនើបយ៉ាងត្រឹមត្រូវ។ យ៉ាងណាមិញ ក្នុងប្រទេសជឿនលឿនខ្លាំង មានបណ្តាញស្ថាប័នខាងសង្គម ខាងធានារ៉ាប់រង និងខាងសុវត្ថិភាពក្នុងសង្គម

អាចជួយបែកទ្រព្យសម្បត្តិខ្លះឲ្យគេប្រើប្រាស់គ្រប់គ្នា។ ត្រូវការបន្តអភិវឌ្ឍន៍សេវាកម្មសម្រាប់ក្រុមគ្រួសារ និងសង្គម ជាពិសេសសេវាកម្មដែលជួយខាងវប្បធម៌ និងការអប់រំ។ ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងកិច្ចសម្រួលស្ថាប័នទាំងនោះ ត្រូវប្រយ័ត្នកុំបណ្ដោយឲ្យប្រជាពលរដ្ឋមានឥរិយាបថចង់តែទទួលអំណោយ ដោយមិនធ្វើអ្វីសងវិញ មិនព្រមទទួលខុសត្រូវ ហើយមិនព្រមបម្រើអ្នកដទៃ។

៧០- វិនិយោគ និងបញ្ហារូបិយវត្ថុ

ចំណែកឯវិនិយោគវិញ ត្រូវធានាឲ្យប្រជាជនមានការងារធ្វើ និងជូនកម្រៃគ្រប់គ្រាន់ដល់គេនាបច្ចុប្បន្នកាល និងអនាគតកាល។ អស់អ្នកសម្រេចធ្វើវិនិយោគ ដូចអស់អ្នកដែលមានតួនាទីសម្រេច និងចាត់ចែងជីវិតសេដ្ឋកិច្ចពោល គឺបុគ្គល ក្រុម និងរដ្ឋអំណាច ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងគោលដៅទាំងនេះ និងដឹងខ្លួនអំពីភារកិច្ចដ៏ធ្ងន់ធ្ងររបស់ខ្លួន។ ម្យ៉ាងអស់លោកត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីទប់ទល់នឹងសេចក្ដីត្រូវការជូនប្រជាជន ទាំងបុគ្គល ទាំងសហាគមនទាំងមូល ឲ្យមានជីវភាពសមរម្យ។ ម្យ៉ាងទៀត ត្រូវគ្រោងទុកអនាគត និងធានាតុល្យភាពដ៏ត្រឹមត្រូវ រវាងសេចក្ដីត្រូវការរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ និងសហគមន៍នាបច្ចុប្បន្ន ហើយនឹងវិនិយោគសម្រាប់អនាគត គឺបុគ្គលម្នាក់ៗ និងសហគមន៍នាបច្ចុប្បន្នចង់បានទ្រព្យសម្បត្តិប្រើប្រាស់ភ្លាម ប៉ុន្តែត្រូវគិតដល់វិនិយោគតាមសេចក្ដីត្រូវការសម្រាប់កូនចៅនៅពេលអនាគតទៀតផង។ ត្រូវនឹកគិតជានិច្ចអំពីសេចក្ដីត្រូវការជាចាំបាច់របស់ប្រជាជាតិនានា និងតំបន់ដែលមានសេដ្ឋកិច្ចអន់ជាងគេ។ រីឯខាងរូបិយវត្ថុវិញត្រូវប្រយ័ត្នកុំបង្ខូចផលប្រយោជន៍ប្រទេសរបស់ខ្លួន និងផលប្រយោជន៍ប្រជាជាតិដទៃទៀតផង។ ត្រូវប្រយ័ត្នមិនត្រូវបណ្ដាលឲ្យអស់អ្នកក្រជាងគេ ត្រូវបង់ខាតយ៉ាងអយុត្តិធម៌ដោយផ្លាស់ប្ដូរតម្លៃនៃរូបិយវត្ថុ។

៧១- ផ្លូវចូលទៅកាន់កម្មសិទ្ធ និងកាន់ សម្បត្តិទ្រព្យឯកជន

ក. កម្មសិទ្ធ និងការកាន់សម្បត្តិទ្រព្យឯកជនតាមរបៀបឯទៀតៗ ជួយឲ្យមនុស្សអាចបញ្ចេញលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងហុចឱកាសឲ្យគេទទួលខុសត្រូវក្នុងសង្គម និងក្នុងសេដ្ឋកិច្ច។ ហេតុនេះហើយត្រូវជួយបុគ្គល និងក្រុមផ្សេងៗឲ្យមានផ្លូវចូលទៅកាន់អំណាចខ្លះលើសម្បត្តិទ្រព្យ។ ការនេះមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់។

ខ. កម្មសិទ្ធឯកជន និងអំណាចខ្លះលើសម្បត្តិទ្រព្យ ធានាឲ្យមនុស្សម្នាក់ៗ និងក្រុមគ្រួសារបានស្វ័យភាពដែលខ្លួនត្រូវការជាចាំបាច់។ ត្រូវចាត់កម្មសិទ្ធឯកជន ទុកជាគ្រឿងបន្តសេរីភាពរបស់មនុស្ស។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ កម្មសិទ្ធឯកជនជួយឲ្យមនុស្សចេះទទួលខុសត្រូវកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។ កម្មសិទ្ធឯកជនពិតជាលក្ខ័ណ្ឌមួយ ជួយឲ្យមានសេរីភាពក្នុងសង្គម។

គ. របៀបកាន់អំណាចលើសម្បត្តិទ្រព្យ និងកម្មសិទ្ធឯកជន មានរបៀបផ្សេងៗពីគ្នានាសម័យបច្ចុប្បន្ន ហើយត្រូវតែមានរបៀបផ្សេងៗកាន់តែច្រើននៅពេលអនាគតទៀតជាមិនខាន។ ប៉ុន្តែ របៀបកាន់កាប់ទ្រព្យ និងកម្មសិទ្ធឯកជនទាំងនោះ នៅតែជាប្រភពនៃសុវត្ថិភាពក្នុងសង្គមដ៏មានតម្លៃ។ ត្រូវរាប់បញ្ចូលមូលនិធីផ្សេងៗក្នុងសង្គមសិទ្ធិ និងសេវាកម្មដែលសង្គមធានារ៉ាប់រងទៀតដែរ។ សេចក្ដីនេះមិនត្រឹមត្រូវចំពោះតែកម្មសិទ្ធិខាងសម្ភារៈប៉ុណ្ណោះទេ តែត្រឹមត្រូវចំពោះសម្បត្តិទ្រព្យអរូបី ដែលមានសមត្ថភាពខាងអាជីវកម្មជាដើមដែរ។

ង. ការកាន់កាប់កម្មសិទ្ធឯកជនជាការត្រឹមត្រូវ ដែលមិនទាស់នឹងរបៀបផ្សេងៗសម្រាប់កាន់កាប់កម្មសិទ្ធសាធារណៈទេ។ ប៉ុន្តែ រដ្ឋអំណាចអាចផ្ទេរកម្មសិទ្ធិឯកជនទៅជាកម្មសិទ្ធសាធារណៈបាន លុះត្រាតែមានប្រយោជន៍រួម និងតាមព្រំដែននៃប្រយោជន៍រួមនោះ។ រដ្ឋអំណាច

ត្រូវបង់ប្រាក់ជាថ្នូរឲ្យបានសមរម្យ។ រដ្ឋអំណាចមានសមត្ថកិច្ចជៀសវាង មិនឲ្យគេប្រើកម្មសិទ្ធឯកជនហួសព្រំដែន គឺផ្ទុយនឹងប្រយោជន៍រួមដែរ។

ប. ដោយលក្ខណៈផ្ទាល់របស់កម្មសិទ្ធឯកជន កម្មសិទ្ធឯកជននោះក៏មានលក្ខណៈជាសង្គមដែរ ដោយសំអាងលើច្បាប់វិន័យតម្រូវឲ្យមនុស្សទាំងអស់អាចប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិនោះបាន។ មនុស្សមានចិត្តលោភលន់ មិនគោរពលក្ខណៈសង្គមនៃកម្មសិទ្ធិឯកជន ហើយកើតអសន្តិសុខជាទម្ងន់។ សភាពការណ៍នេះជាមូលហេតុនាំឲ្យអស់អ្នកដែលជំទាស់នឹងសិទ្ធិកាន់កាប់កម្មសិទ្ធ អាចតវ៉ាបាន។

ធ. ក្នុងតំបន់ជាច្រើនដែលមានសេដ្ឋកិច្ចមិនជឿនលឿន មានអ្នកខ្លះកាន់កាប់ស្រែចម្ការដ៏ធំទូលំទូលាយសម្បើមទុកជាកម្មសិទ្ធឯកជន។ តែម្ចាស់កម្មសិទ្ធទាំងនោះមិនសូវអភិវឌ្ឍន៍ដីនោះទេ ឬទុកសម្រាប់កេងកម្រៃនៅពេលក្រោយវិញ។ នៅពេលជាមួយគ្នានោះ ប្រជាជនភាគច្រើនគ្មានដីធ្វើស្រែចម្ការ ឬមានដីទំហំតូចពេក។ ម្យ៉ាងទៀតមនុស្សលោកត្រូវការភោគផលកសិកម្មជាបន្ទាន់យ៉ាងជាក់ច្បាស់។ ធម្មតាកូនឈ្នួលរបស់ម្ចាស់ដីស្រែដ៏ធំល្វឹងល្វើយទាំងនោះ ជួលតែក្បាលដីតូច ឬទទួលកម្រៃ និងបៀវត្សមិនសមនឹងឋានៈជាមនុស្ស គ្មានកន្លែងរស់នៅសមរម្យ និងត្រូវអ្នកកណ្ដាលជិះជាន់កេងបន្លំទៀតផង។ គេគ្មានការងារជាប់លាប់ រស់នៅជាចំណុះម្ចាស់គេ មិនអាចទទួលខុសត្រូវ ឬចាប់ផ្ដើមគំនិតមិនអាចចម្រើនខាងវប្បធម៌ មិនអាចចូលរួមសហការក្នុងសង្គម និងនយោបាយជាដើម។ ហេតុនេះ ត្រូវតែកែទម្រង់សភាពការណ៍ដ៏អាក្រក់នេះ ដើម្បីឲ្យកសិករមានកម្រៃច្រើនជាង ឲ្យមានរបៀបធ្វើការស្រួលជាង ឲ្យមានការងារជាប់រហូត ជួយឲ្យគេមានគំនិតផ្ទាល់។ ត្រូវយកដីដែលគេមិនទាន់អភិវឌ្ឍ យកទៅបែកដល់មនុស្សដែលអាចភ្ជួររាស់ដីទាំងនោះឲ្យបានភោគផល។ ក្នុងករណីនេះ ត្រូវផ្ដល់ឲ្យគេមានធនធាន មានប្រដាប់ប្រដាដែលគេត្រូវការជាចាំបាច់ ជាពិសេស ត្រូវផ្ដល់ឲ្យគេមានមធ្យោបាយអប់រំខ្លួន និង

សមត្ថភាពចាត់ចែងតាមរបៀបជាសហករណ៍។ គ្រប់ពេលប្រយោជន៍រួមទាមទារឲ្យដកហូតក្បាលដីពីឯកជនម្នាក់ៗត្រូវមានសំណងតាមយុត្តិធម៌ ដោយរិះគិតពីគ្រប់សភាពការណ៍ផង។

៧២- សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ទាក់ទិននឹងព្រះរាជ្យរបស់ព្រះជាម្ចាស់

ក. គ្រីស្តបរិស័ទដែលអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមយ៉ាងសកម្ម និងដែលតយុទ្ធដើម្បីយុត្តិធម៌ និងសេចក្ដីស្រឡាញ់ ត្រូវជឿជាក់ថា ដោយប្រព្រឹត្តដូច្នេះ គេអាចជួយយ៉ាងខ្លាំងឲ្យមនុស្សជាតិចម្រើនឡើង និងមានសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក។ ពួកគេទោះជាបុគ្គលម្នាក់ៗក្តី ឬរួមគ្នាក្តី ក៏ចាំងពន្លឺដោយធ្វើគំរូដល់អ្នកដទៃ ក្នុងសកម្មភាពទាំងនោះ។ ពួកគេត្រូវមានសមត្ថភាព និងបទពិសោធន៍ជាចាំបាច់បំផុត។ ក្នុងបំណោមកិច្ចការក្នុងលោកនេះ សូមឲ្យគេកាន់តាមអ្វីៗដ៏មានតម្លៃប្រើនជាងគេ គឺសូមឲ្យគេមានចិត្តស្មោះនឹងព្រះគ្រីស្ត និងដំណឹងល្អរបស់ព្រះអង្គ ដើម្បីឲ្យការរស់នៅទាំងមូលរបស់គេម្នាក់ៗ ឬរួមគ្នាជ្រួតជ្រាបដោយគំនិតរបស់ព្រះយេស៊ូដែលប្រកាសអំពីសុភមង្គលដ៏ពិតប្រាកដ ជាពិសេស ឲ្យគេដាក់ខ្លួនជាមនុស្សក្រីក្រ។

ខ. អស់អ្នកដើរតាមព្រះគ្រីស្ត ត្រូវស្វះស្វែងរកព្រះរាជ្យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ជាមុនសិន។ គេរកឃើញសេចក្ដីស្រឡាញ់យ៉ាងខ្លាំង និងបរិសុទ្ធដើម្បីជួយមនុស្សទាំងអស់ជាបងប្អូន និងជួយតែងតាំងយុត្តិធម៌ ដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់ជំរុញគេផង។ (សូមអាន លក ៣,១១; ១០,៣០ត; ១១,៤១ ១សល ៥,៣; មក ៨,៣៦; ១២,២៩-៣១; យក ៥,១-៦; ១ធម ៤,២៨; អភ ៤,២៨; ២ករ៨,១៣ត; ១យហា៣,១៧១-៨)។

ជំពូក ៤
ការរស់នៅនៃសហគមន៍នយោបាយ

៧៣. ការរស់នៅសាធារណៈនាបច្ចុប្បន្នកាល

ក. សព្វថ្ងៃ យើងអាចសង្កេតឃើញថា រចនាសម្ព័ន្ធ និងស្ថាប័នប្រជាជនជាច្រើនប្រែប្រួលយ៉ាងខ្លាំង។ ការប្រែប្រួលទាំងនោះ ក៏ស្របតាមការវិវឌ្ឍន៍ វប្បធម៌ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមប្រជាជនទាំងនោះដែរ។ ការប្រែប្រួលទាំងនោះមានឥទ្ធិពលជាខ្លាំងលើការរស់នៅរបស់សហគមន៍នយោបាយ ជាពិសេសក្នុងវិស័យសិទ្ធិ និងភារកិច្ចរបស់មនុស្សម្នាក់ៗ ដែលប្រើសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងឋានៈជាប្រជាពលរដ្ឋ និងដែលចង់ស្វែងរកប្រយោជន៍រួម។ ការប្រែប្រួលទាំងនោះក៏មានឥទ្ធិពលលើការចាត់ចែងទំនាក់ទំនងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទៅវិញទៅមក និងក្នុងការចាត់ចែងទំនាក់ទំនងរបស់គេជាមួយរដ្ឋអំណាចផងដែរ។

ខ. មនុស្សនាបច្ចុប្បន្ន ដឹងខ្លួនកាន់តែច្បាស់អំពីកិត្តិយសរបស់ខ្លួនជាមនុស្ស។ ហេតុនេះ តាមតំបន់ផ្សេងៗក្នុងពិភពលោក មនុស្សខិតខំតែងតាំងរបៀបរៀបរយនយោបាយ និងច្បាប់ ដែលអាចការពារសិទ្ធិរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ក្នុងការរស់នៅជាសាធារណៈ។ ឧបមាថា សិទ្ធិជួបជុំគ្នា និងបង្កើតសមាគមសិទ្ធិបញ្ចេញមតិផ្ទាល់ខ្លួន និងប្រកាសសាសនារបស់ខ្លួនទាំងនៅទីឯកជន និងនៅទីសាធារណៈ។ល។ ការធានារ៉ាប់រងសិទ្ធិបុគ្គល ពិតជាលក្ខខណ្ឌដ៏ចាំបាច់មិនអាចខានបាន ដើម្បីឲ្យប្រជាពលរដ្ឋ ទាំងបុគ្គលម្នាក់ៗ ទាំងក្រុមអាចចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការរស់នៅជាសាធារណៈ និងក្នុងការគ្រប់គ្រងកិច្ចការសាធារណៈផងដែរ។

គ. មនុស្សមួយចំនួនធំបញ្ជាក់បំណងរបស់ខ្លួនចង់ទទួលចំណែកក្នុងការ

ចាត់ចែងនៃសហគមន៍នយោបាយ។ បំណងនេះ ក៏ភ្ជាប់យ៉ាងស្អិតល្អួតជាមួយការចម្រើនខាងវប្បធម៌ ខាងសេដ្ឋកិច្ច និងខាងសង្គម។ មនុស្សជាច្រើនមានមនសិការកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ ចង់រក្សាទុកសិទ្ធិជនជាតិភាគតិចក្នុងប្រទេសនីមួយៗ ទាំងយកចិត្តទុកដាក់នឹងភារកិច្ចរបស់ខ្លួនចំពោះសហគមន៍នយោបាយ។ ម៉្យាងទៀត មនុស្សកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ មិនជំទាស់នឹងអ្នកដែលមានយោបល់ ឬដែលកាន់សាសនាប្លែកពីគេ។ កាលពីមុនមានមនុស្សតែមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ មានឯកសិទ្ធិអាចប្រើសិទ្ធិបុគ្គលបាន។ ឥឡូវ មានមនុស្សជាច្រើនរួមសហការគ្នាកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ អាចជួយឲ្យប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ប្រើសិទ្ធិរបស់ខ្លួន។

ង. ផ្ទុយទៅវិញមនុស្សនាបច្ចុប្បន្ន តែងបោះបង់ចោលរបបនយោបាយដែលរារាំងសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងសង្គម ឬរារាំងសិទ្ធិសេរីភាពខាងសាសនាដូចមានតាមតំបន់ផ្សេងៗក្នុងពិភពលោក។ របបនយោបាយទាំងនោះបណ្ដាលឲ្យមានជនរងគ្រោះជាច្រើន ដោយអំពើហឹង្សា ឬដោយអំពើឧក្រិដ្ឋខាងនយោបាយ។ របបទាំងនោះក៏ប្រែសកម្មភាពនៃរដ្ឋអំណាចដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់គណៈតូចមួយ ឬដល់អ្នកកាន់អំណាចមិនយកសកម្មភាពនោះមកបម្រើប្រយោជន៍រួម។

ច. គ្មានអ្វីសំខាន់ជាងការអភិវឌ្ឍន៍ចិត្តគំនិតមនុស្ស ឲ្យស្រឡាញ់យុត្តិធម៌ ឲ្យមានចិត្តសប្បុរស ឲ្យយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រយោជន៍រួម។ ត្រូវពង្រឹងគំនិតជាគ្រឹះអំពីលក្ខណៈដ៏ពិតប្រាកដនៃសហគមន៍នយោបាយ និងអំពីគោលដៅសហគមន៍នេះ ហើយអំពីរបៀបរដ្ឋប្រើប្រាស់អំណាចរបស់ខ្លួន ដែលមានកំណត់ព្រំដែន។ ប្រសិនបើមានគេអប់រំដូច្នេះ មុខជាការរស់នៅខាងនយោបាយមានលក្ខណៈជាមនុស្សយ៉ាងពិតប្រាកដមែន។

៧៤- លក្ខណៈ និងគោលដៅនៃសហគមន៍នយោបាយ

ក. បុគ្គលម្នាក់ៗ ក្រុមគ្រួសារ ក្រុមផ្សេងៗ និងអស់អ្នកដែលរួមគ្នាជាសហគមន៍ប្រជាពលរដ្ឋ ក៏ដឹងខ្លួនថា គេមិនអាចរស់នៅតែម្នាក់ឯងដោយមិនពេញលក្ខណៈជាមនុស្សបានទេ។ គេយល់ឃើញថា គេត្រូវការសហគមន៍ធំជាង គឺមនុស្សទាំងអស់នឹងរួមកម្លាំងគ្នាជារៀងរាល់ថ្ងៃ បង្កើតប្រយោជន៍រួមឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងៗ ក្នុងសហគមន៍នេះ។ ហេតុនេះហើយបានជាគេតែងតាំងសហគមន៍នយោបាយ តាមរបៀបសម្ពន្ធផ្សេងៗពីគ្នា។ សហគមន៍នយោបាយនេះកើតឡើងដើម្បីជាប្រយោជន៍រួម ត្រូវកើតឡើងត្រឹមត្រូវ និងមានអត្ថន័យដោយសារតែប្រយោជន៍រួមនេះប៉ុណ្ណោះ។ សហគមន៍នយោបាយនេះ បង្កើតច្បាប់ទាំងប៉ុន្មានដោយយកប្រយោជន៍រួមនេះជាប្រភព។ រីឯប្រយោជន៍រួមវិញ មានន័យថា គ្រប់នៃការរស់នៅក្នុងសង្គមដែលបណ្តាលឲ្យមនុស្ស ឲ្យក្រុមគ្រួសារ ឲ្យក្រុមផ្សេងៗបានពេញលក្ខណៈកាន់តែពេញលេញ និងស្រួលផង។

ខ. ប៉ុន្តែ មនុស្សរួមក្នុងសហគមន៍នយោបាយមានច្រើន ហើយប្លែកពីគ្នា និងមានយោបល់ប្លែកៗគ្នាថែមទៀតផង តាមសិទ្ធិដ៏ត្រឹមត្រូវរបស់គេ។ បើម្នាក់ៗប្រព្រឹត្តតាមយោបល់រៀងៗខ្លួន មុខជាសហគមន៍នយោបាយបាក់បែកគ្នាពុំខាន។ ដូច្នេះ ត្រូវមានអំណាចមួយត្រួតត្រាពីលើដែលអាចតម្រង់ថាមពលរបស់មនុស្សទាំងអស់បាន។ អំណាចនោះមិនត្រូវតម្រង់ថាមពលទាំងនោះដូចជាគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬដោយត្រួតត្រាបែបផ្តាច់ការបានទេ តែអំណាចនោះបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនហាក់ដូចជាកម្លាំងខាងវិញ្ញាណ ដែលសំអាងលើសេរីភាព និងលើគំនិតរបស់មនុស្សទទួលខុសត្រូវ។

គ. សហគមន៍នយោបាយ និងរដ្ឋអំណាចមានគ្រឹះយ៉ាងជាក់ច្បាស់ ក្នុងលក្ខណៈរបស់មនុស្ស។ បើដូច្នេះមែន សហគមន៍នយោបាយ និង

រដ្ឋអំណាចក៏ហូរមកពីរបៀបរៀបរយដែលព្រះជាម្ចាស់បានកំណត់ហើយនោះដែរ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះការបញ្ជាក់របបនយោបាយ និងការជ្រើសរើសអ្នកដឹកនាំប្រទេសវិញ ស្រេចតែប្រជាពលរដ្ឋជ្រើសរើសដោយសេរី តាមបំណងប្រាថ្នារបស់ខ្លួន (រម ១៣,១-៥)។

ឃ.យោងតាមសេចក្ដីនេះ រដ្ឋអំណាច ទោះបីគេប្រើអំណាចក្នុងរង្វង់សហគមន៍នយោបាយក្ដី ឬតាមស្ថាប័នជាតំណាងរបស់រដ្ឋក្ដី ត្រូវតែប្រើតាមព្រំដែននៃរបៀបរៀបរយនៃសីលធម៌ជានិច្ច។ រដ្ឋក៏ត្រូវប្រើអំណាចដើម្បីជាប្រយោជន៍រួម ស្របតាមក្បួនច្បាប់ដែលប្រជាពលរដ្ឋបានតែងតាំងរួចហើយ ឬត្រូវតែងតាំងនៅពេលអនាគត (ត្រូវគិតគូរអំពីប្រយោជន៍រួមដូចជាកម្លាំងមួយ)។ បើពិតជាដូច្នេះមែន ទើបប្រជាពលរដ្ឋត្រូវតែស្ដាប់តាមបញ្ជារបស់រដ្ឋអំណាច តាមមនសិការរបស់ខ្លួន (រម ១៣,៥)។ ហេតុនេះហើយបានជាប្រជាពលរដ្ឋត្រូវទទួលស្គាល់ថា អ្នកកាន់អំណាចជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ មានកិត្តិយសយ៉ាងថ្លៃថ្នូរ និងមានមុខងារដ៏សំខាន់មែន។

ង. ប្រសិនបើរដ្ឋអំណាចប្រព្រឹត្តហួសពីសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន បែរទៅជិះជាន់ប្រជាជន ពេលនោះប្រជាពលរដ្ឋមិនត្រូវរាញរាធ្វើកិច្ចការដែលមានប្រយោជន៍រួមយ៉ាងជាក់ច្បាស់នោះទេ។ ប៉ុន្តែ ប្រជាជនត្រូវមានច្បាប់អនុញ្ញាតដែលអាចឲ្យគេការពារសិទ្ធិរបស់ខ្លួន និងសិទ្ធិប្រជាពលរដ្ឋឯទៀតៗដែលត្រូវរងគ្រោះដោយរដ្ឋអំណាចជិះជាន់នោះ។ ប្រជាជនត្រូវតែគោរពព្រំដែននៃច្បាប់ដែលមកពីធម្មជាតិ និងធម្មវិន័យមកពីដំណឹងល្អផងដែរ។

ច. រីឯសហគមន៍នយោបាយតែងតាំងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ខ្លួន និងចាត់ចែងតុល្យភាពយ៉ាងស្រួលនៃរដ្ឋអំណាច មានរបៀបជាច្រើនប្លែកៗពីគ្នាស្របតាមទេពកោសល្យប្រជាជននីមួយៗ និងស្របតាមដំណើរនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ។ ក៏ប៉ុន្តែ រចនាសម្ពន្ធទាំងនោះ ត្រូវបម្រើការអប់រំ

មនុស្សជានិច្ច គឺអប់រំគេឲ្យមានវប្បធម៌ ឲ្យស្រឡាញ់សន្តិភាព ឲ្យមានចិត្តមេត្តាករុណាចំពោះមនុស្សគ្រប់ៗរូប ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់មហាគ្រួសារនៃមនុស្សជាតិទាំងមូល។

៧៥- ប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់រួមសហការក្នុងការរស់នៅជាសាធារណៈ

ក. របនាសម្ព័ន្ធនយោបាយ និងក្បួនច្បាប់ដែលផ្ដល់ឲ្យប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់មានលទ្ធភាពដោយសេរី និងយ៉ាងសកម្មកាន់តែទូលំទូលាយឡើង ទាំងមិនរើសមុខនរណាសោះឡើយ ពិតជាត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈរបស់មនុស្សមែន គឺប្រជាពលរដ្ឋត្រូវមានលទ្ធភាពទទួលចំណែកក្នុងការតែងតាំងគ្រឹះនៃក្បួនច្បាប់របស់សហគមន៍នយោបាយ និងក្នុងការត្រួតត្រាលើកិច្ចសាធារណៈ។ ប្រជាពលរដ្ឋក៏ត្រូវមានលទ្ធភាពទទួលចំណែក ក្នុងការកំណត់សកម្មភាព និងគោលដៅនៃស្ថាប័ននានា និងក្នុងការបោះឆ្នោតរើសអ្នកដឹកនាំដែរ។ សូមប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់នឹកចងចាំថា គេមានសិទ្ធិ និងភារកិច្ចប្រើសន្លឹកឆ្នោតដោយសេរីដើម្បីជាប្រយោជន៍រួម។ ព្រះសហគមន៍រាប់រកយ៉ាងខ្លាំង និងសរសើរសកម្មភាពរបស់អស់អ្នកដែលប្ដេជ្ញាចិត្តបម្រើកិច្ចការសាធារណៈ និងដែលទទួលបន្ទុកបម្រើមនុស្សទាំងអស់។

ខ. ត្រូវការមានលក្ខន្តិកៈច្បាប់ជាចាំបាច់ ចាត់ចែង និងចែកមុខនាទី និងស្ថានប័ននានានៃរដ្ឋអំណាចយ៉ាងសមរម្យ។ ត្រូវមានអង្គភាពឯករាជ្យមួយ ការពារសិទ្ធិយ៉ាងសកម្ម ដែលមិននៅជាចំណុះនរណាឡើយដែរ។ ដូច្នេះប្រជាពលរដ្ឋដែលទទួលការខុសត្រូវអាចរួមសហការគ្នា និងអាចបង្កើតផលល្អដ៏ប្រសើរក្នុងការរស់នៅតាមនយោបាយប្រចាំថ្ងៃ។ សូមឲ្យរដ្ឋអំណាចទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់បុគ្គលទាំងអស់ សិទ្ធិរបស់ក្រុមគ្រួសារ និងសិទ្ធិរបស់ក្រុមនានា ហើយសូមឲ្យរដ្ឋអំណាចអនុញ្ញាតឲ្យគេអាចប្រព្រឹត្តតាមសិទ្ធិទាំងនោះបាន។ សូមឲ្យរដ្ឋអំណាច

គោរព និងលើកតម្លៃនៃសិទ្ធិទាំងនោះ។ សូមឲ្យរដ្ឋអំណាចទទួលស្គាល់ភារកិច្ចដែលប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ត្រូវអនុវត្តតាម។ ត្រូវរំឭកប្រជាពលរដ្ឋថា ក្នុងចំណោមភារកិច្ចទាំងនោះ មានភារកិច្ចបម្រើរដ្ឋដោយបង់ពន្ធដារ ឬដោយកម្លាំងពលកម្ម តាមតែប្រយោជន៍រួមទាមទារ។ អ្នកដឹកនាំមិនត្រូវបង្កើតឧបសគ្គដល់សមាគមនានា គឺដល់សមាគមក្រុមគ្រួសារ ដល់សមាគមក្នុងសង្គមដល់សមាគមវប្បធម៌ ដល់អង្គភាព និងដល់ស្ថាប័នកណ្តាល ហើយក៏មិនត្រូវឃាត់ឃាំងសកម្មភាពដ៏ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់នៃសហគមន៍ និងក្រុមទាំងនោះជាដាច់ខាត។ ផ្ទុយទៅវិញ សូមឲ្យរដ្ឋអំណាចយកចិត្តទុកដាក់ជួយសមាគម និងក្រុមទាំងនោះឲ្យមានរបៀបរៀបរយ។ រីឯប្រជាពលរដ្ឋវិញ ម្នាក់ៗក្តី រួមជាក្រុមក្តី សូមជៀសវាងកុំប្រគល់អំណាចខ្លាំងពេកដល់រដ្ឋអំណាច។ សូមកុំអង្វររដ្ឋអំណាចខុសពេល ដើម្បីទាមទារជំនួយ និងអត្ថប្រយោជន៍ហួសហេតុ ដែលអាចបណ្តាលឲ្យបុគ្គលឲ្យគ្រួសារ និងឲ្យក្រុមនានាក្នុងសង្គមទទួលខុសត្រូវតិចជាងពីមុន។

គ. នៅសម័យយើងនេះ សភាពការណ៍កាន់តែស្មុគស្មាញឡើងៗ បង្ខំឲ្យរដ្ឋអំណាចធ្វើអន្តរាគមន៍កាន់តែមមាញឹក ក្នុងវិស័យសង្គម វិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងវិស័យវប្បធម៌ ដើម្បីរៀបចំលក្ខខណ្ឌងាយស្រួលនាំឲ្យប្រជាពលរដ្ឋ និងក្រុមនានាអាចរកប្រយោជន៍ទាំងស្រុងរបស់មនុស្សក្នុងសេរីភាពកាន់តែសកម្មឡើង។ តាមពិតត្រូវយល់អំពីទំនាក់ទំនងរវាងសង្គមូបនិយកម្ម និងស្វ័យភាព ឬការអភិវឌ្ឍន៍បុគ្គលម្នាក់ៗតាមរបៀបផ្សេងៗពីគ្នា ស្របតាមតំបន់ និងស្របតាមការវិវឌ្ឍន៍នៃប្រជាជាតិនានា។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើរដ្ឋអំណាចបន្ថយសិទ្ធិមនុស្សមួយរយៈពេលដោយគិតដល់ប្រយោជន៍រួម ត្រូវដាក់ចូលសិទ្ធិទាំងនោះឡើងវិញ នៅពេលសភាពការណ៍ប្រែជាធម្មតា។ រដ្ឋាភិបាលដែលប្រើអំណាចលទ្ធិផ្តាច់ការ ពិតជាអមនុស្សធម៌មែន គឺខុសលក្ខណៈជាមនុស្ស ព្រោះរដ្ឋាភិបាលនោះបំបាត់សិទ្ធិមនុស្ស និងសិទ្ធិក្រុមនានាក្នុងសង្គមជាទម្ងន់។

ង. សូមឲ្យប្រជាពលរដ្ឋពង្រឹងមនោសញ្ចេតនាស្នេហាជាតិ ដោយចិត្តទូលាយ និងដោយចិត្តស្មោះ ក៏ប៉ុន្តែ កុំបង្អៀតចិត្តឲ្យសោះ គឺថានៅពេលជាមួយគ្នានោះ ឲ្យគេនឹកគិតដល់ប្រយោជន៍មហាគ្រួសារទាំងមូលនៃមនុស្សលោកជានិច្ច ជាមហាគ្រួសារដែលប្រមូលមនុស្សគ្រប់ជាតិសាសន៍ គ្រប់ប្រជាជន គ្រប់ប្រជាជាតិ ដែលភ្ជាប់គ្នាដោយចំណងជាច្រើនយ៉ាង។

ច. គ្រីស្តបរិស័ទទាំងអស់ត្រូវដឹងខ្លួនថា គេមានតួនាទីពិសេសផ្ទាល់ក្នុងសហគមន៍នយោបាយ គឺគេត្រូវធ្វើជាគំរូល្អ ដោយមានគំនិតសុខចិត្តទទួលខុសត្រូវ និងស្ម័គ្រចិត្តរកប្រយោជន៍រួមកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។ គ្រីស្តបរិស័ទត្រូវប្រព្រឹត្តកិច្ចការដែលបង្ហាញឲ្យដឹងថា រដ្ឋអំណាច និងសេរីភាពអាចចុះសម្រុងគ្នាបាន គំនិតផ្តើមដោយខ្លួនឯង និងសាមគ្គីហើយអ្វីៗដែលសង្គមទាមទារអាចចុះសម្រុងគ្នា អត្ថប្រយោជន៍នៃការរួបរួមគ្នាជាធ្លុងតែមួយ និងគំនិតផ្សេងៗដែលបង្កើតផលក៏អាចចុះសម្រុងគ្នាដែរ។ ចំពោះការបាត់បែងអ្វីៗនៅលើផែនដីនេះ សូមឲ្យគ្រីស្តបរិស័ទបាត់ទុកថាអ្នកដែលមានទស្សនៈផ្សេងៗទាស់ទែងគ្នាមានសិទ្ធិកាន់នទស្សនៈនោះ ហើយត្រូវគោរពក្រុមប្រជាពលរដ្ឋដែលការពារយោបល់របស់ខ្លួនដោយចិត្តស្មោះ។ រីឯបក្សនយោបាយវិញគេមានភារកិច្ចលើកស្ទួយអ្វីៗដែលគេយល់ឃើញថា ប្រយោជន៍រួមទាមទារ។ ប៉ុន្តែគេមិនដែលមានសិទ្ធិរកប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួនជំនួសប្រយោជន៍រួមទេ។

ឆ. យើងត្រូវយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំង នឹងពង្រីកការអប់រំខាងសង្គមនិងខាងនយោបាយ ដើម្បីឲ្យប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់អាចបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួនក្នុងការរស់នៅក្នុងសហគមន៍នយោបាយ។ សព្វថ្ងៃ ការអប់រំនេះមានសារៈសំខាន់ ជាពិសេសសម្រាប់ប្រជាជនទូទៅ មានយុវជនជាដើម។ អស់អ្នកដែលមានសមត្ថភាព ឬអាចមានសមត្ថភាពបំពេញមុខងារខាងនយោបាយ ត្រូវដឹងថា មុខងារនេះពិបាកបំផុត តែប្រសើរ

បំផុតដែរ ត្រូវតែរៀបចំខ្លួន ដើម្បីបំពេញមុខងារនេះបាន។ សូមឲ្យអស់លោកខ្នះខ្នែងបំពេញមុខងារនេះ ដោយមិនគិតគូរដល់ប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ឬរកអត្ថប្រយោជន៍ខាងសម្ភារៈនោះទេ។ អស់លោកត្រូវប្រយុទ្ធដោយចិត្តសុចរិត និងប្រុងប្រយ័ត្នប្រឆាំងនឹងអយុត្តិធម៌ និងការជិះជាន់ ព្រមទាំងប្រឆាំងនឹងអំណាចផ្តាច់ការមិនចេះអត់ឱន ទោះជាអំណាចផ្តាច់ការរបស់បុគ្គលម្នាក់ ឬជាអំណាចរបស់បក្សមួយណាក្តី។ អស់លោកនឹងត្រូវស៊ូប្តូរជីវិត ដើម្បីជាប្រយោជន៍របស់មនុស្សទាំងអស់ដោយចិត្តស្មោះ និងទៀងត្រង់។ លើសពីនេះទៅទៀត អស់លោកត្រូវប្តេជ្ញាចិត្តបម្រើប្រជាជន ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ និងសេចក្តីក្លាហានតាមការរស់នៅខាងនយោបាយនោះ។

៧៦- សហគមន៍នយោបាយ និងព្រះសហគមន៍

ក. នៅប្រទេសមានជាតិសាសន៍ច្រើនលាយគ្នា ត្រូវមានទស្សនៈត្រឹមត្រូវអំពីទំនាក់ទំនងសហគមន៍នយោបាយ និងព្រះសហគមន៍។ គ្រីស្តបរិស័ទទោះជាបុគ្គលក្តី ឬជាក្រុមក្តី តែងតែប្រព្រឹត្តកិច្ចការខ្លះក្នុងឋានៈខ្លួនជាប្រជាពលរដ្ឋតាមមនសិការជាគ្រីស្តបរិស័ទ។ គេក៏តែងប្រព្រឹត្តកិច្ចការខ្លះផ្សេងទៀត ក្នុងនាមព្រះសហគមន៍ ទាំងរួមជាមួយអស់លោកគង្វាល។ ត្រូវវែកញែកឲ្យបានច្បាស់អំពីកិច្ចការទាំងពីរប្រភេទដែលគ្រីស្តបរិស័ទតែងប្រព្រឹត្តនោះ ក្នុងឋានៈជាប្រជាពលរដ្ឋ និងក្នុងឋានៈជាសមាជិកនៃព្រះសហគមន៍។

ខ. ព្រះសហគមន៍ទទួលបន្ទុកពីព្រះគ្រីស្ត និងមានសមត្ថភាពផ្ទាល់។ ដូច្នេះព្រះសហគមន៍មិនលាយឡំនឹងសហគមន៍នយោបាយទាល់តែសោះ ហើយក៏មិនភ្ជាប់ជាមួយរបបនយោបាយណាមួយឡើយ។ ព្រះសហគមន៍ជាសញ្ញាសម្គាល់អំពីលក្ខណៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ហួសពីលោកនេះរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ហើយក៏ថែរក្សាការពារលក្ខណៈដ៏ប្រសើរនោះផង។

គ. សហគមន៍នយោបាយ និងព្រះសហគមន៍ នៅដោយឡែកពីគ្នា និងស្វយ័តតាមវិស័យរៀងៗខ្លួន។ ប៉ុន្តែ សហគមន៍នយោបាយ និងព្រះសហគមន៍ ទោះបីមានមុខនាទីប្លែកពីគ្នាក្តី ក៏បម្រើទិសដៅកំណត់តាមព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅ របស់មនុស្សតែមួយដដែល ទាំងក្នុងឋានៈជាបុគ្គល ទាំងក្នុងឋានៈជាសង្គម។ សហគមន៍ទាំងពីរនឹងបំពេញមុខនាទីនេះ ដើម្បីជាប្រយោជន៍របស់មនុស្ស **SOLDE de TOUT COMPTE** ទាំងអស់កាន់តែសកម្ម ដោយខិតខំរួមសហការយ៉ាងត្រឹមត្រូវជាមួយគ្នា ទាំងគិតគូរដល់សភាពការណ៍នៃប្រវត្តិសាស្ត្រ និងនៃប្រទេស។ អនាគតមនុស្សមិនគ្រាន់តែមានព្រំដែននៅលើផែនដីនេះប៉ុណ្ណោះទេ ទោះបីមនុស្សរស់នៅតាមប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់មនុស្សជាតិក្តី ក៏មនុស្សនៅតែរក្សាទិសដៅកំណត់របស់ខ្លួន ពោលគឺ ជីវិតរួមជាមួយព្រះជាម្ចាស់ដែលនៅស្ថិតស្ថេរអស់កល្បជានិច្ច។ រីឯព្រះសហគមន៍វិញ ព្រះគ្រីស្តជាព្រះសង្គ្រោះតែងតាំងដោយព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់ ព្រះសហគមន៍នៅតែជួយនាំយុត្តិធម៌ និងសេចក្តីស្រឡាញ់ឲ្យគ្រងរាជ្យកាន់តែខ្លាំងឡើងៗក្នុងផ្ទៃជាតិនីមួយៗ និងរវាងប្រជាជាតិនានា។ ព្រះសហគមន៍ប្រកាសសេចក្តីពិតនៃដំណឹងល្អ ហើយក៏យកលទ្ធិរបស់ខ្លួន និងសក្ខីភាពរបស់គ្រីស្តបរិស័ទមកបំភ្លឺសកម្មភាពរបស់មនុស្សក្នុងគ្រប់វិស័យ។ ដោយធ្វើដូច្នេះ ព្រះសហគមន៍គោរព និងលើកស្ទួយសេរីភាពខាងនយោបាយឡើង និងជួយឲ្យប្រជាពលរដ្ឋទទួលខុសត្រូវបានផង។

ឃ.ព្រះគ្រីស្តជាព្រះសង្គ្រោះរបស់មនុស្សលោក បានចាត់ក្រុមគ្រីស្តទូត និងអស់អ្នកដែលបន្តមុខងារពីគ្រីស្តទូត ព្រមទាំងសហការីរបស់អស់លោកឲ្យប្រកាសដំណឹងល្អរបស់ព្រះអង្គ។ កិច្ចការរបស់អស់លោកជាគ្រីស្តទូតសំអាងលើឫទ្ធានុភាពរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលសម្តែងកម្លាំងនៃដំណឹងល្អ ដោយសារសក្ខីភាពរបស់មនុស្សទន់ខ្សោយ។ ត្រូវឲ្យអស់អ្នកដែលប្តេជ្ញាចិត្តបម្រើព្រះបន្ទូល ប្រើមាគ៌ាផ្ទាល់នៃដំណឹងល្អ ដែលប្លែកពីមាគ៌ានៃបុរីនៅលើផែនដីនេះត្រង់ប្រការជាច្រើន។

ច. តាមពិតអ្វីៗដែលស្ថិតនៅក្នុងលោកនេះនឹងអ្វីៗក្នុងលក្ខណៈមនុស្ស ដែលហួសពីលោកនេះ ក៏ភ្ជាប់ជាមួយគ្នាយ៉ាងស្អិតល្មួត។ ព្រះសហគមន៍ក៏ប្រើគ្រឿងឧបករណ៍នៃលោកនេះ តាមតែសេចក្ដីត្រូវការនៃបេសកកម្មរបស់ខ្លួនទាមទារ។ ប៉ុន្តែព្រះសហគមន៍មិនយកឯកសិទ្ធិដែលរដ្ឋអំណាចផ្ដល់ឲ្យ មកធ្វើជាគ្រឹះនៃសេចក្ដីសង្ឃឹមរបស់ខ្លួនឡើយ។ លើសពីនេះទៅទៀត ប្រសិនបើការប្រើប្រាស់ឯកសិទ្ធិខ្លះបណ្ដាលឲ្យគេមានមន្ទិលសង្ស័យថា សក្ខីភាពរបស់ព្រះសហគមន៍មិនបរិសុទ្ធទេ ឬប្រសិនបើសភាពការណ៍ថ្មីទាមទារការតែងតាំងផ្សេងទៀត ព្រះសហគមន៍ ត្រូវតែលះបង់ឯកសិទ្ធិខ្លះចោល ទោះបីព្រះសហគមន៍បានទទួលឯកសិទ្ធិទាំងនោះត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ក្ដី។ ព្រះសហគមន៍ត្រូវមានសិទ្ធិអាចប្រកាសជំនឿរបស់ខ្លួននៅគ្រប់ទីកន្លែង និងជានិច្ច ដោយមានសេរីភាពយ៉ាងពិតប្រាកដ ត្រូវមានសិទ្ធិបង្រៀនលទ្ធិរបស់ខ្លួនអំពីសង្គម មានសិទ្ធិបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួនក្នុងចំណោមមនុស្សលោក ដោយគ្មានឧបសគ្គរារាំង។ នៅពេលណាសិទ្ធិមនុស្ស ឬការសង្គ្រោះខាងផ្លូវធម៌ទាមទារនោះ ព្រះសហគមន៍មានសិទ្ធិអាចវិនិច្ឆ័យតាមសីលធម៌បាន សូម្បីតែក្នុងវិស័យពាក់ព័ន្ធនឹងនយោបាយដែរ។ ព្រះសហគមន៍ត្រូវប្រើគ្រប់មធ្យោបាយស្របតាមដំណឹងល្អ និងដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់មនុស្សទាំងអស់ ស្របតាមសភាពការណ៍ និងកាលៈទេសៈដែលប្លែកៗពីគ្នា។

ជ. ព្រះសហគមន៍ផ្ទង់ចិត្ត ហើយស្មោះត្រង់នឹងដំណឹងល្អ។ ពេលព្រះសហគមន៍បំពេញបេសកកម្មក្នុងលោកនេះ ព្រះសហគមន៍ជួយ និងពង្រឹងអ្វីៗដ៏ទៀងត្រង់ដ៏ពិតប្រាកដ ដ៏ល្អក្នុងសហគមន៍មនុស្សលោក (ពន្លឺ ១៣) ហើយក៏ពង្រឹងសន្តិភាពក្នុងចំណោមមនុស្ស ដើម្បីលើកតម្កើងសិរីរុងរឿងរបស់ព្រះជាម្ចាស់ (លក ២,១៤)។

ជំពូកទី ៥
ការរក្សាការពារសន្តិភាព និង ការសាងសង់សហគមន៍ប្រជាជាតិ

៧៧- អារម្ភកថា

ក. ប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកសង្គ្រាមបានបំផ្លាញអ្វីៗទាំងអស់បណ្តាលឲ្យមានទុក្ខវេទនាជាទម្ងន់។ សព្វថ្ងៃ បញ្ហានេះនៅតែសង្កត់សង្កិនយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើយើងនៅឡើយ មនុស្សចេះតែតប់ប្រមល់ជាខ្លាំងថា សង្គ្រាមអាចនឹងផ្ទុះឡើងបាន។ មហាគ្រួសាររបស់មនុស្សជាតិទាំងមូលរស់នៅក្នុងសម័យដ៏សំខាន់បំផុត ក្នុងការវិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន និងសម្រាប់អនាគតផង។ មហាគ្រួសាររបស់មនុស្សជាតិប្រមូលផ្តុំគ្នាបន្តិចម្តងៗ ហើយនៅគ្រប់ទីកន្លែងដឹងកាន់តែច្បាស់ថា គេកំពុងរួមគ្នាជាធ្លុងតែមួយ។ ឥឡូវនេះ មហាគ្រួសារនេះត្រូវសម្រេចកិច្ចមួយដ៏អស្ចារ្យឲ្យបានជាស្រេច គឺកសាងពិភពលោកដែលមានលក្ខណៈជាមនុស្សកាន់តែប្រសើរឡើងៗជូនមនុស្សទាំងអស់ និងនៅគ្រប់ទីកន្លែង។ មនុស្សអាចសម្រេចកិច្ចការនេះបាន លុះត្រាតែគេប្រែចិត្តគំនិតជាថ្មីទាំងអស់គ្នាបែរទៅកសាងសន្តិភាពដ៏ពិតប្រាកដ។ ពេលនោះ ទើបសារនៃដំណឹងល្អនឹងចាំងពន្លឺថ្មីដ៏ត្រចះត្រចង់នៅសម័យយើង គឺដំណឹងល្អដែលប្រកាសថា អ្នកកសាងសន្តិភាពពិតជាមានសុភមង្គលហើយ "ដ្បិតពួកគេនឹងទៅជាបុត្រធីតារបស់ព្រះជាម្ចាស់" (មថ ៥,៩)។ សារនៃដំណឹងល្អនេះ ក៏ស្របតាមសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នា និងឧត្តមគតិដ៏ខ្ពស់ជាងគេរបស់មនុស្សជាតិដែរ។

ខ. ហេតុនេះហើយ បានជាមហាសន្និបាតសូមពន្យល់យ៉ាងពិស្តារ អំពីទស្សនៈដ៏ពិតប្រាកដ និងដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមបំផុតនៃសន្តិភាព ព្រមទាំងដាក់ទោសសង្គ្រាមដ៏ព្រៃផ្សៃ។ មហាសន្និបាតក៏សូមអំពាវនាវយ៉ាង

ភៀវភ្លា ឲ្យគ្រីស្តបរិស័ទរួមសហការជាមួយមនុស្សទាំងអស់ ដើម្បីជួយពង្រឹងសន្តិភាពរវាងគ្នា និងគ្នា តាមយុត្តិធម៌ និងសេចក្តីស្រឡាញ់ផង។ សូមគ្រីស្តបរិស័ទរៀបចំមធ្យោបាយកសាងសន្តិភាព ដោយមានព្រះគ្រីស្តដែលបង្កើតសន្តិភាព ជួយឧបត្ថមផងដែរ។

៧៨- លក្ខណៈនៃសន្តិភាព

ក. សន្តិភាពមិនគ្រាន់តែមានន័យថា គ្មានសង្គ្រាមទេ ក៏មិនគ្រាន់តែឲ្យកម្លាំងអាវុធរបស់គូបដិបក្ខស្មើគ្នាទេ។ សន្តិភាពក៏មិនមកពីមានប្រទេសមួយត្រួតត្រាផ្តាច់ការលើប្រទេសឯទៀតៗដែរ។ តែសន្តិភាពមានន័យយ៉ាងពិតប្រាកដថា ជាផលនៃសេចក្តីសុចរិត (អស ៣២,១៧)។ សន្តិភាពពិតជាផលនៃរបៀបរៀបរយដែលព្រះអាទិករបានចាក់ក្នុងសង្គមមនុស្ស។ មនុស្សទាំងអស់នៅតែសង្វាតស្វះស្វែងរកចង់បានសន្តិភាពកាន់តែប្រសើរឡើងៗ ហើយក៏ត្រូវកសាងសន្តិភាពនោះដែរ។ ធម្មវិន័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ពិតជាគ្រឹះណែនាំប្រយោជន៍រួមរបស់មនុស្សលោក។ ប៉ុន្តែ តាមសេចក្តីត្រូវការជាក់ច្បាស់ប្រចាំថ្ងៃ ប្រយោជន៍រួមនោះ ត្រូវជួបការប្រែប្រួលឥតឈប់ឈរតាមដំណើរនៃពេលវេលាដែរ។ មនុស្សមិនដែលបានសន្តិភាពម្តងជាស្រេចទេ តែត្រូវសាងសង់សន្តិភាពរហូតជានិច្ច។ បំណងប្រាថ្នារបស់មនុស្សទន់ខ្សោយ ហើយត្រូវរបួស ដោយសារអំពើបាប។ ហេតុនេះហើយ បានជាសន្តិភាពទាមទារឲ្យមនុស្សម្នាក់ៗរំងាប់តណ្ហារបស់ខ្លួន និងត្រូវឲ្យរដ្ឋអំណាចដ៏ត្រឹមត្រូវខំព្យាយាមកសាងយុត្តិធម៌ផងដែរ។

ខ. ប៉ុន្តែ សេចក្តីទាំងនោះមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ទេ។ សន្តិភាពដែលយើងនិយាយនេះ អាចកើតឡើងនៅលើផែនដីបាន លុះត្រាតែរដ្ឋអំណាចរក្សាទុកសេចក្តីសុខសាន្តរបស់មនុស្សម្នាក់ៗ។ មនុស្សក៏ត្រូវចែកចាយដោយសេរី និងដោយទុកចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក នូវយោបល់ដ៏ថ្លៃថ្នូរដែលផុសចេញពីវិញ្ញាណរបស់ខ្លួន និងអ្វីៗដែលគេបង្កើតតាមទេព

កោសល្យរបស់ខ្លួន។ ត្រូវឲ្យមនុស្សមានបំណងរឹងប៉ឹងចង់គោរពអ្នកដទៃ និងប្រជាជាតិដទៃ ព្រមទាំងគោរពកិត្តិយសដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់គេ។ មនុស្សម្នាក់ៗត្រូវព្យាយាមរាប់រកអ្នកដទៃទុកជាបងប្អូន។ កិច្ចការទាំងនោះ សុទ្ធតែជាកិច្ចការដ៏ចាំបាច់បំផុតក្នុងការកសាងសន្តិភាព។ ហេតុនេះហើយបានជាសន្តិភាពក៏ជាផលនៃសេចក្ដីស្រឡាញ់ គឺហួសពីអ្វីៗដែលយុត្តិធម៌អាចនាំមកបាន។

គ. សន្តិភាពនៅលើផែនដីកើតមកពីការស្រឡាញ់អ្នកដទៃ។ សន្តិភាពនេះជានិមិត្តសញ្ញា និងជាផលនៃសន្តិភាពដែលព្រះគ្រីស្តប្រទានឲ្យ ហើយក៏ជាសន្តិភាពដែលហូរពីព្រះបិតាមកដែរ។ ព្រះបុត្រាផ្ទាល់ប្រសូតជាមនុស្ស ព្រះអង្គជាអម្ចាស់នៃសន្តិភាព គឺព្រះអង្គបានសម្រុះសម្រួលមនុស្សទាំងអស់ឲ្យបានជានាជាមួយនឹងព្រះជាម្ចាស់ ដោយទ្រង់សោយទិវង្គតនៅលើឈើឆ្កាង ព្រះអង្គប្រមែប្រមូលមនុស្សទាំងអស់ឲ្យរួមគ្នាជាប្រជាជនតែមួយ និងជារូបកាយតែមួយដែរ។ ព្រះអង្គបានសម្លាប់ការស្អប់គ្នាក្នុងព្រះកាយផ្ទាល់របស់ព្រះអង្គ (អភ ២,១៩ កូឡ ១,២០.២២)។ ក្រោយពីព្រះអង្គមានជ័យជម្នះ គឺក្រោយពីពេលព្រះអង្គមានព្រះជន្មថ្មីដ៏រុងរឿងនោះ ទ្រង់ចាក់បង្ហូរព្រះវិញ្ញាណនៃសេចក្ដីស្រឡាញ់ក្នុងដួងចិត្តមនុស្សលោក។

ឃ. ហេតុនេះហើយ បានជាគ្រីស្តបរិស័ទទាំងអស់ដែលតែងតែប្រព្រឹត្តតាមសេចក្ដីពិតដោយចិត្តស្រឡាញ់(អភ៤,១៥) ព្រះជាម្ចាស់ត្រាស់ហៅគេឲ្យរួមសហការជាមួយមនុស្សដែលពិតជាស្នេហាសន្តិភាពមែន អង្វរព្រះជាម្ចាស់សូមព្រះអង្គតែងតាំងសន្តិភាពបែបនោះផង។

ង. យើងក៏មានចិត្តគំនិតចង់កសាងសន្តិភាពដូច្នេះដែរ។ យើងក៏ត្រូវនាំគ្នាសរសើរអស់អ្នកដែលតយុទ្ធថែរក្សាការពារសិទ្ធិនានា ដោយមិនប្រើអំពើហិង្សា។ សូម្បីតែអ្នកទន់ខ្សោយក៏មានលទ្ធភាពអាចប្រើមធ្យោបាយអហិង្សានោះដែរ។ ក៏ប៉ុន្តែការតយុទ្ធរបស់គេនោះ មិនត្រូវបង្ខូចសិទ្ធិ និងភារកិច្ចមនុស្សឯទៀតៗ ឬសិទ្ធិរបស់សហគមន៍នោះទេ។

ច. ដោយយើងដឹងថា មនុស្សយើងជាអ្នកបាប យើងត្រូវភ័យខ្លាចថាសង្គ្រាមអាចផ្ទុះឡើងជានិច្ច គឺត្រូវខ្លាចដូច្នេះរហូតដល់ពេលព្រះគ្រីស្ដយាងមកវិញ។ ក៏ប៉ុន្តែ បើមនុស្សរួបរួមគ្នាដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់ ហើយឈ្នះអំពើបាបទៀត គេក៏អាចឈ្នះហិង្សាបានដែរ រហូតដល់ពេលព្រះបន្ទូលព្រះជាម្ចាស់កើតជារូបរាងហើយ គឺថា "ពួកគេនឹងយកដាវរបស់ខ្លួនមករំលាយធ្វើជាផាលនង្គ័ល ហើយយកលំពែងមករំលាយធ្វើជាកណ្ដៀវ។ ប្រជាជាតិមួយឈប់ច្បាំងនឹងប្រជាជាតិមួយទៀត ហើយគេក៏លែងហាត់រៀនធ្វើសង្គ្រាមទៀតដែរ" (អស ៤,២)។

វគ្គទី ១
ត្រូវជៀសវាងកុំឲ្យកើតសង្គ្រាមជាដាច់ខាត

៧៩- សូមឈប់ធ្វើសង្គ្រាមដ៏ព្រៃផ្សៃ

ក. សង្គ្រាមសកលទាំងពីរលើកបានបណ្តាលឲ្យមនុស្សលោកកើតទុក្ខយ៉ាងសាហាវបំផុត ទាំងផ្នែកសម្ភារៈ ទាំងក្នុងវិស័យសីលធម៌។ ប៉ុន្តែនាបច្ចុប្បន្នកាល សង្គ្រាមនៅតែបន្តបំផ្លាញតំបន់ខ្លះក្នុងពិភពលោកជារៀងរាល់ថ្ងៃដែរ។ លើសពីនេះទៅទៀត មនុស្សយកសាស្ត្រាវុធទំនើបគ្រប់យ៉ាងតាមវិទ្យាសាស្ត្រមកប្រើ ដើម្បីច្បាំងគ្នា ហេតុនេះហើយបានជាសង្គ្រាមកាន់តែសាហាវឃោរឃៅទៅៗ បណ្តាលឲ្យកងទ័ពប្រព្រឹត្តអំពើអមនុស្សធម៌អាក្រក់ជាងសម័យមុនៗដែរ។ ម្យ៉ាងទៀតសភាពការណ៍ស្មុគ្រស្មាញនាបច្ចុប្បន្ន ហើយទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិក៏ប្រទាក់ធ្វាក់គ្នាដែរ បានជាកើតវិធីថ្មីដែលមានកលល្បិច និងវិទ្ធង្សនាបណ្តាលឲ្យកើតសង្គ្រាមមិនចេញមុខ និងបណ្តាលឲ្យការរកសន្តិភាពមានភាពយឺតយ៉ាវ។ ក្នុងករណីជាច្រើន គេប្រើភេរវកម្មទុកជារបៀបថ្មីក្នុងការធ្វើសង្គ្រាម។

ខ. ដោយឃើញសភាពការណ៍ដ៏សែនអាណោចអាធ័មរបស់មនុស្សលោកនេះ ជាបឋម មហាសន្និបាតសូមរំឭកនូវតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរនៃសិទ្ធិមនុស្សដែលនៅស្ថិតស្ថេរជានិច្ច និងរំឭកគោលការណ៍សកលនៃសិទ្ធិទាំងនោះ។ មនសិការរបស់មនុស្សជាតិតែងតែប្រកាសគោលការណ៍ទាំងនោះឲ្យកាន់តែម៉ឺងម៉ាត់ និងយ៉ាងខ្លាំងក្លាឡើងៗ។ កិច្ចការផ្ទុយនឹងគោលកាណ៍ទាំងនោះ ដែលមនុស្សប្រព្រឹត្តទាំងដឹងខ្លួន និងដោយសេរី ពិតជាអំពើឧក្រិដ្ឋមែន។ អ្នកបញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តកិច្ចទាំងនោះក៏ជាជនឧក្រិដ្ឋដែរ។ អ្នកស្តាប់បង្គាប់ដោយមិនរិះគិត មិនអាចដោះសារខ្លួនបានសោះ។ ក្នុងចំណោមអំពើឧក្រិដ្ឋទាំងនោះ ជាបឋម ត្រូវរាប់

បញ្ចូលការប្រល័យពូជសាសន៍មួយទាំងមូល ប្រល័យជាតិមួយ ឬប្រល័យជនជាតិភាគតិច ទោះជាមានមូលហេតុ ឬប្រើវិធីយ៉ាងណាក៏ដោយ។ ត្រូវដាក់ទោសចំពោះអំពើឧក្រិដ្ឋទាំងនោះដោយដាច់អហង្ការ និងចាត់ទុកជាអំពើឧក្រិដ្ឋគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើមណាស់។ យើងសូមសរសើរមិនដាច់ពីមាត់ នូវអស់អ្នកដែលមានចិត្តក្លាហានហ៊ានចេញមុខប្រឆាំងនឹងមនុស្សដែលប្រព្រឹត្តអំពើព្រៃផ្សៃទាំងនោះ។

គ. មានការព្រមព្រៀងអន្តរជាតិផ្សេងៗជាច្រើនស្តីអំពីសង្គ្រាម ដើម្បីឲ្យកាត់បន្ថយភាពអមនុស្សធម៌នៃសង្គ្រាម និងកាត់បន្ថយលទ្ធផលដ៏អាក្រក់នៃចម្បាំងទាំងនោះ។ ប្រទេសមួយចំនួនធំបានអនុវត្តតាមការព្រមព្រៀងទាំងនោះ គឺមានការព្រមព្រៀងស្តីអំពីទាហានដែលត្រូវរបួស អំពីទាហានដែលត្រូវគេចាប់ជាឈ្លើយសង្គ្រាម និងការព្រមព្រៀងផ្សេងៗទៀត។ ត្រូវតែអនុវត្តតាមការព្រមព្រៀងទាំងនោះ។ លើសពីនេះទៅទៀត ប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ ជាពិសេសរដ្ឋអំណាច និងឥស្សរជនដែលមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវខិតខំកែសម្រួលការព្រមព្រៀងទាំងនោះឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងៗ ប្រសិនបើគេអាចធ្វើបាន។ ដូច្នេះ ការព្រមព្រៀងទាំងនោះ អាចកាត់បន្ថយភាពអមនុស្សធម៌នៃសង្គ្រាមយ៉ាងសកម្ម។ លើសពីនេះទៅទៀត យើងយល់ឃើញថា គួរឲ្យរដ្ឋអំណាចត្រូវមានមនុស្សធម៌ បង្កើតច្បាប់គិតគូរចំពោះអស់អ្នកដែលមិនព្រមកាន់អាវុធ ដោយករណីមនសិការ។ ប៉ុន្តែ អ្នកទាំងនោះត្រូវសុខចិត្តបម្រើសហគមន៍មនុស្សតាមរបៀបផ្សេងវិញ។

ឃ. ពិតមែនហើយ សង្គ្រាមមិនទាន់បាត់ពីគំនិតមនុស្សលោកទេ។ ដរាបណាគ្មានអំណាចអន្តរជាតិដែលមានសមត្ថកិច្ច និងមានកងទ័ពគ្រប់គ្រាន់បង្ការកុំឲ្យមានសង្គ្រាមផ្ទុះឡើង។ ប៉ុន្តែ រដ្ឋាភិបាលនានាមានសិទ្ធិដ៏ត្រឹមត្រូវនឹងការពារប្រទេសរបស់ខ្លួន ដោយប្រើអាវុធបាន លុះត្រាតែគេបានប្រើគ្រប់មធ្យោបាយក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាដោយសន្តិវិធីជាមុនសិន។ ហេតុនេះ អស់ប្រមុខរដ្ឋ និងអស់លោកអ្នកដែលទទួល

ខុសត្រូវក្នុងកិច្ចការសាធារណៈ មានភារកិច្ចការពារប្រជាជនរបស់គេ គឺត្រូវយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងគិតអំពីសេចក្តីដ៏សំខាន់បំផុតទាំងនោះ។ ប៉ុន្តែ ត្រូវយល់ថា ការបង្កើតសង្គ្រាមដើម្បីការពារប្រជាជនរបស់ខ្លួនយ៉ាងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ និងបំណងចង់ត្រួតត្រាប្រជាជាតិផ្សេងដោយប្រើអាវុធ គឺពិតជាករណីផ្សេងពីគ្នាទាំងស្រុង។ កម្លាំងអាវុធគ្មានន័យថា យើងមានសិទ្ធិប្រើអាវុធទាំងនោះបានតាមគោលដៅនយោបាយ ឬតាមគោលដៅយោធាទេ។ ប្រសិនបើសង្គ្រាមត្រូវនឹងផ្ទុះឡើង កុំនឹកស្មានថា ពេលនោះគូបដិបក្ខអាចប្រព្រឹត្តអ្វីៗបានតាមអំពើចិត្ត។

ង. ចំពោះអស់លោកអ្នកដែលប្តេជ្ញាចិត្តបម្រើមាតុភូមិ ក្នុងឋានៈជាទាហាន សូមចាត់ខ្លួនទុកជាអ្នកបម្រើសន្តិសុខ និងបម្រើសេរីភាពរបស់ប្រជាជននានា។ ប្រសិនបើគេបំពេញកិច្ចការនេះយ៉ាងត្រឹមត្រូវ គេពិតជាជួយថែរក្សាសន្តិភាពមែន។

៨០- សង្គ្រាមបរមាណូ

ក. សាស្ត្រាវុធវិទ្យាសាស្ត្រតែងតែចម្រើនឡើងជាលំដាប់ បណ្តាលឲ្យសង្គ្រាមកាន់តែអាក្រក់ហួសប្រមាណ និងកំណាចគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើមជាអតិបរមា។ ពេលប្រទេសមួយប្រើអាវុធវិទ្យាសាស្ត្របែបគ្រឿងបរមាណូ ហើយប្រសិនបើគេមិនបានរិះគិតឲ្យបានច្បាស់អំពីគោលដៅដែលគេចង់បាញ់នោះទេ គេមុខជានឹងបង្កើតវិនាសកម្មយ៉ាងសម្បើមហួសពីបំណងដ៏ត្រឹមត្រូវក្នុងការការពារប្រទេសខ្លួន។ លើសពីនេះទៅទៀត ប្រសិនបើ មនុស្សយើងប្រើគ្រឿងបរមាណូដែលមហាអំណាចប្រមូលទុកក្នុងឃ្លាំងរបស់គេហើយ មនុស្សជាតិមុខជានឹងត្រូវវិនាសអន្តរាយស្លាប់ស្ទើរតែទាំងអស់ គូរបដិបក្ខនឹងត្រូវបំផ្លាញគ្នាទៅវិញទៅមកឲ្យវិនាសអស់គ្មានសល់ ហើយពិភពលោកក៏ត្រូវខូចខាតជាទម្ងន់ដែរ។

ខ. សេចក្តីទាំងនេះបង្ខំយើងឲ្យរិះគិតតាមរបៀបថ្មីទាំងស្រុងអំពីសង្គ្រាម។ សូមឲ្យមនុស្សនាបច្ចុប្បន្នកាលដឹងថា ខ្លួនត្រូវទទួលទោសដោយបានបង្កើតសង្គ្រាមបែបនោះ។ អនាគតពិភពលោកអាស្រ័យលើសេចក្តីដែលគេសម្រេចសព្វថ្ងៃ។

គ. ក្នុងសភាពការណ៍នោះ មហាសន្និបាតយល់ស្របតាមពាក្យរបស់អភិបាលនានានៃព្រះសហគមន៍ក្រុងរ៉ូម កាលពីមុនៗនេះ ដែលដាក់ទោសសង្គ្រាមសកលដូចតទៅថា៖

ង. ចម្បាំងតម្រង់ទៅបំផ្លាញក្រុងទាំងមូល និងតំបន់ដ៏ធំធេង ព្រមទាំងបំផ្លាញមនុស្សដែលរស់នៅក្នុងកន្លែងទាំងនោះ ដោយមិនយោគយល់ ចម្បាំងនេះពិតជាអំពើឧក្រិដ្ឋទាស់នឹងព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ និងប្រឆាំងមនុស្សជាតិដែរ។ ត្រូវតែដាក់ទោសអំពើទាំងនោះយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ដោយមិនរួញរាឡើយ។

ច. សង្គ្រាមទំនើបអាចបង្កើតគ្រោះកាចដ៏សាហាវបំផុត ព្រោះសង្គ្រាមបែបនោះហុចឱកាសឲ្យអស់អ្នកដែលមានអាវុធវិទ្យាសាស្ត្រទំនើបជាងគេ ប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋទាំងនោះបាន។ សង្គ្រាមនេះក៏អាចបណ្តាលឲ្យគូបដិបក្ខប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋតៗគ្នាជៀសមិនផុតនឹងជំរុញឲ្យមនុស្សសម្រេចធ្វើអំពើអាក្រក់បំផុតហួសពីការស្មាន។ អភិបាលព្រះសហគមន៍ក្នុងពិភពលោកទាំងមូលដែលប្រជុំគ្នាជាធ្លុងតែមួយ សូមអង្វរមនុស្សទាំងអស់ជាពិសេសទទូចអង្វរប្រមុខរដ្ឋ និងអ្នកកាន់អំណាចលើកងទ័ព សូមថ្លឹងថ្លែងការខុស និងត្រូវជានិច្ច នៅចំពោះព្រះភ័ក្ត្រព្រះជាម្ចាស់ និងចំពោះមនុស្សជាតិទាំងមូល កុំឲ្យមហន្តរាយកើតឡើងជាដាច់ខាត។

៨១- ការប្រណាំងចង់បានអាវុធកាន់តែច្រើនឡើងៗ

ក. តាមពិត មេដឹកនាំប្រទេសមិនបានប្រមូលទុកអាវុធវិទ្យាសាស្ត្រក្នុង

គោលបំណងប្រើប្រាស់នៅពេលកើតសង្គ្រាមប៉ុណ្ណោះទេ តែអស់លោកយល់ថា កម្លាំងការពារប្រទេសរបស់គេ អាស្រ័យលើការសងសឹកយ៉ាងឆាប់រហ័សបំផុត។ ហេតុនេះ គេប្រមូលទុកអាវុធទាំងនោះកាន់តែច្រើនឡើងៗជារៀងរាល់ឆ្នាំមកបំភ័យសត្រូវហើយឃាត់សត្រូវមិនឲ្យបង្កើតសង្គ្រាម។ មានមនុស្សជាច្រើនយល់ឃើញថា ការប្រមូលទុកអាវុធបែបនោះ ពិតជាមធ្យោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពជានាសន្តិភាពម្យ៉ាងនៅលើពិភពលោក។

ខ. មានប្រទេសជាច្រើនប្រណាំងប្រជែងចង់បានអាវុធកាន់តែច្រើនឡើងៗជាលំដាប់។ ទោះជាយើងគិតអំពីវិធីឃាត់សង្គ្រាមតាមបែបនេះយ៉ាងណាក្តី ក៏ត្រូវដឹងយ៉ាងជាក់ច្បាស់ថា ការប្រណាំងប្រជែងនោះបង្កើត "តុល្យភាពនៃការភ័យ" ដែលមិនមែនជាមាគ៌ាកសាងសន្តិភាពយ៉ាងស្ថិតស្ថេរ និងយ៉ាងពិតប្រាកដទេ។ ការប្រណាំងប្រជែងនោះមិនបំបាត់មូលហេតុបណ្តាលឲ្យកើតសង្គ្រាមទេ ផ្ទុយទៅវិញ វាអាចបណ្តាលឲ្យមូលហេតុទាំងនោះកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរទៅៗ។ ប្រទេសចាយវាយធនធានរបស់ខ្លួនយ៉ាងសម្បើមមកបង្កើតអាវុធថ្មីៗ ប៉ុន្តែ គេមិនអាចជួយអ្នករងទុក្ខក្នុងពិភពលោកទាំងមូលឲ្យបានរស់នៅសមរម្យទេ។ សភាពការណ៍នេះមិននាំឲ្យប្រទេសនឹងប្រទេសលែងទាស់ទែងគ្នាសូម្បីតែបន្តិចសោះ ព្រោះការប្រណាំងប្រជែងចង់បានអាវុធកាន់តែច្រើនឡើងមិនព្យាបាលឫសនៃការទាស់ទែងនោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ សភាពការណ៍នេះបណ្តាលឲ្យការទាស់ទែងរាលដាលដល់តំបន់ផ្សេងៗទៀតក្នុងពិភពលោក។ ហេតុនេះ ត្រូវជ្រើសរើសមាគ៌ាថ្មី គឺត្រូវចាប់ផ្តើមពីការកែទម្រង់ចិត្តគំនិតមនុស្សដើម្បីបញ្ឈប់ការណ៍ដ៏អាក្រក់នេះ ហើយរំដោះមនុស្សលោកឲ្យបានរួចពីការតប់ប្រមល់ ដែលសង្កត់សង្កិនគេ។ ធ្វើដូច្នេះ ទើបសន្តិភាពដ៏ពិតប្រាកដកើតមកក្នុងពិភពលោកមូលបាន។

គ. ហេតុនេះហើយបានជា យើងសូមប្រកាសម្តងទៀតថា ការប្រណាំងប្រជែងចង់បានអាវុធកាន់តែច្រើនឡើងពិតជាមុខរបួសយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ

បំផុតរបស់មនុស្សជាតិ និងបណ្តាលឲ្យមានអយុត្តិធម៌ហួសហេតុដល់អ្នកក្រីក្រទ្រាំមិនបាន។ ប្រសិនបើ នៅតែមានការប្រណាំងប្រជែងចង់បានអាវុធតទៅមុខទៀត ការណ៍នោះមុខជានឹងបណ្តាលឲ្យកើតមហាវិនាសកម្មជាពុំខាន។

ឃ.យើងស្គាល់អន្តរាយដែលមនុស្សជាតិបានបង្កើតហើយនោះ។ ដូច្នេះយើងដឹងខ្លួនកាន់តែច្បាស់អំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនម្នាក់ៗផ្ទាល់ ហើយនាំគ្នាប្រើរយៈពេលដែលព្រះជាម្ចាស់ប្រោសប្រទានឲ្យនេះ ដើម្បីស្វែងរកវិធីផ្សេងៗ ដែលជួយយើងឲ្យដោះស្រាយទំនាស់តាមរបៀបសមរម្យស្របតាមលក្ខណៈរបស់ខ្លួនជាមនុស្ស។ ព្រះជាម្ចាស់ដែលថែរក្សាការពារមនុស្សលោក ទាមទារយ៉ាងខ្លាំង ឲ្យយើងរំដោះខ្លួនឲ្យរួចពីធ្វើជាទាសករនៃសង្គ្រាម ដែលមានតាំងពីដើមរៀងមក។ ប្រសិនបើយើងមិនព្រមខិតខំបែបនេះទេ យើងមិនដឹងថា មាគ៌ាដ៏អាក្រក់ដែលយើងដើរសព្វថ្ងៃ នាំយើងឲ្យវិនាសដល់ណាទេ។

៨២- ត្រូវហាមកុំឲ្យកើតសង្គ្រាមជាដាច់ខាត

ក. យើងដឹងច្បាស់ថា យើងត្រូវខិតខំអស់ពីសមត្ថភាពប្រមូលកម្លាំងទាំងអស់ដើម្បីរៀបចំពេលដែលប្រជាជាតិទាំងអស់ព្រមព្រៀងគ្នា ហាមមិនឲ្យកើតសង្គ្រាមទៀតទេ។ ដើម្បីបំបាត់សង្គ្រាមនោះ ត្រូវបង្កើតអំណាចសាធារណៈសកលមួយ ដែលមនុស្សទាំងអស់ទទួលស្គាល់។ អំណាចនោះត្រូវមានកងកម្លាំងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព អាចធានាសន្តិសុខដល់មនុស្សទាំងអស់អាចគោរពយុត្តិធម៌ និងធានាការពាររងសិទ្ធិមនុស្ស។ ក៏ប៉ុន្តែ មុនអំណាចដែលយើងប្រាថ្នាឲ្យកើតនោះ ត្រូវឲ្យស្ថាប័នអន្តជាតិដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតដែលមានសព្វថ្ងៃ យកចិត្តទុកដាក់ដោយពេញទំហឹងសិក្សារកមធ្យោបាយដែលអាចផ្តល់សន្តិសុខរួម។ សន្តិភាពត្រូវតែកើតដោយប្រជាជាតិទុកចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក តែមិនមកដោយមានប្រទេសមួយបង្ក្រាបជាតិឯទៀតៗដោយប្រើអាវុធទេ។

ហេតុនេះ ប្រទេសទាំងអស់ត្រូវរួមសហការគ្នាបញ្ឈប់ការប្រណាំងប្រជែងចង់បានអាវុធ។ មិនត្រូវឲ្យមានប្រទេសតែមួយបន្ថយចំនួនអាវុធទេ តែត្រូវគ្រប់គ្នាបន្ថយចំនួនអាវុធនៅពេលជាមួយគ្នា តាមល្បឿនដូចគ្នា តាមការព្រមព្រៀង និងដោយមានការធានារ៉ាប់រងយ៉ាងពិតប្រាកដ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ទើបប្រទេសទាំងអស់អាចចាប់ផ្តើមបន្ថយចំនួនអាវុធបាន។

ខ. នៅពេលនេះយើងត្រូវសរសើរមនុស្ស ដែលបានខិតខំបំបាត់សង្គ្រាម ហើយនៅតែកំពុងខិតខំបំបាត់សង្គ្រាមតទៅទៀតដែរ។ ត្រូវគាំទ្រឆន្ទៈល្អរបស់អ្នកដឹកនាំប្រទេសជាច្រើន ដែលទទួលខុសត្រូវជាទម្ងន់បំផុត និងខ្វល់ខ្វាយយ៉ាងខ្លាំង តាមបន្ទុកដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ខ្លួន ដើម្បីបំបាត់សង្គ្រាមដែលអស់លោកអ្នកស្អប់ខ្ពើម ទាំងមិនបំភ្លេចថា សភាពការណ៍នាសម័យបច្ចុប្បន្នស្មុគ្រស្មាញណាស់។ ម្យ៉ាងទៀត យើងជាគ្រីស្តបរិស័ទត្រូវទទូចអង្វរព្រះជាម្ចាស់ សូមព្រះអង្គប្រទានឲ្យអស់លោកអ្នកមានកម្លាំងចិត្តចាប់ផ្តើម និងបន្តកសាងសន្តិភាពដោយចិត្តព្យាយាម។ កិច្ចដ៏សំខាន់នេះ ពិតជាហូរមកពីសេចក្តីស្រឡាញ់យ៉ាងទូលំទូលាយបំពោះមនុស្សលោក។ សព្វថ្ងៃ អស់លោកអ្នកត្រូវតែបើកប្រាជ្ញា និងចិត្ត ទៅគិតគូរដល់ប្រទេសដទៃក្រៅពីប្រទេសរបស់អស់លោកអ្នក សូមអស់លោកអ្នកលះបង់អត្តទត្ថបុគ្គលនិយមនៃជាតិរបស់ខ្លួន និងលះបង់បំណងប្រាថ្នាចង់ត្រួតត្រាប្រជាជាតិឯទៀតៗ។ សូមអស់លោកអ្នកគោរពយ៉ាងខ្លាំងបំផុតចំពោះមនុស្សជាតិទាំងមូលដែលកំពុងតែធ្វើដំណើរឈានទៅឲ្យបានរួបរួមគ្នាកាន់តែជិតស្និទ្ធឡើងៗ។

គ. ក្នុងកិច្ចកសាងសន្តិភាព និងការដាក់អាវុធ ត្រូវនឹកគិតគូរដល់ការសិក្សាយ៉ាងជ្រៅដែលអ្នកស្រាវជ្រាវបានប្រព្រឹត្តរួចហើយ ដោយឥតឈប់ឈរ និងដោយចិត្តក្លាហាន។ ត្រូវគិតគូរដល់ការប្រជុំអន្តរជាតិនានាដែលបានរិះគិតអំពីបញ្ហាទាំងនោះ។ ត្រូវចាត់ទុកថា ការសិក្សាទាំងនោះជាជំហានដើមដំបូងក្នុងការរកដំណោះស្រាយបញ្ហាដ៏ធ្ងន់ធ្ងរទាំងនោះ។

ត្រូវតែបន្តការសិក្សានេះយ៉ាងខ្លាំងជាងមុនទៅទៀត ទើបបានលទ្ធផលគួរឲ្យប្រតិបត្តិតាម។ ក៏ប៉ុន្តែ ត្រូវប្រយ័ត្នកុំផ្ញើជីវិតលើមនុស្សតែមួយចំនួនតូចដែលខិតខំនោះ តែម្នាក់ៗត្រូវចាប់អារម្មណ៍នឹងសន្តិភាពដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់។ ប្រមុខរដ្ឋតែងតែទទួលខុសត្រូវលើប្រយោជន៍រួមនៃប្រជាជាតិរបស់ខ្លួន ហើយនៅពេលជាមួយគ្នានោះ គេក៏លើកស្ទួយប្រយោជន៍រួមសកលដែរ។ តែប្រមុខរដ្ឋទាំងនោះ តែងតែប្រព្រឹត្តតាមមតិ និងតាមមនោសញ្ចេតនារបស់ប្រជាពលរដ្ឋរបស់គេ។ ហេតុនេះ ប្រសិនបើ ប្រជាពលរដ្ឋនៅតែបាក់បែកគ្នា និងទាស់ទែងដោយសារមនោគមវិជ្ជាផ្សេងៗ បើគេមិនទុកចិត្តគ្នា ហើយនៅតែប្រកាន់ពូជសាសន៍ និងចាត់ទុកគេជាសត្រូវនៅឡើយ អស់លោកអ្នកមិនអាចកសាងសន្តិភាពបានទេ។ ហេតុនេះ ត្រូវប្រែរបៀបអប់រំចិត្តគំនិតប្រជាជនឲ្យបានជាថ្មី និងប្រែមតិសាធារណៈជាចាំបាច់បំផុត។ សូមឲ្យអស់អ្នកដែលរួមសហការក្នុងកិច្ចអប់រំណាមួយ ជាពិសេស អ្នកអប់រំយុវជន ឬអ្នកបង្កើតមតិសាធារណៈ សូមរាប់ថា គេមានមុខងារសំខាន់ជាងគេ គឺនាំមនោសញ្ចេតនាថ្មីដែលអាចបង្កើតសន្តិភាពចូលក្នុងចិត្តគំនិតមនុស្សទាំងអស់។ តាមពិត យើងទាំងអស់គ្នាត្រូវប្រែចិត្តគំនិត និងចាប់អារម្មណ៍នឹងពិភពលោក។ យើងក៏ត្រូវខិតខំធ្វើកិច្ចការដែលយើងអាចប្រព្រឹត្តរួមគ្នាបាន ដើម្បីឲ្យមនុស្សជាតិចម្រើនឡើង។

ឃ.តែយើងមិនត្រូវបញ្ឆោតខ្លួនឯងដោយមានសេចក្ដីសង្ឃឹមផ្ដេសផ្ដាសឡើយ។ ទោះបីយើងបំបាត់គំនុំគុំកួន និងការស្អប់គ្នាក្ដី ទោះបីមនុស្សមានចំណេះយ៉ាងអស្ចារ្យគួរឲ្យសរសើរក្ដី ប្រសិនបើយើងមិនចុះហត្ថលេខាលើការព្រមព្រៀងយ៉ាងរឹងប៉ឹង និងប្រកបដោយយុត្តិធម៌ដែលជានាសន្តិភាពសកលនោះទេ មនុស្សជាតិដែលកំពុងប្រឈមមុខនឹងគ្រោះកាចយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ មុខជាមិនស្គាល់សន្តិភាពណាផ្សេងពីសន្តិភាពដ៏អាក្រក់បំផុតបណ្ដាលមកពីសេចក្ដីស្លាប់។ ប៉ុន្តែនៅពេលព្រះសហគមន៍របស់ព្រះគ្រីស្ត ចែករំលែកសេចក្ដីតប់ប្រមល់របស់មនុស្សជាតិនា

បច្ចុប្បន្នកាល និងប្រកាសសេចក្ដីទាំងនេះ ក៏ព្រះសហគមន៍នៅតែមានសេចក្ដីសង្ឃឹមយ៉ាងមាំមួនដែរ។ ព្រះសហគមន៍មានគោលបំណងចង់ប្រកាស ទោះត្រូវពេលវេលាក្ដី ខុសពេលវេលាក្ដី នូវសារដែលខ្លួនបានទទួលបន្តពីក្រុមគ្រីស្តទូត ឲ្យមនុស្សនាសម័យនេះដឹង គឺថា "គ្រាដែលព្រះជាម្ចាស់គាប់ព្រះហឫទ័យ គឺឥឡូវនេះហើយ!" ជាគ្រាមនុស្សប្រែចិត្តគំនិត។ "ឥឡូវនេះហើយ ជាថ្ងៃដែលព្រះជាម្ចាស់សង្គ្រោះមនុស្សលោក!" (២ ករ៦,២)។

វគ្គទី ២
ការកសាងសហគមន៍អន្តរជាតិ

៨៣- មូលហេតុបណ្តាលឲ្យមនុស្សបាក់បែកគ្នា និងការព្យាបាល

បើយើងចង់កសាងសន្តិភាព ត្រូវបំបាត់មូលហេតុទាំងប៉ុន្មានបណ្តាលឲ្យមនុស្សទាស់ទែងគ្នា មានអយុត្តិធម៌ជាដើម ដែលនាំឲ្យកើតសង្គ្រាម។ នេះជាលក្ខ័ណ្ឌសំខាន់ជាងគេ។ អយុត្តិធម៌ជាច្រើន បណ្តាលមកពីសភាពការណ៍សេដ្ឋកិច្ចមិនស្មើគ្នាហួសហេតុ និងមកពីការយឺតយ៉ាវពេកក្នុងការកែប្រែសភាពការណ៍មិនស្មើគ្នាទាំងនោះ។ មានមូលហេតុផ្សេងៗទៀត គឺមកពីមនុស្សមានចិត្តទោសៈចង់ត្រួតត្រាគេ និងមកពីគេមើលងាយអ្នកដទៃ។ ប្រសិនបើយើងរិះគិតដល់មូលហេតុឲ្យបានជ្រៅជាងទៅទៀត យើងមុខជានឹងឃើញថា មានចិត្តប្រណែនឈ្នានីស ការមិនទុកចិត្តគ្នា ចិត្តក្រអឺតក្រទម និងតណ្ហាឯទៀតៗនាំឲ្យមនុស្សគិតតែពីខ្លួនឯង។ ដោយមនុស្សមិនអាចស៊ូទ្រាំនឹងអយុត្តិធម៌ច្រើនយ៉ាងនេះ ទោះបើមិនកើតសង្គ្រាមដ៏ឃោរឃៅក្តី ក៏មនុស្សលោកនៅតែជ្រួលច្របល់ជានិច្ច ដោយមានគេប្រកួតប្រជែងគ្នា និងប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាទៀតផង។ លើសពីនេះទៅទៀត សេចក្តីអាក្រក់ទាំងនេះ នៅតែមានក្នុងទំនាក់ទំនងជាតិនិងជាតិដែរ។ ហេតុនេះហើយស្ថាប័នអន្តរជាតិត្រូវពង្រីក និងពង្រឹងការសហការគ្នាឲ្យកាន់តែខ្លាំងឡើង។ ការនេះពិតជាចាំបាច់បំផុត។ ធ្វើដូច្នេះ ស្ថាប័នអន្តរជាតិមុខជានឹងបំបាត់សេចក្តីអាក្រក់ទាំងនោះ ឬជៀសវាងមិនឲ្យកើតឡើង ព្រមទាំងទប់ទល់ហិង្សាទៀតផង។ ហេតុនេះ សូមព្យាយាមដាស់តឿនឲ្យគេបង្កើតស្ថាប័នសម្រាប់លើកស្ទួយសន្តិភាព ដោយមិនណាយចិត្តឡើយ។

៨៤- សហគមអន្តរជាតិ និងស្ថាប័នអន្តរជាតិ

ក. នៅសម័យឥឡូវ ប្រជាពលរដ្ឋ និងប្រជាជនទាំងអស់នៅលើផែនដី មានបំណងទាក់ទងគ្នា គឺត្រូវការគ្នាទៅវិញទៅមកកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។ គេក៏ស្វែងរកប្រយោជន៍រួមយ៉ាងត្រឹមត្រូវ និងបង្កើតប្រយោជន៍រួមយ៉ាងសកម្មផងដែរ។ ហេតុការណ៍ទាំងនោះទាមទារឲ្យសហគមន៍ប្រជាជាតិនានា ចាត់ចែងគ្នាតាំងពីពេលឥឡូវនេះ តាមរបៀបរៀបរយស្របតាមបន្ទុកនាបច្ចុប្បន្ន។ យើងគិតជាពិសេសអំពីតំបន់ជាច្រើនដែលរងគ្រោះដោយខ្វះខាតគ្មានស្បៀងអាហារបរិភោគ ជាគ្រោះកាចដែលទ្រាំមិនបាន។

ខ. ស្ថាប័នសហគមន៍អន្តរជាតិត្រូវផ្គត់ផ្គង់តាមចំណែករៀងៗខ្លួន នូវសេចក្ដីត្រូវការនានារបស់មនុស្សក្នុងវិស័យសង្គម ពោលគឺ ផ្គត់ផ្គង់ស្បៀងអាហារ សុខាភិបាល ការអប់រំ ការងារ។ល។ ស្ថាប័នសហគមន៍អន្តរជាតិក៏ត្រូវមានសមត្ថភាពអាចប្រឈមមុខនឹងហេតុការណ៍ផ្សេងៗដែលកើតក្នុងតំបន់ខ្លះ ឧបមាថា ជួយប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ឲ្យចម្រើនឡើង ជួយសម្រាលទុក្ខជនភៀសខ្លួនដែលខ្ចាត់ខ្ចាយក្នុងពិភពលោកទាំងមូល ឬផ្ដល់ជំនួយដល់ជនអន្តោប្រវេសន៍និងក្រុមគ្រួសារគេផង។

គ. ស្ថាប័នអន្តរជាតិដែលសព្វថ្ងៃមានរួចហើយ ទាំងស្ថាប័នអន្តរជាតិ ស្ថាប័នតាមតំបន់ មានគុណជាច្រើនដល់មនុស្សជាតិមែន។ ស្ថាប័នទាំងនោះហាក់ដូចជាការព្រាងទុកដើមដំបូងអំពីគ្រឹះអន្តរជាតិ សម្រាប់សាងសង់សហគមន៍មនុស្សជាតិទាំងមូល ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាសំខាន់ៗនាសម័យឥឡូវ ពោលគឺ លើកស្ទួយការចម្រើនឡើងនៅគ្រប់តំបន់នៃផែនដី និងជៀសវាងមិនឲ្យកើតសង្គ្រាមគ្រប់យ៉ាង។ ព្រះសហគមន៍មានអំណរសប្បាយដោយឃើញថា ក្នុងគ្រប់វិស័យគ្រីស្តបរិស័ទ និងអ្នកដែលមិនកាន់គ្រីស្តសាសនា មានចិត្តគំនិតចាត់អ្នកដទៃទុកជាបងប្អូនយ៉ាងពិតប្រាកដកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។ គេក៏នៅតែខិតខំសម្រាលទុក្ខដ៏ធំធេងរបស់មនុស្សលោកកាន់តែខ្លាំងឡើងៗទៀតដែរ។

៨៥- សហគមន៍អន្តរជាតិរួមសហការក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច

ក. មនុស្សជាតិនាបច្ចុប្បន្នរួមសាមគ្គីគ្នា។ ហេតុនេះគ្រប់ប្រទេសត្រូវរួមសហការគ្នាក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចឲ្យកាន់តែជិតស្និទ្ធឡើងៗ។ ទោះបីប្រជាជនស្ទើរតែទាំងអស់បានឯករាជ្យខាងនយោបាយក្តី ក៏ប្រជាជនទាំងនោះមិនទាន់បានរួចផុតពីភាពមិនស្មើគ្នានៅឡើយទេ ហើយក៏នៅតែជាចំណុះប្រទេសដទៃហួសហេតុគ្រប់យ៉ាងដែរ។ គេក៏មិនទាន់រួចពីគ្រោះថ្នាក់ដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនៅផ្ទៃក្នុងរបស់គេនៅឡើយដែរ។

ខ. ប្រទេសមួយអាចចម្រើនឡើងបាន អាស្រ័យតែលើធនធានមនុស្ស និងហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួនដែរ។ ការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈត្រូវតែរៀបចំប្រជាពលរដ្ឋនៃប្រជាជាតិនីមួយៗឲ្យមានសមត្ថភាពអាចបំពេញគ្រប់បន្ទុកខាងសេដ្ឋកិច្ច និងខាងសង្គមបាន។ ហេតុនេះត្រូវការអ្នកជំនាញការអន្តរជាតិមកជួយ។ ប៉ុន្តែ អស់អ្នកជំនាញការដែលមកជួយនោះមិនត្រូវមានឥរិយាបទធ្វើដូចជាម្ចាស់ត្រួតត្រាគេទេ តែទុកជាអ្នកជំនួយ និងជាសហការីវិញ។ ចំពោះជំនួយជាសម្ភារៈដល់ប្រជាជាតិកំពុងអភិវឌ្ឍន៍វិញ ជំនួយទាំងនោះមុខជានឹងបណ្តាលឲ្យទម្លាប់ខាងពាណិជ្ជកម្មនាសម័យឥឡូវប្រែប្រួលយ៉ាងខ្លាំង។ ប្រជាជាតិដែលមានសេដ្ឋកិច្ចជឿនលឿនត្រូវជួយគេតាមរបៀបផ្សេងទៀត ដូចជាផ្តល់អំណោយកម្ចី ឬផ្តល់វិនិយោគជាប្រាក់។ ប្រជាជាតិទាំងនោះត្រូវជួយបម្រើដោយចិត្តទូលំទូលាយ និងដោយចិត្តទៀងត្រង់ រីឯប្រទេសដែលទទួលជំនួយវិញមិនត្រូវមានចិត្តលោភលន់ឡើយ។

គ. ប្រសិនបើសហគមន៍អន្តរជាតិចង់កសាងរបៀបរៀបរយដ៏ពិតប្រាកដខាងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងពិភពលោក ត្រូវបញ្ឈប់ចិត្តលោភលន់ចង់បានកម្រៃហួសហេតុ ត្រូវបញ្ឈប់ចិត្តទោសៈចង់ត្រួតត្រាប្រទេសដទៃខាងនយោបាយ ត្រូវបញ្ឈប់យុទ្ធសាស្ត្រយោធា ព្រមទាំងត្រូវបញ្ឈប់កលល្បិចដែលមានគោលដៅផ្សព្វផ្សាយមនោគមវិជ្ជាមួយ ឬបង្ខំឲ្យគេយកមនោគម

វិជ្ជានោះ។ ទោះបីមានប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមជាច្រើនប្លែកៗពីគ្នាក្តី ក៏ត្រូវឲ្យមនុស្សមានសមត្ថភាពអាចរកគ្រឹះរួមសម្រាប់បង្កើតពាណិជ្ជកម្មសកលដែរ។ ប្រសិនបើម្នាក់ៗលះបង់គំនិតដែលគេបានគិតទុកជាមុន ហើយសុខចិត្តសន្ទនាដោយចិត្តស្មោះដោយមិនយឺតយ៉ាវ ទើបគេអាចរកឃើញគ្រឹះនេះបាន។

៨៦- គោលការណ៍ខ្លះដែលអាចជួយណែនាំបាន

ក. យើងយល់ឃើញ គួរអនុវត្តតាមគោលការណ៍ដើម្បីសហការគ្នាដូចតទៅ ៖

ខ. ប្រជាជាតិកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងថា គោលដៅនៃការអភិវឌ្ឍន៍មានតែមួយគត់ គឺនាំឲ្យប្រជាពលរដ្ឋរីកចម្រើនយ៉ាងពេញលេញក្នុងឋានៈគេជាមនុស្ស។ ប្រជាជាតិទាំងនោះត្រូវតែបញ្ជាក់គោលដៅនេះយ៉ាងច្បាស់ដោយមិនអាចភាន់ច្រឡំបានឡើយ។ ប្រជាជាតិទាំងនោះត្រូវនឹកចងចាំថា មានតែកិច្ចការដែលប្រជាជនធ្វើ និងការប៉ុនប្រសប់របស់គេទេ ដែលបណ្តាយឲ្យប្រជាជាតិរបស់ខ្លួនអាចចម្រើនឡើងបាន និងឲ្យការចម្រើននេះមានកម្លាំងរស់រវើក។ ការអភិវឌ្ឍន៍នោះមិនសំអាងតែលើជំនួយបរទេសតែប៉ុណ្ណោះទេ តែត្រូវប្រើប្រាស់ធនធានរបស់ប្រទេសយ៉ាងពេញលេញវិញ ត្រូវសំអាងលើវប្បធម៌ និងលើប្រពៃណីរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ទើបចម្រើនឡើងតាមសម្រួលបាន។ ក្នុងករណីនេះ អស់អ្នកដែលមានឥទ្ធិពលខ្លាំងជាងគេលើអ្នកដទៃត្រូវធ្វើជាគំរូឲ្យគេ។

គ. ប្រជាជាតិដែលមានសេដ្ឋកិច្ចជឿនលឿន មានភារកិច្ចយ៉ាងធំបំផុតគឺជួយប្រជាជាតិកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ឲ្យបំពេញបន្ទុកទាំងនោះយ៉ាងស្រួល។ សូមឲ្យប្រជាជាតិដែលមានសេដ្ឋកិច្ចជឿនលឿនរិះគិត និងប្រែចិត្តគំនិតរបស់គេ គឺប្រែទាំងខាងវិញ្ញាណ ទាំងខាងសម្ភារៈ ដើម្បីឲ្យគេអាចសហការជាសកលបាន។

ឃ.ហេតុនេះហើយ បានជានៅពេលប្រជាជាតិដែលមានសេដ្ឋកិច្ចជឿនលឿនចបារជាមួយប្រជាជាតិដែលមានសេដ្ឋកិច្ចទន់ខ្សោយ និងប្រជាជាតិក្រជាងគេ ត្រូវយល់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់គេនោះផង ដ្បិតពេលប្រជាជាតិក្រីក្រលក់ផលិតផលរបស់ខ្លួន គេទទួលផលដែលគេត្រូវការជាចាំបាច់សម្រាប់បិញ្ចឹមជីវិតរបស់ខ្លួន។

ង. សហគមន៍អន្តរជាតិមានតួនាទីសម្របសម្រួល និងលើកស្ទួយការអភិវឌ្ឍន៍ដោយយកបិត្តទុកដាក់បែកចាយធនធាន ដែលគេគ្រោងទុកដោយប្រសិទ្ធភាព និងយ៉ាងត្រឹមត្រូវជាអតិបរមា។ ប៉ុន្តែត្រូវគិតដល់គោលការណ៍ "ទុកអំណាចបន្ទាប់បន្សំ" គឺទុកឲ្យប្រជាជាតិកំពុងតែអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនោះទទួលខុសត្រូវខ្លួនឯង គឺសហគមន៍អន្តរជាតិមានតួនាទីបាត់បែងទំនាក់ទំនងខាងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងពិភពលោកទាំងមូលឲ្យមានរបៀបរៀបរយ ដើម្បីបែកចាយជំនួយតាមក្បួនយុត្តិធម៌។

ច. សូមតែងតាំងស្ថាប័នដែលមានសមត្ថភាពលើកស្ទួយ និងណែនាំពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ជាពិសេសពាណិជ្ជកម្មជាមួយប្រជាជាតិដែលមានសេដ្ឋកិច្ចទន់ខ្សោយជាងគេ។ ស្ថាប័នទាំងនោះអាចកែសម្រួលផលអាក្រក់ដែលបណ្តាលមកពីភាពមិនស្មើគ្នា ហួសហេតុនៃប្រជាជាតិនានា។ ការកែសម្រួលនេះ និងជំនួយខាងបច្ចេកទេស ជំនួយខាងវប្បធម៌ និងជំនួយខាងហិរញ្ញវត្ថុ មុខជានឹងផ្តល់ឲ្យប្រជាជាតិកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនោះ មានមធ្យោបាយដើម្បីបន្តការខិតខំរបស់ខ្លួន និងនាំឲ្យសេដ្ឋកិច្ចរបស់គេចម្រើនឡើងតាមសម្រួល។

ឆ. ក្នុងករណីជាច្រើន ត្រូវប្រែរបនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមទាំងស្រុងជាបន្ទាន់។ ប៉ុន្តែ ត្រូវប្រយ័ត្នកុំយកដំណោះស្រាយមិនទាន់ស្ទាត់ជំនាញខាងបច្ចេកទេស ជាពិសេស កុំយកដំណោះស្រាយ

ដែលផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍តែខាងសម្ភារៈប៉ុណ្ណោះទេ។ ការអភិវឌ្ឍន៍មិនត្រូវទាស់នឹងលក្ខណៈរបស់មនុស្សខាងផ្លូវវិញ្ញាណ ហើយក៏មិនត្រូវទាស់នឹងការចម្រើនដ៏ពេញលេញរបស់ខ្លួន ដ្បិត "មនុស្សមិនមែនរស់ដោយសារតែអាហារប៉ុណ្ណោះទេ គឺរស់ដោយសារគ្រប់ព្រះបន្ទូលដែលចេញមកពីព្រះឱស្ឋរបស់ព្រះជាម្ចាស់ដែរ" (មថ ៤,៤)។ មនុស្សម្នាក់ៗមានចំណែកមួយនៃទ្រព្យសម្បត្តិដ៏ថ្លៃថ្នូរកប់ទុកក្នុងខ្លួន និងក្នុងប្រពៃណីដ៏ប្រសើររបស់គេ ដែលព្រះជាម្ចាស់បានផ្ញើទុកដល់មនុស្សជាតិ ទោះបីមានគ្នាច្រើនមិនស្គាល់ប្រភពនៃកំណប់ដ៏ថ្លៃថ្នូរនេះក្តី។

៨៧- ការសហការអន្តរជាតិ និងកំណើននៃចំនួនមនុស្ស

ក. មានប្រជាជាតិមួយចំនួន ត្រូវការរួមសហការអន្តរជាតិជាចាំបាច់បំផុតអាក់ខានមិនបាន។ ក្នុងចំណោមបញ្ហាជាច្រើន។ ប្រជាជាតិទាំងនោះត្រូវប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាសំខាន់ជាងគេ គឺចំនួនប្រជាជនកើនឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័ស។ ហេតុនេះត្រូវស្វែងរកមធ្យោបាយជួយរៀបចំអ្វីៗដែលគេត្រូវការ ដើម្បីឲ្យមនុស្សទាំងអស់មានស្បៀងអាហារបរិភោគគ្រប់គ្រាន់ ឲ្យគេមានការសិក្សាសមរម្យ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍មនុស្សលោកទាំងមូល។ មនុស្សទាំងអស់ ជាពិសេសប្រជាជាតិដែលសម្បូរណ៍ដោយទ្រព្យសម្បត្តិ ត្រូវរួមសហការយ៉ាងពេញលេញ និងយ៉ាងព្យាយាមជួយឧបត្ថមគេ។ ប្រសិនបើប្រជាជាតិមួយចំនួនធំទទួលការបង្រៀនយ៉ាងសមរម្យ គេអាចធ្វើឲ្យជីវភាពប្រជាជនរបស់ខ្លួនចម្រើនឡើងបានយ៉ាងខ្លាំង គឺគេមុខជានឹងឆ្លងកាត់ពីកសិកម្មបុរាណ មកប្រើបច្ចេកទេសទំនើប ដោយប្រុងប្រយ័ត្នតាមតម្រូវការ និងស្របតាមសភាពការណ៍របស់គេ។ គេក៏ត្រូវបែករំលែកដីធ្លីឲ្យប្រជាជនប្រើប្រាស់តាមយុត្តិធម៌ ទើបកើតរបៀបរៀបរយល្អក្នុងសង្គម។

ខ. ចំពោះបញ្ហាចំនួនប្រជាជនក្នុងប្រជាជាតិនីមួយៗ រដ្ឋាភិបាលនានា

ពិតជាមានសិទ្ធិ និងភារកិច្ចតាមព្រំដែននៃសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ឧបមាថា រដ្ឋាភិបាលមានសិទ្ធិ និងភារកិច្ចតែងច្បាប់អំពីសង្គម និងអំពីក្រុមគ្រួសារ អំពីប្រជាជនស្រុកស្រែចម្ការដែលមករស់នៅក្នុងទីក្រុង អំពីព័ត៌មានស្ដីអំពីសភាពការណ៍ និងអំពីតម្រូវការនៃប្រទេស។ សព្វថ្ងៃមានមនុស្សជាច្រើនយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងអំពីបញ្ហានេះ។ ហេតុនេះ មហាសន្និបាតប្រាថ្នាចង់ឲ្យមានគ្រីស្តបរិស័ទកាតូលិកដែលមានសមត្ថភាពក្នុងវិស័យទាំងនោះ ជាពិសេសក្នុងសកលវិទ្យាល័យបន្តការស្រាវជ្រាវដែលមនុស្សផ្សេងៗចាប់ផ្ដើមសិក្សាឲ្យកាន់តែទូលំទូលាយឡើង។

គ. មានមនុស្សជាច្រើនតែងតែប្រកាសថា ត្រូវបន្ថយកំណើននៃចំនួនមនុស្សនៅលើផែនដីជាដាច់ខាត យ៉ាងហោចណាស់សូមបន្ថយចំនួនកំណើតកូនក្នុងប្រទេសមួយចំនួន ដោយប្រើគ្រប់មធ្យោបាយ ហើយរដ្ឋអំណាចត្រូវបញ្ចេញក្រឹត្យក្រមគ្រប់យ៉ាងដើម្បីបន្ថយចំនួនមនុស្ស។ មហាសន្និបាតសូមក្រើនរំឭកដាស់តឿនមនុស្សទាំងអស់ថា កុំប្រើវិធីផ្ទុយនឹងវិន័យនៃសីលធម៌ ទោះបីគេទូន្មានឲ្យប្រើវិធីទាំងនោះជាសាធារណៈក្ដី ឬជាឯកជនក្ដី ឬទោះជាគេបង្ខំឲ្យប្រើក៏ដោយ។ មនុស្សមានសិទ្ធិរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងបន្តពូជ ជាសិទ្ធិដែលគ្មាននរណាអាចដកហូតបានជាដាច់ខាត។ ហេតុនេះ មានតែគូស្វាមីភរិយាទេ ដែលអាចសម្រេចអំពីចំនួនកូនរបស់ខ្លួនបាន ក្រោយពីបានរិះគិតថ្លឹងថ្លែងយ៉ាងត្រឹមត្រូវ។ រដ្ឋអំណាចគ្មានសិទ្ធិសម្រេចជំនួសគេបានសោះ។ ឪពុកម្ដាយត្រូវសម្រេចដោយមានមនសិការអប់រំយ៉ាងល្អ។ ហេតុនេះ ត្រូវជួយមនុស្សទាំងអស់ឲ្យមានសមត្ថភាពអាចទទួលខុសត្រូវ ស្របតាមសីលធម៌ និងស្របតាមលក្ខណៈរបស់ខ្លួនជាមនុស្ស ដោយគិតគូរដល់ធម្មវិន័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ និងដោយមិនបំភ្លេចដល់សភាពការណ៍ទាំងប៉ុន្មាននៃការរស់នៅដែរ។ ដូច្នេះ ត្រូវប្រើគរុកោសល្យអប់រំឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង និងធ្វើឲ្យសភាពការណ៍ក្នុងសង្គមបម្រើន

ឡើងផងដែរ។ ជាបឋម ត្រូវផ្តល់ឱកាសឲ្យប្រជាជនអាចទទួលការអប់រំខាងសាសនា ឬយ៉ាងហោចណាស់ឲ្យទទួលការអប់រំខាងសីលធម៌ដែលមានគុណភាពល្អ។ ម្យ៉ាងទៀត ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានសមរម្យដល់ប្រជាជនឲ្យបានដឹងអំពីការចម្រើននៃវិទ្យាសាស្រ្ត ក្នុងការស្វែងរកវិធីដែលអាចជួយគូស្វាមីភរិយាក្នុងការពន្យារកំណើតកូន។ គេអាចប្រើវិធីទាំងនោះបាន លុះត្រាតែវិធីទាំងនោះមានតម្លៃយ៉ាងច្បាស់ និងពិតជាស្របតាមសីលធម៌។

៨៨- តួនាទីរបស់គ្រីស្តបរិស័ទក្នុងជំនួយអន្តរជាតិ

ក. គ្រីស្តបរិស័ទត្រូវសុខចិត្តរួមសហការដោយចិត្តស្មោះ និងដោយចិត្តទូលាយក្នុងការកសាងរបៀបរៀបរយអន្តរជាតិ។ ត្រូវកសាងរបៀបរៀបរយនេះដោយគោរពយ៉ាងស្មោះ ចំពោះសេរីភាពដ៏ត្រឹមត្រូវ និងដោយស្រឡាញ់មនុស្សទាំងអស់ទុកជាបងប្អូន។ គ្រីស្តបរិស័ទរឹតតែស្ម័គ្រចិត្តជួយកសាងរបៀបរៀបរយនេះដោយដឹងថា មនុស្សភាគច្រើននៅក្នុងលោកនេះ ស្ថិតនៅក្នុងភាពក្រីក្រតោកយ៉ាក ហើយតាមរយៈអ្នកក្រីក្រទាំងនោះ ព្រះគ្រីស្តទាមទារយ៉ាងខ្លាំងឲ្យក្រុមសាវ័កព្រះអង្គមានចិត្តមេត្តាករុណា។ សូមបំបាត់សភាពការដែលទាស់ភ្នែកនេះដែលមានដូចតទៅ គឺថាមានប្រជាជាតិខ្លះដែលប្រជាពលរដ្ឋភាគច្រើនជាគ្រីស្តបរិស័ទ មានទ្រព្យសម្បត្តិហូរហៀរតែនៅពេលជាមួយគ្នានោះមានប្រជាជាតិខ្លះខ្វះខាត គ្មានអ្វីៗដែលគេត្រូវការសម្រាប់ទប់ទល់ជីវភាព គេរងគ្រោះដោយទុរ្ភិក្ស គ្មានអាហារបរិភោគ មានជំងឺរាតត្បាត និងកើតទុក្ខលំបាកគ្រប់បែបយ៉ាង។ គំនិតរបស់អ្នកដែលចង់ដាក់ខ្លួនជាអ្នកក្រីក្រ និងមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ពិតជាសិរីរុងរឿង និងជាសញ្ញាសម្គាល់នៃព្រះសហគមន៍របស់ព្រះគ្រីស្ត។

ខ. ហេតុនេះ ត្រូវលើកតម្កើង និងលើកទឹកចិត្តគ្រីស្តបរិស័ទទាំងប៉ុន្មានជាពិសេសយុវជនដែលស្ម័គ្រចិត្តថ្វាយខ្លួនជួយបម្រើមនុស្សឯទៀតៗ

និងប្រជាជនផ្សេងៗ។ លើសពីនេះទៅទៀត ប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់ទាំងមូលមានតួនាទីសម្រាលទុក្ខមនុស្សសម័យឥឡូវ តាមសមត្ថភាពរៀងៗខ្លួន ដោយមានអភិបាលព្រះសហគមន៍លើកទឹកចិត្តគេ ទាំងមានប្រសាសន៍និងធ្វើគំរូផងដែរ។ គេមិនគ្រាន់តែយកអ្វីដែលនៅសេសសល់មកចែកដល់អ្នកក្រីក្រប៉ុណ្ណោះទេ តែគេយកអ្វីៗដែលខ្លួនត្រូវការជាចាំបាច់សម្រាប់ចិញ្ចឹមជីវិតមកចែកឲ្យគេវិញ ដូចព្រះសហគមន៍ពីដើមធ្លាប់ធ្វើ។

គ. ត្រូវចាត់ចែងការប្រមូលធនធានឲ្យមានរបៀបរៀបរយ តាមភូមិភាគតាមប្រជាជាតិនានា និងនៅតាមសកលលោកទាំងមូល ទោះបីរបៀបប្រមូលប្រាក់ និងចែកជំនួយមិនដូចគ្នានៅគ្រប់កន្លែងក្តី។ សូមគ្រីស្តបរិស័ទកាតូលិករួមសហការជាមួយបងប្អូនគ្រីស្តបរិស័ទនីកាយឯទៀតៗ នៅកន្លែងណាដែលគេឃើញថា គួរឲ្យធ្វើការរួមគ្នា។ សេចក្តីស្រឡាញ់ទាមទារឲ្យអ្នកប្រព្រឹត្តកិច្ចការតាមសង្គម និងកិច្ចជួយដល់អ្នកដទៃគិតគូរដល់អនាគត និងធ្វើការដោយមានរបៀបរៀបរយ។ ហេតុនេះអស់អ្នកដែលចង់បម្រើប្រជាជាតិដែលកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវទទួលការអប់រំតាមរបៀបសមរម្យក្នុងគ្រឹះស្ថានឯកទេស មុនចេញទៅបម្រើអ្នកដទៃ។

៨៩- វត្តមានរបស់ព្រះសហគមន៍ក្នុងសហគមន៍អន្តរជាតិ

ក. ព្រះសហគមន៍ប្រកាសដំណឹងល្អឲ្យមនុស្សទាំងអស់ តាមបេសកកម្មដែលខ្លួនបានទទួលពីព្រះជាម្ចាស់មក។ ពេលនោះ ព្រះសហគមន៍ចែករំលែកព្រះហឫទ័យប្រោសប្រណីដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់ព្រះអង្គឲ្យគេ និងជួយពង្រឹងសន្តិភាព ហើយតែងតាំងគ្រឹះដ៏មាំមួនជូនសហគមន៍មនុស្សលោកជាបងប្អូន គឺនាំឲ្យគេស្គាល់ធម្មវិន័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ និងស្គាល់ធម្មវិន័យរបស់ធម្មជាតិដែរ។ ហេតុនេះ ព្រះសហគមន៍ត្រូវតែមានវត្តមានក្នុងសហគមន៍ប្រជាជាតិជាចាំបាច់ ដើម្បីលើកទឹកចិត្ត

និងដាស់តឿនមនុស្សទាំងអស់ឲ្យរួមសហការគ្នា។ ព្រះសហគមន៍ត្រូវមានវត្តមានតាមស្ថាប័នជាផ្លូវការ និងដោយគ្រីស្តបរិស័ទទាំងអស់រួមសហការដោយចិត្តស្មោះ។ គ្រីស្តបរិស័ទរួមសហការ ដូច្នេះដោយមានបំណងតែមួយ គឺជួយដល់ប្រយោជន៍មនុស្សទាំងអស់។

ខ. ប្រសិនបើគ្រីស្តបរិស័ទដឹងអំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន ក្នុងឋានៈជាមនុស្សផង និងក្នុងឋានៈជាគ្រីស្តបរិស័ទផង គេមុខជានឹងនាំគ្នាដាស់តឿនមនុស្សនៅកន្លែងគេរស់នៅ ឲ្យមានបំណងរួមសហការជាមួយសហគមន៍អន្តជាតិ ដោយចិត្តទូលាយ។ ដូច្នេះ គេមុខជានឹងបានលទ្ធផលនោះពុំខាន។ ក្នុងករណីនេះ ត្រូវបាច់អារម្មណ៍យ៉ាងពិសេសនឹងការអប់រំយុវជន ទាំងខាងសង្គម ទាំងខាងសាសនា។

៩០- តួនាទីគ្រីស្តបរិស័ទក្នុងស្ថានប័នអន្តរជាតិ

ក. គ្រីស្តបរិស័ទទាំងបុគ្គលម្នាក់ៗក្តី ទាំងជាក្រុមក្តី ត្រូវជួយស្ថាប័នដែលមានគោលដៅពង្រីកការសហការអន្តរជាតិ ទោះបីស្ថាប័នទាំងនោះកើតរួចហើយក្តី ឬក៏ត្រូវបង្កើតនៅពេលអនាគតក្តី។ ការនេះពិតជាសកម្មភាពមួយដ៏ល្អប្រពៃរបស់គេ។ សមាគមកាតូលិកអន្តរជាតិនានាអាចជួយបម្រើជាច្រើនយ៉ាងក្នុងកិច្ចកសាងសហគមន៍សកលប្រកបដោយសន្តិភាព និងដែលមានមនុស្សរាប់អានគ្នាទុកជាបងប្អូនថែមទៀត។ ត្រូវតែពង្រឹងសមាគមទាំងនោះ ដោយផ្តល់បុគ្គលិកច្រើនជាងពីមុនមកធ្វើការជាមួយ គឺបុគ្គលិកដែលទទួលការអប់រំយ៉ាងល្អជាមុន។ ត្រូវតែពង្រឹងសមាគមទាំងនោះដោយបន្ថែមសម្ភារៈដែលគេត្រូវការ និងដោយសម្រួលកម្លាំងរបស់គេឲ្យរួមសហការគ្នា។ សព្វថ្ងៃត្រូវតែធ្វើកិច្ចការរួម ទើបសកម្មភាពនោះមានប្រសិទ្ធភាព និងត្រូវតាមសេចក្តីដ៏ចាំបាច់នៃការសន្ទនាគ្នាដែរ។ ម្យ៉ាងទៀត សមាគមទាំងនោះជួយពង្រីកគំនិតមនុស្ស ឲ្យនាំគ្នាគិតដល់ប្រយោជន៍សកលជាគំនិតដែលគ្រីស្តបរិស័ទកាតូលិកពេញចិត្ត។ សមាគមទាំងនោះ

ក៏ជួយបង្កើតមនសិការសាមគ្គី និងឲ្យគេទទួលខុសត្រូវជាសកលដ៏ពិតប្រាកដ។

ខ. នៅទីបញ្ចប់ យើងប្រាថ្នាចង់ឲ្យគ្រីស្តបរិស័ទកាតូលិកខិតខំរួមសហការយ៉ាងសកម្ម និងដែលមានប្រយោជន៍ជាមួយបងប្អូនគ្រីស្តបរិស័ទនិកាយឯទៀតៗដែលប្រកាសអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ស្របតាមដំណឹងល្អ។ គ្រីស្តបរិស័ទកាតូលិកក៏ត្រូវរួមសហការជាមួយអស់អ្នកដែលស្វែងរកសន្តិភាពដ៏ពិតប្រាកដ។

គ. មហាសន្និបាតយល់ឃើញថា សព្វថ្ងៃ មនុស្សជាតិភាគច្រើនកំពុងរងទុក្ខលំបាកសែនវេទនា។ មហាសន្និបាតមានបំណងជួយឲ្យយុត្តិធម៌កើតឡើង និងមានបំណងចង់ឲ្យមនុស្សទាំងអស់មានសេចក្តីស្រឡាញ់របស់ព្រះគ្រីស្តចំពោះអ្នកក្រីក្រនៅគ្រប់កន្លែង។ ហេតុនេះ មហាសន្និបាតយល់ឃើញថា គួរបង្កើតស្ថាប័នរបស់ព្រះសហគមន៍សកលដែលមានគោលដៅជាស់តឿនសហគមន៍កាតូលិកឲ្យលើកស្ទួយការអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ក្រីក្រ និងពង្រីកយុត្តិធម៌ក្នុងសង្គមនៃប្រជាជាតិនានា។

ពាក្យបញ្ចប់

៩១- តួនាទីរបស់គ្រីស្តបរិស័ទម្នាក់ៗ និងរបស់ព្រះសហគមន៍តាមតួមិភាគ

ក. មហាសន្និបាតដ៏វិសុទ្ធបានផ្តល់យោបល់ទាំងអស់ខាងលើនេះ យោងពីទ្រព្យសម្បត្តិដ៏ថ្លៃថ្នូរនៃលទ្ធិព្រះសហគមន៍ ដើម្បីជួយមនុស្សនាសម័យឥឡូវ ទោះជាគេផ្ញើជីវិតលើព្រះជាម្ចាស់ក្តី ឬមិនទទួលស្គាល់ព្រះអង្គយ៉ាងច្បាស់ក្តី ឲ្យគេយល់ឃើញកាន់តែច្បាស់នូវអត្ថន័យយ៉ាងពេញលេញនៃជីវិតរបស់ខ្លួន តាមព្រះជាម្ចាស់បានកំណត់ទុក។ មហាសន្និបាតក៏មានបំណងជួយឲ្យមនុស្សលោកនេះកាន់តែមានលក្ខណៈដ៏ថ្លៃថ្នូរប្រសើរបំផុតជាមនុស្ស និងឲ្យយកចិត្តទុកដាក់កសាងសង្គមសកលជាបងប្អូន ដែលមានគ្រឹះយ៉ាងមាំមួន និងជ្រៅ។ មហាសន្និបាតក៏មានបំណងជួយឲ្យមនុស្សលោកនេះខិតខំរួមគ្នាតបឆ្លើយយ៉ាងទូលាយនឹងការស្រែកហៅយ៉ាងខ្លាំងជាងគេរបស់មនុស្សនៅនាសម័យយើងនេះ ក្រោមការណែនាំនៃសេចក្តីស្រឡាញ់។

ខ. តាមពិត មានសភាពការណ៍ និងអរិយធម៌ប្លែកៗពីគ្នាជាច្រើន។ ដូច្នេះសេចក្តីដែលយើងបានសរសេរនោះ មានលក្ខណៈជាទូទៅត្រង់បំណុចជាច្រើនមែន។ ហេតុនេះ យើងមិនព្រមបញ្ជាក់សេចក្តីដោយចេតនា។ ម្យ៉ាងទៀត បញ្ហាទាំងនោះនៅតែប្រែប្រួលជានិច្ចឥតឈប់ឈរ។ ហេតុនេះនៅពេលអនាគតត្រូវតែបន្ត និងពង្រីកសេចក្តីបង្រៀននេះតទៅទៀត។ តាមពិតសេចក្តីបង្រៀននេះ ជាសេចក្តីដែលគ្រីស្តបរិស័ទបានទទួលក្នុងព្រះសហគមន៍រួចហើយ។ ប៉ុន្តែយើងសង្ឃឹមថា សេចក្តីជាច្រើនដែលយើងបានសរសេរខាងលើនេះ ដោយសំអាងលើព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ និងសំអាងលើគោលគំនិតនៃដំណឹងល្អអាចជួយមនុស្សទាំងអស់បានយ៉ាងសកម្ម ជាពិសេស មានប្រយោជន៍អាចជួយ

គ្រីស្តបរិស័ទនៅពេលគេខិតខំសម្របសេចក្តីទាំងនេះ ឲ្យបានស្រប តាមប្រជាជាតិនីមួយៗ ដែលមានអរិយធម៌ប្លែកៗពីគ្នា ក្រោមការ ណែនាំរបស់គង្វាលរបស់ខ្លួន។

៩២- ការសន្ទនារវាងមនុស្សទាំងអស់

ក. ព្រះសហគមន៍មានបេសកកម្មយកពន្លឺនៃដំណឹងល្អមកបំភ្លឺពិភពលោក ទាំងមូល ព្រមទាំងប្រមែប្រមូលមនុស្សគ្រប់ជាតិសាសន៍ គ្រប់វប្បធម៌ ឲ្យរួបរួមគ្នាក្នុងព្រះវិញ្ញាណតែមួយដែរ។ ដូច្នេះព្រះសហគមន៍លេច មកហាក់ដូចជាសញ្ញាសម្គាល់អំពីការស្រឡាញ់គ្នាជាបងប្អូនដែល បណ្តោយឲ្យមនុស្សទាំងអស់ អាចនិយាយសន្ទនាគ្នាដោយចិត្តស្មោះ និងពង្រឹងការសន្ទនានោះទៀតផង។

ខ. ហេតុនេះហើយ ជាបឋម ក្នុងផ្ទៃព្រះសហគមន៍យើងត្រូវរាប់អានគ្នា គោរពគ្នា ស្រុះស្រួលគ្នាទាំងទទួលស្គាល់ថា យើងប្លែកៗពីគ្នាជាច្រើន បែប ដើម្បីឲ្យអស់អ្នកដែលចូលរួមជាប្រជារាស្ត្រតែមួយរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ជាគង្វាលក្តី ជាគ្រីស្តបរិស័ទឯទៀតៗក្តី អាចសន្ទនាជាមួយគ្នាបាន។ ការសន្ទនានោះមុខជានឹងបង្កើតលទ្ធផលកាន់តែប្រសើរឡើងៗ។ អ្វីៗដែលបង្រួបបង្រួមគ្រីស្តបរិស័ទឲ្យភ្ជាប់គ្នា មានកម្លាំងខ្លាំងជាងអ្វីៗ ដែលបណ្តាលឲ្យបាក់បែកគ្នា គឺគ្រីស្តបរិស័ទត្រូវរួមគ្នាក្នុងសេចក្តីដែល សំខាន់ជាចាំបាច់ មានសេរីភាពក្នុងសេចក្តីដែលកំពុងតែជជែកគ្នា ប៉ុន្តែក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់ ត្រូវមានចិត្តស្រឡាញ់ជានិច្ច (សន្តៈ អូហ្គូស្តាំង)។

គ. នៅពេលជាមួយគ្នានេះ យើងនឹកគិតដល់បងប្អូនទាំងអស់ ដែលមិន ទាន់រួបរួមជាមួយយើងយ៉ាងពេញលេញនៅឡើយ យើងក៏នឹកគិតដល់ សហគមន៍របស់គេដែរ។ យើងទាំងអស់រួមគ្នាដោយប្រកាសជំនឿ ផ្ញើជីវិតលើព្រះបិតា ព្រះបុត្រា និងព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ ព្រមទាំងដោយ

បំណងនៃសេចក្ដីស្រឡាញ់។ យើងក៏ចងចាំថា សូម្បីតែមនុស្សមួយចំនួនធំដែលមិនផ្ញើជីវិតលើព្រះគ្រីស្ដ ក៏ទន្ទឹងរង់ចាំ និងមានបំណងចង់ឲ្យគ្រីស្ដបរិស័ទរួបរួមគ្នាជាធ្លុងតែមួយដែរ។ គ្រីស្ដបរិស័ទគ្រប់និកាយរួបរួមគ្នាក្នុងសេចក្ដីពិត និងក្នុងសេចក្ដីស្រឡាញ់កាន់តែខ្លាំងឡើងៗយ៉ាងណា ព្រះសហគមន៍នឹងទៅជាប្រផ្នូលអំពីពិភពលោកទាំងមូលរួបរួមគ្នាប្រកបដោយសន្តិភាព កាន់តែខ្លាំងយ៉ាងនោះដែរ ដោយឫទ្ធានុភាពដ៏ខ្លាំងក្លានៃព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធជួយឧបត្ថម្ភផង។ ហេតុនេះហើយ យើងនាំគ្នារួមកម្លាំងចិត្តកម្លាំងកាយ តាមរបៀបកាន់តែស្រប នឹងគោលបំណងដែលយើងស្វែរកសព្វថ្ងៃយ៉ាងសកម្ម។ យើងត្រូវមានចិត្តស្មោះនឹងជំណឹងល្អកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។ យើងត្រូវយកចិត្តទុកដាក់រួមសហការបម្រើមហាគ្រួសារនៃមនុស្សជាតិដូចបងប្អូនដែលព្រះជាម្ចាស់បានត្រាស់ហៅឲ្យទៅជាមហាគ្រួសាររបស់ព្រះអង្គ ដោយរួមក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ដយេស៊ូ។

ឃ. យើងនឹកគិតដល់បងប្អូនទាំងអស់ ដែលទទួលស្គាល់ព្រះជាម្ចាស់ ហើយដែលមានសេចក្ដីដ៏ថ្លៃថ្នូរជាច្រើនខាងសាសនា និងខាងមនុស្សជាតិ កប់ទុកក្នុងប្រពៃណីរបស់គេ។ យើងអង្វរព្រះអង្គ សូមប្រោសឲ្យយើងទាំងអស់អាចសន្ទនាជាមួយគ្នាបាន ដោយទុកចិត្តគ្នាសុខចិត្តទទួលការត្រាស់ហៅនៃព្រះវិញ្ញាណដោយចិត្តទៀងត្រង់ និងប្រព្រឹត្តតាមដោយចិត្តក្លៀវក្លាទៀតផង។

ង. ចំពោះយើងវិញ យើងមានបំណងចង់សន្ទនាបែបនេះ ដោយមានតែការស្រឡាញ់សេចក្ដីពិតណែនាំ ទាំងប្រុងប្រយ័ត្នផង។ យើងមិនរើសអើងនរណាសោះឡើយ គឺមិនបោះបង់បោលអស់អ្នកដែលគោរពតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ទោះបីគេមិនទាន់ស្គាល់ព្រះជាម្ចាស់ដែលជាប្រភពនៃតម្លៃដ៏ថ្លៃថ្នូរទាំងនោះក៏ដោយ។ យើងក៏មិនបោះបង់បោលអស់អ្នកដែលប្រឆាំងជំទាស់នឹងព្រះសហគមន៍ ហើយបៀតបៀនព្រះសហគមន៍តាមរបៀបផ្សេងៗទៀតដែរ។ ដោយព្រះជាម្ចាស់ពិត

ជាព្រះបិតា ជាដើមកំណើត និងជាចុងបំផុតនៃជីវិតរបស់មនុស្សទាំងអស់ ព្រះអង្គត្រាស់ហៅយើងទាំងអស់គ្នាឲ្យទៅជាបងប្អូន។ ប្រសិនបើព្រះអង្គកំណត់ទុកឲ្យមនុស្សមានទិសដៅតែមួយដដែលដូច្នេះនោះ យើងក៏អាច (ហើយត្រូវ) រួមសហការគ្នាកសាងពិភពលោកប្រកបដោយសន្តិភាពដ៏ពិតប្រាកដ ដោយគ្មានហិង្សា និងដោយគ្មានប្រើកលល្បិចឡើយ។

៩៣- យើងត្រូវកសាងពិភពលោក និងនាំពិភពលោកឲ្យបានដល់ទិសដៅរបស់ខ្លួន

ក. យើងនឹកចងចាំព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអម្ចាស់ថា៖ "បើអ្នករាល់គ្នាស្រឡាញ់គ្នាទៅវិញទៅមកមនុស្សទាំងអស់មុខជានឹងដឹងថាអ្នករាល់គ្នាពិតជាសាវ័ករបស់ខ្ញុំមែន" (យហ ១៣,៣៥)។ ហេតុនេះ គ្រីស្តបរិស័ទមានសេចក្តីប៉ងប្រាថ្នាតែមួយយ៉ាងខ្លាំង គឺចង់ជួយបម្រើមនុស្សនៅសម័យរបស់ខ្លួន ដោយមានចិត្តទូលំទូលាយកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ និងកាន់តែសកម្មទៀត។ គេសុខចិត្តធ្វើតាមដំណឹងល្អ និងទទួលកម្លាំងពីដំណឹងល្អនេះ ព្រមទាំងរួមជាមួយអស់អ្នកដែលស្រឡាញ់និងប្រព្រឹត្តតាមយុត្តិធម៌។ គ្រីស្តបរិស័ទក៏មានភារកិច្ចបំពេញបន្ទុកមួយដ៏ធំសម្បើមក្នុងពិភពលោក។ នៅថ្ងៃចុងក្រោយបំផុត គេត្រូវធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍នៅចំពោះព្រះគ្រីស្តដែលនឹងវិនិច្ឆ័យមនុស្សទាំងអស់។ "អ្នកដែលចូលទៅក្នុងព្រះរាជ្យនៃស្ថានបរមសុខ មិនមែនជាអ្នកដែលគ្រាន់តែហៅខ្ញុំថា "ព្រះអម្ចាស់! ព្រះអម្ចាស់!" ប៉ុណ្ណោះទេ គឺជាអ្នកដែលធ្វើតាមព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះបិតាដែលគង់នៅស្ថានបរមសុខនោះវិញ" (មថ ៧,២១) គឺអស់អ្នកដែលប្រព្រឹត្តកិច្ចការដោយចិត្តក្លាហាន។ ព្រះបិតាសព្វព្រះហឫទ័យឲ្យយើងទទួលស្គាល់ព្រះគ្រីស្តជារៀមច្បង ក្នុងមនុស្សគ្រប់ៗរូប ព្រមទាំងឲ្យយើងស្រឡាញ់មនុស្សម្នាក់ៗយ៉ាងពិតប្រាកដ ដោយពាក្យសម្តី និងដោយប្រព្រឹត្តកិច្ចការផង។ ដូច្នេះ យើងពិតជាផ្តល់

សក្ខីភាពដល់សេចក្ដីពិតមែន។ ព្រះអង្គក៏សព្វព្រះហឫទ័យឲ្យយើងចែករំលែកគម្រោងការដ៏អស្ចារ្យនៃព្រះហឫទ័យស្រឡាញ់របស់ព្រះអង្គឲ្យមនុស្សលោកដែរ។ ប្រសិនបើយើងជាគ្រីស្តបរិស័ទរស់នៅតាមបែបនោះ យើងមុខជានឹងនាំឲ្យមនុស្សទាំងអស់ដែលរស់នៅពាសពេញនៅលើផែនដីទាំងមូល មានសេចក្ដីសង្ឃឹមយ៉ាងមាំមួនថា គេមុខជានឹងត្រូវរាប់បញ្ចូលក្នុងសេចក្ដីសុខសាន្ត និងក្នុងបរមសុខ នៅមាតុភូមិដែលចែងចាំងដោយសិរីរុងរឿងរបស់ព្រះអម្ចាស់។ សេចក្ដីសង្ឃឹមនេះក៏ជាព្រះអំណោយទានរបស់ព្រះវិញ្ញាណ។

៦. "ព្រះជាម្ចាស់អាចធ្វើអ្វីៗទាំងអស់ហួសពីសេចក្ដីសុំ និងហួសពីអ្វីៗដែលយើងនឹកគិតដោយសារឫទ្ធានុភាពរបស់ព្រះអង្គដែលបំពេញសកម្មភាពនៅក្នុងយើង។ សូមលើកតម្កើងសិរីរុងរឿងរបស់ព្រះអង្គក្នុងព្រះសហគមន៍ និងក្នុងព្រះគ្រីស្តយេស៊ូនៅគ្រប់ជំនាន់អស់កល្បជាអង្វែងតរៀងទៅ។ អាម៉ែន"។ (អភ ៣,២០.២១)។

អស់លោកអភិបាលដែលរួមក្នុងមហាសន្និបាត ពេញចិត្តនឹងធម្មនុញ្ញទាំងមូលនេះព្រមទាំងគោលការណ៍នីមួយៗផង។ រីឯយើងវិញស្របតាមអំណាចដែលព្រះគ្រីស្តបានប្រគល់ឲ្យក្នុងឋានៈជាគ្រីស្តទូតរួមជាមួយអស់លោកអភិបាលដោយមានព្រះវិញ្ញាណរួមជាមួយផង យើងក៏យល់ព្រមសម្រេចនឹងចេញជាក្រឹត្យដែរ។ យើងបង្គាប់ឲ្យសេចក្ដីដែលមហាសន្និបាតបានចាត់ចែងនេះ ត្រូវផ្សព្វផ្សាយដើម្បីលើកតម្កើងសិរីរុងរឿងរបស់ព្រះជាម្ចាស់ជានិច្ចនិរន្តរ៍តរៀងទៅ។

ធ្វើនៅក្រុងរ៉ូម នៅព្រះវិហារសន្តៈ សិលា ថ្ងៃទី៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៦៥
ខ្ញុំ ប៉ូល អភិបាលនៃព្រះសហគមន៍កាតូលិក
(ហត្ថលេខារបស់លោកអភិបាល)